የዘመኑ የእምነት እንቅስቃሴ

መሠረቶችና መዘዞች

ግርማዊ

አሳታሚ - ቤሪያ የሕትመት ኩባንያ
1990 ዓ.ም.

"ከስህተታቸው የሚማሩ ሰዎች ከደረቅ ምድር ባሻገር ለምለም መስክ እንደሚገኝ የሚገነዘቡ አስተዋዮች ብቻ ናቸው"(ጂ ኤም ማጀስቲ)።

♣

"በወኅኒ ቤት ሆኜ መጽሐፍ ቅዱሴን በማጠናበት ወቅት፥ ተሳስቼ እንደነበር ተረዳሁ! እግዚአብሔርም እንደ ሐሰተኛ ነቢይ በሞት ስላልቀጣኝ አመሰግነዋለሁ"(ጂም በከር – ከአምስት ዓመታት የወኅኒ ቤት ሕይወት መልስ የተናገረው። ከውስጥ ገጾች በመጠኑ ሰፋ ብሎ ያገኙታል።)

"እነዚህም [የቤሪያ ሰዎች] በተሰሎንቄ ከሚኖሩት ይልቅ ልበ ሰፊዎች ነበሩና ነገሩ እንደዚሁ ይሆንን? ብለው ዕለት ዕለት መጻሕፍትን እየመረመሩ ቃሉን በሙሉ ፈቃድ ተቀበሉት"(የሐዋርያት ሥራ 17፡11)።

© 1997 Birmawi

የድርሰት መብቱ የተጠበቀ ነው!

All rights reserved)

1997 Addis Ababa, Ethiopia

የሽፋን ሥዕል ጆን ሮዝ

Artwork By John Rose

አድራሻችን

ፖስታ ሣጥን ቁጥር 100317

አዲስ አበባ።

♣

ከአብያተ ክርስቲያናት አካባቢ...

"የዘመኑ የእምነት እንቅስቃሴ መሠረቶችና መዘዞች"ን ገና ከጅምሩ በተነደፈበት ጊዜ አነበብሁት። ወደድሁት። ግርማዊ ይህንን የበሰለና የተጠና ጽሑፍ ለኢትዮጵያውያን አማኞች በማቅረቡ ሊመሰገን ይገባዋል። የዘመኑን አወዛጋቢና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጭብጥ የሌላቸውን የእምነት እንቅስቃሴዎች በሚገባ በማጤን ምርቱን ከገለባው ለመለየት በጽሞና ያንብቡት! ይረኩበታል...

ሽፈራው ፈይሳ (ወንጌላዊ – ጌሾ ቃ/ሕ/ቤ/ክ)

♣

መሆንና መምሰል ሊለዩ ባልቻሉበት በዚህ አደናጋሪና ክፉ ዘመን፥ በቤ/ክ መድረክ ላይ የሚመስሉና ዳሩ ግን የጌታ ያልሆኑ የበግ ለምድ ለባሽ አሳቦች ብዙ ናቸው። እነዚህን አሳቦች መዋጋት ደግሞ ቤ/ክ በታሪክ ሁሉ ያደረገችው የህልውናዋ ክብር መገለጫ ሆኖ የኖረ እውነታ ነው። መዋጊያዋም የእግዚአብሔር ቃል ነው። ለዚህ ነው ግርማዊ የጻፈውን ይህን መጽሐፍ በመድረክ ላይ ያሉ እውነተኛ አማኞች ሁሉ ሊያነቡት ይገባል የምለው።

ወርቅ አገኘሁ ገረመው(በኢቫንጀሊካል ቲዎሎጂካል ኮሌጅ ረዳት ፕሮፌሰር)

♣

ከመጀመሪያዪቱ የሐዋርያት ቤ/ክ ጀምሮ በየዘመናቱ የነበረችውንና ጌታ እስኪመጣ ድረስ በህልውናዋ የምትቀጥለውን ቤ/ክ በከፍተኛ ደረጃ የሚፈታተኗትና ለስቃይ የሚዳርጓት ከውጭ የመጡ ሳይሆኑ፥ ከዚያው ከቤ/ክ ውስጥ የሚነሡ የመናፍቃን ጥበብ የተሞሉ አሠራሮች ናቸው። የእግዚአብሔርን ቃል በጥንቃቄ በማጥናትና በመመርመር እነዚህን የወንጌል ሥራ ደንቃራዎች ገልጦ ገሃድ በማሳየት እውነተኛው ወንጌል ተጠብቆ እንዲቆይ የሚጋደሉ የእምነት ተከላካዮች (አፖሎጂቲኮች) በየዘመናቱ ያለመታጣታቸው የሥራውን ባለቤት እንድናደንቅና እንድንታመንበት ያደርገናል።

በአገራችን በቅርቡ በተገኘው የእምነት ነጻነት ምክንያት የመጣውን ይህን ሰውር የእውነተኛ ወንጌል ጠላት በተለያዩ መንገዶች በመግለጥ ዕርቃኑን አስቀርተው ምእመናን በዚህ እንዳይሰናከሉ የሚጥሩ ወገኖች በቁጥር ጥቂት ባይሆኑም፥ አብዛኞቹን ነገሮች በአንድ ጥራዝ አካቶ

በማውጣቱ የዚህ ወጣት አገልጋይ ጥረት የመጀመሪያው ይመስለኛልና አድናቆቴን ለመግለጽ እገደዳለሁ። በዚህ መጽሐፍ ውስጥ በመረጃ ተደግፈው የቀረቡ እውነቶች የብዙዎችን እግር ከመሰናከል እንደሚጠብቁ ተስፋ አደርጋለሁ።

ጌቱ ግዛው (ከአዲስ አበባ ገነት ቤ/ክ)

♣

"በአሁኑ ወቅት ክርስቲያኖች የሚጋፈጡት የእምነት እንቅስቃሴ ቀውስ፥ በካሪዝማቲኮችና ካሪማቲኮች ባልሆኑት መካከል በሚደረግ የቃላት ጨዋታ የሚታለፍ ሳይሆን፥ <u>የሞትና የሕይወት፥ የትክክለኛ እምነትና የኑፋቄ፥ ብሎም የክርስቶስ መንግሥትና የመናፍቃን መንግሥት ጉዳይ ነው...</u> " (አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ መምህር)።

♣

<u>"ትናንት በክርስቶስና በሐዋርያቱ ዘመን የሠራው መንፈስ ቅዱስ ዛሬም የክርስቶስን አካል በማነጽ ላይ እንደሚገኝ በእጅጉ አምናለሁ።</u> የምቃወመው ግን... "(ከዚሁ መጽሐፍ የውስጥ ገጾች)።

♣

ምስጋና

ይህንን መጽሐፍ በማዘጋጅበት ወቅት፥ በርካታ ወገኖች የተለያዩ እገዛዎችን አድርገውልኛል። ለማጣቀሻነት የምፈልጋቸውን መጻሕፍት፥ ጋዜጦች፥ መጽሔቶች የቪድዮና የቴፕ ክሮች በማዋስ፥ ረቂቁን አይተው አስተያየት በመስጠት፥ የሕትመት ወጭ በመሸፈን፥ የሽፋን ሥዕል በማዘጋጀት፥ በማረምና በሌሎችም መንገዶች ኢትዮጵያውንና የውጭ አገር ሰዎችም ከምገምተው በላይ ረድተውኛል። በተለይ ጌቱ ግዛው፥ ፈቃዱ ገብሬና ዓለማየሁ ማሞ ድጋፍ መስጠት ብቻ ሳይሆን እስከ መጨረሻው ድረስ ከእጠገቤ ሆነው ያሳዩኝ ፍቅር እስከመቼም የማልዘነጋው ነው። እግዚአብሔርን ስለነዚህ ወገኖች እያመሰገንሁ፥ ቀጥሎ የየሌሎች ወገኖችን ስሞች በመዘርዘር ምስጋናዬን ለማስተላለፍ እሻለሁ።

- ♣ ሽፈራው ፈይሳ
- ♣ ቲም ጃኮብሰን
- ♣ ቲም ፌሎውስ
- ♣ ዳያን ፌሎውስ
- ♣ ሩት ክሪሜር
- ♣ ተሾመ ነጋሽ
- ♣ ሄኖክ አስፋው
- ♣ ሽመልስ አድማሴ
- ♣ መሐሪ ታደሰ
- ♣ ወንዳፈራው አድነው
- ♣ አዲሴ አማዶ
- ♣ ደረጀ አበበ
- ♣ መኮንን ማገቶ
- ♣ ኃይለማርያም ጎሩይ
- ♣ ጆን ሮዝ
- ♣ ግርማ ሐናኖ
- ♣ ገላዬ ገሠሠ
- ♣ ተስፋዬ ተመስገን
- ♣ ዳንኤል ኃይሌ

ከዚህም በላይ ጽሑፎቻቸውን በማጣቀሻነት ለተጠቀምሁባቸው ወገኖች ምስጋናዬ የጠለቀ ነው። ምንም እንኳ በዚህ ረገድ እገዛ ያደረጉልኝ የውጭ አገር ደራሲያን እጅግ በርካታ በመሆናቸው ስማቸውን ለመዘርዘር ባልችልም፥ ከአገር ውስጥ ጸሐፊዎች ወይም ተናጋሪዎች በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የሚከተሉት ግለሰቦች አሳቦች በማጣቀሻነት ተካተዋል።

አቶ ፍሬው ታምራት፥ አቶ ጥላሁን ኃይሌ፥ አቶ ወርቅአገኘሁ ገረመው፥ አቶ ሽፈራው ፈይሳ፥ አቶ ጌቱ ግዛው።

♣

ማውጫ

ምዕራፍና ርእሰ-ጉዳይ — ገጽ

መግቢያ - ውድ ተደራሲያን — 10

1. የነ ሐገን "ሬማ" ስንክሳራዊ ገጽታዎች — 14

2. ኢየሱስ በሲኦል ዳግም ተወልዷል? — 23
   - ሰው በኃጢአት በወደቀ ጊዜ ከመለኮትነት ወደ አጋንንትነት እንደ ተቀየረ
   - መንፈሳዊ ሞትና የኢየሱስ ዳግም መወለድ
   - ክርስቶስ ለሰይጣን ተሠውቷል?
   - የወንጌው ስብከት
   - የኢየሱስ ሁለት ሞቶች

3. እምነት በእምነት ላይ — 42
   - የእምነት ቀመር
   - በኢየሱስ ስም የጠየቅነውን ሁሉ እናገኛለን

4. ፈውስና ተአምራት — 49
   - ለአማኝ መታመም ተገቢ አይደለም
   - አሉታዊ ቃል በሽታን ያስከትላል
   - የበሽታ ምልክቶችን መካድ
   - የሕክምና ሳይንስ
   - አማኞች ከቶውንም ታመው መሞት የለባቸውም
   - አማኞች ከ70 ዓመታት በፊት መሞት የለባቸውም
   - ኢዮብ
   - ፈውስና ተአምራት በመጽሐፍ ቅዱስ

5. ብልጽግና — 69
   - በምድር ላይ ባለሥልጣኑ እግዚአብሔር ሳይሆን ሰው ነው
   - ኢየሱስና ደቀመዛሙርቱ ባለጠጎች ነበሩ
   - የብልጽግና ወንጌል ኑፋቄያዊ ባሕርይ
   - የብልጽግና ችግሮች
   - መጽሐፍ ቅዱስና ድህነት

6. የእምነት እንቅስቃሴ የሐገን ወይስ የኬንዮን? — 85

7. የእምነት እንቅስቃሴ ኑፋቄያዊ መሠረቶች — 89
   - የእምነት ሥነ-መለኮት አዲስ መገለጥ ወይስ ኑፋቄ?
   - የኬንዮን ወንጌል
   - ኬንዮንና ፔንተኮስታል

እንቅስቃሴ

- ♣ ኬንየንና ሜታፊዚካል ኑፋቄዎች

8. ኬነት ሐገንና የእምነት እንቅስቃሴ 94
   - ♣ ሐገን እንደ አስተማሪና ነቢይ
   - ♣ መለኮታዊ ጉብኝት
   - ♣ መለኮታዊ ፍርዶች
   - ♣ የሐገን ሥነ-መለኮት ከሰዎች እንደ ተቀዳ
   - ♣ የሐገን ነቢይነት ሲገመገም

9. የመገለጥ እውቀት 103
   - ♣ ሁለትዮሽ
   - ♣ ስሜታዊውን እውነታ መካድ
   - ♣ ፍጹም እውቀት

10. የእምነት እንቅስቃሴ ከኒው ኤጅ ጋር ሲነጻጸር 108
   - ♣ እውን ክርስቲያኖች ሥጋ-ለባሽ አማልክት ናቸው?
   - ♣ መጽሐፍ ቅዱስ "አማልክት ናችሁ" ሲል...
   - ♣ የመለኮት ባህርይ ተካፋይነት

11. የእምነት እንቅስቃሴና የሳቅ ሪቫይቫል 115
   - ♣ የሳቅ ሪቫይቫል ምንጭ
   - ♣ የቶሮንቶ ብለስንግ ስብሰባዎች ምን ይመስላሉ?
   - ♣ የሳቅ ሪቫይቫል አወዛጋቢ ገጽታዎች

12. የማጠቃለያ መልእክቶች 122
   - ♣ ለእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች - ከጂም በከር ተማሩ!
   - ♣ ለክርስቲያን ሕዝብና ለቤተ ክርስቲያን

ማጣቀሻዎች 136

ውድ ተደራሲያን

ዕለተ-ሰንበት ጥቅምት 10 ቀን 1990 ምሽቱ ከጓደኞቼ ቤት እየተመለስሁ ነበር። ብዙ ጊዜዬን የማሳልፈው ከወረቀቶች ጋር በመሆኑ፥ የዛሬው ውሎ ደስ አሰኝቶኛል – ከግዑዛን ወረቀቶች ይልቅ ሰዎች በስንት ጣዕማቸው! የምሽቱ ጨናማ አየር ሕይወት ላላቸው ሁሉ አርኪ መሆኑ ይሰማኛል። በልቤ "ስለዚህ አየር ተመስገን...ስለነዚያ ልጆች ተመስገን..." የሚል ዝማሬ እያጣጣምሁ ሜክሲኮ አደባባይ ስደርስ ቀልቤን የሳቡ ትዕይንት ከእይታዬ ሥር ዋለ። ብዙ ወጣቶች መጽሐፍ ቅዱሶቻቸውን ከሰዎቹ ላይ የሚወረውሩ በሚመስል አኳኋን እየተወራጩ፥ "ሲኦል አለ! ንስሐ ግቡ!" የሚሉትን ቃላት ይደጋግማሉ። አንዳንዱም "ኢየሱስ" የሚል ቃል ከአፋቸው ሲያፈተልክ ይደመጣል።

ወደ ታክሲውም ወደ አውቶቡሱም ዘለው እየገቡ ይህንኑ ትርምስ መፍጠራቸውን ያዙ። ሕዝቡም ገራ ተጋብቶ ይታዘባቸዋል። እኔም ይህንኑ ሥርዓተ-አልበኝነት የሰፈነበትን ሁኔታ ስታዘብ ቆይቼ ወደ ቤቴ አመራሁ።

ቀደም ሲል ስለዚሁ "የእምነት እንቃስቃሴ" ወይም "የእምነት ቃል"(Word of Faith) ብዙዎች ሲያግርሩ ብሰማም፥ አጋጥሞኝ አያውቅም ነበርና ግራሞቴ ባሰ። ለመሆኑ፥ ሰዎችን ንስሐ የምናስገባው በሰላማዊ ሰልፍ ይሆን? እንኳንስና በጩኸትና በመወራጨት በብዙ ጸሎትና ውይይት በቀላሉ ከስምምነት ሊደረስ የማይችለው የሃይማኖት ጣጣ፥ በጥቂት ወጣቶች ሜሜታ ይስተካከል ይሆን? ሰካራም ይመስል በጩኸት አካባቢውን ከሚያተራምስ "ሃይማኖተኛስ" የትኛው "ብርቱ" ሰው ነው መልካምን ነገር የሚጠብቅ? ነገሩ ሁሉ የሙስሊሞቹን ጂሃድ ይመስል ነበር። እነርሱ እንኳ ዛሬ በቁጣና በጥላቻ ሰውን ወደ ራስ ሃይማኖት መመለስ እንደማይቻል ተረድተው በጸባይ ተግባብተው በመነጋገር ላይ ናቸው።

ስለሆነም፥ ከዚህ ዓይነቱ ትርምስ አንሥቶ ዶክትሪናዊውም አካሄዱ መጽሐፍ ቅዱስ ከሚለው እየራቀ በመሄድ ላይ ያለውን ይህንኑ የእምነት እንቅስቃሴ በተመለከተ ስከታተል የቆየሁትን በዚህ መልኩ እነሆኝ ልላችሁ ወድጃለሁ። ከሁሉም በፊት ግን፥ ምክኮነል "ሌላ ወንጌል"(A Different Gospel) በሚል ርእስ ባሳተሙት መጽሐፋቸው፥ "ካሪዝማቲክ ተሐድሶን መቃወም ይህንኑ እንቅስቃሴ ያስገኘውን መንፈስ ቅዱስ ከመቃወም ተለይቶ እንደማይታይ" እንደገለጹ ሁሉ፥ እኔም ለአንባቢዎቼ ይህንኑ ለማለት እሻለሁ። *ትናንት በክርስቶስና በሐዋርያት ዘመን የሠራው መንፈስ ቅዱስ ዛሬም የክርስቶስን አካል በማነጽ ላይ እንደሚገኝ በእጅጉ አምናለሁ።* የምቃወመው ግን በመንፈስ ቅዱስና በቃሉ አስባብ በመንፈሳዊነት ዙሪያ የሚሠራውን ደባ ነው።

ይህንንም ለማለት ያስደፈረኝ በመናፍቅነት ጎራ ያኖርሁት ዘመነኛው የእምነት እንቅስቃሴ (Faith Movement) በአንዳንድ ካሪዝማዊ እንቅስቃሴ ጎልቶ በሚታይባቸው አካባቢዎች በሰፋት ተቀባይነትን እያገኘ መምጣቱን መረዳቴ ነው። ምንም እንኳ ብዙዎች የእምነት ሥነ-መለኮት ከፔንተኮስታል ካሪዝማቲክ እንቅስቃሴዎች እንደመነጩ ቢገምቱም፥ ይኼ ግምት በታሪክ ምስክርነት

ሊረጋገጥ አይችልም... ታሪካዊ መሠረቱ ኑፋቄያዊ ነው – ከውስጥ ገጾች እንደምንመለከተው። የእምነቱ መሥራች የሆኑት ኢ. ደብሊዩ ኬንየን ራሳቸው የሜታፊዝክስ "ምሩቅ" ነበሩ። ይህም ሜታፊዚክስ የሚባለው ነገር ጥንታዊው የነ አርስቶትል ፍልስፍና አካል ሲሆን፥ በቀደምት መመሪያዎች በተለይም በኑባሬና በእውቀት ላይ የሚመሠረትና መጽሐፍ ቅዱሳዊነት የጎደለው አስተሳሰብ ነው።

ምክኮነል ለማስተርስ ድግሪ ማሟያ ባቀረቡት ጥናታዊ ጽሑፋቸው እንዳረጋገጡት፥ የካሪዝማ መጽሔት "የእምነት እንቅስቃሴ አባት" እያለ የሚጠራቸው ኬነት ሐገን፥ የኬንየንን አሳቦች ወስደው የራሴ ናቸው ሲሉ አውጀዋል። ይህ ደግሞ በሥነ-ጽሑፍ ዓለም እጅግ አሳፋሪና የከፋ ስርቆት እንደሆነ ግልጽ ነው።

"ክርስትና በቀውስ ውስጥ" (Christianity in Crisis) የሚል መጽሐፍ ያሳተሙት ሐንክ ሐንግራፍ ካሪዝማቲኮችና ወንጌላውያን በመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች አጠቃቀም ላይ እንደሚለያዩ ከገለጹ በኋላ፥

"የእምነት እንቅስቃሴ ግን እንዲህ አይደለም . . . የእምነት እንቅስቃሴ የክርስትናን ዓይነተኛ ባህርይ በማላመም የተጭበረበረ ክርስትናና የተጭበረበረ ክርስቶስ ያቀርባልናል። ስለሆነም፥ የእምነት እንቅስቃሴን ሥነ-መለኮት መቃወም አኅዎችን ከመከፋፈል ይልቅ አንድ የማድረግ ሚና ይኖረዋል። በአሁኑ ወቅት ክርስቲያኖች የሚጋፈጡት የእምነት እንቅስቃሴ ቀውስ፥ በካሪዝማቲኮችና ካሪማቲኮች ባልሆኑት መካከል በሚደረግ የቃላት ጨዋታ የሚታለፍ ሳይሆን፥ የሞትና የሕይወት፥ የትክክለኛ እምነትና የኑፋቄ፥ ብሎም የክርስቶስ መንግሥትና የመናፍቃን መንግሥት ጉዳይ ነው" ብለዋል።

የኑፋቄ ትምህርት ዓይነተኛው ችግር እውነተኛ መስሎ መቅረቡ ነው። ቋንቋቸው የእኛን ቋንቋ ይመስላል። ለምሳሌ፥ "የእምነት እንቅስቃሴ" ሲባል ለጆሮአችን የሚጥም ይመስላል። የኑፋቄው አዝማች የሆነው ሰይጣን እኛ በምናባችን እንደማልነው፥ ቀንዱን አሹሎ፥ ጥርሱን አግጦና ጥቁር መስሎ አድርጎ አይመጣም። በዚህ ፋንታ፥ በቃሉ ውስጥ እንደ ተጻፈው የብርሃንን መልአክ መስሎ ራሱን ይለውጣል (2ቆር 11:14)። ዋልተር ማርቲን ይህንን በተመለከተ የሚከተለውን ብለዋል።

"የኑፋቄ ተማሪ የሆነ ሰው የቃላትን የቋንቋ ግርጃ ለመመዘን መዘጋጀት አለበት። መጀመሪያ የዚህ ዓይነቱ ግርዶሽ እንደሚኖር መገንዘብ አለበት፤ ቀጥሎም፥ ቃላቱ ካልተፍታቱ በመናፍቃኑ አስተምህሮና በእውነተኛ ክርስትና መካከል ያለው ልዩነት እንደሚደበቀበት መገንዘብ አለበት።"

ሬይንሃርድ ቦንኬም "ሆልማርክስ ኦፍ ፔንተኮስት" ለሚለው መጽሐፍ በጻፉት መቅድም ውስጥ የሚከተለውን እውነት አስቀምጠዋል።

"አደገኛው ነገር የሚከሰተው የሰይጣን ማታለያዎች የጌታን ድንቆች ሊመስሉ ስለሚችሉ ነው። እንዲሁም የአስመሳዮች ምልክቶችና ድንቆች በአማኞች ከግልጋሎት ሊውሉ ይችላሉ። የተመረጡትን እንኳ ሳይቀር ለማታለል የውሸት ምልክቶችና ድንቆች እየተደረጉ ናቸው።"

በመሆኑም፥ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች ላይ ላዩን "እምነት፥ ፈውስ፥ ብልጽግና" እያሉ ውስጥ-

ውስጡን ግን ምን እንደሚያደርጉ የቃላትን የተመሳሳይነት ድንበር አልፈን እንመለከታለን።

ብዙዎቹ የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች የክርስቲያን ካባ ደርበው በመቅረብ፣ የበርካታ ወገኖችን ሕይወት ለአደጋ ሲዳርጉ አይቶ ዝም ማለቱ ከክፋት ጋር የመተባበርን ያህል የከበደ ነገር ነው። በውጭው ዓለም ይኼ እምነት ያስከተላቸውን በርካታ መዘዞች ከውስጥ ገጾች ያገኙታል። በአዲስ አበባችን የሕግ ሚስቱን ፈትቶ ሌላዪቱን እያነሆለለ "ፓስተር" ነኝ የሚል የእምነት አገልጋይ እንዳለ በሰፊው ሲነገር ብዙዎቻችን በግልጽ የሰማነው እውነት ነው። ይህም ብቻ አይደለም ትናንት ራሱ የሾማቸውን ሰዎች ከፍና ዝቅ አድርጎ እየተሳደበ፣ "አንተ የፓስተርነት ችሎታ የለህም! ከንግዲህ ‹አቶ› ብየሃለሁ..." በማለት በተሰባሳቢዎቹ ፊት እንደሚያዋርዳቸው ይደመጣል።

ሌላኛው የእምነት እንቅስቃሴ አራማጅ ደግሞ ከማንም ጋር ለመነጋገር እንደማይፈልግና በስጋት ማዕበል ውስጥ እንደሚያንገዋብብ፣ ስለ እምነቱ ከራሱ አፍ ለመስማት ወደ ቢሮው ጎራ ባልንበት ወቅት ከጸሐፊው ለመረዳት ችለናል።

አድራሻው "በኢትዮ እርሻ ሰብል ድርጅት ከጥቁር አንበሳ ሆስፒታል በስተጀርባ" እንደሆነ የሚናገረውና ራሱን "የአሸናፊዎች መቅደስ" እያለ የሚጠራውም ድርጅት በከተማችን ውስጥ በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛል። ይኸው የእምነት ክፍል በየሳምንቱ እያሳተመ በሚያሰራጨው "የአሸናፊዎች መና"(Winners Digest) በራሪ ወረቀቱ፣ ክርስቲያን በዘመኑ ሁሉ እንዳሸነፈና ድል እንዳደረገ መኖር አለበት የሚለውን የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች አሳብ በማራገብ ላይ ይገኛል። ለአብነት ያህል በዚሁ በራሪ ወረቀታቸው ላይ በመስከረም 4 ቀን 1989 አሳትመው ካወጡት የሚከተለውን ይገኛሉ።

"አንድ ዋስትና አለን ማንም ቢሆን ከእግዚአብሔር ጋር ፀንቶ የቆመ ሁሉ ዕድሜ ዘመኑን በድል ያሸበርቃል።"

ይህ እውነት ነው? በፍጹም እውነት አይደለም? ጌታን በታማኝነት በመከተላቸው ምክንያት የሥራ እድገት የተነፈጉ፣ ለሥቃይ የተዳረጉ፣ ዘመድ-አዝማድ ዓይንህን ለአፈር ያላቸው ወገኖች ተቆጥረው አያልቁም - "ዓለም አልተገባቸውምና"(ዕብራውያን11፡37)።

ይኸው በራሪ ጽሑፍ በመቀጠል፣

"ዳዊት እንደ ሰልፍ (ጦርነት) ሰው ሆኖ ቢሞትም በዘመኑ ሁሉ ለአንድም ቀን አልተሸነፈም ነበር። ይህም ማለት በዘመናችሁ ሁሉ እንዳሸነፉችሁ፣ እንደተሳካላችሁ ባለድል እንደሆናችሁ ትኖራላችሁ ማለት ነው" ይላል።

ለመሆኑ፣ ዳዊት ተሸንፎ አያውቅም ነበር? ሌሎቹን የጦርነት ጊዜያት ትተን በልጁ በአቤሴሎም ከቤተ መንግሥት የተባረረበትንና በሳሚ የስድብ ናዳ የተሳቀቀባቸውን ሁኔታዎች ብንመለከት ራሱ ይህንን የውሸት አሳብ ቱርሻ ለማድረግ በቂ ነው። ከቤርሳቤህ ጋር ባደረገው የዝሙት ተግባርና ሕዝቡን በመቁጠሩ ለእግዚአብሔር ቁጣ መዳረጉስ ድል-ነሺነት ነው ይባል ይሆን? ደግሞስ ዳዊት ባይሸነፍ እንኳ ለክርስቲያን ሕዝብ ‹ሞዴል› ሊሆን ነበር? ሞዴላችንና ምሳሌአችን እንመለከተው ዘንድ የታዘዝነው ክርስቶስ ብቻ ነው -

የእምነታችን ራስና ፈጻሚ(ዕብራውያን 12፡1-2)።

ከዚህም በላይ ይህ ሳምንታዊ በራሪ ወረቀት ከተከታዮቹ ገንዘብ ለማሰባሰብ ሲል፣ በየእትሙ ሰዎች ገንዘብ እንዲሰጡ ያነቃቃሉ የተባሉትን ጠንካራ የዴቪድ እዩዶፖ አባባሎች ያወጣል። ከነዚህም መካከል የሚከተሉት ይገኙባቸዋል።

"በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ከማግኘት ነጻ የሆነ ክልል አለ ። እዚያ የመግቢያ እድሉ ግን በመስጠት ነው።"

"መስጠት ሥራ እንጂ ቀልድ አይደለም።"

"ሰጪ እስካልሆንህ ድረስ ቁሳዊ ከስረት አይቀርልህም።"

ይኸው የአሸናፊዎች መና በራሪ ወረቀት አዘውትሮ ጽሑፎቻቸውን የሚያሳትምላቸው ጳጳስ ዴቪድ እዩዶፖም፣ ልክ እንደ ድሮዎቹ የጥንቆላ መጻሕፍት፣

"ይህንን መጽሐፍ የሚያነብ ሰው ሁሉ ራሱን ለታላ ኪዳኑ ብልጽግና አጭቷል"

ሲሉ "Breaking Financial Hardship" በተሰኘው መጽሐፋቸው ውስጥ በገጽ viii ጽፈዋል።

ባጠቃላይ የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች ግራ ተጋብተው ብዙዎችን ግራ በማጋባት ላይ መሆናቸውን ይህንኑ ጥናት በማከናውንበት ወቅት ለመታዘብ ችያለሁ። ለአእምሮ መታወክ የተጋለጡም እንዳሉ ይሰማል። ይህንን ስንመለከት፣ ጂም በከር ንስሐ ከገባ በኋላ "እግዚአብሔር ባይገናኘኝ ኖሮ እብድ እሆን ነበር" ያለው አሳብ ትኩረት የሚሰጠው ነው።

ለማንኛውም፣ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ስለዚሁ የዘመኑ የእምነት እንቅስቃሴ ታሪካዊና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ገጽታ ቀጥለን የምንመለከት ሲሆን፣ ተደራሲያንን አደራ የምለው ይህ ከበድ ያለ ጉዳይ በመሆኑ፣ የመሰላቸውን ከመናገር ወይም ሌሎች በተናገሩት አስተያየት ከመስጠት እንዲታቀቡና መጽሐፉን ራሳቸው እንዲያነቡት ነው። ካነበቡት በኋላ ለማንም ሳያዳሉ እውነተኛውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ግንዛቤ እንዲወስዱ በአክብሮት እጠይቃለሁ። ሁላችንም መከተል የሚኖርብን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተቀመጠውን የእግዚአብሔርን እውነት እንጂ የማንንም ፍልስፍና ሊሆን አይገባም። በሌላ በኩል፣ ከኛ አሳብ የሚቃረን እውነት ሲቀርብ በጥሞና አመዛዝኖ እንደመፍረድ፣ በችኮላ ነገሮችን ልናበላሽ አይገባም። ይህንንም የምለው ሰዎች እነርሱ የሚደግፉአቸውን አገልጋዮች ስህተት የሚያሳዩ ወይም እነርሱ የሚያምኑበትን አሳብ መሠረተ-ቢስነት የሚጠቁሙ ጽሑፎችን አጥብቀው እንደሚያጥላሉ ከራሴም ሆነ ከሌሎች ገጠመኞች ያየሁት እውነት በመሆኑ ነው። ከክርስቲያን በማይጠበቅ ሁኔታ ለስድብ የሚነሣሡ ሰዎችም አጋጥመውናል።

ይህም ሆኖ፣ ቢል ኮስቢ እንደሚለው፣ "የውድቀት ቁልፉ ሁሉንም ሰው ለማስደሰት የሚደረግ ጥረት" እንደሆነ ስለማምን፣ የነዚህን ወገኖች ነቀፋ ወደ ጎን ትቼ ብዙዎችን ከጥፋት ለመመለስ ይረዳል ያልሁትን አሳብ በዚህ መጽሐፍ አካትቼ አቅርቤአለሁ። እርስዎም እንደ ቤሪያ ሰዎች(የሐዋ. 17፡11) በጽሞና አንብበው ለእውነት እንድወስኑ በአክብሮት እጠይቃለሁ።

ጸሐፊው

1

የነ ሐገን "ሬማ" ስንክሳራዊ ገጽታዎች

ኬነት ሐገን በኦክላሆማ ቱልሳ ያቋቋሙት ሬማ የመጽሐፍ ቅዱስ ማዕከል(Rhema Bible Training Center) ከተመሠረተበት ከ1974 እስከ 88 ያስመረቃቸው በርካታ ተማሪዎች "የሐገንን ሥነ-መለኮት" ለማስፋፋት በየስፍራው ተበትነዋል። በመዲናችንም የሐገንን ትምህርትና "ሬማ ፌይዝ ሚንስትሪ" "ሬማ የእምነት አገልግሎት" የሚል ስያሜ ያነገተ ተቋም (በነርሱ ግንዛቤ ቤተ ክርስቲያን) ከአንዲት ፔንተኮስተል ቤተ ክርስቲያን የገነጠላቸውንና ሌሎች ከየቤተ ክርስቲያናቸው ያፈነገጡትን ግለሰቦች አስከትሎ ውክቢያ በመፍጠር ላይ ይገኛል።

በ1990 ዓመተ ምሕረት መጀመሪያ አካባቢ በነዚህ ግለሰቦች ስብሰባ ላይ ተገኝቶ የነበረው አንድ ወንድም እንደታዘበው፥ ወደ ምስት መቶ የሚሆኑ ወጣቶችን ያሰባሰበው ይኸው ተቋም በዕለተ-ሰንበት አምልኮቱ ላይ ካቀረባቸው ትምህርቶች የሚከተሉትን ነጥቦች ለአብነት ያህል ቃል-በቃል አቅርበናቸዋል።

- እግዚአብሔርን መምሰል ለኛ ተሰጥቶናል! ይኼ አባባል የሚከብዳችሁ ካላችሁ ይህ መክበድ ሳይሆን መቅበጥ ነው።
- ረሃብ እኛ ዘንድ አይመጣም። ሕግ የሚወጣው ከሜትሮሎጂ ወይም ከምክር ቤት ሳይሆን ከፅዮን ነው፤ ፅዮን ማለትም እኛ ነን። ስለዚህም በሚቀጥሉት ቀናት በቆሎ፥ ጤፍ ይረክሳል።
- ዛሬ ሰዎች አላሙድን ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዲመጣ ይጸልዩሉ! እኔ ግን ወደ ሲዖል እንዲወርድ እጸልያለሁ... በዚህም ረዳቴ ሸራተንን ከሠራ ከአላሙድን ዘንድ ነው ሊሉ ነው።
- ብትወዱም ባትወዱም ቃለ ሕይወት ካሉ ወገኖች ጋር አንድ ናችሁ! ነገር ግን የአስተሳሰብ ልዩነት አለን። ይህ ደግሞ ሊሆን ግድ ነው። (መስከረም 18፥ 1990፥ ሲጋራ ፋብሪካ አካባቢ በተከራዩት የቀበሌ አዳራሽ ውስጥ ከቀረበ ስብከት የተወሰደ።)

ወደፊት በስፋት እንደምንመለከተው፥ የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች የሚያቀርቡልን "ክርስትና" እንዲህ ነፍሳት ወደ ሲዖል እንዲገቡ የሚጥር ነው።

በሌላ በኩል የሬማ የእምነት አገልግሎት ከነ ኬነት ሐገን ጋር ለመመሳሰል ሲል የሚከተሉትን የእምነት መግለጫ ዓረፍተ ነገሮች እንደሚጠቀሙ ከመተዳደሪያ ደንቡ ውስጥ ለመመልከት ችያለሁ።

- የእግዚአብሔር ልጆች ከሰማያዊ ስፍራ በመምጣት ከሰው ሴቶች ልጆች ጋር ኃጢአትን በማድረግ የእግዚአብሔር ፍርድ እንዲመጣ ማድረጋቸውን እናምናለን(ተራ ቁጥር ‹ተ›)።
- በመጽሐፍ ቅዱሳችን ውስጥ አንድ ዓይነት ብቻ ሳይሆን ዘጠኝ ዓይነት ጥምቀቶች እንዳሉ እናምናለን(ተራ ቁጥር ‹ቸ›)። (መጽሐፍ ቅዱሳችን ግን ‹አንዲት ጥምቀት› ይላል ኤፌሶን 4፡5።)
- ሰው መንፈስ እንደሆነ... እናምናለን(ተራ ቁጥር ከ)።

የዚሁ እምነት ዋንኛ ተዋናይ የሆኑት የኬነት ሐገን "የእምነት ቃል" መጽሔት ወደ 190,000 ቤቶች የሚበተን ሲሆን፥ በርሳቸውና ኬን ሐገን በተሰኘው ልጃቸው አማካኝነት የሚዘጋጁ 20,000 ያህል የካሴት ክሮችም ይሰራጫሉ። ኬነት ሐገን 229 ሠራተኞችና ወደ 20 ሚሊዮን ዶላር የሚገመት ንብረት እንዳላቸውና ለ200 ሺህ ደጋፊዎቻቸው የደብዳቤ መልእክት እንደሚያስተላልፉ ይናገራሉ። 126 መጻሕፍቶቻቸውና በራሪ ወረቀቶች 33 ሚሊዮን ቅጂዎች እንደተሸጡላቸው ይተርካሉ[1]።

ይሁንና፥ በዚሁ የነ ሐገን የእምነት ትምህርት ላይ ይፋዊ ተቃውሞዎች መሰንዘራቸውና እነዚህም ተቃውሞዎች ውዝግብ መፍጠራቸው አልቀረም። ከነዚህም ተቃውሞዎቹ ፕሮፌሰር ቻርልስ ፋራህ በ1979 "From the Pinnacle of the Temple" በሚል ርእስ ያሳተሙትና የእምነት አስተማሪዎች እንኳንስና ሊቀበሉት ሊያነቡ ያልደፈሩት መጽሐፍ አንዱ ነው። ለምሳሌ፥ ቻርልስ ካፕስ በዚህ ጉዳይ ላይ የሚከተለውን ጽፈው ነበር።

"መጽሐፉን ስላላነበብሁት አስተያየቴን የምሰነዝረው ከሰማሁት በመነሣት ነው... ይህ ሰው ክርስቲያን ስለ መሆኑ ምንም ጥርጣሬ የለኝም... ይሁንና፥ የመገለጥን እውቀት ተቃውሟል... ሰዎች ብዙ ሊያውቁ የሚሆነው ይኸው ነው..."[2]

በዚሁ በ1979 ፔንተኮስታል የሆኑት የአሴምብሊስ ኦፍ ጎድ አባል ዶ/ር ጎርደን ፊ "በዘመኑ በሽታ ላይ አንዳንድ ትምህርቶች"[3] በሚል ርእስ ተከታታይ የመጽሔት ላይ ጽሑፎችን ያቀርቡ ጀመር። በተለይም "የብልጽግና ኑፋቄ" እና "የጤንነት ወንጌል" በሚሉ ርእሶች ጠንከር ያሉ ጽሑፎች አሳትመዋል።

በተለይ ደግሞ የእምነትን ትምህርት የፈውስ ዶክትሪን አንገት ያስደፋው "ልጃችን ሲሞት ዝም ብለን አየን" (We Let Our Son Die) በሚል ርእስ አንድ አባት የልጃቸውን አሟሟት የተረኩበት መጽሐፍ ነው። የእምነት ትምህርት ወንጌላዊው ዌስሊ ፓርከር ለተባለው ልጃቸው የፈውስ ጸሎት ካደረገለት በኋላ፥ ሌሪና ባለቤቱ(ወላጆቹ) በስኳር በሽታ ለሚሠቃየው ልጃቸው መድኃኒት ላለመስጠት ወሰኑ። በልጁ ላይ በሽታው እየጸና መጥቶ በጣዕረ-ሞት ሲያጣጥር፥ ወላጆቹ በተማሩት መሠረት ሰይጣን ውሸተኛ የሞት ምልክት በማሳየት የሚፈትናቸው መሰላቸው። በመሆኑም፥ በኦገስት 23፥ 1973

ልጃቸውን በሞት እስኪነጠቁ ድረስ አዎንታዊ የፈውስ ቃል(positive confession) መናገራቸውን ቀጥለው ነበር።

ልጃቸው ከሞተም በኋላ የቀብሩ ሥነ-ሥርዓት ሊካሄድ አልቻለም፤ ዌስሊ ከሞት ይነሣል በሚል እምነት አባቱ "የትንሣኤ ፕሮግራም" አዘጋጁ። ልጃቸው ከሞት አልነሣ ሲል፣ የልጁ አባት እምነት የሌላቸውን ሰዎች ሁሉ ከፕሮግራሙ ሰፍራ አባረሩ። ከዚያም የልጃቸውን ትንሣኤ ለአንድ ዓመት ያህል በእምነት ሲጠባበቁ ቆዩ።

በዚህ መሀል ለልጃቸው ሞት ምክንያት በመሆናቸው(child abuse)፣ ፍርድ ቤት ተከሰሱ። የዚህ ዓይነቱ ጥፋት እስከ 25 ዓመታት ድረስ ሊያሳስራቸው ይችል ነበር። ይሁንና፣ ፍርድ ቤቱ ወላጆቹ በአሳሳች ሃይማኖት ተታለው ያደረጉት መሆኑን ከግምት ውስጥ በማስገባት ክሱን ሊያነሣላቸው ችሏል። (D.R. McConnell, A Different Gospel, p. 79.)

የዚህና ይህን መሰሉ አሳዛኝ ታሪኮች በዚህ የእምነት ትምህርት ውስጥ በርካታ ናቸው። ሌላው ቀርቶ መድኃኒት መጠቀሙ ተገቢ እንዳልሆነ ይሰብኩ የነበሩት ዶ/ር ሆበርት ፍሪማንም የሰበካቸውን ጠስ ተቀብለው ዲሴምበር 8፣ 1984 በልብ ድካም ለህልፈተ-ህይወት በቅተዋል[4]።

ይህንን ሁሉ ከተመለከቱ በኋላ፣ የአሴምቢሊስ ኦፍ ጎድ አገልጋዮች የእምነቱን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አለመሆን የሚገልጽ ይፋዊ ደብዳቤ ኦገስት 19፣ 1980 አዘጋጅተው በትነዋል[5]።

ቻርልስ ፋራህም፣ "ሂሳዊ ግምገማ – የእምነት ቀመር ሥነ-መለኮት ሥሮችና ፍሬዎች"(A Critical Analysis: The Roots and Fruits of Faith Formula Theology) በሚል ርእስ በኖቬምበር 1980 ጥናታዊ ጽሑፍ አቀረቡ። በዚሁ ለበርካታ ምሁራንና ተማሪዎች ባቀረቡት ጥናታዊ ጽሑፍ፣ ፋራህ ይህንኑ የእምነት ትምህርት "ካሪዝማቲካዊ ሰብአዊነት"፣ "አዲሱ ኖስቲሲዝም"፣ ብሎም "ኑፋቄ" እያሉ በመጥራት ደጋፊዎቹን አበገኑ። ይህም ጥናታዊ ጽሑፍ በብዙ ጋዜጦችና መጽሔቶች ታትሞ ወጣ፤ በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ከፍተኛ ተወዳጅነት ያለው "ክርስቲያኒቲ ቱዴይ" ጽሑፉን እንደሚከተለው ዘግቦት ነበር።

"የፋራህ ጥናታዊ ወረቀት በእምነት-ቀመር አስተምህሮ ላይ ጦርነት አወጀ። የነ ሐገን-ኮፕላንድ-ፕራይስን ትምህርት ለሚቃወሙ ሁሉ የፋራህ ጽሑፍ እንደ መመሪያ ሆኖ እንደሚያገለግል አይጠረጠርም።"[6]

ቀደም ሲል በዓለም-አቀፍ ደረጃ የአሴምብሊስ ኦፍ ጎድ ወንጌላዊ ሆነው ያገለግሉ የነበሩት ጂሚ ስዎገርት፣ በዲሴምበር 1980 "ሚዛናዊ የእምነት ሕይወት" በሚል ርእስ ተከታታይ ጽሑፎች ማሳተም መጀመራቸው ፋራህ ያቀጣጠሉትን እሳት አባባሰው። ሚስተር ጂሚ በመጀመሪያው ጽሑፋቸው "እኔም ብሆን የእምነት እንቅስቃሴን አንዳንድ ስህተቶች በመስበኬ እጥፍቻለሁ" ካሉ በኋላ፣ እንግዚአብሔር አሁን ሌላ አቅጣጫ እንዳሳያቸው ገልጸዋል[7]።

በሁለተኛው ጽሑፋቸውም፣ ሚስተር ጂሚ የሚከተለውን አሳብ አስቀምጠዋል።

"ቤተ ክርስቲያን ወይም የቤተ ክርስቲያን አካል አንድን ነገር ከጠቅላላው የእግዚአብሔር ትምህርት የተለየ ሆኖ ሲያገኙት፣ ትምህርቱ በራሱ እውነት ሊሆን ቢችልም እንኳ የኑፋቄ አደጋ እንዳለበት እሙን ነው፤ ሰዎች ለኑፋቄ የሚሰጡት ፍች የተለያየ ቢሆንም፣ ብዙዎቹ ኑፋቄ የክርስትናን እምነት በእጅጉ መበከል እንደሆነ ያምናሉ። እንደ እውነቱ ከሆነ ግን፣ ኑፋቄ አንድን መሠረታዊ እውነታ ነጥሉ በመውሰድ በመጠኑ ማጣመም ነው። የዚህ ዓይነቱ ኑፋቄ የተለመደ ሲሆን፣ ዛሬ ተወዳጅነት በማግኘት ላይ የሚገኙ የክርስትና ትምህርቶች ወደዚሁ አቅጣጫ እያመሩ ናቸው ብዬ እፈራለሁ።"[8]

ጂሚ በ1982 "ቅጥ ያጣ እምነት – አዲሱ ኖስቲሲዝም?" (Hyper-Faith: A New Gnosticism" የሚል መጽሐፍ አሳተሙ። በዚህ መጽሐፋቸውም፣ የእምነትን እንቅስቃሴ "ቅጥ ያጣ እምነት" (ገጽ 2)፣ "የዶክትሪን ስህተት" (ገጽ 4)፣ "የሰይጣን ሥራ" (ገጽ 5)፣ "ሳይንቲዝም" (ገጽ 10)፣ "ሕግ" (ገጽ 24)፣ "አዲሱ ኖስቲሲዝም" (ገጽ 11፣ 42) ሲሉ ተቃውመዋል። ሚስተር ጂሚ በመጨረሻም፣ የራሳቸውን ስህተት በመናዘዝና "[የእምነት እንቅስቃሴ] ስህተት ሁሉ ወደ ጥፋት እንደሚመራ"[9] በማስጠንቀቅ መጽሐፋቸውን አጠቃለዋል።

ዲ.አር. ምክኮንልም "ሌላ ወንጌል"(A Different Gospel) በሚል ርእስ ባሳተሙት መጽሐፉ ውስጥ የነ ሐገንን እምነት አሳዛኝ ገጽታዎች ይፋ አውጥተዋል። ይህ መጽሐፍ በፔንተኮስታሎችም ሆነ በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ጥሩ ተቀባይነት ያገኘ ሲሆን፣ ካሪዝማቲኮቹ ግን ማስታወቂያውን በማስፈራቸው እንኳ እንደተጸጸቱ "ሚኒስትሪስ ቱዴይ" የሚባለው መጽሔታቸው ይገልጻል።

"የኬኔት ሐገንንና የሌሎችን እውነተኛ የወንጌል አገልጋዮችን አገልግሎት ለማውደም የተዘጋጀ የሚመስለውን መጽሐፍ ማስታወቂያ በማውጣታችን ተጸጽተናል...በመሆኑም ምንም ዓይነት ተጣይ ማስታወቂያ የማናወጣለት መሆናችንን እንገልጻለን።"

ይሁንና፣ ይህ የመጽሔት ዝግጅት ክፍሉ ጸጸት በአንባብያን ዘንድ ተቀባይነት አላገኘም። ለምሳሌ፣ አንድ መጋቢ የሚከተለውን አስተያየት ሰንዝረው ነበር።

"በናንተ ዘንድ የጋዜጠኛነት ሥነ-ምግባር ባለመኖሩ በጣም አዝኛለሁ። የሥነ-መለኮት ተቋሞችና እንደናንተ ዓይነት መጽሔቶች እንዲህ ያለ የተከላካይነት አቋም በመውሰዳቸው እንዲህ ዓይነት የሥነ-መለኮት አከራሪ አቅጣጫዎች ወደ ሚዛናዊነት ይመጡ ይሆን? ከዚህ የሚሻለው አቀራረብ የደራሲውን ጥሩ ነጥቦች ተመልክቶ በይፋዊ የክርክር መድረክ እውነቱ እንዲያሸንፍ ማድረጉ ነው።"

ይህንን ከመሳሰሉ የአንባብያን አስተያየቶች የተነሣ የመጽሔቱ አዘጋጆች፣ "ሌላ ወንጌል" የተባለውንና እጅግ የፈሩትን መጽሐፍ ዋና ዋና ነጥቦች አሳጥረው ለማቅረብና ይፋዊ ውይይት ለማድረግ ተገደዱ። ራሳቸው ምክኮንልም ተጋብዘው የበኩላቸውን አስተያየት ሊጡ ቻሉ።

ምክኮነል ሃያሲያኑ መጽሐፉን በተመለከተ፣ "የከረረ ጥቃት"(polemic) እንደሰነዘሩ በመግለጽ ያቀረቡትን አስተያየት በእምንታ ነበር የተቀበሉት።

"እምን፣ ‹ሌላ ወንጌል› የከረረ ጥቃት ነው። ለዚህም ደግሞ ይቅርታ አይጠይቅም። ሕይወት በአደጋ ላይ ሲሆን፣ እምነት በመናጋት ላይ ሲገኝ፣

አብያተ ክርስቲያናትም በመከፋፈል ላይ ሊሆኑ፥ [ይህንኑ ችግር በሚፈጥሩት ላይ] የከረረ ጥቃት መሰንዘሩ ተገቢ ነው። እዚህ ላይ የምንነጋገረው የሥነ-መለኮት ምሁራን ለምእተ-ዓመታት ሊከራከሩ በኖሩባቸው ጉዳዮች ላይ አይደለም። የምንነጋገረው ስለ ሰዎች ሕይወት ነው። በእምነት ሥነ-መለኮት ጦስ አንዲት ነፍስ ብትጠፋ ነገሩ በቀላሉ የሚታለፍ አይሆንም። ለአንዲት ነፍስ መጥፋት እንኳ የከረረ ጥቃት ሊሰነዘር ይገባል። ነገር ግን ለእምነት ሥነ-መለኮት የተሠዋችው ነፍስ አንዲት ብቻ አይደለችም። በመቶ የሚቆጠሩ ጥሩ ጥሩ ሰዎች ተሠውተዋል"

በማለት ከላይ የተመለከትነውን የዌስሊ ፓከር፥ ሌሎች መድኃኒት ተነፍገው የሞቱትን በመቶ የሚቆጠሩ ልጆች፥ በአንዲያና ስቴት ሆባርት ፍሪማን ከዚህ እምነት ጋር በተያያዘ ያስከተለውን ጥፋት ዘርዝረዋል። ምክኑንል በማከልም፥

"ይህ የፖለቲካ፥ የሕዝባዊ ግንኙነቶች ወይም የመንፈሳዊ ትክክለኛነት ጉዳይ ሳይሆን፥ ዶክትሪን ነው – ገዳይ ዶክትሪን– በመቶ የሚቆጠሩትን ሰዎች ሕይወት ያጠፋና በሺህ የሚቆጠሩትን እምነቶችና አብያተ ክርስቲያናት ያወደመ ዶክትሪን" ብለዋል።

እኚህ ጸሐፊ የእምነት ትምህርትን አደገኛነት በተጨባጭ ለማሳየት ካቀረቧቸው ሕያው ምስክሮች መካከል ባሏ የዚህ እምነት ጦስ ሰለባ የሆነባት ሴት የጻፈችው ደብዳቤ ይገኝበታል።

"ውድ ምክኑንል፥

"‹ሌላ ወንጌል› የሚለውን መጽሐፍ የመጀመሪያ ክፍል ጨርሼ መነሣቴ ነው። ይህንን ደብዳቤ የምጽፈው በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ላካተትኸው የጥናት ውጤት ያለኝን አድናቆት ለመግለጽ ያህል ነው። እንዲሁም ደግሞ ከራሴ ታሪክ በመጠኑ ለማወቅ ትፈልግ ይሆናል የሚል አሳብ አለኝ...

"ከአሥራ አንድ ዓመታት በፊት የሬማ ምሩቃን ከሚያንቀሳቅሷት ቤተ ክርስቲያን ራሴን አገልያለሁ። በቤተ ክርስቲያኒቱ ለሰባት ዓመታት በአባልነት ቆይቼ ነበር። በ1981 እዚያ መሄድ ጀመርሁና በ1983 ባል አገባሁ። በዚያን ጊዜ ለአሥራ አራት ዓመታት ዳግም ተወልዶ ይመላለስ ከነበረ ክርስቲያን ጋር ነበር ጋብቻችንን የፈጸምነው! እኔ ግን ካመንሁ ገና አራት ዓመቴ ነበር። ባለቤቴ ከዚህ በፊት የሐገንን መጻሕፍት ያነበበ ቢሆንም እስከ ጋብቻችን ዕለት በ‹እምነት› እንቅስቃሴ ስብሰባ ላይ ተገኝቶ አያውቅም ነበር።

"በመስከረም ወር አንድ የሁለት ዓመት ወንድ ልጅ አስታቅፎኝና የምስት ወራት ነፍሰጡር ሳለሁ ለዘላለሙ ተለየኝ። አየህ፥ ለአያሌ ዓመታት የትርፍ አንጀት በሽታ ነበረበት። ሐኪሞቹ ለካንሰር በሽታ እንዳይጋለጥ በ30 ዓመቱ ትርፍ አንጀቱ እንዲወጣለት ይነግሩት ነበር። (ገና በሽታ ሊጀማምረው በውትድርና ተግባር ላይ ሳለ ሐኪም ቤት ሂዶ ነበር።)

"በጋብቻችን ወቅት፥ ከሚሰጠው የእምነት ትምህርት ሳቢያ እንደ ተፈወሰና የሕመም ምልክቶቹ የውሸት እንደሆኑ ይነግረኝ ነበር። ይሁንና፥ በ30 ዓመት ዕድሜው በጉበት ካንሰር ሞተ...

"አሁን አሁን ሐኪሞች የውሸት ዘገባ የሚሰጡን ጠላቶች ሳይሆኑ እውነተኛ ወዳጆቻችን እንደሆኑ ተረድቻለሁ። አሁን እንግዲህ ተስፋዬ በሮሜ 8፥28 ላይ በመጽናት እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር ለበጎነት እንደሚለውጥ መጠባበቅ ብቻ ነው።

"በነዚያ ዓመታት ኢየሱስን የምንከተል መሰሉኝ ነበር። አሁን ግን እዚያ የቀሩትን ጓደኞቼን በማሰብ አለቅሳለሁ... አሁን ሰይጣን ቤተ ክርስቲያናቸውን እየከፋፈለ ነው። ነገሩ ሁሉ በጣም ያሳዝናል።"

ቀደም ብለን እንደ ተመለከትነው፥ ይህ የእምነት እንቅስቃሴ ከባህር ማዶ የሚገኝ የነጮች ብቻ አልሆነም። በአገራችንም በርካታ ወገኖች በዚህ የእምነት ትምህርት ተስበው ጥቂት ምዕራፎች ከተጓዙ በኋላ ከሰረው ሲመለሱ ለመታዘብ በቅተናል። ውዝግቡና መጎሻሸሙም የአደባባይ እውነት ነው።

የሚያሳዝነው ደግሞ አንዳንድ ሰዎች በሚያምኑት ነገር ላይ የሚሰነዘረውን ነቀፋ ጆሮ አውሶ እንደማድመጥና "እውነት ይሆንን?" (የሐዋ ሥራ 17፥10) ብለው እንደማረጋገጥ ቀና የሆነውን ምክር በደፈናው "የመንፈስ ቅዱስ ተቃዋሚ" ብለው መደምደማቸው ነው። ለመሆኑ መንፈስ ቅዱስን የሚቃወም ሰው "መንፈስ ቅዱስ መሥራት አቁሟል!" በሚል አጭር ዓረፍተ ነገር መገላገል ሲችል፥ ለምን ይሆን የእምነት ሥነ-መለኮትን ኑፋቄያዊ ገጽታዎች ሲፈትሽ የሚደክመው?

በርግጥ ግለሰቡ ከቤተ ክርስቲያን ደመወዝ የሚያገኝ ከሆነና የሚሰነዝረው አሳብ ከሥራ የሚያፈናቅለው ከመሰለው በእጅ አዙር ሊናገር ይችላል። ብዙዎቹ ግን እውነት ነው ብለው ያመኑትን ነገር ለማስፋፋት ወይም ውሸት ነው ብለው የኮነኑትን ነገር ለማውገዝና ከላይ እንደተመለከተው የብዙዎችን ሕይወት ከአደጋ ለመታደግ ሲሉ ይጽፋሉ።

እስኪ የእምነት እንቅስቃሴ የምዕራባውያን ብቻ ሳይሆን የኛም ቤተ ክርስቲያን ችግር ነው ላልሁት አሳብ አብነት ዋቢ ላቅርብ። በኛው አቆጣጠር በ1987 አቶ ተሾመ ነጋሽ "እስከመጣ ድረስ" በሚል ርእስ በእምነት እንቅስቃሴ አደገኛ አዝማሚያ ላይ ለማስጠንቀቂያነት ባቀረቧቸው ነጥቦች ዙሪያ ከፍተኛ ውዝግብ ሲፈጠር እንደ ቆየ ይታወሳል። ለዚህ መጽሐፍ ከተሰጡት አስተያየቶች የሚከተሉት ይገኙባቸዋል።

". . .ሌላው ልነግርህ የምወደው ነገር ቢኖር ወደድከም ጠላህም አሁን ጦር ሜዳ ውስጥ ገብተሃል። ትንቢት–መሰል ጥንቆላ የሚከተሉ ሰዎች ደግሞ ተነሥተውብሃል። ነገር ግን አንተ የያዝከውን አቋም በተጨባጭ ማስረዳት አለብህ። ይህችን ሽጉጥ አስጩኸህ ዘወር ብትልም በአንተ ላይ ግን ቦምብ እንደሚፈነዳ እወቅ።

"ደግሞ መጽሐፉን ስትጽፍ ፍርሃት ተጫጭኖሃል። ምናልባት ቤተ ክርስቲያንህን ፈርተህ ይሆናል። ነገር ግን ያለምንም ማጋነን ብዙ አርትፍሻል መንፈሳዊ ነገሮች የሚወጡት ከቤተ ክርስቲያንህ ነው... ውደቁ የሚሉን እናንተው ጋ ነው! መድኃኒት ጣል፥ ተፈውሰሃል የሚሉ ሞልተዋል። ሶፋና ቪዲዮ በያለበት ቤት እየዞሩ ለያንዳንዱ ሰው ትንቢት የሚያሰሙ ሰዎች የመጡት ከእናንተ ዘንድ ነው። what not? ይህም ከአንተ ከወንድሜ የተሰወረ አይደለም። ታዲያ ምነው ፈራህ? ለምን ወደ ውጭ ሮጥክ? ፊት ለፊትህ ብዙ ነገር አለ። ካልወደቅን በጁዶ የሚጠልፉን እናንተ ዘንድ አይደሉም እንዴ?

"መግቢያዬ ላይ እንዳልሁት፥ አነሣሥህ እውነት ነው! ግን ጽዳት የሚጀምረው ከቤት ነው። እኛን እነ ቤንሂን ወይንም ዮንግቹ መጥተው አልረበሹንም። please be sure about your public. መጽሐፉን የጻፍሽው

ለኢትዮጵያውያን ይመስለኛል። so we are more interested about the local church."(በጌታ ወንድምህ ነኝ – ኃይለ መለኮት።)

የሚከተለው ትንሽ ዘለፋ–አዘል ነው።

"...ውድ ደፋር ተሾመ፥ አንተን አንድ ነገር ልጠይቅህ። የኮሪያን ሕዝብ አንድ አራተኛውን በወንጌል የደረሰውንና በዓለም አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ የፓስተሮች ዳሬክተር ሆኖ የተሾመውንና በቤተ ክርስቲያን ዕድገትና ስፋት የተደነቀውን ታላቁን የእግዚአብሔርን ሰው ‹ኮከብ ቆጣሪ› ብለህ ስትናገር ለመሆኑ አንተ እንኳ አንድ አራተኛውን ሕዝብ ይቅርና በሰፈርህ ውስጥ ያሉትን ያልዳኑ አንድ አራተኛውን ወደ ጌታ አምጥተሃል ወይ? እርግጠኛ ነኝ እንኳ ሰውን ትንሽን ማዳን የማትችል ሰው ነህ። ለነገሩ ኢየሱስ ለትንሽ አልሞተም። አሜን! ይህንን ለማለት የፈለግሁት ሰዎችን ለመድረስ ያለህን ንቀት–ደካማነት ልገልጽልህ ብዬ ነው።

"ያሳዝናል። ደፋር ነህ ...ደፋሩ ተሾመ፥ አንድ ነገር ልንገርህ። እንዲህ ብዬ ስጽፍልህ ምንአልባት ይህ ሰው የነዚህ ሰዎች ተከታይ ነው ትለኝ ይሆናል። እውነቱን ልንገርህ እኔ የነዚህ ሰዎች ተከታይ ከሆንኩ እግዚአብሔር ልሁትት ይፍረድብኝ። አሜን። ነገር ግን መጽሐፉን ሳነበው በውስጡ የተጻፉትን የስህተት ትርጉሞችህን ስላነበብሁና ከዚህ በታች የምጽፍልህ ነገር በየቦታው ስለ ሰማሁ መንፈስ ቅዱስ ስላሳሰበኝ ልጽፍልህ ተነሣሁ። እኔ የመሠረተ ክርስቶስ የቀበና አጥቢያ የመጽሐፍ ቅዱስ ሊደር ነኝ።

"ኩፉና ተሳዳቢ ተሾመ ሆይ ... (Christianity in Crisis) የሚባለው መጽሐፍ በአሜሪካን አገር የሚገኝ የዘመኑን የእግዚአብሔርን ሕዝብ ስም ለማጥፋት አጋንንት ያቋቋመው ድርጅት ነው...የተረገመ መጽሐፍና የተረገሙ ሰዎች ናቸው።

"ወንድሙ ዋቅወያ

ፖስታ ሳጥን ቁጥር 33767

አዲስ አበባ ። ከፈለግክ ጻፍልኝ።"

ማስታወሻ፤ ትልቅ ሰው ነህ። በዕድሜህ ማለት ነው። አንተ እያልኩህ የጻፍሁበት ምክንያት ቅሌታምነትህን ልነግርህ ብዬ ነው ... ቻዎ። ጌታ ከአንተ ጋር ይሁን። አሜን።"

ለዚህ ደብዳቤ አቶ ተሾመ ከሰጡት መልስ ጥቂቱ እነሆልዎ።

"ለወንድሜ ወንድሙ ዋቅወያ

የእንግዚአብሔርን ጸጋና ምሕረት እንደ ተመኘህልኝ እኔም እመኝልሃለሁ። ስለ ጻፍህልኝ ተግሣጽ፥ ዘለፋና በሌላ አነጋገር ለድብ እግዚአብሔር ይባርክህ። መንፈስ ቅዱስ አሳሰበኝ ነው ስላልክ መንፈስ ቅዱስ ለስድብ ስለማያሳስብ የጻፍካቸውን ለእብነት ልጥቀስልህ፤ ‹ደፋርና ኩፉ፥› ‹ኩፉና ተሳዳቢ፥› ቅሌታም› ወዘተ.

"... አንተ እንደ ጠየቅኸኝ እንኳን 10 ሰው በርግጥ ትንኝ ማዳን አልቻልም። አንድ ነገር ግን አውቃለሁ፥ ላንተ ባይጥምልህም። ጌታ ብቻውን አዳኝ እንደሆነ፥ ሰው ደካማ ነው። በዚህ ምክንያት "Hero!" worshiper አይደለሁም። የማመልከው ለኔ የሞተልኝንና ዕዳዬን የከፈለልኝን ብቻ ነው። እርሱም ሰው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በዘመናት ውስጥ የሚነሡ ታላላቅ ሰዎች ኮከብ እየፈጠሩ ወይም ሰው

እየከባቸው ለስህተት ቢጋለጡ ወይም ድንቅ ተአምራት ቢሠሩ አይደንቀኝም። የተአምራት ጌታ ሁሉን ሊያደርግ እንደሚችል አምናለሁ። የሰዎች ደቀ መዝሙር ለመሆንም አልመኝም።

"... እኔን ስለ ሰደብሽኝ ቅር አይለኝም፤ ይህንን ለመቀበል አምኘበት ነው አድራሻዬን የጻፍሁት። ነገር ግን እንዳንተ ያለ አገልጋይ እንዲህ ያለ የስድብ ቃል ከሚያወጣ መገሰጽ ያለበትን ገስጾ፥ መነቀፍ ያለበትን ነቅፎ፥ እኔ በሠራሁት ኃጢአት እንዳልጠፋ ከጌታ ምሕረት ሊለምንልኝ ለንስሐ ሊያነጋግረኝ በተገባ ነበር። ምናልባት ንስሐ መግባት ካስፈለገኝ። ምሕረት ከጌታ የተማረ ሰው ሌላውንም ይምራል። ከሌላ የተማረ ግን ምኑን ይምራል? ፊቱ ቢያገኘኝ እንደ ጴጥሮስ ጆሮዬን ይበጥሳል ማለት ነው። ይቅርታ አድርግልኝ በወንድማዊ ፍቅር ላነጋግርህ ብዬ ነው እንጂ እኔም መልሼ ልሰድብህ አልደፍርም። ስድብ የማን ሥራ እንደሆነ አጥብቄ የምረዳ ሰው ነኝ ..."

ይህም ሆኖ፥ ለዚህ መጽሐፍ የተሰጡት አስተያየቶች በሙሉ የተቃውሞ አልነበሩም። ለምሳሌ፥ አንድ ስማቸውን ለመግለጽ ያልፈለጉ ግለሰብ የጻፉት የደጋፊዎቹን ሁሉ አሳብ የሚገልጽ ይመስለኛል።

"ወንድሜ ተሾመ፥ በኢትዮጵያ ላሉት ብቻ ሳይሆን በውጭ ላሉት ለኢትዮጵያ አብያተ ክርስቲያናት ሊጠቅምና ሊፈውስ የሚችል አቅጣጫ የሚያስይዝ ቁም ነገር አድርሰህልናል። ጌታ በብዙ ይባርክህ፤ ይባርክህማል።

"ዋጋ በሚያስከፍልህ ሥራ ላይ ዋጋ ከፍለህበታል። ለጌታ ቀናን የሚሉ አንጉል ሰዎችና ጥራዝ–ነጠቆች ብዙ ብዙ ይሉሃል። ይበሉህ ግድ የለም። ለምን ሆነ? ብንል ‹እውነት ዋጋ ታስከፍላለች› ነው የኔ መልስ ..."

የዲኖሚኔሽን ውዝግብ

የእምነት እንቅስቃሴ መሪዎች ምንም እንኳ በእምነት ዘርፍ መከፋፈል(Denomination) ተገቢ እንዳልሆነ ቢናገሩም፥ ክፍፍሉና መናቆሩ ግን እንዳለ ነው። ለምሳሌ፥ "ሼፈርድንግ–ዲሳይፕልሺፕ ሙቭመንት" (Shpherding-Discipleship movement) የተባለው ቡድን ከእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች ጋር አንድነት የለውም።

ይሁንና፥ በ1979 የሐገን ልጅ ባል የሆኑት ሬቨረንድ ዱይል "የእምነት አብያተ ክርስቲያናትና አገልጋዮች ዓለም–አቀፍ ስምምነት"[International Convention of Faith Churches and Ministers (ICFCM)] የሚባል አሰባሳቢ ድርጅት አቋቁመዋል። የዚሁ ድርጅት ተቀዳሚ ዓላማ በመላው የዩናይትድ ስቴትስ ግዛት በተለያዩ ደረጃዎች ለእምነቱ አገልጋዮች ትምህርታዊ ኮንፍረንሶችን ማዘጋጀት ነበር። ይሁንና፥ ከራሱ ከእምነት ትምህርቱ ባህርይና የእምነት አስተማሪዎቹም ከራሳቸው በቀር ለሌላው ስፍራ ስለሌላቸው፥ የስምምነት ድርጅቱ ምንም ያህል ሊንቀሳቀስ አልቻለም።

የእምነት ትምህርቱ ባህርይ ለራስ እንጂ ለሌላው የሚታሰብበት ባለመሆኑ፥ ሁሉም በተቻለው ጎትም የበላይነቱን ይሻል። እናም፥ በዚህ እምነት ውስጥ ሁሉም "ፓስተር፥ ባለ ራእይ" ለመባል ይሽቀዳደማል – አሥራቱና ምጽዋቱ ሁሉ የሚበረከተው ለኔ "ፓስተር" ነውና! ጣንጺሩ፥ ተራ ምእመን ከሆነ፥ ለነርሱ ከመገበር የተሻለ ተግባር ሊኖረው አይችልም። በአገራችንም ተመሣሣይ ችግር የእንቅስቃሴውን አራማጆች

እያናቆረ እንዳለ እንሰማለን። ስለሆነም፥ ሁሉም አንድ አምስት ሰው አሰባስቦ በሰዎቹ ላይ "ለመንገሥ" ይፈልጋል። ይህ ደግሞ በየዕለቱ የሚፈበረኩትን ‹አብያተ ክርስቲያናት› ቁጥር ለጉድ ያበራክታል... ዲሞክራሲ ቁሞ ይሂድ...

ለምሳሌ፥ ቀደም ብዬ በገለጽሁት የሬማ የእምነት አገልግሎት ውስጥ፡ ወሳኙን ሚና የሚጫወተው ‹ባለ ራእዩ/መሥራች/› ነው። ከመተዳደሪያ ደንባቸው አንቀጽ 7 ክፍል 1 የሚከተሉት ያገኛሉ።

- የአገልግሎቱን ሥራ ያቅዳል፥ ያደራጃል፥ ይመራል፥ ይቆጣጠራል(ተራ ቁጥር ‹ሀ›)።
- ጠቅላላ ሬማ የእምነት አገልግሎት አገልጋዮችንና በዚሁ አገልግሎት ሥር የሚገኙትን የቤተ ክርስቲያን አመራር ኃላፊዎችን ስብሰባ ይጠራል፥ ይመራል(ተራ ቁጥር ‹ለ›)።
- ክፍያዎችን፥ የዕቃ ግዢ መጠየቂያዎችን ያጸድቃል(ተራ ቁጥር ‹ሠ›)።
- የሠራተኞችንና የአገልጋዮችን ቅጥር፥ ዕድገት፥ ዝውውር፥ የደመወዝ ጭማሪ፥ ቅጣት፥ ስንብት ያጸድቃል(ተራ ቁጥር ሰ)።

ከዚህም በላይ በሬማ አገልግሎት፥ የስህተት ትምህርትን የመቆጣጠርና እርምጃ የመውሰድ ሥልጣን የባለ ራእዩ ብቻ እንደሆነ በመተዳደሪያ ደንብ አንቀጽ 13 ውስጥ እንደሚከተለው ተመልክቷል።

"በእምነት አገልግሎት አባላት መካከል የሐሰት ትምህርቶችን በመዝራት የተለያዩ ውዝግቦችን በመፍጠርና አባላቱን የሚከፋፍል መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ አመለካከት የሚዘሩ ሰዎች ላይ የመቆጣጠርና እርምጃ የመውሰድ ሥልጣን የተጠበቀው ለባለ ራእዩ መሥራች ብቻ ነው።"

ወጻንሣነው የአሜሪካ ሁኔታ ስንመለስ፥ በዚህ ዓይነት የራስ-ወዳድነት መንፈስ በእምነት አገልጋዮች መካከል የተፈጠሩትን ውዝግቦች ለመፍታት ጥረቶች መካሄዳቸው አልቀረም። በተለይም በ1985ቱ የ"ኔትዎርክ ኦፍ ክርስቲያን ሚኒስተርስ" (Network of Christian Ministers - NCM) ስብሰባ ላይ ለችግሮቹ መፍትሔ ለመሻት ተሞክሮ ነበር። ይህ ኔትዎርክ የተቋቋመው ቀደም ሲል ከሸፐርዲንግም ሆነ ከእምነት እንቅስቃሴ ጋር ስምምነት ባልነበራቸው በነ ቻርልስ ግሪን አማካይነት በ1983 ነበር።

♣ ይኸው ኔትዎርክ የሚከተሉትን አንቀጾች ያካተተ ነበር። 1. አንዱ አባል የሌላውን የዶክትሪን ልዩነት ማክበር፥ 2. በኔትዎርኩ ውስጥ ለሚገኝ ማንኛውም መሪ አስተማሪነት ያለው መንፈስ መያዝ፥ 3. የሌላውን አገልግሎት በተመለከተ ደግ-ደጉን ብቻ መናገር፥ 4. የሥነ-ምግባር ጉድለት ሲከሰት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔ መስጠት[42]። መጽሐፍ ቅዱስን ለኔትዎርካቸው ህልውና ቢጠቅሱም፥ የዶክትሪን ስህተትን የመሰለ ግዙፍ ችግር መታገሳቸው ግን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አለመሆኑ ሊታያቸው አልቻለም። (እከከኝ-ልከክህ ዓይነት ነገር...) ሐዋሪያው ጳውሎስ እንኳ የጴጥሮስን ስህተት ተመልክቶ ዝም አላለም - ባደባባይ አወገዘው እንጂ (ገላትያ 2፥ 11-14)።

2

ኢየሱስ በሲኦል ዳግም ተወልዷልን? (Identification)

"በ1ኛ ጢሞቴዎስ 3፥16 እግዚአብሔር በሥጋ እንደ ተገለጠና በመንፈስ እንደ ጸደቀ ይናገራል። አንድ ነገር መጀመሪያ ርኩስ ካልሆነ በቀር በመንፈሱ ጻድቅ እንደማይሆን ግልጽ ነው። የእግዚአብሔር ጽድቅ ኃጢአት ተደርጎ ነበር። [ኢየሱስ] በመንፈሱ የሰይጣንን የኃጢአት ባህርይ ተቀብሎ በሞተ ጊዜ፥ ‹አምላኬ፥ አምላኬ፥ ለምን ተውኸኝ?› ሲል ጮኸ። በመስቀል ላይ የተፈጸመውን ነገር አታውቁም። ሙሴ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ተቀብሎ በግን ሳይሆን እባብን በዓላማ ላይ የሰቀለው ለምን ይመስላችኋል? ይኼ ነገር ያሳስበኝ ነበር። ‹ካልጠፋ ነገር የሰይጣን ምልክት የሆነውን እባብ ለምን ከዓላማው ላይ ሰቀልህ? ለምን በግ አልሰቀልህም?› ብዬ ስጠይቅ ጌታ እንዲህ ሲል መለሰልኝ። ‹ምክንያቱም በመስቀሉ ላይ የተሰቀለው የሰይጣን ምልክት ስለሆነ ነው። በገዛ መንፈሱ መንፈሳዊ ሞት በመቀበሉ ዕዳው ተከፈለ።›

"እንግዲህ ልብ ልትሉ የሚገባችሁ ኢየሱስ እንደሞተ ነው፤ ኃጢአትን እንዳደረገ ሟች ሰው ወደ ጥልቁ ወርዷል። ግን እዚያ ስላልቀረ እግዚአብሔርን አመስግኑ። እዚያ በሲኦል ዳግም ተወልዶ ተነሣ። "(ኬነት ኮፕላንድ "What Happened from the Cross to the Throne?" በተባለው መጽሐፋቸው ውስጥ)።

የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆቹ ኑፋቄያዊ የአንድነት (Identificatiion) ዶክትሪን የስርየቱን ሥጋዊ ባህርይ በመካድ፥ ክርስቶስ ወደ አጋንንታዊ አምሳል ተለውጦ በሲኦል "ዳግም - እንደተወለደ" ያስተምራል፤ አማኞችም ወደ ሥጋ ለባሽ አምላክነት ወይም ተሠገዎ (Incarnation) ሊለወጡ እንደሚችሉ ይገልጻል። ይህም የኬነት ሐገንና የኬንየን አንዱ ትምህርት ነው።

ምክኮንል እንደዘገቡት፥ ‹አንድነት› የእምነት ሥነ-መለኮት ትምህርት መሠረት በመሆኑ፥ እጅግ አስፈላጊያቸው ነው። ለዚህም ነው ኬነት ኮፕላንድ ይህንኑ ትምህርት አጥብቆ ስለተቃወመው ሰው ሲናገሩ፥ "ያ ሰው ዛሬ ሙት ነው፤ ይህንን የምላችሁ እናንተን ለማስጠንቀቅ ነው። ሰዎች ይህንን ትምህርት አስተምረዋል ብላችሁ አትተቹ። ካልገባችሁ አፋችሁን ዘግታችሁ ጸልዩ" ያሉት። (Kenneth, Copeland, tape entitled, "How to Receive Revealed Knowledge.")

ምክኮኒል የኬንየንን መጽሐፍ ጠቅሰው እንዳሰፈሩት፥ ስርየት ለክርስቶስ ደቀ መዛሙርት ያልታወቀ እውነት ነበር! ደቀመዛሙርቱ "የመንፈሳዊ ሞቱንም" ሆነ በሲኦል ያሳለፈውን የሦስት ቀናት ሥቃይ ምሥጢር አያውቁም።

ኬንየን ሰው "በእግዚአብሔር የኑባሬ ምድብ" ውስጥ እንደሚገኝ፥ መላእክት፥ ሰውና እግዚአብሔር መንፈስ እንደመሆናቸው፥ አንድ ዓይነት ባሕርይ እንዳላቸው ተናግረዋል። ኬኔት ሐገን፥ "ሰው ሥጋዊ ኑባሬ አይደለም — መንፈስ እንጂ" እስከ ማለት ይደርሳሉ። በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለው ልዩነት የዓይነት ሳይሆን የደረጃ ብቻ ነው። በእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች ዘንድ የሚታወቀው የሥነ-ሰብእ (Anthropology) ድንጋጌ፥ " ሰው ነፍስን ይዞ በሥጋ ውስጥ የሚኖር መንፈስ ነው" የሚል ነው። ኬንየን፥ " የሰው መንፈስ ትክክለኛ ሰው ነው" ብለዋል። ሐገንም አክለው፥ " እኛ በሥጋ ውስጥ ብንኖርም መንፈስ ነን" ብለዋል።

ይህንኑ ዶክትሪን ተቀብሎ የሚንቀሳቀሰውና እዚሁ አዲስ አበባችን የሚገኘው ሬማ የእምነት አገልግሎት፥ "ሰው መንፈስ እንደሆነ ነፍስ እንዳለው በሥጋ ውስጥ እንደሚኖር እናምናለን" ሲል በእምነት መግለጫው ተራ ቁጥር "ከ" ሥር አውጇል።

ዳግማዊው ኬኔት ሐገን በመባል የሚታወቁት የኬኔት ሐገን ልጅ፥ ጃኑዌሪ 1996 በየወሩ በሚታተመው የ"ወርድ ኦፍ ፌይዝ" መጽሔት ውስጥ፥ "ለክርስቲያን አንድ የስኬታማነት ቁልፉ በክርስቶስ አንተ ማን እንደሆንህ መገንዘቡ ነው" ካሉ በኋላ አሳባቸውን በምሳሌ ሲያብራሩ፥ "ለምሳሌ፥ አንተ መንፈስ እንደሆንህ፥ ነፍስ እንዳለህና በሰውነት ውስጥ እንደምትኖር መገንዘብ አለብህ ብለዋል።"(Word of Faith, January 1996, p. 4).

እንደሚታወቀው፥ ሜታፊዚካል ኑፋቄዎች ሁሉ እግዚአብሔር በሁሉም ነገር ውስጥ ስላለ ሁሉም ነገር በተለይም ሰው አምላክ ነው የሚል የፔንቴይስቲክ (pantheistic) አሳብ አላቸው። (ኒው ኤጅ በዚህ ላይ ተመሳሳይ ዘገባ እንዳለው ልብ ማለቱ ተገቢ ይሆናል — ዕፀዋቶችን፥ ቀንድ-አውጣዎችን፥ መጻሕፍትን፥ ሰዎችንና የመሳሰሉትን ጨምሮ ነገሮች ሁሉ አንዱን አምላካዊ ባህርይ እንደሚጋሩ የሚሰብክ — የእምነት እንቅስቃሴ ከኒው ኤጅ ጋር ስላለው ቁርኝት የምናብራራበትን ምዕራፍ ይመልከቱ።)

ሜሪ ቤከር ኤዲ በበኩላቸው፥ "መንፈስ ትክክለኛና ዘላለማዊ ነው፤ ቁስ አካል ግን ትክክለኛ ያልሆነ ጊዜያዊ ነገር ነው። ስለሆነም፥ ሰው መንፈሳዊ እንጂ ቁሳዊ አይደለም" ሲሉ ጽፈዋል። ይህ ግን ለዘመናት የቆየ የናስቲሲዝም ጽንሰ-አሳብ እንጂ፥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምናገኘው አሳብ አይደለም።

ሰው በኃጢአት በወደቀ ጊዜ ከመለኮትነት ወደ ሰይጣንነት እንደ ተቀየረ

በውድቀቱ ምክንያት ሰው ፍጥረትን እንዲገዛ የተሰጠውንም ሥልጣን ለሰይጣን አስተላልፎአል። እናም አዳም እግዚአብሔር ለእርሱ የሰጠውን ለሰይጣን በማስተላለፍ እግዚአብሔርን ከዱ። ይህም በእምነት ሥነ-መለኮት "ከፍተኛ

ክህደት" (High Treason) በመባል ይታወቃል። ስለሆነም፥ ሰይጣን በሰው ዓመፅ ብቻ ሳይሆን፥ አምላክ በመሆኑ ባለው "ሕጋዊ መብት" ፍጥረትን ይገዛል። እግዚአብሔርም ዓለምን መልሶ ከእጁ ለማስገባት፥ ለሰይጣን ቤዛ ይሰጣል።

መንፈሳዊ ሞትና የኢየሱስ ዳግም መወለድ *(Faith Christology: Spiritual Death & the Born-again Jesus)*

ኬንየን እንደሚሉት፥ ኢየሱስ በመስቀል ላይ ሁለት ሞት ሞቷል — የመጀመሪያው መንፈሳዊ፥ ቀጣዩ ሥጋዊ። የክርስቶስ መንፈሳዊ ሞት ያስፈለገው ሕመምም ሆነ ኃጢአት በመነሾነት መንፈሳዊ እንጂ ሥጋዊ ባለመሆናቸው ነው። እንደ ኬንየን፥ "ኃጢአትና በሽታ ከአንድ ምንጭ የሚቀዱ ሲሆኑ፥ ደራሲያቸውም ሰይጣን ነበር።"[1] ኬንየን በመቀጠልም፥

"ክርስቶስ በቤዛነቱ ያስገኘው ሁሉ ከመንፈሱ የመጣ ነው። ኃጢአት የተደረገው መንፈሱ ነበር። በሰው ልጅ ምትክ የፍርድን ሥቃይ የተቀበለው በመንፈሱ ነበር። ጻድቅ ተብሎ የታወጀው መንፈሱ ነበር . . . ለሰው ልጅ ደኅንነትን ያስገኘውም የመንፈሱ ትንሣኤ ነበር። ሰው በስሜት ሕዋሳት እውቀት (Sense Knowledge) ስለ ታሰረ የተመለከተው የክርስቶስን ሥጋዊ ሥቃይና ሥጋዊ ትንሣኤ ብቻ ነው። ጉዳዩ ግን ከዚያ እጅግ የላቀ ነው"[2] ብለዋል።

በኝህ ግለሰብ መገለጥ መሠረት፥ የክርስቶስ ሥጋዊ መከራና ሞት ምንም ዋጋ የለውም። እውነተኞቹ የማዳን ተግባራት መንፈሳዊ ሞቱ እና መንፈሳዊ ትንሣኤው ናቸው። እስኪ ከራሳቸው እንስማ።

"የኃጢአትን ዋጋ የከፈለው [ሥጋዊ] ሞቱ ከሆነ፥ እንግዲያው ማንም ሰው ስለራሱ ሊሞት ይችል ነበር። ኃጢአት ያለው በመንፈሳዊው ስፍራ ነው። ሥጋዊ ሞቱ ለመንፈሳዊ ፍጻሜ መግሪያ ብቻ ነበር።"[3]

ከወደ የይሆዋ ምስክሮች መንደር እንደመጡ የሚነገርላቸው ፍሬድ ፕራይስም እንዲህ ሲሉ ይሟገታሉ።

"ለኃጢአታችን የተበየነው ቅጣት በመስቀል ላይ መሞት ይመስላችኋል? ይኼማ ቢሆን ኖሮ፥ ሁለቱ ሌቦች የኃጢአታችሁን ዋጋ በከፈሉላችሁ ነበር። የለም! ቅጣቱ ወደ ራሱ ሲኦል በመዝለቅ ከእግዚአብሔር ተለይቶ መኖር ነበር . . . ሰይጣንና የሲኦል አጋንንት ሁሉ በኢየሱስ ላይ መረብ አኑረው ዕዳችንን እንዲከፍል እስከ ሲኦል ጫፍ ድረስ ጎተቱት።"[4]

ኬኔት ኮፕላንድ እንደሚሉት፥ ስርየትን ያስገኘው የክርስቶስ ደም ሳይሆን፥ ወደ ሲኦል መውረዱ ነው።

". . . ደም በፈሰሰ ጊዜ ስርየት አላስገኘም ነበር . . . ኢየሱስ ያንተንና የእኔን መብቶች በእግዚአብሔር ዘንድ ለመመለስ፥ ሦስት አስጨናቂ ቀናትና ሌሊቶች በዚህች ምድር ቀብዎች ውስጥ አሳልፎአል።"[5]

በሜታፊዚካል መናፍቅነታቸው የሚታወቁት ሜሪ ቤከር ኤዲም ተመሳሳይ አቋም አላቸው።

"ቁሳዊው የክርስቶስ ደም በተረገመው እንጨት ላይ በተረጨ ጊዜ፥ በደም ሥሮቹ

ውስጥ ይፈስ ከነበረበት ጊዜ የበለጠ ከኃጢአት የማንጻት ብቃት አልነበረውም።[6]

ይህ መቼም ወንጌላችን ከሚናገረው እጅጉን የራቀ በመሆኑ፥ ምንም ዓይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ አይኖረውም። "...ስለ ብዙዎች ለኃጢአት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው"(ማቴዎስ 26፥28)። "የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአት ሁሉ ያነጻናል"(1ኛ ዮሐንስ 1፥7) . . . የወንጌሉ አስኳል የሆነው የክርስቶስ ደም "ሥጋዊ" ተብሎ ከተንቋሸሸ ምን ወንጌል ተረፈን!

ከዚህም ሌላ፥ ኬንየን ኢየሱስ መንፈሳዊ ሞት በሞተ ጊዜ በባህርዩ ውስጥ ውስጣዊ ለውጥ እንደተካሄደ አስተምረዋል – የሰው ኃጢአትና መንፈሳዊ ሞት ወደርሱ ሲዞር፥ ኢየሱስ "አዲስ ሰይጣናዊ ፍጥረት" ሆነ። ከዚህም የተነሣ፥ "ኢየሱስ ኃጢአት ሆነ። መንፈሱም ከእግዚአብሔር ተለየች።"[7] በእምነት ሥነ-መለኮት፥ ኢየሱስ የኃጢአት ምትክ አይደለም – ወደ አጋንንት ተቀየረ እንጂ።[8]

ኢየሱስ የሰውን ቅጣት ተቀብሎ ከተሠቃየና የሰውን ሕጋዊ ግዴታ ሁሉ ለሰይጣን ካሟላ በኋላ፥ እግዚአብሔር የፍትሕን መከወን አወጀ። ኢየሱስ መንፈሳዊ ሞት ስለሞተና ወደ ሰይጣናዊ ፍጥረትነት ስለተቀየረ፥ "ኢየሱስ ከሞት ከመነሣቱ በፊት ዳግም ተወልዶ ነበር።"[9]

ለኬንየን፥ አንድነት ክርስቶስ በወደቀ አጋንንታዊ ደረጃችን ከእኛ ጋር ሙሉ ለሙሉ መተባበሩንና እኛም "በምትካዊ መሥዋዕት" ከእርሱ ጋር ሙሉ ለሙሉ መተባበራችንን ያመለክታል[10]።

በዚህ ትምህርት መሠረት፥ ከሰው ልጅ የሚፈለገው እንግዲህ "ዴፊኬሽን" (Deification) ማለትም ወደ አምላክነት መለወጡ ነው። ኬንየን እንደሚሉት፥ ከመለኮታዊ ባህርይ ጋር የተፈጠረው ሰው ኃጢአት በመሥራቱ በሰይጣን ባህርይ ተሞልቷል፤ ይሁንና፥ በአዲስ ልደት አማካኝነት መለኮታዊ ባህርይ አግኝቷል። "ዳግም መወለድ ማለት በመንፈስ የእግዚአብሔርን ባህርይ ሕይወት መቀበል ማለት ነው"[11] ብለዋል ኬንየን።

ኬንየን ዴፊኬሽን የሜታፊዚካል ኑፋቄዎች ትምህርት እንደነበር ማወቃቸውን ዶክተር ምክኮንል ከሚከተለው ጽሑፋቸው ውስጥ መዘው በማውጣት አጋልጠዋል ።

*"*ክርስቲያን ሳይንስ፥ ቲዎሶፊ፥ አዲሱ አሳብና አዲሱ ዩኒቲሪያኒዝም አውቀውም ሆነ ሳያውቁ ስለ ሰው ልጅ ተሠግዎ ያስተምራሉ፤ ይህም ማለት ሁሉም ሰው በውስጡ አምላክ አለው ብለው ይናገራሉ። አንድ ሰው በውስጡ አምላክ ካለውማ እንግዲህ እርሱና አምላክ ተጣምረዋል – ከተጣመሩም ሥጋ-ለባሽ አማልክት ሆነዋል።"*[12]

(*ክርስቲያን ሳይንስ በተመስጦአዊ ጸሎት ኃይል ብቻ መንፈሳዊ ዳግም ልደት ለማግኘት እንደሚቻል የሚያስተምር ሲሆን፥ ቲዎሶፊ ከቡድሂዝም የተወረሰ ሃያማኖታዊ ልምምድ ነው፤ አዲስ አሳብ እነዚህንና ሌሎችንም እንደ ሥነ-ልቦናዊ ሕክምና (ሳይኮቴራፒ) የመሳሰሉትን በማጥላላት አእምሯዊ ፈውስ ለማምጣት የተለያዩ ሙከራዎችን የሚያደርግ ነው። ዩኒቴሪያኒዝም ደግሞ የሥላሴን ጽንሰ-አሳብ የማይቀበል የእምነት ዘርፍ ነው።) ይህ ጽሑፍ ከድሮዎቹ የኬንየን በራሪ ወረቀቶች የተገኘ ሲሆን፥ ኬንየን የሰውን ሥጋ-ለባሽ አምለክነት እንደሚቃወሙ ያሳያል። የሚያሳዝነው

በመጨረሻው እርሳቸውም ይህንኑ የተቃወሙትን ትምህርት መቀበላቸው ነው።

ዛሬ ኬነት ሐገን የሰውን ሥጋ-ለባሽ አምላክነት በግልጽ ያስተምራሉ። ሐገን እንደሚሉት፥ "በአዲስ ልደት ውስጥ ትክክለኛ ተሠግዎ አለ!"[13] በዚህ አዲስ ልደት፥ እግዚአብሔር "ዓይነተኛ ባህርዩን፥ እርሱነቱንና ኑባሬውን ለእኛው ሰብአዊ መንፈስ"[14] ያስተላልፋል። ስለሆነም፥ "ማንም ዳግም የተወለደ ሰው ሥጋ ለባሽ አምላክ ነው። እንዲሁም አማኝ ሁሉ የናዝሬቱ ኢየሱስን ያህል ሥጋ ለባሽ አምላክ ነው።"[15]

የሚከተሉትም የኬነት ሐገን አባባሎች ናቸው።

"እኛ እንዲህ ነን፤ እኛ ክርስቶስ ነን!"[16] "እንዲያውም፥ በመልእክቶች ውስጥ ቤተክርስቲያን ክርስቶስ እንደሆነች ተገልጾአል። ቤተ ክርስቲያን ግን ክርስቶስ መሆናችንን ገና አላወቀችም። ይህንን ስናውቅ፥ የተመደበልንን ሥራ መሥራት እንጀምራለን።"[17]

"ክርስቶስ ራስ ነው – እኛ አካል ነን – የክርስቶስ አካል ክርስቶስ ነው።"[18]

ሚካኤል ብሩኖ "ክርስቲያኒቲ ኢን ክራይሲስ" የተባለውን መጽሐፍ በመቃወም "ክርስቲያኒቲ ኢን ፓወር" ሲሉ ባሳተሙት መጽሐፋቸው፥ "አዳም የተፈጠረው እንደ ሌላ ኑባሬ አይደለም። የተፈጠረው ከመንፈስ ጋር ነው። ይህም መንፈስ ከእግዚአብሔር የተለየ አይደለም" ብለዋል።

ትራይን እንደሚሉት፥ "ለዚህ መለኮታዊ ብርሃን ራሳችንን ክፍት ባደረግን መጠን ከተራ ሰውነት ወደ አምላካዊ ሰውነት እንለወጣለን።"[19] ትራይንና ኬንየን እንደሚያስተምሩት፥ ከእግዚአብሔር ጋር አንድነት የፈጠሩ አማኞች አማልክት ናቸው። እንዲሁም፥ አማኞች ሁሉ ክርስቶስ በሲኦል ዳግም ከመወለዱ ጋር ከተባበሩ፥ ቤተ ክርስቲያን ከማንኛውም ዓይነት በሽታ፥ ሥቃይ፥ ሁኔታና ጉድለት እንደምትላቀቅ ኬንየን አስተምረዋል። እነዚህ ችግሮች የሚመጡት አማኞች ከክርስቶስ ጋር ያላቸውን አንድነት ለመገንዘብ ባለመቻላቸው ብቻ ነው።

እንደ ትራይን አገላለጽ፥ መንፈስ መሆኑን ያወቀ አማኝ ከእነዚህ ሁሉ የሥጋ ውስንነቶች ነጻ ነው። (የሚያሳዝነው፥ ይህን ጽሑፍ በማዘጋጅበት ጊዜ እንኳ አንድ መንፈስ ነን ባይ ሰባኪ በሕመም እየተሠቃየ መሆኑን መስማቴ ነው።)

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምላሽ

የእምነት አስተማሪዎች እንደሚሉት፥ ሰው በአካል ውስጥ የሚኖር መንፈስ ብቻ አይደለም፤ ይልቁንም ሰው ከመንፈስ፥ ከነፍስና ከሥጋ የተገነባ ፍጡር ነው (1ተሰ. 5፥23)።

የእምነት አስተማሪዎች፥ "ሰው መንፈስ ነው" ለሚለው "መገለጫቸው" ከሚያቀርቧቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች መካከል የዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 3 እና 4 ይገኙባቸዋል። እነዚህ ሰዎች ጌታ ለኒቆዲሞስ፥ "ከመንፈስ የተወለደ መንፈስ ነው" ሲል ስለ ዳግም ልደት የተናገረውንና እግዚአብሔርን በእውነትና

በመንፈስ ልናመልክ እንደሚገባን የተጠቀሰውን በመውሰድ፣ መንፈስ ነን ሲሉ ይናገራሉ።

ስለሆኑ፣ ጌታ ለኒቆዲሞስ ዳግም ልደት ከመንፈስ መወለድ እንደሆነ ሲናገር፣ በቀጥተኛ ፍችው ነበር መልእክቱን ያስተላለፈው? እንግዲያው፣ ጌታ ራሱ ለምን ደቀ መዛሙርቱ እርሱን ባዩ ጊዜ፣ "መንፈስ ይሆን?" ሲሉ ለሰነዘሩት ጥያቄ፣ "አዎን፣ እኔ መንፈስ ነኝ፤ እናንተም ዳግም ስትወለዱ ልክ እንደ እኔው መንፈስ ትሆናላችሁ? በማለት አልመለሰም?" ይልቁንም ጌታ፣ "እኔ ራሴ እንደሆንሁ እጆቼንና እግሮቼን እዩ፤ በእኔ እንደምታዩት፣ <u>መንፈስ ሥጋና አጥንት የለውምና</u>"(ሉቃስ 24:39) ሲል ነበር የመለሰው።

ገና የእምነት እንቅስቃሴ እንደተጀመረ፣ መንፈስ መሆናቸውን የተገነዘቡ ሰዎች "መንፈስ ነን" ማለት ሲጀምሩ፣ ቤታቸውን ለመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ክፍት አድርገው የነበሩ ወገኖች፣ "መንፈስስ ከሆናችሁ በሩን አንከፍተውም፤ በግድግዳው ሾልካችሁ ግቡ!" እንዳሏቸው በስፍራው የነበሩ ወገኖች ተናግረዋል።

ጌታ ይህንን የዳግም ልደት ትምህርት በገለጸበት ወቅት ኒቆዲሞስ አሳቡን በቀጥታ ወስዶ ከሥጋዊ ልደት ጋር እንዳዛመደው ግልጽ ነው። "ሰው ከሸመገለ በኋላ እንዴት ዳግም ወደ እናቱ ማኅፀን ገብቶ ይወለዳል?" ሲል ነበር የጠየቀው። የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆችም እንዲሁ ግራ በመጋባት፣ መንፈስ ነን ብለዋል። ጌታችን ግን ለኒቆዲሞስና ለኛም ሊያስተላልፍ የፈለገው መልእክት፣ ከሚታየው ቁሳዊ ዓለምና ሕይወት ባሻገር እግዚአብሔር ለልጆቹ ያዘጋጀው መንፈሳዊ ዓለም እንዳለ ነው።

ነገር ግን የዚሁ የመንፈሳዊ ዓለም እውነታም ሆነ የኛ ከመንፈሱ መወለድ፣ ሰብአዊ ማንነታችንን አይሽረውም። ዛሬ ክርስቲያኑም እንደሌላው ሰው ሁሉ፣ ነፍስ፣ ሥጋ፣ መንፈስ አለው። ይበላል፣ ይጠጣል፣ ያገባል፣ ይጋባል፣ ሌላም ሌላም፣ ሰብአዊ ተግባር ያከናውናል። በሚመጣው ዓለም ግን "አያገቡም አይጋቡምም፣ እንደ መላእክት ናቸውና"(ሉቃስ 20:35)። በዚህም ጊዜ እንኳ ሰው መንፈስ ነው ለማለት የምንችል አይመስለኝም። መጽሐፍ ቅዱስም ቢሆን ከትንሣኤ በኋላ ሰማያዊ አካል እንደምንለብስ(1ኛ ቆሮንቶስ 15:40) እንጂ፣ መንፈስ እንደምንሆን አይናገርም። በመንግሥተ ሰማይ መንፈስ ብቻ ሳይሆን፣ እንደ ነፍስ የመሳሰሉ ሌሎች የኑባሬ ክፍሎችም ይኖራሉና።

ለማንኛውም የመንግሥተ ሰማዩን ሙግት እንተወውና፣ አቶ ጌቱ ግዛው "የእግዚአብሔር ቃል ስለ ሰው የሚያስተምረው ምንድነው?" በሚል ርእስ በኮልፌ ገነት ቤተ ክርስቲያን የመድረክ ውይይት ላይ ካቀረቧቸው ነጥቦች ጥቂቶቹን እንደሚከተለው ለማስነበብ እፈልጋለሁ።

አቶ ጌቱ ሰው ቁስ–አካላዊ ፍጥረት እንደሆነ የሚያስተምሩ "ቁስ–አካላውያን" እንዳሉ በመግለጽ ነበር ጥናታዊ ጽሑፋቸውን የጀመሩት። አሳባቸውን ከቅዱስ ቃሉ በማገናዘብም፣

"የእግዚአብሔር ቃል ግን ሰው ቁሳዊም ቁሳዊ ያልሆነም ነገር እንዳለው ያስመለክታል። በዘፍጥረት 2:8 እንደ ተመለከተው፣ ሰው የሚታይ፣ የሚጨበጥ አካል አለው። በሌላ በኩል፣ ሰው ሌላም የማይዳሰስና የማይጨበጥ ተፈጥሮ

አለው። ይህም በዘፍጥረት 1:26 እንደ ተመለከተው፣ የሰው ልጅ በራሱ በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረ በመሆኑ ነው። ስለሆኑ፣ ይህ የማይታየውና ከእግዚአብሔር የተቀበለነው ተፈጥሮ ምንድነው?

"ሁላችንም የሚታዩ ዓይኖች፣ እጆች፣ እግሮች፣ ወዘተ. አሉን። የማይታዩ ተፈጥሮዎችን ስንወስድ፣ መጽሐፍ ቅዱስ ሰባት ያህል ነገሮችን ይጠቅሳል።"

አቶ ጌቱ የማይታዩ የኑባሬያችን አካላት እንደሆኑ በመግለጽ ከጠቃቀሷቸው ነገሮች መካከል ነፍስ (ማቴዎስ 23:27፤ 1ጴጥሮስ 1:11)፣ መንፈስ (ሉቃስ 1:46–47፤ 2ኛ ቆሮንቶስ 7:1፤ 1ቆሮንቶስ 2:11)፣ ልብ(ሮሜ 9:2፤ ዘጸአት 7:23 ሮሜ 9:9–12)፣ ሕሊና (ሮሜ 2:15፤ ሮሜ 13:5፤ 1ኛ ጴጥሮስ 2:19)፣ አእምሮ (ሮሜ 1:28፤ ኤፌሶን 4:18፤ 2ኛ ቆሮንቶስ 4:4) እና ፈቃድ (ቲቶ 3:8) ይገኙባቸዋል።

አቶ ጌቱ ጽሑፋቸውን ሲያጠቃልሉም፣

"ስለሆነም፣ ሰው የሚታዩና የማይታዩ አካላት ያሉት ኑባሬ ነው።

"1ኛ ተሰሎንቄ 5:23 – ሁለንተናችሁን ይልና መንፈሳችሁንም፣ ነፍሳችሁንም፣ ሥጋችሁንም ይጠብቁ ይላል። ሁለንተናችን እንግዲህ ነፍሳችን፣ ሥጋችንና መንፈሳችን ተጣምሮ ነው ማለት ነው" ብለዋል።

አቶ ፍሬው ታምራት በበኩላቸው ለሕይወት መጽሔት ቁጥር 31 እትም "ሰው መንፈስ ነውን? እንዴት?" በሚል ርእስ ባቀረቡት ጽሑፍ ውስጥ የሚከተሉትን ነጥቦች አስፍረዋል።

"በዮሐንስ 4:24 የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች የተዛባ ትምህርታቸውን ለመደገፍ ሰው መንፈስ ነው የሚለው ጥቅስ እነርሱ የሚሉትን ሳይሆን በተቃራኒው ግን እግዚአብሔር በሁሉ ቦታ የሚገኝ አምላክ ስለሆነ ሰዎች በቦታ ሳይወስኑት በቅንነት እንዲያመልኩት የሚገልፅ ነው። እግዚአብሔር እንደ አንድ ግዑዝ ነገር በአንድ ስፍራ ታስሮ የተቀመጠ አምላክ አይደለም። ጳውሎስ በሐዋርያት ሥራ 17:24 ዓለምንና በውስጧ ያለውን ነገር ሁሉ የፈጠረው እግዚአብሔር ሰው በሠራው መቅደስ ውስጥ እንደማይገኝ ተናግሯል። እንግዲህ ሰው መንፈስ ነው መንፈስም ከመሆኑ የተነሣ ‹ትንንሽ አምላክ› ነው ካልን፣ መንፈስ የሆነው እግዚአብሔር የሚያሳየውን ባህርይ ሁሉ ያሳያል ማለት ነው።"

ስለሆኑ፣ ሰው መንፈስ እንደሆነና በሥጋ ውስጥ እንደሚኖር የሚያስረዳው ዶክትሪን አደገኛ የሚሆነው እምኑ ላይ ነው? አደገኛነቱ በብዙ መልኩ ቢሆንም፣ ለአንባቢዎቼ ላስገነዝብ የምፈልገው ሁለቱን ብቻ ነው። ይህ አስተሳሰብ ከጥንቱ የኖስቲሲዝም ትምህርት የመነጨ ሲሆን፣ እንደሚታወቀው፣ የኖስቲሲዝም መምህራን መልካሟ የሰው ነፍስ ክፉ በሆነው ሥጋ ውስጥ ታስራ እንደምትኖር ያስተምሩ ነበር። ስለሆነም፣ ሰዎች ከፈጣሪ ጋር ለመገናኘት ከዚሁ ክፉ ሥጋ መገላገል ወይም ራሳቸውን መግደል እንዳለባቸው ይመክሩ ነበር።

የዛሬዎቹ የእምነት አስተማሪዎች ደግሞ የሥጋን ወይም የሰውነትን እርባና–ቢስነት የሚያስፋፉት ለየት ላለ ዓላማ ነው። ይኸውም ሥጋ ምንም ስለማይጠቅምና ዋነኛውም ሰው መንፈስ ስለሆነ፣ የዚህ እምነት ተከታዮች በሥጋቸው ኃጢአትን ቢሠሩ ምንም አይደለም ባዮች ናቸው።

ለዚህም ነው አንዳንድ የእምነት እንቅስቃሴ አባላት «ኢየሱስን የመሰለ አዳኝ ይዞ ለኃጢአት ማለቃቀስ ምን ያስፈልጋል?» የሚሉት።

ሌላው አደገኛ አዝማሚያው ደግሞ ሰው መንፈስ እንደመሆኑና ችግሩም መንፈሳዊ ችግር እንደመሆኑ፣ ክርስቶስ የሰውን ልጅ ችግሮች ለማቃለል በመንፈሱ እንደሞተ ለማስተማር በር ይከፍትላቸዋል። እናም ክርስቶስ ሰውን ለማዳን መንፈሳዊ ሞት ማለት በሲኦል ዳግም ልደት አገኘ የሚባለው ለዚህ ነው። ስለሆነም፣ ሰውነትን የሰው አካል አድርጎ ያለ መመልከቱ ዋንኛ አደጋ እንግዲህ ይህንንና ሌሎችንም ብዙ ችግሮች አስከትሎ የሚታይ ነው።

እንደዚሁም፣ ሰው በኃጢአት በመውደቁ ሰይጣናዊ ባህርይ ወረሰ የሚለው በምንም መልኩ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሊሆን አይችልም። የሰው ባህርይ "በእግዚአብሔር አምሳል" የተፈጠረ ቢሆንም፣ ሙሉ ሰብአዊነት ያለው ነው። በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠርነው የፈጣሪያችንን ክብር እንድናንፀባርቅ እንጂ አማልክት እንድንሆን ታስቦም ሆነ ተደርጎም አይደለም።

ውድቀቱም ቢሆን፣ አምሳላችንን በማበላሸት እንደተሰበረ መስታወት አደረገን እንጂ ሰይጣናዊ ባህርይ አላለበሰንም – ሙሉ ለሙሉ አምሳሉን አላወደመብንም። እንደ ምክኮንል፣ "የእግዚአብሔር አምሳል ከሰው ልጅ ሙሉ ለሙሉ ተደምስሶ ወይም በሰይጣን ተይዞ ቢሆን ኖሮ፣ ሰው ከእንስሳት ባልተለየ ነበር። ሰው ሰው መሆኑ ይቀርና ከሥነ-ምግባር ኃላፊነት ወይም ከደኅንነት ምላሽ ይርቅ ነበር" (A Different Gospel)።

የተበላሸው አምሳልም ቢሆን በክርስቶስ ታድሶ ሰው ዳግም የእግዚአብሔር አምሳልና ክብር ለመሆን በቅቷል(1ቆሮ. 11፡7)።

ክርስቶስ ለሰይጣን ተሠውቷል?

የክርስቶስ ሞት ለእግዚአብሔር የቀረበ መሥዋዕት ነው። መጽሐፍ ቅዱስም "ክርስቶስም ደግሞ እንደ ወደዳችሁ ለእግዚአብሔርም የመዓዛ ሽታ የሚሆንን መባንና መሥዋዕትን አድርጎ ስለ እናንተ ራሱን እንደ ሰጠ . . ." ሲል ምስክርነቱን ይሰጣል(ኤፌ 5፡2)።

እንደ 1ኛ ቆሮንቶስ 4፡4፣ ሰይጣን የዚህ ዓለም አምላክ መሆኑን የሚናገሩ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦች ስላሉ፣ የኬንየን ስሕተት የሰይጣንን አገዛዝ መግለጹ አይደለም – "በሕጋዊ መብት" ገዛ ማለቱ እንጂ! ሰይጣን አገዛዙን የተቀበለው በማታለል እንጂ በሕጋዊነት አይደለም (ራእይ 12፡9–10፤ 2ቆሮ 4፡4)፤ እግዚአብሔርም ምንም የሰይጣን ዕዳ የለበትም – ቤዛ የሚከፍልበት!

እስኪ ረጋ ብለን ቅዱስ ቃሉ ላይ በመንተራስ እናስብ... እግዚአብሔር አዳምንና ሔዋንን ፈጥሮ ሲያበቃ፣ በምታምር ዔድን ገነት ውስጥ አስቀመጣቸው። ይህ ከኦሪት ዘፍጥረት ውስጥ የምናገኘው ታሪክ ነው። በዚህም ጊዜ እርሱን በመታዘዝ እንዲኖሩ ነገራቸው። ካልታዘዙት ግን *ሞት* እንደሚጠብቃቸው አስጠነቀቃቸው። ከተወሰነ ጊዜ በኋላ፣ እነ አዳም የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ጥሰው በመገኘታቸው የተባለው ሞት ነገሠባቸው፤ ይህም ሞት መንፈሳዊና ሥጋዊ ነበር። መንፈሳዊ ሞት ከእግዚአብሔር ጋር የነበረው ኅብረት መቋረጡ ሲሆን፣ ሥጋዊው ሞት የነፍስና የሥጋ መለያየት ነበር።

ከኦሪት ዘፍጥረት ታሪክ እንደምናስታውሰው፣ ሰውን ለዚህ ሞት የዳረገው ሰይጣን መሆኑ ግልጽ ነው። ይህንንም ያደረገው እነ ሐገን እንደሚሉት፣ በሕጋዊ መብቱ ተጠቅሞ ሳይሆን በማታለል ነበር – በአባቢቱ አግባብነት። በዚህም ጊዜ፣ ምንም እንኳ እግዚአብሔር ፈጣሪ እንደመሆኑ፣ ሕጋዊ ባለቤትነት ቢኖረውም፣ የሰው ልጆች በሰይጣን አገዛዝ ሥር ነበሩ። እግዚአብሔር ግን የሰው ልጅ በሰይጣን ተታሎ የሞትን ጽዋ ሲጠጣ በማየቱ አዘነ። ስለሆነም፣ አንድ ነገር አደረገ።

ይህም አንድ ነገር የእግዚአብሔርን የፍቅርና የጽድቅ ባህርያት አጣምሮ የያዘ ነበር። ምንም እንኳ እግዚአብሔር በፍቅሩ የሰውን ልጆች ከሰይጣን እስራት ለማላቀቅ ቢፈልግም፣ ‹ከእርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህ›(ዘፍጥረት 2፡17) ሲል የተናገረው ቃል መፈጸም እንዳለበት ያውቅ ነበር – የራሱን ቃል ራሱ እንዲሽር የጽድቅ ባህርዩ አይፈቅድለትምና። እናም ሰው ዳግም ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት እንዲያደርግና የኃጢአቱ ደመወዝ የሆነው ሞት እንዲነግ ከተፈለገ፣ አንድ ሰው መሞት ነበረበት። በመሆኑም፣ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሞተ።

ክርስቶስ በመስቀል ላይ የሞተው እግዚአብሔር ‹ሞትን ትሞታለህ› ሲል ለአዳም የተናገረውን ለመፈጸምና የእግዚአብሔርን ጽድቅ ለማጒላት እንጂ፣ የእምነት ሰዎች እንደሚሉት፣ ለሰይጣን ለመከፈል አይደለም።

መጽሐፍ ቅዱሳችን፣

"በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንንም በትእዛዛት የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው፤ እርሱንም በመስቀል ጠርቆ ከመንገድ አስወግዶታል፤ አለቅነትንና ሥልጣናትን ገፎ፣ ድል በመንሣት በእርሱ እያዞራቸው በግልጥ አሳያቸው"

ስለሚል፣ እግዚአብሔር የሰይጣንን ኃይል የሰበረው "ከኃጢአትና ከሞት ሕግ" እኛን ነጻ ለማውጣት ነው (ሮሜ 8፡2፤ ቆላ 2፡14–15ን አወዳድር)። ዶ/ር ራይት በዚህ ጥቅስ ላይ ከሰጡት ማብራሪያ፣ "ክርስቶስ በመሢሕነቱ በኛ ፋንታ በመሞት ይህንኑ የሚቃወመንን የዕዳ ጽሕፈት አጒልቷል" ብለዋል።

እናም እግዚአብሔር የሰይጣንን አገዛዝ ያፈራረሰው ኢየሱስን በቤዛነት ለሰይጣን በመክፈል ሳይሆን፣ ሰይጣን ሰውን በእግዚአብሔር ፊት ለመክሰስ የሚጠቀምበትን የእግዚአብሔርን ሕግ በማጒላት ነው።

ሚላርድ ኤሪክሰን እንደተናገሩት፣

"የእግዚአብሔርን ድልና የሰይጣንን ሽንፈት ያረጋገጠው ለሰይጣን የቀረበለት ቤዛ ሳይሆን፣ ይልቁንም ክርስቶስ ከሕግ ርግማን እኛን ነጻ ለማውጣት ስፍራችንን በመውሰዱ ነበር፤ [ቤዛነቱ ለሰይጣን መሰጠቱ ሳይሆን፣ የኛን የምስኪንነት ስፍራ በመውሰድ ነጻ ሊያደርገን መቻሉ ነበር!] የኃጢአታችንን ቅጣት በመሸከምና በዚሁም ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የሕጉን ፍትሐዊ መመዘኛዎች በማጒላት፣ ክርስቶስ ሰይጣን በእኛ ላይ የነበረውን ቁጥጥር ምንም አድርጎታል – ከርግማንና ከሕግ ኩነኔ ሥር ያደረገን ኃይል ስለሆነም፣ የክርስቶስ ሞት ቤዛዊ መሥዋዕት በመሆኑ፣ እግዚአብሔር በክፉ ኃይላት ላይ የተቀዳጀው ድል ነበር።"[20]

የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች በዚህ የሥነ-መለኮት ውጥረት ውስጥ ራሳቸውን የከተቱት፣ ምናልባትም ዘመናዊውን የቤዛነት ፍች ተከትለው በመሄዳቸው ነው። በዛሬው ዓለም ቤዛ የሚከፈለው ባብዛኛው

በአጋቾች ቁጥጥር ሥር ለዋለ ሰው ነው። በምዕራቡ ዓለም ሰዎች ለፖለቲካዊና መዋለ-ንዋያዊ ጠቀሜታዎች ሲባል ይታገታሉ። አውሮፕላኖች ይጠለፋሉ። ጠላፊዎቹ ወይም አጋቾቹም ከመንግሥት ወይም ከተወሰነ ወገን የሚፈልጉትን እስካላገኙ ድረስ በቁጥጥር ሥር ያዋሏቸውን ሰዎች እንደሚፈጁ ያስፈራራሉ።

ይህንኑ ግንዛቤአቸውን ነው እንግዲህ እነ ሐገን መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አስገብተው ለማብራራት የሞከሩት - ምንም እንኳ የመጽሐፍ ቅዱስ ድጋፍ ባያገኙም። እንደነርሱ መረዳት ከሆነ፥ ሰይጣን የሰውን ልጆች ሁሉ ከቁጥጥሩ ሥር አድርጎ ወደ ሲኦል ካልጨመርኋችሁ እያለ ሲፎክር፥ እግዚአብሔር ኢየሱስን በቤዛነት አስይዞ አስለቀቃቸው ማለት ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ግን የቤዛን አሰጣጥ የሚያስተምረው ከዚህ በተለየ መንገድ ነው። እስኪ ሰለ ቤዛነት ወይም መቤዠት ከሚናገሩ በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች የሚከተሉትን ይመልከቱ።

"የቅርብ ዘመድ መሆኔ እውነት ነው፤ ነገር ግን ከኔ የቀረበ ዘመድ አለ... እርሱ ዋርሳ መሆን ቢወድድ መልካም ነው፥ ዋርሳ ይሁን፤ ዋርሳ ሊሆን ባይወድድ ግን፥ ሕያው እግዚአብሔርን! እኔ ዋርሳ እሆንሻለሁ..."(ሩት 3፥12-13)።

"ከሰው ወይም ከእንስሳ ቢሆን፥ ለእግዚአብሔር ከሚያቀርቡት ሥጋ ሁሉ ማኅፀን የሚከፍት ሁሉ ለአንተ ይሆናል፤ ነገር ግን የሰውን በኵራት ፈጽሞ ትቤዠዋለህ፥ ያልነጻውንም እንስሳ በኵራት ትቤዠዋለህ። ከአንድ ወር ጀምሮ የምትቤዠውን እንደ ግምትህ ትቤዠዋለህ፤ ግምቱም እንደ መቅደሱ ሰቅል ሚዛን አምስት ሰቅል ይሆናል... ነገር ግን የላም በኵራት ወይም የበግ በኵራት ወይም የፍየል በኵራት አትቤዠም፤ የተቀደሱ ናቸው፤ ደማቸውን በመሠውያው ላይ ትረጨዋለህ፥ ስባቸውንም ለእግዚአብሔር ጣፋጭ ሽታ እንዲሆን ለእሳት ቁርባን ታቃጥለዋለህ"(ዘኁልቁ 18፥ 15-20) ።

ከነዚህና ከሌሎችም በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦች የምንረዳው እውነት ቢኖር፥ ቤዛነት ወይም መቤዠት ለሚከተሉት ተግባራት ማገልገሉን ነው።

1 አንድ ሰው በሞት ሳቢያ ዘመድ-አዝማዱን አጥቶ መጠጊያ በሚጠበው ጊዜ፥ የርዳታ እጅ መሰንዘርን። የሩት አማት ኑኃሚን ባሏንና ልጆቿን በባዕድ ምድር በሞት ተነጥቃ በተመለሰች ጊዜ፥ ቦዔዝ ሩትን በሚስትነት ደረጃ ተቀብሎ ማስተዳደርና መርዳት መጀመሩን ከሩት መጽሐፍ እንመለከታለን።

2 አንድ ሰው መሥዋዕት ለማቅረብ በሚፈልግበት ጊዜ፥ ለመሥዋዕትነት ያዘጋጀው እንስሳ ብቁ ካልሆነ ይቤዠዋል - ማለትም የእንስሳውን ዋጋ በጥሬ ገንዘብ ይከፍላል።

3 ሰውን ለእግዚአብሔር ለመስጠት ከተሳለ፥ ሰው ለመሥዋዕትነት አገልግሎት ስለማይውል አሁንም ገንዘቡን ከፍሎ ይቤዠዋል ወይም ያስመልሰዋል።

ከዚህ ዓይነት የመጽሐፍ ቅዱስ ዳራ ስንነሣ እንግዲህ ድምዳሜአችን ምን ይሆናል?

ድምዳሜአችን የሚሆነው ኢየሱስ ለሰይጣን የማገቻ ዋጋ ሆኖ ተሰጠ የሚለው ሳይሆን፥ የእግዚአብሔርን ጽድቅ ለሟሟላት በመስቀል ላይ ራሱን

ለእግዚአብሔር አቀረበ የሚለው ነው። ስለሆነም፥ ክርስቶስ "ነውር የሌለው ሆኖ በዘላለም መንፈስ ራሱን ለእግዚአብሔር ያቀረበ" መሆኑን ነው የምናምነው (ዕብራውያን 9፥14)።

ኢየሱስ ኃጢአት/ሰይጣን/ ሆኖ ነበር?

የእምነት አራማጆች ክርስቶስ ኃጢአት ወይም ሰይጣን ሆኖ ነበር ለሚለው ትምህርታቸው ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለድጋፍ የሚጠቅሱት በ2ኛ ቆሮንቶስ 5፥21 "ኃጢአት ያላወቀውን እርሱን ስለ እኛ ኃጢአት አደረገው" የሚለውን ክፍል ነው። እዚህ ላይ የእምነት አስተማሪዎች ያልተገነዘቡት ነገር እንዳለ ግልጽ ነው። ለመሆኑ፥ ሐዋርያው ጳውሎስ ኢየሱስን "ኃጢአት አደረገው" ሲል ምን ማለቱ ነው? ኮሊን ክሩዝ ሦስት የይሆናል መላ-ምቶች እንዳሉ በመግለጽ እንደሚከተለው ያብራራሉ።

1. የእምነት አስተማሪዎች እንደሚሉት ክርስቶስ ኃጢአት ሆኖ ነበር። 2. ክርስቶስ የኃጢአት መሥዋዕት ሆኖ ነበር። 3. ክርስቶስ የኃጢአታችንን ውጤቶች እንዲሸከም ተደርጎ ነበር። እንደ ክሩዝ ማብራርያ የመጀመሪያው አማራጭ ምንም ዓይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ ስለሌለው ጊዜ ማጥፋት የሚያስፈልገው አይደለም። ሁለተኛው፥ ጳውሎስ በሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ስለ ክርስቶስ የመሥዋዕትነት ሞት ከሚናገርበት አሳብ ጋር ሊዛመድ ይችላል (ለምሳሌ፥ ሮሜ 3፥25፤ 1ቆሮ 5፥7)። እንዲሁም፥ በዘሌዋውያን 4፥24 ይኸው ቃል "የኃጢአት መሥዋዕት" የሚል ፍች ይዞ ይገኛል። የብሉይ ኪዳንን የእንስሳት መሥዋዕትነት ተምሳሌት (Symbolism) እያመለከተ መሆኑ ነው(ሮሜ 8፥3 ተመልከት።)

በብሉይ ኪዳን ኃጢአት የሠራ ሰው ነውር በሌለበት እንስሳ ላይ እጁን ይጭንና ኃጢአቱ ወደ እንስሳው ይተላለፋል። ይህ ማለት ግን እንስሳው በቀጥታ ኃጢአተኛ ሆነ ማለት አይደለም። እንዲያውም፥ መሥዋዕቱም ሆነ ከዚያ የበላ ሰው ሁሉ ቅዱስ ይሆን ነበር(ዘሌዋ 6፥25-27፥ 29)።

ኃጢአቱ ወደ እንስሳው የሚተላለፈው በተምሳሌት መሆኑ ነው። የክርስቶስም ስለ እኛ ኃጢአት መሆን እንዲሁ ተምሳሌታዊ ነው። በመሆኑም ነው ክርስቶስ ራሱን ያለ ነውር ለእግዚአብሔር አቀረበ ለማለት የሚቻለው (ዕብ 9፥14)። በርግጥም ኃጢአት ሆኖ ቢሆን ኖሮ ነውር እንደሌለው መሥዋዕት በእግዚአብሔርም ዘንድ ተቀባይነት ለማግኘት አይችልም ነበር።

በዚህ ማብራሪያ ያልረካ የመጽሐፍ ቅዱስ አጥኚ ቢኖር ቀጥሎ የተመለከተውን አማራጭ ሊያገናዝብ ይችል እንደሆነ እንጂ ከቶውንም አምላኩን ወደ ኃጢአትነት ወይም ወደ ሰይጣንነት ተቀየረ ሊል አይደፍርም። ስለሆነም፥ ወደ ሦስተኛው ማብራርያ ስናልፍ ጳውሎስ በገላትያ 3፥13 የክርስቶስን ሞት የኃጢአታችንን ውጤቶች ከመሸከሙ ጋር በማዛመድ ሲተረጉም እንመለከታለን። "በእንጨት የሚሰቀል ሁሉ የተረገመ ነው ተብሎ ተጽፎአልና ክርስቶስ ስለ እኛ እርግማን ሆኖ ከሕግ እርግማን ዋጀን።"

ይኸኛው አተረጓጎም ይበልጥ ግልጽ ሆኖ የሚታየው ደግሞ "ኃጢአት ያላወቀውን እርሱን ስለ እኛ ኃጢአት አደረገው" የሚለው ዓረፍተ-ነገር በተቃርኖአዊ ትይዩነት (antithetical parallelism) ፥

"በእርሱ ሆነን የእግዚአብሔር ጽድቅ እንሆን ዘንድ" ከሚል አሳብ ጋር በመቃመጡ ነው። ስለሆነም፥ ሁለቱንም ተቃራኒ አሳቦች በመመልከት ተገቢውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ፍች ልናገኝ እንችላለን።

"የእግዚአብሔር ጽድቅ" መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ለመረዳት በምናደርገው ጥረት እንደ ሮሜ 3:21–26፥ ፊልጵስዩስ 3:7–9 የመሳሰሉ ሌሎች የጳውሎስ መልእክቶች እገዛ ያደርጉልናል። በነዚህ ምንባቦች መሠረት፥ የእግዚአብሔር ጽድቅ ማለት ሰዎች ኢየሱስ ክርስቶስ በነርሱ ምትክ ከመሞቱ የተነሣ በፍርድ ብያኔው የኃጢአታቸውን ዕዳ ሳያስከፍላቸው እግዚአብሔር ከራሱ ጋር ተገቢውን ግንኙነት እንዲመሠርቱ የሚያደርግበት መንገድ ነው።

ክሩዝ እንደሚሉት፥ "የእግዚአብሔር ጽድቅ መሆን ማለት እግዚአብሔር ለኛ ፈርዶልን ከራሱ ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ለማድረግ መታደል ከሆነ፥ ኃጢአት መሆን ማለት ደግሞ በተቃራኒ ገጽታው እግዚአብሔር በክርስቶስ ላይ ፈርዶበት (ኃጢአታችንን በመሸከሙ ምክንያት – ኢሳይያስ 53፡ 4–6፥ 12) ለጊዜውም ቢሆን ከእግዚአብሔር ጋር የነበረው ግንኙነት የተቋረጠበት እንደሆነ እንመለከታለን። ይህም በመሆኑ ነው፥ ጌታ በጌቴሰማኔ፥ "አባት ሆይ፥ ብትፈቅድ ይህችን ጽዋ ከኔ ውሰድ! ነገር ግን የእኔ ፈቃድ አይሁን የአንተ እንጂ" (ሉቃስ 22:42)፤ "አምላኬ፥ አምላኬ፥ ስለ ምን ተውኸኝ?"(ማቴዎስ 27:46) ሲል በውጥረት የቃተተው።

እናም፥ ጌታ ኃጢአት ወይም ሰይጣን ሆነ ለማለት የሚያስችል ምንም ዓይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ክፍተት እንደሌለ ልብ ልንል ያሻል።

የወኅኒው ስብከት

መፍሐፍ ቅዱስ ስለ ክርስቶስ ሞት የሚለው ከዚህ በላይ የተብራራ ቢሆንም፥ ምናልባት አንዳንድ ሰዎች ክርስቶስ በወኅኒ ለነበሩ ነፍሳት እንደ ሰበከ በሚናገረው ያ1ኛ ጴጥሮስ 3:19–20 ምንባብ ግራ እንዳይጋቡ በማሰብ ቀጥለን እናቀርባለን።

"ክርስቶስ ደግሞ ወደ እግዚአብሔር እንዲያቀርበን እርሱ ጻድቅ ሆኖ ስለ ኀመፀኞች አንድ ጊዜ በኃጢአት ምክንያት ሞቶአልና፤ በሥጋ ሞተ በመንፈስ ግን ሕያው ሆነ፥ በእርሱም ደግሞ ሄዶ በወኅኒ ለነበሩ ነፍሳት ሰበከላቸው፤ ጥቂቶች ማለት ስምንት ነፍስ በውኃ የዳኑበት መርከብ ሲዘጋጅ፥ የእግዚአብሔር ትዕግሥት በኖኅ ዘመን በቆየ ጊዜ ቀድሞ አልታዘዙም" (1ኛ ጴጥሮስ 3:18–20)።

በዚህ ምንባብ፥ በተለይም "በወኅኒ ለነበሩ ነፍሳት ሰበከላቸው" በሚለው ክፍል, አተረጓጎም ላይ ሰፊ የአሳብ ልዩነት በመከሰቱ፥ የሚከተሉት ዐበይት ጥያቄዎች ተነሥተዋል።

1 በወኅኒ የነበሩ ነፍሳት እነማናቸው?

- ♣ ከዚህ ቀደም ሳያምኑ የሞቱ?
- ♣ ከዚህ ቀደም የሞቱ የብሉይ ኪዳን አማኞች?
- ♣ የወደቁ መላእክት?

2 ክርስቶስ የሰበከው ምን ነበር?

- ♣ ለንስሐ ሁለተኛ ዕድል?
- ♣ የማዳን ሥራውን ፍጻሜ?
- ♣ የኩኔነያቸውን ፍጻሜ?

3 መች ሰበከ?

- ♣ በኖኅ ዘመን?
- ♣ በሞቱና በትንሣኤው መካከል በነበረው ሐሪሄ ክፍተት?
- ♣ ከትንሣኤው በኋላ?

ሰዎች ለነዚህ ጥያቄዎች የሰጧቸው ምላሾች፥ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ለዚህ ምንባብ አምስት ዓይነት ዐበይት አመለካከቶች እንዲኖሩ አድርገዋል።

<u>አመለካከት 1</u> – ኖኅ መርከቡን በሚሠራበት ጊዜ፥ ክርስቶስ በመንፈስ በኖኅ ውስጥ ሆኖ በዚያን ጊዜ በምድር ላይ ለነበሩትና አሁን ግን በወኅኒ ወይም በሲኦል በእስር ውስጥ ለሚገኙ ሰዎች ንስሓንና ጽድቅን በኖኅ በኩል ይሰብክ ነበር።

<u>አመለካከት 2</u> – ክርስቶስ ከሞተ በኋላ ወደ ሲኦል ወርዶ በዚያ ለተኮነኑት ሰዎች ሁለተኛ የንስሓ ዕድል በመስጠት ሰበከላቸው።

<u>አመለካከት 3</u> – ክርስቶስ ከሞተ በኋላ ወደ ሲኦል ወርዶ በዚያ ለነበሩት ተኮናኞች ድል እንደነሣቸውና ኩነኔያቸውም ከፍጻሜ ላይ እንደደረሰ ሰበከላቸው።

<u>አመለካከት 4</u> – ክርስቶስ ከሞተ በኋላ ወደ ሲኦል ወርዶ በጥፋት ውኃው ከመሞታቸው ጥቂት ቀደም ብለው ንስሐ የገቡትን ሰዎች ነጻ መውጣት በመስበክ፥ ታስረው ከነበሩበት ‹ፐርገተሪ› ወደ መንግሥተ ሰማይ አስገባቸው።

<u>አመለካከት 5</u> – ክርስቶስ ከሞተ በኋላ ማለትም ከሞት ከተነሣና ወደ ሰማይ ከማረጉ በፊት፥ ወደ ሲኦል በመውረድ ከጥፋት ውኃው በፊት የሰዎችን ሴቶች ልጆች በማግባት ኃጢአት በፈጸሙት የወደቁ መላእክት ላይ ድል መንሣቱን አወጀ።

<u>ዶክተር ግሩደም በዚህ ምንባብ ላይ በሰጡት ማብራሪያ፥ ጴጥሮስ ለማለት</u> የፈለገው በአመለካከት አንድ የተቀመጠውን አሳብ እንደሆነ በመግለጽ እንደሚከተለው ይገልጻሉ።

"ወደ አሳቤ ከመሻገሬ በፊት በአመለካከት 5 ላይ አጭር አስተያየት ልሰነዝር እፈልጋለሁ። ይህ አመለካከት አይሁዶች የተወሰኑ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጭ የሆኑ ትውፊቶች እንደነበሯቸውና በተለይም ሄኖክ ወደ ሲኦል ወርዶ ለወደቁት መላእክት የኩነኔ ቃል ማወጁ በአይሁዶች ዘንድ የታወቀ እንደነበር ያስረዳል። ስለሆነም፥ አሁን ጴጥሮስ ክርስቶስ ‹በወኅኒ ለነበሩት ነፍሳት› ሰበከላቸው በሚልበት ጊዜ፥ አይሁዳውያን የሄኖክን መልእክት በማስታወስ ጴጥሮስ የክርስቶስን የላቀ ድል (በወደቁት መላእክት ላይ ያገኘውን) ይገነዘባሉ። በዚህ አመለካከት መሠረት፥ ‹ቀድሞ አልታዘዙም› የሚለው ሐረግ

በዘፍጥረት 6፡2፥4 የሰውን ልጆች በማግባት ኃጢአት የፈጸሙትን መላእክት እንደሚያመለክት ይታሰባል።"

ይሁንና፥ በወኅኒ የነበሩት ነፍሳት እነማናቸው?

1. መላእክት ናቸው ወይስ የሰው መንፈሶች?

ይህ መንፈሶች (በአማርኛው መጽሐፍ ቅዱሳችን ነፍሳት) የሚለው ቃል እንደ ዓውደ–ንባቡ የሰውን ወይም የመላእክትን መንፈስ ሊያመለክት ይችላል። ይህም የሆነው መጽሐፍ ቅዱስ በተጻፈበት ቋንቋ ውስጥ ያገለገለው የግሪክ ቃል ‹ኒውማ› የሰውን ወይም የመላእክትን ወይም የአጋንንትን መንፈስ ሊያመለክት የሚችል በመሆኑ ነው። (መክብብ 12፡7፤ ማቴዎስ 27፡50፤ ሉቃስ 23፡46፤ ዮሐንስ 19፡30፤ የሐዋርያት ሥራ 7፡59፤ 1ኛ ቆሮንቶስ 5፡5፤ 7፡34፤ 14፡14፤ ዕብራውያን 12፡23፤ ያዕቆብ 2፡ 26 ቃሉ የሰውን መንፈስ ለማመልከት እንዳገለገለ ያሳያሉ)። መላእክትን ወይም አጋንንትን እንደሚያመለክት የሚያሳዩ ጥቅሶች ደግሞ ‹መናፍስትን በቃሉ አወጣ› የሚሉና ሌሎችም ተመሳሳይ ምንባቦች ይገኛሉ። (ማቴዎስ 10፡1፤ 12፡43፥ 45፤ ማርቆስ 1፡23፤ ሉቃስ 10፡20፤ የሐዋርያት ሥራ 23፡8 ይመልከቱ።)

2. እነዚህ መናፍስት በወኅኒ የኖሩት አሁን ነው ወይስ ክርስቶስ በሰበከላቸው ጊዜ ነው?

ምንም እንኳ ክፍሉን መጀመሪያ ስናነበው ‹በወኅኒ ቤት የነበሩ ነፍሶች› ስብከቱ በተካሄደበት ወቅት በመንፈስ ደረጃ እንደነበሩ ሊመስል ቢችልም፥ እውነቱ ግን የግድ ይኸው ነው ለማለት አይቻልም። ቁጥር 19 ‹አሁን በወኅኒ ለሚገኙ መንፈሶች› ተብሎ ሊተረጎም ይችላል፤ ይህም ማለት እነዚህ ሰዎች በጥፋት ወኃው ወቅት በሰብአዊ አካል የነበሩና ጴጥሮስ መልእክቱን በሚጽፍበት ጊዜ ግን በሲኦል የሚኖሩ መንፈሶች ነበሩ ማለት ነው። ኒው አሜሪካን ስታንዳርድ መጽሐፍ ቅዱስ ከዚህ አሳብ ጋር በሚቀራረብ መልኩ አስቀምጦታል፡ "በኖኅ መርከብ ጊዜ እግዚአብሔር በትዕግሥት ሲጠብቃቸው ሳለ ሳልታዘዙትና አሁን ግን በወኅኒ ለሚገኙ መንፈሶች ሰበከላቸው" ይላል። የ1980ው የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ደግሞ ቁጥር 20፥ "እነዚህ በወኅኒ የነበሩ ነፍሶች ቀድሞ በኖኅ ጊዜ መርከብ ሲዘጋጅ እግዚአብሔር በትዕግሥት ሲጠብቃቸው ሳለ አንታዘዝም ያሉ ናቸው። በመርከብ ውስጥ ገብተው በውኃ አማካይነት የዳኑት ቁጥራቸው ስምንት የሆነ ጥቂት ሰዎች ናቸው" ይላል።

ከዚህ በመነሣት፥ ግሩደም "አንድ ሰው የቀድሞ ደረጃውን ይዞ ባይገኝም፥ የቀድሞውን ሁኔታ ለማብራራት ሲባል በዚያው ባለፈው ደረጃ እንጻር መነጋገሩ እንግዳ ነገር አይደለም" ይላሉ። ለዚህ ምሳሌ ሲሰጡ፥ ምንም እንኳ ንግሥት ኤልሳቤጥ ንግሥት ሆና ባትወለድም፥ ንግሥቲቱ የተወለደችው በ1926 ነው ሊባል ይችላል።

"ስለሆነም፥ ክፍሉ የሚያመለክተው በኖኅ ዘመን ያልታዘዙትንና ጴጥሮስ መልእክቱን በሚጽፍበት ጊዜ ግን ሲኦል ወርደው የነበሩትን ሰዎች ነው። ይህንን አሳብ ግልጽ ለማድረግ ከተፈለገ፥ መርከቡ በሚሠራበት ወቅት ያልታዘዘው ማነው? እግዚአብሔር በትዕግሥት ሲጠብቅ የኖረው ማንን ነው? የሚሉ ዓይነት ጥያቄዎችን ማንሣቱ ተገቢ ነው። እንደ ኦሪት ዘፍጥረት 6፡5–7፥ 12–13፤ 2ኛ ጴጥሮስ 2፡5፤ ማቴዎስ 24፡37– 39፤ ሉቃስ 17፡26–27 የመሳሰሉ

የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ዘገባ፥ ኖኅ መርከብ እየሠራ ሳለ በማላገጥና በኃጢአታቸው በመቀጠል ያልታዘዙት በዘመኑ የነበሩ ሰዎች ናቸው።"

ክርስቶስ ምን ሰበከላቸው?

ቀደም ብለን እንደ ተመለከትነው፥ የተለያዩ ሰዎች ለዚህ ጥያቄ የተለያዩ መልሶች ሰጥተዋል። ከነዚህም መካከል፥ በሲኦል ለነበሩ ሰዎች የማጠቃለያ ኩነኔ ሰበከ (አመለካከት 3)፤ በሲኦል ለነበሩ መላእክት የማጠቃለያ ኩነኔ ሰበከ (አመለካከት 5) የሚሉ ይገኙባቸዋል። ግሩደም ግን እንዲህማ ቢሆን ኖሮ ጴጥሮስ ፍርድን አወጀ ወይም የኩነኔ ብያኔ ሰጠ በማለት አሳቡን ግልጽ ያደርግ ነበር! አሊያማ ግን በመላ–ምት ይረዳዋል? ሲሉ ይጠይቃሉ።

ከዚህም በላይ፥ ክርስቶስ በሲኦል የሚገኙትን ኃጢአተኞች ኩነኔ ለማወጅ ሲል ወደ ሲኦል ከወረደ የኖኅን ዘመን ኃጢአተኞች ብቻ የሚለየው ለምንድነው? በዘመናት ሁሉ ያልታዘዙ ኃጢአተኞች ሞልተው የለ? በማለት አሳባቸውን ይገልጻሉ።

ዶክተር ግሩደም ለብሉይ ኪዳን አማኞች የደኅንነታቸውን ፍጻሜ ለማወጅ ነው የሚሉትንም የአመለካከት 4 ቡድኖች አይቀበሏቸውም። ክፍሉ የሚናገረው በሲኦል ስለ ታሰሩት ኃጢአተኞች ,ሆኖ ሳለ፥ ለአማኞች የደኅንነት ፍጻሜ ለማወጅ ነው ማለቱ ለምንባብ ክፍሉ ታማኝ አለመሆን ሲሆን ክፍሉ የማይለውን እንዲል ማስገደድ ነው ሲሉ ያስረዳሉ።

ይሁን ቢባል እንኳ፥ በዘመነ–ብሉይ ኪዳን የነበሩ አማኞች ስምንት ብቻ አይደሉም። እና ለምን ይሆን ኢየሱስ በኖኅ የመርከብ ዘመን ለታዘዙት ስምንት ሰዎች ብቻ የማዳኑን ፍጻሜ የሚያበስረው? "ስለሆነም፥ የሰበካው ዓውድ ኃጢአተኞች ንስሓ ገብተው በእግዚአብሔር ሊያምኑ እንደሚገባ ለማሳየት ነው፥" እንደ ግሩደም።

"ይህ አተረጓጎም ከ1ኛ ጴጥሮስ ምዕራፍ 3 አጠቃላይ አሳብ ጋር አብሮ የሚሄድ ነው። ከ2፡11 ጀምሮ ጠቅላላው ክፍል የማያምኑ ሰዎች በሞሉበት ዓለም ውስጥ እንደ ክርስቲያን ሆኖ በመኖሩ ላይ የሚያተኩር ስለሆነ፥ ጴጥሮስ ለክርስቲያን አንባቢዎቹ ጠላቶቻቸው ለሆኑት ኢ–አማንያን መልካም ምስክር መሆን እንደሚገባቸው አበክሮ ሲያሳስብ ነበር (2፡12፥ 15፤ 3፡1–2፥ 15–16)። በተለይም ‹ሁልጊዜ መልስ ለመስጠት የተዘጋጃችሁ ሁኑ› የሚለው የምስክርነት ጥሪ ከዚህ አሳብ ጋር አብሮ የሚሄድ ከመሆኑም በላይ፥ ለቀጣዩ የ3፡19–20 ክፍል መሠረት ይጥላል።"

ክርስቶስ የሰበከው መቼ ነበር?

እስካሁን በወኅኒ የነበሩት ነፍሳት የተባሉት በኖኅ ዘመን የኖሩት ኃጢአተኞች እንደሆኑና የቀረበላቸውም ስብከት የንስሓ ጥሪ እንደነበር ተመልክተናል። ይህም ክርስቶስ የስብከቱን ተግባር ያከናወነው በኖኅ በኩል ነበር የሚለውን የአመለካከት 1 አሳብ ሲያጠናክር አመለካከት 3፥ 4ንና 5ን ቀርቫ ያደርጋቸዋል።

በሌላ በኩል፥ ክርስቶስ ወደ ሲኦል ወርዶ የሰበከው በሞቱና በትንሣኤው መካከል በነበሩት የሦስት ቀናት ጊዜ ነው የሚሉ የአመለካከት 2 አራማጆች አሉ። ምንም እንኳ እነዚህ ሰዎች እንደ እምነት እንቅስቃሴ አራማጆች ሁሉ ክርስቶስ ከሞተ በኋላ ወደ ሲኦል እንደ ወረደ ቢያምኑም፥

ከእምነት እንቅስቃሴ የሚለዩበት መሠረታዊ አሳብ እንዳለ ልብ ልንል ይገባል። ይኸውም፥ የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች ክርስቶስ ወደ ሲኦል የወረደው የሰይጣንን ባህርይ ወርሶ ዳግም ለመወለድ እንደሆነ ሲያስተምሩ፥ እነዚህኞቹ ግን በኖኅ ዘመን ሳይታዘዙ ቀርተው ሲኦል ለወረዱት ሰዎች ዳግም የንስሐ ዕድል ለመስጠት ነው ባዮች ናቸው። እውን ከሞት በኋላ የንስሐ ዕድል አለ?

ክርስቶስ ለነፍሳቱ የሰበከው በሞቱና በትንሣኤው መካከል ባለው ጊዜ ወይም ከትንሣኤው በኋላ ነው ለሚለው እምነት መሠረቱ፥ ከዚህ ክፍል ቀደም ብሎ በሚገኘው በቁጥር 18 ላይ የክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ በግልጽ መቀመጡ ነው። ጴጥሮስ ክርስቶስ በሥጋ ከሞተና በመንፈስ ግን ሕያው ከሆነ በኋላ ወዲያውኑ የስብከቱን ተግባር እንዳከናወነ የሚያስረዳ ነው የሚመስለው።

እንደ ግሩደም ምልከታ ግን፥ "ጴጥሮስ በዚህ መልእክቱ ውስጥ በሚገኙት ሌሎች ስፍራዎች ከአንድ ክፍል መጨረሻ ላይ ሆኖ ወደ ሌላው ለማለፍ ቃላትን ወይም አሳቦችን እንደ መንደርደሪያ የመጠቀሙን እውነታ ስንረዳ፥ ከሞቱ በኋላ ወዲያው ለነፍሳቱ ሰበከ የሚለው አሳብ ክብደት ያጣል።"

ለዚህ አሳብ ማጠናከሪያ ግሩደም ቀጥሎ የተመለከቱትን ምሳሌዎች አቅርበዋል። ጴጥሮስ በ1ኛ መልእክቱ 1:6 "በዚህም እጅግ ደስ ይላችኋል" ሲል፥ ስለ ደስታ የሚናገር ይመስልና በዚሁ መንደርደሪያነት ስለ መከራ ማብራራቱን ይቀጥላል። በ1:8 "አሁንም ምንም ባታዩት" የሚለውን ከክርስቶስ ጋር ለሚደረግ ኅብረት መሸጋገርያ አድርጎ ይጠቀምበታል። በ1:10 "ስለዚህ መዳን" የሚለውን ስለ ብሉይ ኪዳን ነቢያት ለመነጋገር መሸጋገሪያ ያደርገዋል። በ2:4 "እየቀረባችሁ" የሚለውን ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር አዲስ ሕዝብ ስለመሆኗ ለማብራራት ይጠቀምበታል። በ2:22 "ኃጢአት አላደረገም" የሚለውን ስለ ክርስቶስ መከራዎችና የማዳን ሥራው ለመናገር መሸጋገሪያ ያደርገዋል። በ3:21 "ምሳሌው ሆኖ አሁን ያድነናል" የሚለውን ስለ ጥምቀት ለመናገር መሸጋገሪያ ያድርገዋል።

ደራሲው ግሩደም ከነዚህ ተጨባጭ ማስረጃዎች ዝርዝር ቀጥሎ፥ *"በ1ኛ ጴጥሮስ ውስጥ ሁሉ የሚገኘው ይኸው የይትብሃል ድግግሞሽ እንደሚያሳየው፥ ማንም ሰው በቁጥር 19 ጅማሬ ላይ ‹በእርሱ› የተሰኘው ቃል ይህ ጥቅስ የቁጥር 18ን አሳብ ወይም ተመሳሳይ የአሳብ ተዋረድ ይዞ እንደሚሄድ ሊከራከር አይችልም – ጴጥሮስ በዚህ መልእክቱ ውስጥ ብዙ ጊዜ ከአንዱ አሳብ ወደ ሌላው ሲሄድ ይህንኑ ይትብሃል ይጠቀማልና" በማለት ያስረዳሉ።*

"ክርስቶስ ከሞተ በኋላ በወኅኒ ለሚገኙ ነፍሳት የመዳንን መልእክት ሰበከ የሚለው አሳብ ከዓውደ-ንባቡም ጋር የሚሄድ አይደለም። ጴጥሮስ በመከራችሁ እንኳ ለክርስቶስ ታማኝ ምስክሮች መሆን አለባችሁ እያለ ነበር የሚናገረው። እንግዲህ፥ በታሪክ ሁሉ እጅግ የከፉት የጥፋት ውኃ ሰለባዎች እንኳ ከሞቱ በኋላ ሌላ የደኅንነት ዕድል ያገኛሉ እያለ የሚጽፍ ከሆነ፥ በመከራ ውስጥ ለሚገኙ አንባቢዎቹ ምን ዓይነት ማበረታቻ ሊሆን ነው?

"በተጨማሪም፥ የዳግም ንስሓው ዕድል በኖኅ ዘመን ለነበሩት ኃጢአተኞች ብቻ ለምን ተሰጠ? የሚለውም ጥያቄ ምላሽ የሌለው ነው። ሌሎች የማስጠንቀቂያ ድምፅ ለመስማት ያልታደሉትስ ለምን ችላ ተባሉ? ከዚህም በላይ ሰው ከሞተ በኋላ የደኅንነት ዕድል ያገኛል የሚለው ከሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ጋር የማይዛመድ አሳብ ነው(ሉቃስ 16:26፤ ዕብራውያን 9:27)።"

ይህም የምንባብ ክፍሉ አሳብ በአመለካከት 1 እንደተመለከተው መሆኑን ያሳየናል። ስለሆነም፥ ክርስቶስ ስብከቱን ያከናወነው በኖኅ በኩል፥ በመንፈሱ አማካኝነት ኖኅ መርከብ በሚሠራበትና የጥፋት ውኃን መምጣት በሚያውጅበት ጊዜ እንደነበር እንረዳለን። ክርስቶስ ወደ ሲኦል አልወረደም – አይወርድምም። በመስቀል ላይ ሆኖ ለአንደኛው ወንበዴ "ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ" ሲል ቃል እንደ ገባው፥ እንዲሁ ሆኗል እንጂ!!

የእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች ክርስቶስ ወደ ሲኦል እንደ ወረደ ለመግለጽ የሚጠቀሙበት ሌላም ምንባብ አላቸው – መዝሙር 21። በዚህ ክፍል "ብዙ በሬዎች ከበቡኝ" የሚለው በሲኦል አጋንንት እንደ ከበቡት የሚናገር ነው ሲሉ ለማስረዳት ይሞክራሉ። ይሁንና፥ ክፍሉን ቀረብ ብለን ስንመለከት በሲኦል ውስጥ ስለ ተፈጸመው ነገር ሳይሆን በክርስቶስ መስቀል ዙሪያ የተከናወነው ጉዳይ መሆኑን እንመለከታለን።

ለምሳሌ፥ በዚሁ የመዝሙር ክፍል ቁጥር 18፥ "ልብሶቼን ለራሳቸው ተከፋፈሉ፥ በቀሚሴም ላይ ዕጣ ተጣጣሉ" የሚል እናገኛለን። ዮሐንስ በወንጌል ዘገባው፥ የሮም ወታደሮች ጌታን ከሰቀሉት በኋላ ልብሱን ዕጣ በመጣጣል እንደ ተከፋፈሉ ገልጧል። ከዚያም በመቀጠል፥ "ይህም፥ ልብሴን እርስ በርሳቸው ተከፋፈሉ፤ በእጀ ጠባቤም ዕጣ ተጣጣሉበት የሚለው የመጽሐፍ ቃል ይፈጸም ዘንድ ነው ብኋል"(ዮሐንስ 19:24)። መጽሐፍ ቅዱስ ከማንም ምሁር በላይ ስለ ራሱ ለማብራራት ይችላል። ስለሆነም፥ የዚህ ትንቢት ፍጻሜ ይኸ ነው የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጓሜ ችላ ብለን የራሳችንን ትርጉም ብንከተል የሚበጀን አይሆንም።

የኢየሱስ ሁለት ሞቶች

የእምነት አስተማሪዎች የክርስቶስን ሞት "ሰው መንፈስ ነው" ከሚለው ዶክትሪናቸው ጋር ለማስማማት ጥረት ማድረጋቸው አልቀረም። በመሆኑም፥ ሰው መንፈስ እንደመሆኑ የክርስቶስ ሥጋዊ ወይም የመስቀል ሞት ሊረዳው አይችልም። የግድ በመንፈሱ መሞት ነበረበት ይሉናል።

ለዚህም ትምህርታቸው መሥረት ይሆናቸው ዘንድ ኢሳይያስ 53:9ን ይጠቅሳሉ – "ከክፉዎችም ጋር መቃብሩን አደረጉ፥ ከባለጠጎችም ጋር በሞቱ።"

ኪንየን በዚህ ክፍል ሞትን የሚገልጸው የዕብራይስጡ ቃል ብዛትን የሚያመለክት (ሞቶች) ነው ባይ ናቸው። ይሁንና፥ እንደ አማርኛችን ሁሉ የዕብራይስጥ ቋንቋም ለአንድ ነገር ግርማ-ሞገስ፥ የደረጃ ልቀት፥ ጥልቀት ወዘተ ለመስጠት ብዛትን የሚያመለክቱ ስሞችን እንደሚጠቀም ሊጤን ይገባል። የኢሳይያስ 53:9 "ሞቶች" የሚያሳየው ሞቱ ምን ያህል የጠለቀና ጭካኔን የተሞላ እንደነበረ ነው።

ኢየሱስ በሞተበት ወቅት፥ ከፍተኛ የጩኸት ድምፅ ካሰማ በኋላ ራሱን ዝቅ አድርጎ "መንፈሱን ለእግዚብሔር ሰጥቷል" (ማቴ. 27:50፤ ዮሐ. 19:30)። መንፈሱን የሰጠውና በሥጋ የሞተው በአንድ ቅጽበት በመሆኑ፥ "በሥጋ ከመሞቱ በፊት በመንፈስ ሞተ" ለማለት የሚያስችል መሠረት የለም። ምክኮንል "ደግሞስ ኢየሱስ እንደ እምነት አስተማሪዎች ከሞተ

በኋላ ወዲያው ወደ ሲኦል የሚሄድ ቢሆን ኖሮ፣ ለምን ከጎኑ ለተሰቀለው ወንበዴ ‹ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ› ማለት አስፈለገው?" ሲሉ ይጠይቃሉ።

ክርስቶስ በመንፈስ የሞተውን ሰው ለማጽደቅ፣ በሥጋ ብቻ ሳይሆን በመንፈስም መሞት ነበረበት፤ ማለትም ሁለት ጊዜ መሞት ነበረበት ቢባል እንኳ፣ ክርስቶስ ወደ ሲኦል መውረድ አለበት ወደሚል ድምዳሜ ሊወስደን አይገባም። ክርስቶስ ነፍሱን አሳልፎ ሊሰጥ በተቃረበ ጊዜ፣ "አምላኬ፣ አምላኬ፣ ስለምን ተውኸኝ?" ሲል እንደተጣራ ትዝ ይለናል። ይህም ክርስቶስ ከእግዚአብሔር ተለይቶ እንደነበር ያመለክታል፤ ሞት ማለት ደግሞ ከእግዚአብሔር መለየት በመሆኑ፣ በመንፈሱ ሞቶ ነበር ቢባል እንኳ ይኸው ክንውን በቂ እንደሆነ እንገነዘባለን። በሥጋ የሞተውና ከእግዚአብሔርም ለአጭር ጊዜ የተለየው እዚያው መስቀል ላይ እንጂ፣ ሲኦል በመውረድ አይደለም።

የእምነት ዶክትሪን የክርስቶስ ሥጋዊ ሞት ብቻውን ሊያስተሰርይ እንደማይችል በመግለጽ፣ የወንጌሉ አስኳል የሆነውን የኢየሱስን ደም ዋጋ ያሳጣዋል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን የእነርሱን ተገላቢጦሽ ነው የሚያስተምረው። ኢየሱስ ክርስቶስ ሰይጣንን ያሸነፈው በመስቀል ላይ በተፈጸመው ሥጋዊ ሞት አማካኝነት እንጂ በሲኦል ውስጥ በተከናወነው "መንፈሳዊ ሞት" አይደለም። ይህንኑ እውነታ ከቆላስያስ 2፡13–15 እናነባለን። "በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንንም በትእዛዛት የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው፤ እርሱንም <u>በመስቀል</u> ጠርቆ ከመንገድ አስወግዶታል።"

ሰይጣንን ያሸነፈው የኢየሱስ "መንፈሳዊ ሞትና ትንሣኤ" ሳይሆን፣ በሥጋው የተቀበለው መከራ እንደሆነም ልብ ሊባል ይገባል። ጴጥሮስ ክርስቶስ በሥጋው መከራ እንደተቀበለ ገልጾአል (1ጴጥ 4፡1)። "ኃጢአታችንን በሥጋው በመስቀል ላይ ተሸከመ(1ጴጥ. 2፡24)። የዕብራውያን መጽሐፍ ጸሐፊም፣ "እንግዲህ ልጆቹ በሥጋና በደም ስለሚካፈሉ፣ እርሱ ደግሞ በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን በሞት እንዲሽር፣ ይኸውም ዲያብሎስን ነው፣ በሥጋና በደም እንዲሁ ተካፈለ" ይላል (ዕብ. 2፡14)።

በዚህ ምንባብ መሠረት፣ ክርስቶስ በሥጋው መከራ በመቀበል ከመሞቱም በላይ ደሙን በመርጨትና በመሠቃየት፣ ሞትንና "በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን ዲያብሎስን" አሸንፎአል።

የኃጢአትን ይቅርታ በማስገኘት ሰውን ከሞት የሚቤዠው የኢየሱስ ሥጋዊ ሞት እንደሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች ሁሉ የሚስማሙበት እውነት ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ የደምን አጠቃቀም ስንመለከት፣ በሞት የሥጋዊ ሕይወትን ህልፈት የሚያመለክት ተምሳሌት ሆኖ እናገኘዋለን። የክርስቶስ ስርየት በአካላዊ ስቅላት የደሙን መፍሰስ የሚያካትት ሥጋዊ ተግባር ነበር። የዕብራውያኑ ጸሐፊ እንደሚለው፣ "ነገር ሁሉ በደም ይነጻል፣ ደምም ሳይፈስስ ስርየት የለም" (ዕብ. 9፡22) የሚለው ቃል የሌዋውያንን ጠቅላላ ሥርዓት እንደሚገልጽ ያስረዳል። ጴጥሮስም ይህንኑ የሌዋውያንን የመሥዋዕት ሥርዓት እያስታወሰ፣ "ነውርና እድፈት እንደሌለው እንደ በግ ደም በክቡር የክርስቶስ ደም እንደተዋጃችሁ ታውቃላችሁ" ብሏል(1ጴጥ. 1፡19)። ጳውሎስም በበኩሉ፣

"በገዛ ደሙ የዋጃትን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን . . . " እያለ ይናገራል (የሐዋ. 20፡28)። (ኤፌ. 1፡7፤ ራእይ 1፡5 ተመልከት)።

የዕብራውያን ጸሐፊ በዘመኑ ለነበሩ ሰዎች ባስተላለፈው መልእክት፣ "የኪዳኑን ደም እንደ ርኩስ ነገር የቆጠረ… እንዴት ይልቅ የሚብስ ቅጣት የሚገባው ይመስላችኋል?" ሲል ያስጠነቅቃል(ዕብ. 10፡30)።

ከዚህም በላይ ጌታ የመስቀል ላይ ሥራው ለድኅነታችን በቂ እንደ ሆነ ከመስቀል ላይ ሆኖ የተናገረውን ቃል ማስታወሱ ጠቃሚ ነው – ተፈጸመ! ደኅንነታችን በመስቀሉ ላይ ከተፈጸመ ዘንዳ፣ የሲኦልና የሌላው ጣጣ ምን ይረባን ይሆን?

3

እምነት በእምነት ላይ (Faith in Faith)

ሴፕተምበር 19፣ 1986 ፍሬድ ፕራይስ የስብከት መልእክታቸውን እያቀረቡ ነበር። እኝህ ሰው በስብከታቸው መሀል፣ "ልክ ነኝ አይደል? ታምናላችሁ?" የሚሉትን ዓይነት የማረጋገጫ ጥያቄዎች የማቅረብ ልማድ ነበራቸው። ብዙዎቹ የእምነቱ ተከታዮች ከሙሉ ልባቸው በሚያቀርቡት የመልእክት አሳብ ላይ የሚስማሙ ቢሆንም፣ ቅጽበታዊ ፈውስን አስመልክቶ በሚናገሩበት ወቅት በአድማጮቻቸው መካከል ውጥረት ይስተዋል ጀመር።

ስለሆነም፣ ፕራይስ በስብከታቸው ወቅት፣ "የሚያድናችሁ እምነታችሁ እንጂ እግዚአብሔር አይደለም! ይህን ታምናላችሁ?" ባሉ ጊዜ፣ አንድ ትምህርቱ ያበሳጫቸው የሰሚናሪ ፕሮፌሰር ዝም ለማለት ባለመቻላቸው ድምፃቸውን አጉልተው፣ "አላምንም!!" ሲሉ እንደ መለሱ ተደምጧል።

ኬኔት ሐገንም "በራስህ እምነት ማመን"("Having Faith in Your Faith") በተሰኘው መጽሐፋቸው ውስጥ ቀጥሎ የተመለከተውን አሳብ አስፍረዋል።

"በራስህ እምነት ስለማመን አስበህ ታውቃለህ? እግዚአብሔር በራሱ እምነት ላይ እምነት ነበረው! የእምነትን ቃላት ተናገሮ ተፈጽመዋልና . . . በሌላ አገላለጽ፣ በራስህ ቃላት ማመን በራስህ እምነት ላይ እምነት መጣል ነው። ከእግዚአብሔር ዘንድ ነገሮችን ለማግኘት መማር ያለብህ, ይህንኑ ነው – በእምነትህ ላይ እምነት ይኑርህ።"

አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪ ለዚህ አሳብ እንዲህ ሲል ተቃውሞውን ገልጧል።

"‹በእምነቱ ላይ እምነት ያለው› የትኛውም አምላክ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አባትና አምላክ ሊሆን አይችልም። አምላክ ነው ለማለትም አይቻልም። ይህ የሜታፊዚካል ኑፋቄዎች ሰብእና–አልባ (impersonal) ኃይል ነው። ምንም እንኳ እነዚህ ሕግጋት፥ ቀመሮችና መንፈሳዊ ሕግጋት በእምነት እንቅስቃሴ ውስጥ ‹እምነት› ቢሰኙም፥ የአዲሱ እምነት ሜታፊዚክስ እጅ–አዙር ቅኝቶች እንደሆኑ ግልጽ ነው።"

የእምነት ቀመር (Faith in Formula)

ብዙዎች በእምነት እንቅስቃሴ ውስጥ የሚገኘውን የእምነት ጽንሰ–አሳብ እንደ "ፎርሙላ" ይገልጻሉ። ይህም የሆነው በእምነት ሥነ–ጽሑፎች ውስጥ "ፎርሙላ፣ ሕግ፣ ደረጃዎችና መመሪያዎች" የሚሉ ቃላት አዘውትረው ስለሚታዩ ነው። ለምሳሌ፣ ሐገን ኢየሱስ በራእይ ተገልጾላቸው፣ "ማንም ሰው፣ በየትም ስፍራ እነዚህን አራት ደረጃዎች ከተወጣ ወይም እነዚህን አራት መመሪያዎች በተግባር ላይ ካዋለ፣ ከእኔ ወይም ከእግዚአብሔር አብ የሚፈልገውን ሁሉ ያገኛል" እንዳላቸው ገልጸዋል። ሐገን ኢየሱስ ሰጠኝ የሚሏቸው "ደረጃዎች" "1. ተናገር፥ 2. አድርግ፣ 3. ተቀበል፣ 4. አውጅ" የሚሉ ናቸው። (በእንግሊዝኛው 1. Say it, 2. Do it, 3. Receive it [claim it], and Tell it.)[1]

ሐገን እንደሚሉት፣ አንድ ሰው እግዚአብሔር አጽናፈ–ዓለሙን ለማንቀሳቀስ ያዋቀራቸውን "መንፈሳዊ ሕግጋት" ካገኘ በኋላ፣ በሕግጋቱ አማካኝነት የሚፈልገውን ሊያገኝ ይችላል።

"በመንፈሳዊው ዓለም እግዚአብሔር የተወሰኑ ሕግጋትን አዘጋጅቷል። እነዚያ በተፈጥሯዊ ዓለም ውስጥ የሚገኙ ሕግጋት ይሠራሉ! አይደል? ከነዚያ ተፈጥሯዊ ሕግጋት ጋር በምትገናኝበት ጊዜ ይሠሩልሃል። በመንፈሳዊ ዓለምም እንዲሁ ነው። የእምነት ሕግ መንፈሳዊ ሕግ እንደሆነ፣ እግዚአብሔርም ይህንን ሕግ እንዳዘጋጀና ከዚህ ሕግ ጋር በምትገናኝበት ጊዜ እንደሚሠራልህ በማመን ደምድሚአለሁ።"[2]

ስለሆነም፣ ማንም ሰው ክርስቲያንም ሆነ ኢ–ክርስቲያን ይህንኑ አጽናፍ-አቀፋዊ የእምነት ሕግ በመያዝ "ውጤት" ሊያስመዘግብ ይችላል። ሐገን ስለዚሁ ጉዳይ እንደሚከተለው ያብራራሉ።

"ነገሩ ያሳሰበኝ ነበር። ማለትም ያልዳኑት ሰዎች ለስኬት መብቃት። በኋላም ተገለጸልኝ – ለካስ እነዚህ ሰዎች ከእግዚአብሔር ሕግ–ከእምነት ሕግ ጋር እየተባበሩ ነበሩ።"[3]

ፍሬድ ፕራይስ እንደሚሉት፣ ሮሜ 10፡10 የስኬት ፎርሙላ ስለሆነ ማንም ሰው "የሚፈልገውን ነገር ሁሉ – ፈውስ፥ ማንኛውንም ፍላጎት፣ አዲስ ቤት፣ መኪና፣ ወዘተ."[4] በፎርሙላው ውስጥ ሊያስቀምጥ ይችላል።

የእምነት ሥነ–መለኮት ስለ መንፈሳዊ ሕግጋትና ፎርሙላዎች የሚያቀርበው ትንታኔ ከሜታፊዝካል ኑፋቄዎች ዶክትሪን እንጻር የሚታይ መሆኑን ብዙዎች ይናገራሉ። ሜታፊዝካል ኑፋቄዎች የሚያምኑበት አምላክ አጽናፈ–ዓለምን በሉአላዊነቱ የሚያስተዳድር አካላዊ ህልውና ያለው (personal) ሳይሆን፣ ይልቁንም አካላዊ ህልውና የሌለው ኃይል (impersonal force) ነው።

ኬንየን፥ "የማይታዩትን የሕይወት ኃይላት ስለሚያስተዳድሩት ታላላቅ መንፈሳዊ ሕግጋት" ሲናገሩ፥ የሚታፊዝክሱን የዴይዝም አስተሳሰብ ማራገባቸው እንደሆነ ግልጽ ነው – አጽናፈ–ዓለሙ በእግዚአብሔር ሳይሆን በመንፈሳዊ ሕግጋት እንደሚተዳደር። ይህንኑ የዴይዝም አስተሳሰብ የሚከተሉ ፈላስፎች እግዚአብሔር አንድ ጊዜ ዓለምን ከፈጠረ በኋላ፣ ራቅ ብሎ

እንደሚታዘብና ከአጽናፈ-ዓለሙ ጋር የቅርብ ግንኙነት እንደማያደርግ ያስተምራሉ። ይህም የእምነት ሥነ-መለኮት በመርህ ደረጃ ስለ አካላዊው አምላክ ቢያስተምርም፥ በተግባር ግን የሚታሬዝክስ አቀንቃኞችን አስተሳሰብ እንደሚከተል ያሳያል።

ልብ ሊባል የሚገባው ግን፥ እግዚአብሔር አጽናፈ-ዓለሙን የሚያስተዳድረው በሰዎች ፎርሙላዎች፥ ሕግጋትና መመሪያዎች ሳይሆን፥ "በራሱ ፈቃድ" እንደሆነ ነው (ኤፌ. 1:11)።

በኢየሱስ ስም የጠየቅነውን ሁሉ እናገኛለን

ሌላው የእምነት ሥነ-መለኮት ችግር፥ በኢየሱስ ስም ለቀረበ ጥያቄ እግዚአብሔር ሁልጊዜም አዎንታዊ ምላሽ መስጠት እንዳለበት ያስረዳል። ኬኔት ሐገን፥

"ለ45 ዓመታት በሙሉ በኢየሱስ ስም ጠይቄ ያላገኘሁት ነገር የለም . . . ለጥያቄውም የሚሰጠው ምላሽ ሁልጊዜም ‹አዎን› የሚል ነው"[15] ሲሉ ጽፈዋል።

ኢየሱስ በስሙ የምንጠይቀውን ነገር እንደሚሰጠን ቃል ቢገባም፥ በሌሎች ስፍራዎች የተቀመጡትን ጠቃሚ አሳቦች መዘንጋት ተገቢ አይደለም። በዮሐንስ 14:14 ላይ "በስሜ የምትለምኑትን አደርግላችኋለሁ" ያለው ኢየሱስ፥ በ15:7 በእርሱ እንድንኖርና ቃሎቹም በእኛ እንዲኖሩ፥ በ1ኛ ዮሐንስ 3:22 እንደ ፈቃዱ እንድንጸልይ ይጠብቅብናል።

ምክኮንል እንዳስቀመጡት፥ አንድ ሰው የራስ- ወዳድነት (ወይም ምግባረ-ብልሹ) ዓላማዎች ኖረውት፥ "እምነቱ" የጸሎት መልስ የሚያገኝ ከሆነ፥ ጸሎቱን የሚመልሰው እግዚአብሔር ሳይሆን ሌላ ኃይል እንደሆነ ግልጽ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምናገኘው እግዚአብሔር ከዚህ ዓይነቱ አመለካከት ጋር የሚዛመድ አይደለምና።

ብዙውን ጊዜ የእምነት አስተማሪዎች በማርቆስ 11:22 "በእግዚአብሔር እመኑ" የሚለውን አጣመው በመተርጎም፥ "እንደ እግዚአብሔር ዓይነት እምነት ይኑራችሁ" ሲሉ ያስተምራሉ። ይህም እምነትን አዎንታዊ አስተሳሰብ ካላችሁ ሁሉም ይሆንላችኋል ወደ ማለቱ ሰብአዊ ጽንሰ-አሳቦች ለመንዳት በር ይከፍትላቸዋል። እግዚአብሔር በቃሉ ላይ ባለው እምነት እንደ ፈጠረ ሁሉ እናንተም የአምላክነት ብቻ ሳይሆን የፈጣሪነትም ሚና ይኖራችኋል የሚሉንም ከዚሁ ከእግዚአብሔር በተፋታ የእምነት ግንዛቤአቸው ነው። መታወቅ ያለበት ግን የእምነት ምንጩም ግቡም እግዚአብሔር እንደሆነ ነው። ሰው በእግዚአብሔር ሲያምን እንጂ እግአብሔር አማኝ ሆኖ ሲቀርብ የሚታይበት ሁኔታ በመጽሐፍ ቅዱስ ቀርቶ በተረት መጻሕፍትም ሲደገፍ አላየንም። እናም እምነት በእምነት ብሎ ራስን ከማታለል እምነትን በእግዚአብሔር ላይ መጣሉ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት ነው።

መጽሐፍ ቅዱሳዊው እምነት

በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሥነ-መለኮት ውስጥ ከፍተኛ ስፍራ ያላቸውና ለብዙ የሥነ-መለኮት ትምህርቶች የመማሪያ መጽሐፍ ሆኖ የሚያገለግለውን "ክርስቲያን ቲዎሎጂ" መጽሐፍ የጻፉት

ሚላርድ ኤሪክሰን እንዳመለከቱት፥ በአዲስ ኪዳን ውስጥ የእምነትን ጽንሰ-አሳብ የሚያስጨብጠን አንድ ቃል አለ። ይህም ቃል ሁለት መሠረታዊ ፍችዎች ሲኖሩት፥ "የመጀመሪያው አንድ ሰው የተናገረውን ማመን፥ በተለይም ሃይማኖታዊ ባህርይ ያለውን አሳብ እንደ እውነት መቀበል" ማለት ነው። ለዚህ ምሳሌ የሚሆነን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል፥ በ1ኛ ዮሐንስ 4:1፥ "ወዳጆች ሆይ፥ መንፈስን ሁሉ አትመኑ፥ ነገር ግን መናፍስት ከእግዚአብሔር ሆነው እንደሆነ መርምሩ" የሚለው ነው። በማቴዎስ 8:13፥ ጌታ ይህንኑ ቃል በመገልገል ለመቶ አለቃው ምላሽ ሲሰጥ እንመለከታለን – "ሂድ፥ እንደ እምነትህ ይሁንልህ።" ኢየሱስ በጣም በመደነቁ፥ ባሪያው እንደሚፈወስ በማመን የመቶ አለቃው የተደገፈበትን እምነት ሸለመው። ኢየሱስ ለኢያኢሮስ ልጁ እንደምትፈወስ እንዲያምን የጠየቀው ሲሆን (ማርቆስ 5:36፤ ሉቃስ 8:50)፥ ወደ እርሱ የመጡትንም ዕውሮች፥ "ይህን ማድረግ [መፈወስ] እንድችል ታምናላችሁን?" (ማቴዎስ 9:28) ሲል ጠይቋቸዋል። እነዚህና ሌሎችም አያሌ ምሳሌዎች እምነት የአንድን ነገር እውነተኛነት ከማመን ጋር እንደሚዛመድ ያሳያሉ። የዕብራውያን ጸሐፊም፥ እምነት የአንድን ነገር እውነትነት በመቀበል ገጽታው ከደኅንነት ተነጥሎ እንደማይታይ ገልጾአል፤ "ያለ እምነትም ደስ ማሰኘት አይቻልም። ወደ እግዚአብሔር የሚደርስ እግዚአብሔር እንዳለ ለሚፈልጉትም ዋጋ እንዲሰጥ ያምን ዘንድ ያስፈልገዋልና" (ዕብራውያን 11:6)።

ከዚህም በላይ ግላዊው እምነት የአንድን አሳብ እውነተኛነት ከማመን የሚልቅ መሆኑ በብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ውስጥ የተለመለከተ እውነት ነው። መጥምቁ ዮሐንስ ከታሰረ በኋላ፥ በማርቆስ 1:15 ኢየሱስ፥ "ንስሐ ግቡ በወንጌልም እመኑ" ሲል ሰብኳል። በሐዋርያት ሥራ 10:43ም፥ "በእርሱ የሚያምን ሁሉ በስሙ የኃጢአቱን ስርየት እንዲቀበል ነቢያት ሁሉ ይመሰክሩለታል" የሚል ተጽፎአል። ይህንኑ የግላዊ እምነትን አስፈላጊነት ከሚያመለክቱት ሌሎች ጥቅሶች መካከል ማቴዎስ 18:6፤ ዮሐንስ 2:11፤ የሐዋርያት ሥራ 19:4፤ ገላትያ 2:16፤ ፊልጵስዩስ 1:29 እና ሌሎችም ይገኙባቸዋል።

ከዚህም ጋር፥ ሐዋርያው ዮሐንስ በኢየሱስ ስም ስለ ማመን የሚናገረውን መመልከቱ ጠቃሚ ነው። "ለተቀበሉት ሁሉ ግን፥ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው" (ዮሐንስ 1:12)። "የአዲስ ኪዳን ሥነ-መለኮት" የሚል መጽሐፍ እንደ ገለጸው፥ "የዚህ ዓይነቱ የቃላት አጠቃቀም የአንድን ሰው ባህርይ ለመግለጽ በስሙ ይገለገሉ ለነበሩት አይሁዶች ከፍተኛ ጠቀሜታ ነበረው።" ስለሆነም፥ በኢየሱስ ስም ማመን ማለት በርሱ ማመን ማለት ነው።

ከዚህ እንደምንመለከተው፥ ለደኅንነት የሚያስፈልገው እምነት እውነታውን መቀበልንና በእውነታው አካል መታመንን ያካትታል። በመሆኑም አንድ ሰው *ስለ ኢየሱስ በተገለጠው እውነትና በኢየሱስ ማመን ይጠበቅበታል።*

ሌላው ስለ እምነት ልንመለከት የሚገባን አንዳንድ ጊዜ እምነት ያለ መረጃ የምንቀበለው እንደሆነ የሚነግረው አሳብ ነው። የእግዚአብሔርን መኖር በመጠራጠሩ ምክንያት፥ "እስኪ ያንተን አምላክ አሳዩኝና ልመን . . ." ላለው ከሃዲ፥ አንድ አባት "እስኪ አንተ ደግሞ ከዋክብትን አሳየኝ" ብለውታል

ይባላል። ከሃዲው ከዋክብትን ለማየት ጨለማ እንደሚያስፈልግ ሲናገር፥ እርሳቸውም እግዚአብሔርን ለማየት እምነት እንደሚያስፈልግ መናገራቸው ተደምጧል። አንዳንዶች ከዚህ ዓይነቱ ግንዛቤ በመነሣት ሊሆን ይችላል እምነት በጭፍን የሚቀበሉት መሠረተ–ቢስ ነገር እንደሆነ የሚናገሩት።

ይሁንና፥ አንዴ በእምነት ከገቡበት በኋላ፥ ያንኑ እምነት የሚደግፉትን የተለያዩ መረጃዎች ማግኘት እንደሚቻል ብዙዎች ይስማሙበታል። ትረቨር ምክልዌይን በዚህ ላይ የሚከተለውን ብለዋል።

"እምነት የሆነ ምሥጢራዊ ስሜት አይደለም። ባዶ ተስፋ ወይም ዕውር ዕድልም አይደለም። እምነት ከአመክንዮ ጋር የሚቃረን፥ ምሁራዊ ክስረትም አይደለም። የሚያድን እምነት ተጨባጭ በሆኑ ታሪካዊና መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶች ላይ የሚመሠረት ነው። በመሆኑም፥ የሚያድን እምነት ጠንካራ መሠረት ያለው ነው። እውነተኛ እምነት በተረጋገጠው የእግዚአብሔር ቃል ላይ ያርፋል። ስለሆነም፥ ወንጌሉ ለነፍስ መዳን የሚታመንበት ከሆነ ግንዛቤው የግድ ሊኖር ይገባል። ኃጢአተኛው እውነተኛ የሚያድን እምነት እንዲኖረው ከተፈለገ፥ መንፈስ ቅዱስ በእግዚአብሔር ቃል አማካኝነት እውነቱን ሊያስጨብጠው ይገባል። "Building on Firm Foundations, p. 43.)

እውቁ የቤተ ክርስቲያን አባት ቅዱስ አገስቲንም ይህንኑ አሳብ ይደግፋሉ። እናም እምነት የአመክንዮ(reason) ጠላት እንዳይደለ እንረዳለን። ለዚህ በምሳሌነት ሊቀርብ የሚችለው፥ ኢየሱስ መጥምቁ ዮሐንስ ለላካቸው ሁለት ደቀ መዛሙርት የሰጠው ምላሽ ነው(ሉቃስ 2:19)። ኢየሱስ ለነዚህ ሰዎች ዲዳዎች እንደሚሰሙና ደንቆሮዎች እንደሚፈወሱ በመግለጽ፥ ይኸው መረጃ መጥምቁ ዮሐንስን ከመጠራጠር እንዲጠብቀው ተናግሯል።

ኤሪክሰን እንደሚሉት፥ እምነት በመረጃ ላይ አይደገፍም ለሚለው አሳብ መሰናክል ከሚሆኑት ነገሮች አንዱ የቶማስ ጉዳይ ነው። ቶማስ ከሌሎች ደቀ መዛሙርት ጋር ስላልነበር፥ ጌታ ከትንሣኤው በኋላ ሲታያቸው ለመመልከት አልታደለም ነበር። በኋላም ከሄደበት ሲመለስ፥ ይህንኑ ትኩስ ዜና ቢያበስሩለት የማይዋጥለት ሆነ። ቶማስ የራሱን እጆች ምስማሮች በበሱት የኢየሱስ እጆችና ጎኖች ውስጥ አስገብቶ ካላየ በቀር ለማመን እንደማይችል ተናገረ(ዮሐንስ 20:25)።

ኢየሱስ በሌላ ቀን ሲመጣ፥ ቶማስን ጠርቶ ከማመኑ በፊት ለማየት የፈለገውን ጎኑንና እጆቹን አሳየው። ቶማስም፥ "ጌታዬ፥ አምላኬ" ሲል በሰገደለት ጊዜ፥ "አንተስ ስላየኸኝ አምነሃል፤ ሳያዩኝ የሚያምኑ ብፁዓን ናቸው" ብሎታል። እንግዲህ፥ ኢየሱስ ይህን ሲል ቶማስ ያለ ምንም የመረጃ መሠረት በዕውር እምነት እንዲከተለው ይጠብቅ ነበር ማለት ነው? ኤሪክሰን ለዚህ ጥያቄ ምላሽ ሲሰጡ፥ ቶማስ ከጌታ ጋር ለሦስት ዓመታት ተከትሎ አብሮ ያሳለፈ በመሆኑ የጓደኞቹን ቃል ማመን እንደነበረበት ገልጸዋል። አብርሃም ልጁን እንዲሠዋ በተጠየቀበትም ጊዜ እንኳ ለአብርሃም ጥሩ መረጃ እንደነበረው ነው እኚህ የመጽሐፍ ቅዱስ መምህር የሚናገሩት።

"እውነት ነው ለመሥዋዕት የሚሆን በግ በዚያ ስፍራ አልነበረም፤ ምንም እንኳ በዚያን ጊዜ የሚታይ ነገር ባይኖርም፥ አብርሃም ያህዌን ለረዥም ዓመታት ያውቀው ነበር። ከዚህ በፊት እግዚአብሔር የተስፋ ቃል የገባለትን ምድርና ልጅ ሲሰጠው አይቷል። ስለሆነም፥ አብርሃም ልጁን ለመሠዋት በመፍቀድ ያሳየው

እምነት ከዚህ በፊት ከእግዚአብሔር ጋር ባሳለፈው ሕይወት ላይ የተመሠረተ ነው።" (Milard Erickson, Chrstian Theology, p. 941.)

ከዚህ እንደምንመለከተው፥ እምነት የእግዚአብሔርን ጸጋ ለመቀበል የሚያስችለን በመሆኑ፥ የወንጌሉ እምብርት ነው ማለቱ ተገቢ ነው። ለዚህም ነው መጽሐፍ ቅዱሳችን በእምነት ላይ ከፍተኛ አጽንኦት የሚያደርገው። "በእግዚአብሔር እመኑ። እውነት እላችኋለሁ፥ ማንም ያለው ነገር እንዲደረግለት ቢያምን በልቡ ሳይጠራጠር፥ ይህን ተራራ ተነቀለህ ወደ ባህር ተወርወር ቢል ይሆንለታል" ከሚለው የኑ ሐንን መሪ ጥቅስ ሌላ፥ የሚከተሉትም በእምነት ላይ የሚያተኩሩ ሆነው እናገኛለን።

በማርቆስ 10:52 ጌታችን የበርጤሜዎስን ዓይኖች ከፈወሰ በኋላ፥ "ሂድ፤ እምነትህ አድኖሃል" ብሎታል። ለአሥራ ሁለት ዓመታት ደም ሲፈሳት ለኖረችውም ሴት፥ "ልጄ ሆይ፥ አይዞሽ እምነትሽ አድኖሻል" ብሏታል (ማቴዎስ 9:22)። በተጨማሪም፥ "ለሚያምን ሁሉም ይቻለዋል"(ማርቆስ 9:23፤ ማቴዎስ 17:20፤ ማርቆስ 11:23፤ ሉቃስ 17:6፤ ዮሐንስ 11:40)፤ "የማያምን ትውልድ" (ማርቆስ 9:19፤ ዮሐንስ 4:48)፤ . . . "ይህን ተራራ ወደ ባህር ተወርወር ቢል ይሆንለታል" (ማርቆስ 11:23) የሚሉ ጥቅሶች ሞልተዋል።

እነዚህና ሌሎችም በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንደሚነግሩን፥ ከእግዚአብሔር ጋር ለሚኖረን ግንኙነት እምነት ወሳኝ ሚና ይጫወታል። ወደ መዳን የመጣንበትንም ሁኔታ ስናስታውስ፥ *"ጸጋው በእምነት* አድኖናል" (ኤፌሶን 2:8–9)።

ይህንኑ ሁኔታ በእግዚአብሔር የዕይታ መንጽር ስንመለከት፥ "በኛ እምነት" ላይ የእርሱ ማተኮር ተገቢ ነው እንላለን። ለምን? ትንሿ እምነታችን የተትረፈረፈ ጸጋውን በሕይወታችን ከሥራ ላይ እንዲያውል በር ትከፍታለችና። እኛ ለተቀበልነው መገለጥ የእምነት ምላሽ ካልሰጠን፥ እግዚአብሔር ‹በጉልበት› በሕይወታችን ሊሠራ አይፈልግም – ሙሉ ለሙሉ ይህንን የማድረግ ዓቅምና ችሎታ ቢኖረውም! እርሱ ጨዋ አምላክ በመሆኑ፥ የኛን የፍጡራኑን ነጻነት ያከብራል። ለዚህም ነው በአንዳንድ የአዲስ ኪዳን ክፍሎች ውስጥ ከሰዎቹ ተቃውሞ የተነሣ ጌታ ብዙ የፈውስና የተአምራት ተግባራት እንዳላከናወነ ተጽፎ የምናነበው። ስለሆነም፥ አመንን ማለት እግዚአብሔር እንዲሠራ ፈቀድን፤ በር ከፈትን ማለት ነው።

በተመሳሳይ ሁኔታ ደግሞ የርሱን ፈቃድ ከግንዛቤ ውስጥ ማስገባቱ የግድ ነው። *እግዚአብሔር እንድናምን ሲፈልግ የኛን ፈቃድ አያከበረ መሆኑ ከገባን፥ እኛም በእምነት ፈቃዳችንን ለገለጽንበትና የርሱን ሁሉን ቻይነት ለተቀበልንበት ጉዳይ ፈቃዱን የማክበር ኃላፊነት ይኖርብናል።* እናም ስላመንሁ ብቻ ‹ልቤ የፈለገውን ሁሉ አገኛለሁ› ብለን እንድንል የሚያደርገን ምንም የመጽሐፍ ቅዱስ መረጃ አይኖርም።

እግዚአብሔር ከአምላካዊ የዕይታ መነጽሩ በኛ የሰናፍጭ ቅንጣት እምነት ላይ ካተኮረ፥ እኛስ ለምን ይሆን አጅግ በበዛልን ጸጋው ላይ የማንመለከተው! የኛዋን ቅንጣት ታህል እምነት ከርሱ የላቀ ጸጋ ጋር ለማወዳደር እየጣርን ከሆነ፥ በኔ ግንዛቤ ተሳስተናል። ለማመን መቻላችንም ራሱ እግዚአብሔር በኛ ውስጥ የሚሠራው ተግባር እንጂ በራሳችን የምንወጣው አይደለም። "ስለ በጎ ፈቃዱ

መፈለግንም ማድረግንም በእናንተ የሚሠራ እግዚአብሔር ነውና" (ፊልጵስዩስ 2፥13)።

ኢየሱስም፥ "የላከኝ አብ ከሳበው በቀር ወደ እኔ ሊመጣ የሚችል የለምና፥ እኔም በመጨረሻው ቀን አስነሣዋለሁ" (ዮሐንስ 6፥44)። "አብ የሚሰጠኝ ሁሉ ወደ እኔ ይመጣል፥ ወደ እኔም የሚመጣውን ከቶ ወደ ውጭ አላወጣውም . . . እንግዲህ ከአብ የሰማ የተማረም ሁሉ ወደ እኔ ይመጣል" ብሏል(ዮሐንስ 6፥37፥ 45)።

አንድ አንበሳና አንዲት አይጥ አብረው ድልድይ በመሻገር ላይ ሳሉ ድልድዩ ተሰበረ አሉ። አይጢቱም ፈጠን ብላ፥ "ድልድዩን <u>ሰበርነው</u> አይደል!" ስትል አቅራራች ይባላል። በመሠረቱ ድልድዩን የሰበረው አንበሳው እንጂ አይጢቱ እንዳልሆነች ግልጽ ነው። ተራራውንም የናደው ጌታ እንጂ እኛ ወይም እምነታችን አይደለም።

ጌታ ግን ለእምነታችን ካለው ብርቱ ከበሬታ የተነሣ፥ "እምነትህ አድኖሃል!" "እምነትሽ አድኖሻል..." ይለናል። ያዳነን ግን እርሱ አዳኛችን ነው። የክብር በገና ሊደረደር የሚገባውም ለኛ ወይም ለቅንጣቷ እምነችን ሳይሆን ለርሱና ለርሱ ብቻ ነው። ስንቱን ጉድለታችንን ሳያይ እያለፈ ቅንጣቷን እምነታችንን እንደሚመዘግብ ልብ ልንል ያሻል።

4

ፈውስና ተአምራት (Healing & Miracles)

"እርሱ መፈወሴን ስለነገረኝ እንደተፈወስሁ አውቃለሁ፤ በሰውነቴ ላይ የበሽታ ምልክቶች መኖራቸው ለውጥ አያመጣም። እኔ እስቅባቸዋለሁ፤ የበሽታ ደራሲ የሆነው [ሰይጣን] ሰውነቴን እንዲለቅ በኢየሱስ ስም አዘዋለሁ" (ኢ. ደብልዩ ኬንየን)።

"ለእምነት እንቅስቃሴ አባላት ፈውስ የሕይወት አቅጣጫ ነው። ሀልቁ መሰፍርት የሌላቸው ተከታዮቻቸው በእውነተኛ የስሜት ሕዋሳት እውቀት ሳይሆን በእምነት የመገለጥ እውቀት እንደሚፈወሱ ስለሚናገሩ መረጃ ማቅረቡ ቢያስቸግርም፥ ከሐዋርያት ዘመን ጀምሮ ከየትኛውም የቤተ ክርስቲያን ዘመን በላይ በእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች በርካታ ፈውስ–ተብዬ ተግባራት ተፈጽመዋል። እነዚህ ፈውሶች በእርግጥ ተፈጽመዋል ወይ የሚለው ጥያቄ በእንቅስቃሴው አራማጆች ዘንድ አይነሣም። የእነዚህን ፈውሶች ዜና የሚያራግቡ ግለሰቦች መፈወሳቸውን ይናገራሉ፤ የሕመም ሥቃይም ሆነ የበሽታ ምልክት አለመፈውሳቸውን በመግለጽ ሊያሳምናቸው አይችልም' (ምክኮኔል)።

እዚሁ አዲስ አበባ ከተማ ስላጋጠማት ሁኔታ አንዲት ወጣት የሰጠችውም አስተያየት ለዚህ አብነት ሊጠቀስ ይችላል።

"ከወጣቷ ጋር ረዘም ላለ ጊዜ እንተዋወቃለን። መንፈስ ነን ማለት ከመጀመራቸውም በፊት ‹ቢቢሲ› አብረን እንካፈል ነበር። ስናውቃት ታዲያ አንድ እግሯ አጭር እንደሆነም ግልጽ ነበር። አንድ ቀን ከመድረክ ላይ ወጥታ ባንድ እግሯ ፈንጠር ፈንጠር እያለች ተፈውሻለሁ ትል ገባች። ከመድረኩ ስትወርድ ለመሆኑ ምኑ ላይ ነው የተፈወስሽው ብንላት፥ ‹ድሮ እንደዚህ አልነበረም!› ስትል ምገተችን። ስናየው ግን ልጂቱ በፊትም አሁንም አንድ እግሯ አጭር ነው።"

የአዲሱ እምነት እንቅስቃሴ ተከታዮች ነፍስ–ውጪ ነፍስ–ግቢ ላይ ሆነውም "ተፈውሻለሁ" ከማለት አይመለሱም።

ምክኮኔል፥ የእምነት ልምምድ ካደረጉ በማንኛውም ጊዜ ሁሉ ሰዎች ሁሉ ይፈወሳሉ የሚለው የዚህ ግትር አቋም ምን እንደሆነ በግራሞት ይጠይቃሉ። የእንቅስቃሴው አራማጆች የፈውስ እምነታቸው ምንጭ መጽሐፍ ቅዱስ

እንደሆነ ይናገራሉ። ምንም እንኳ በዚህ እምነት ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ አሳቦች ቢኖሩም፥ ሙሉ ለሙሉ እምነቱ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ እንዳልተመሠረተ ግልጽ ነው። ሌላው አግራሞ ምንጭ "ሁለተኛው የንሰም ጦርነት የፈውስ መነቃቃት" ነው፤ ይህም ኬኒት ሐገንንና ሌሎችንም የእንቅስቃሴውን መምህራን እንደተጸናወተ ይታወቃል። እንደ አንድ ምሁር፥ "የፔንተኮስታል የፈውስ መነቃቃት (Pentecostal Healing) ከፍተኛ የእምነት ፈውስ ዶክትሪን (Doctrine of Faith -Healing) በማስገኘቱ፥ ብዙዎች የሕክምና ሳይንስን እስከ ማናናቅ ደርሰው ነበር። ይሁንና፥ በፈውስ መነቃቃት ውስጥ የማይገኙ የእምነት ፈውስ ዶክትሪን አካላት አሉ። እነዚህ ተጨማሪ የእምነት ፈውስ ዶክትሪን አካላት ከሜታፊዚካል ኑፋቄዎች እንደተወሰዱ እሙን ነው።"

በዚህ ጉዳይ ላይ ሁለት ወሳኝ ነጥቦችን እንመለከታለን። የመጀመሪያው ነጥብ ተአምራትና ፈውስ የአንድን ሰው የመጽሐፍ ቅዱስ አተረጓጎም እውነተኛነት ሊያረጋግጡ እንደማይችሉ ነው። የአሜሪካውያኑ የ‹ፕራግማቲክ ቫልዩ› ፍልስፍና ማንኛውም ስኬት የሚያስገኝ ነገር እውነት እንደሆነ ይናገራል። ይህ ግን እውነት እንዳልሆነ ሁላችንም እናውቃለን። ለምን? በስርቆትም ጥቅም ማግኘት ይቻላልና! የፈውስ ዶክትሪን የተመሠረተው በፈውስና ተአምራት መመዘኛ ላይ ከሆነ፥ የሜታፊዚካል ኑፋቄዎች ዶክትሪንና ልምምዶችም እውነት ናቸው ማለት ነው። በክርስቲያን ሳይንስ፥ አዲስ አሳብ፥ አንድ አምላክ፥ ሃይማኖታዊ ሳይንስ፥ ወዘተ. ውስጥም አያሌ የፈውስ ተአምራት ይፈጸማሉ።

የፈውስ ስጦታ የአንድን ሰው አገልግሎት እውነተኛነት እንደማያረጋግጥ ለማመልከት ብዙ ምሳሌዎችን ማቅረብ ይቻላል። ለምሳሌ፥ አስደናቂ የፈውስ አገልግሎት ሲያበረክት ቆይቶ ወደ ሕይወቱ ማብቂያ አካባቢ የሥላሴን ትምህርት ያወገዘውንና ወደ "ኢየሱስ ብቻ" እምነት የተመለሰውን ዊሊያም ብራንሃምን መመልከት ይቻላል። የሚገርመው ይህ ሰው "ነቢዩ ኤልያስ ነኝ!" በማለት አገልግሎቱ እስከ ኢየሱስ መምጣት የሚቀጥል መሆኑን ተናግሮ እንደነበር ታውቋል።

ሁለተኛው ነጥብ፥ ፈውስና ተአምራት ከብዙ ምንጮች እንደሚመጡ ምክኮንል ያመለክታል። "ፈውሶች ሁሉ መለኮታዊ ፈውሶች አይደሉም፤ ተአምራቱም ሁሉ ከእግዚአብሔር አልመጡም።" ለምሳሌ፥ የሜታፊዚካል ኑፋቄዎች በሽታን ለመፈወስ አዎንታዊ የአእምሮ አመለካከትንና አዎንታዊ ኑዛዜን በመሣሪያነት ይጠቀማሉ። ምትሐት አድራጊዎች ለፈውስ የሰይጣንን ኃይል ይጠቀማሉ። ጠንቋዮችም እንደዚሁ፥ በሰይጣን ኃይል ጊዜያዊ ፈውስ ያስገኛሉ። ሥነ-ልቦናዊ የፈውስ ጥበብም እንዳለ ይታወቃል። ስለሆነም፥ *የእምነት አራማጆች የሚያከናውኗቸው ፈውሶች በመነሾነት ከኑፋቄ ጋር ከተያያዙ፥ ዛሬ የሚታየው መሳይ "ስኬታቸው" ከእግዚአብሔር ውጭ ከሆነ ምንጭ የማይቀዳበት ምን ምክንያት አለ?*

በእምነት ሥነ-መለኮት፥ የስርየቱ ዓላማ የኃጢአት ይቅርታ የማስገኘቱን ያህል የበሽታን ፈውስ ማምጣት *ነው[1]።* የእምነት አስተማሪዎች የበሽታዎች ፈውስ የተገኘው በመስቀል ላይ በተፈጸመው ሥጋዊ ሞቱ እንደሆነ ያምናሉ።

በሽታ መንፈሳዊ እንጂ ሥጋዊ አይደለም

ኬንየን "በሽታ በሥጋዊ አካል ላይ የሚታይ መንፈሳዊ ሁኔታ"[2] እንደሆነ ገልጸዋል። ስለሆነም፥ በሽታ ሁሉ የሚመጣው ከሰይጣን መንፈሳዊ ዓለም ነው[3]። ሐገንም መሪያቸውን በመከተል፥ በሽታ ሁሉ ከመነሾው መንፈሳዊ ስለሆነ፥ የእግዚአብሔርም የፈውስ ብልሃት ሙሉ ለሙሉ መንፈሳዊ መሆን እንዳለበት አስተምረዋል[4]።

የሜታፊዚካል ኑፋቄ አራማጅና በኤመርሰን ኮሌጅ ከኬንየን ጋር የተማሩት ራልፍ ዎልዶ ትራይን፥ በሽታ ሥጋዊ መልክ ቢኖረውም መንፈሳዊ መነሾ እንዳለው ለማስረዳት ይጥራሉ።

"በሚታየው ቁሳዊ ዓለም ውስጥ ያለው ነገር ሁሉ ምንጭ የማይታይ፥ መንፈሳዊ የአሳብ ዓለም ነው።"[6]

"ማንኛውም ነገር በሚታየው [ዓለም] ውስጥ ይኖራል! ከዚህ እንደምንረዳው፥ እውነተኛው የማይታየው ነገር ሲሆን፥ የሚታየው እውነተኛ አይደለም። የሚታየው ውጤት ሲሆን የማይታየው መነሾ ነው።"[6]

ፕላቶም ይኸው ተመሳሳይ ፍልስፍና የነበረው መሆኑ፥ የፈውስ ዶክትሪን ከሜታፊዚክስ እንደመነጨ የሚያሳይ ነው።

ለአማኝ መታመም ተገቢ አይደለም (Sick believer is abnormal)

"እግዚአብሔር እነዚያን በሽታዎች በኢየሱስ ላይ ካደረገ በኋላ በሰውነታችን ላይ በሽታን ማስተናገዱ ስሕተት ነው"[7] ከሚለው የኬንየን ትምህርት የተነሣ፥ የእምነት አባላት እውነተኛ አማኝ መታመም እንደሌለበት ይገልጻሉ።

"በሽታ ተገቢ ወይም ተፈጥሮአዊ አይደለም"[8] የሚለው የኬንየን አሳብ፥ በሽታ የሚመጣው አማኙ መንፈሳዊ ሕግ በመተላለፉ ነው ከሚለው ቀጣይ የሜታፊዚካል ኑፋቄ ጋር እንደተዋሃደ መመልከት ይቻላል።

"ተፈጥሮአዊው የሕይወት ገጽታ ሙላት፥ ብልጽግናና ሙሉ ጤንነት ነው። ከዚህ ውጭ ያለው ጤናማ ያልሆነ ሁኔታ ሲሆን፥ ይህም ጤናማ ያልሆነ ሁኔታ የሚመጣው ከጥመት ነው። በሽታ፥ ሥቃይና ሕመም በእግዚአብሔር የተፈጠሩ ሳይሆኑ ሰው የፈጠራቸው ናቸው፤ የሚመጡትም የሚኖርባቸውን ሕግጋት ከማበላሸቱ የተነሣ ነው።"[9]

አሉታዊ ቃል በሽታን ያስከትላል(Negative Confession Produces Sickness)

አማኝ ለበሽታ ሊጋለጥ የሚችልበት አንዱ የተረጋገጠ መንገድ አሉታዊ ኑዛዜ መናገር ነው። ይህም አሉታዊ ኑዛዜ በሰውነት ውስጥ በሽታ መኖሩን በአእምሮ ማመን ወይም በቃላት መግለጽ ነው። የበሽታን መኖር በቃላት መግለጽ ለሰይጣን የማሠቃየትን መብት ይሰጠዋል[10]። ስለ በሽታ መነጋገር ዲያብሎስን የማምለክ ያህል በመሆኑ ኬንየን ይከለክላሉ[11]። በመሆኑም፥ እውነተኛ የእምነቱ ተከታዮች እንኳንስና ስለ በሽታ ሊነጋገሩ መታመማቸውንም አይቀበሉም። ይበልጥ ጠበቅ በሚሉ የእምነት አማኞች ዘንድ የጸሎት እገዛ ለመጠየቅ እንኳ

በሽታን መጥቀስ አይፈቀድም። በሜታፊዚካል ኑፋቄዎችም ዘንድ ይኸው አመለካከት የተለመደ ነው። እንደ ትራንስ ማስጠንቀቂያ፥ አሉታዊ ኑዛዜዎች ሌሎችን በበሽታ የመበከል ኃይል አላቸው[12]።

ኬኔት ሐገን በበኩላቸው፥ "ሁሉም ለምን አይፈወሱም?" ለሚለው ጥያቄ፥ «የእምነት ቃል» በተሰኘው መጽሔታቸው ፌብሯሪ 1996 እትም የሚከተሉትን መልሶች ሰጥተዋል።

«የለም፥ ለሰተድመን እንዳየነው፥ አንዳንድ ሰዎች የማይፈወሱበት ምክንያት ሰይጣን መጥቶ ዘሩን ስለሚነጥቅባቸው ነው። ሌላው ምክንያት አንዳንዶቹ እንደ ጭንጫ መሬት በመሆናቸው ነው። የቃሉ ዘር ፍሬ የሚያፈራባቸው ቢመስልም፥ በራሳቸው ምንም ጥልቀት የላቸውም። በቃሉ ላይ ስለማይመሠረቱ ዘሩ በልባቸው ውስጥ እንዲተከል አይፈቅዱም።»

በማርቆስ ወንጌል ምዕራፍ 4፡3-8 ባለው የዘሪው ምሳሌ ላይ ተንተርሰው ባቀረቡት በዚሁ ማብራሪያቸው፥ ሐገን የሚከተለውን ጨምረው ገልጸዋል።

«በዚህ ምሳሌ መሠረት፥ ቃሉን ከሚሰሙ ሰዎች ሦስት አራተኛው እጅ አይፈወሱም። ወይም ለጊዜው ይፈወሳሉ። ነገር ግን ከአራት እጅ ሦስቱ ፈውሳቸውን አይጠብቁም።

«አሁን አንዳንድ ሰዎችን ሊያስገርም የሚችል አንድ ነገር እነግራችኋለሁ። ሰዎች በመንፈስ ቅዱስ ስጦታ መገለጦች ወይም በሁሉም ሰው ላይ በሚወርድ የጋራ ቅባት ሊፈወሱ ይችላሉ። ለምሳሌ፥ ሁሉም ሰው እግዚአብሔርን በሚያምንበት ስብሰባ ውስጥ መፈወስ ቀላል ነው። ነገር ግን ሰዎች እምነታቸውን ለማሳደግ የሆነ ነገር ካላደረጉ እነዚያ ፈውሶች ዘላቂ አይሆኑም። ለምን? ምክንያቱም ሰይጣን የተዘራውን ቃል ለመሥረቅ ስለሚሞክር ነው! እነዚህ ሰዎች በቃሉ ጸንተው ፈውሳቸውን ለራሳቸው የሚያደርጉበትን መንገድ ሊማሩ ይገባል።»

«በ1950 በተቀበልሁት የመጀመሪያው ራእይ ኢየሱስ ከተገለጠልኝ በኋላ፥ በጉባኤዎቼ ላይ ስለዚያ ራእይ ስናገር ካያችሁት ሁሉ በላይ የሚያስደንቁ ፈውሶች ተከናወኑ። ይሁንና፥ በመጀመሪያው ሳምንት የተፈወሱት ሰዎች በሦስተኛው ሳምንት ታመው ሊመጡ አይ ጀመር።»

ሐገን ለሰዎቹ ዳግም መታመም ታማሚዎቹን ቢወቅሱም፥ መጀመሪያውኑ መፈወሳቸውን ማረጋገጡ ይገባ ነበር ነው የምንለው። ለምሳሌ፥ ካሪዝማን ጨምሮ አያሌ መጽሔቶች የዘገቡት የማራ የፈውስ ተአምር አጠራጣሪ እንደነበር ጄምስ ቢቨርሊ በመጽሐፋቸው ውስጥ ገልጸዋል።

በተጨማሪም፥ ሰዎቹ በመጀመሪያው ሳምንት ተፈውሰው በሦስተኛው ሳምንት ዳግም የሚታመሙ ከሆነ፥ የፈውሱ ምንጭ እግዚአብሔር ላይሆን ይችላል የሚሉ ወገኖች አሉ። እግዚአብሔር ከፈወሰ፥ ፈውሱ ሙሉና የማያዳግም መሆኑ ራሱ የፈውሱን ፍቱንነት የሚያረጋግጥ ነው - እንደነዚህ ወገኖች አስተያየት።

ሌላው ሐገን ስለ ፈውስ ለማስተማር የተጠቀሙበት የዘሪው ምሳሌ ስለ ፈውስ የሚናገረው ነገር እንደሌለ ስንረዳ፥ የመጽሐፍ ቅዱስን ቃል እንዳሻቸው የሚያጣምሙ መሆናቸውን ልንመለከት እንችላለን። ክፍሉ የሚያወራው ስለ እምነት እንጂ ስለ ፈውስ እንዳልሆነ ግልጽ ነው።

የበሽታ ምልክቶችን መካድ

በእምነት እንቅስቃሴ፥ አማኞች የበሽታን ምልክቶች እያዩ "ተፈውሻለሁ" ብለው ድርቅ እንዲሉ ይመከራሉ። ለዚህ አሳባቸው ድጋፍ ከሚጠቀሙባቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አንዱ "በመገረፉ ቁስል ተፈወሳችሁ" የሚለው የ1ኛ ጴጥሮስ 2፡24 ምንባብ ነው።

ኬንየን እንደሚሉት፥

"ሁልጊዜም ኑዛዜ ከፈውስ ቀድሞ ይሄዳል። ከቶውንም ምልክቶቹን አትመልከት - ቃሉን ተመልከት! ኑዛዜህም ድፍረትና ጥንካሬ የተሞላበት እንደሆነ ልብ በል። ሰዎችን አትስማቸው። በቃሉ ላይ ተረማመድ። የሚናገረው እግዚአብሔር ነው። ተፈውሰሃል - ቃሉ ፈውሰሃል ይላል። ለምልክቶችህ አታለምም። ሌሎቹ ለፍራውን አትንፈራ። እግዚአብሔር አይዋሽም።"[13]

ሐገንም በእግዚአብሔር ላይ ያለ እውነተኛ እምነት - የልብ እምነት ከሥጋዊ መረጃዎች ባሻገር የእግዚአብሔርን ቃል እንደሚያምንና ፈውስን የሚፈልገውም ሰው የበሽታ ምልክቶቹን ሳይሆን የእግዚአብሔርን ቃል መመልከት"[14] እንዳለበት አስተምረዋል።

የእግዚአብሔር ቃል መፈወሳችንን እንደሚያረጋግጥ እነ ሐገን የሚጠቅሱት የ1ኛ ጴጥሮስ 2፡14 ምንባብ የሚከተለው ነው - እስኪ ዐውደ-ንባቡን አስተውለው ይመልከቱ።

"ለኃጢአት ሞተን ለጽድቅ እንድንኖር፥ እርሱ ራሱ በሥጋው ኃጢአታችንን በእንጨት ላይ ተሸከመ በመገረፉ ቁስል ተፈወሳችሁ። እንደ በጎች ትቅበዘበዙ ነበርና፥ አሁን ግን ወደ ነፍሳችሁ እረኛና ጠባቂ ተመልሳችኋል።"

በግልጽ እንደሚታየው፥ ክፍሉ የሚናገረው ስለ ጠቅላላው የደኅንነት መልእክት ነው። ቃሉ መጀመሪያ ወደ ተነገረበት ኢሳይያስ 53፡6 ሄደን ብናይ፥ አሳቡ የበለጠ ግልጽ ይሆንልናል። ሊተላለፍ የተፈለገውም መልእክት ጌታ በመስቀል ላይ በመቁሰሉ ምክንያት ደኅንነትን እንዳገኘን ነው። ጌታ የፈወሰን "ለኃጢአት ሞተን ለጽድቅ እንድንኖር" ነው - ክፍሉ እንደሚናገረው።

ይህን ስል ጌታ ሕዝቡን አይፈውስም ማለቴ አይደለም! እንደ እርሱ ያለ ፈዋሽ እንደሌለ አምናለሁ። ነገር ግን ይህ ምንባብ የሚናገረው የእምነት አስተማሪዎች እንደሚሉት፥ ስለ ሥጋዊ ፈውስ አይደለም ለማለት ነው። ስለ ሥጋዊ ፈውስ የሚናገሩ ሌሎች በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አሉ።

ሕመምን መታገሥ

ኬንየን "ሕመም ሰውነትህን እያሠቃየ በእምነት ተፈውሰሃል"[15] ሲሉ ያውጃሉ። ሐገንም ሕመም በማይኖርበት ጊዜ እግዚአብሔር እንደሚፈውስ በቀላሉ ማመን እንደሚቻልና እውነተኛው የእምነት ፈተና የሚመጣው አዎንታዊ ኑዛዜ ለመስጠት ሕመምን መካድ በሚያስፈልግበት ጊዜ እንደሆነ ገልጸዋል[16]። ከሐገን ደቀ መዛሙርት አንዱ የሆኑት ፍሬድ ፕራይስ የሕመምን ሥቃይ ታግሠው እምነታቸውን ተግባራዊ ስላደረጉበት ወቅት እንደሚከተለው ይገልጻሉ።

"ስለ እምነትና ፈውስ ባልሰማሁ ምናለ ብዬ እስከማማርር ድረስ ነበር ከፍተኛ የሕመም ሥቃይ የደረሰብኝ። አንዳንድ ጊዜም ወደ ሐኪሞች ሄጄ ከበሽታዬ ልገላገል ተመኝቻለሁ። ይሁንና፥ እኔ የሚሻለውን ስለማውቅ . . . ወደዚያ ለመሄድ አልፈለግሁም።"[17]

ይህንን ስናይ፥ የእምነት አስተማሪዎች ለበሽታና ለፈውስ የሚሰጡት ፍች እኛ ከምናውቀው የተለየ መሆኑን እንረዳለን። እስከምናውቀው ድረስ፥ ፈውስ ማለት "ከበሽታ መፈወስና መዳን፥ የቀድሞውን ጤንነት ማግኘት፥ ደኅና መሆን ማለት ነው።" (ከሣቴ ብርሃን የአማርኛ መዝገበ-ቃላት።)

የእምነት እንቅስቃሴ ፈውስ ግን በሽታን ታግሦ መቋቋም እንጂ ከበሽታ መገላገል አይደለም። የክርስቲያን ሳይንሷ ሜሪ በከር እንደሚሉትም፥ በሽታ እውነተኛ ነገር ሳይሆን የአእምሮ ፈጠራ ወይም ስሕተት ነው።

"የበሽታ ወይም የኃጢአት አእምሮአዊ ፈጠራ ሲፈትንህ፥ ወደ እግዚአብሔርና ወደ አሳቡ ቅረብ። ምንም ነገር በአሳብህ ውስጥ ስፍራ አይኑረው። ፍርሃትም ሆነ ጥርጣሬ እምነትህን አያናጋው. . . ."[18]

እንደ ሜሪ፥ "በሽተኛውን የማዳኛው መንገድ በሽታው እውነት እንዳልሆነ ማሳመን ነው።"[19] በመቀጠልም፥ በሽታን ለመከላከልም ሆነ ለማዳን የመለኮታዊው መንፈስ የእውነት ኃይል የቁሳዊ ስሜቶችን ኃይል መስበር አለበት"[20] ብለዋል። በሽተኛው ዓይኖቹን ከስሜቶቹ መረጃ ወደ ክርስቲያን ሳይንስ እውነታዎች እንዲመልስ ሊነገረው ይገባል ነው የሚሉት[21]።

የሕክምና ሳይንስ

ሐገን ሕመም ሲሰማቸው ምን እንደሚያደርጉ ተጠይቀው፥ "እኔ የምሰብከውን አደርጋለሁ። የምሰብከው ለእኔ የማይሠራ ከሆነ በዓለም ውስጥ ለሌሎች እንዴት እንደሚሠራ አላውቅም"[22] ሲሉ መልሰዋል።

ይሁንና፥ ሐገን አራት ጊዜያት በከፍተኛ የልብ ሕመም እንደተሠቃዩ ታውቋል።

የሐኪሞችን ሙያ ሲያጥላሉ ኬኔት ኮፕላንድ፥

"ዓለም የራሷ የሆነ የፈውስ መንገድ ያላት ሲሆን፥ ይህም ለምንም የማይረባ (በርሱ ቋንቋ ‹miserable failure›) ነው"[23] ብለዋል።

ፍሬድ ፕራይስ ደግሞ፥

"ዶክተሮቹም እኛ የምንዋጋውን ያንኑ በሽታ እየተዋጉ ናቸው! ልዩነቱ እኛ አቶማቲክ ቦምብ ስንጠቀም እነርሱ ግን በጥርስ መንቀያ መሣሪያ የሚገለገሉ መሆናቸው ነው"[24] ብለዋል።

ኬንየንም በሕክምና መገልገል ከእምነት ጋር እንደሚቃረን ገልጸዋል። እንደ ፍሬድ ፕራይስ ዓይነቶቹ ግን የአማኙ እምነት እስኪጠነክር ድረስ "ምርኩዝ" ብለው የሚጠሩትን ሕክምና መውሰድ እንደሚቻል ያትታሉ። "ምርኩዝም ሆነ ሌላ ድጋፍ ከፈለግህ እግዚአብሔርን አመስግን! እምነትህ ምርኩዝ ወደማትፈልግበት ደረጃ እስኪደርስ ድረስ ተጠቀምበት።"[25]

አማኞች ከቶውንም ታመው መሞት የለባቸውም

የእምነት ሥነ-መለኮት ብዙዎችን ለመሳብ ከሚጠቀምባቸው መንገዶች አንዱ ይህንኑ ከበሽታ የጸዳ ሕይወት ተስፋ መስጠት ነው። ይሁንና፥ ምን ያህል እውነተኛ የሆነው አማኝ ነው የማይታመመው የሚለው አጠያያቂ ይሆናል። ኬንየን ለዚህ ጥያቄ፥ "ማንኛውም አማኝ እንዳይታመም የአባታችን ፈቃድ ነው! ሙሉ ዘመኑን ኑሮ ማንቀላፋት አለበት"[26] ሲሉ ይመልሳሉ። ሐገንም የኬንየንን ፈለግ በመከተል የሚከተለውን አክለዋል።

"ማንኛውም አማኝ ለመቼውም እንዳይታመም የእግዚአብሔር አባታችን ዕቅድ እንደሆነ አምናለሁ። እያንዳንዱ አማኝ ሙሉ ሕይወቱን ኖሮ ሲያበቃ ማንቀላፋት አለበት . . . በካንሰርና በሌሎችም አሠቃቂ በሽታዎች እንድንሠቃይ የእግዚአብሔር አባቴ ፈቃድ እንዳልሆነ በድፍረት እናገራለሁ። የለም! እንፈወስ ዘንድ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው።"[27]

የእምነት ሥነ-መለኮት፥ አማኞች ሞትን እስካናካቴው ሊያሸንፉ ይችላሉ የሚለውን የ"Manifest Son of God" ዶክትሪን ባይከተሉም፥ የአማኙ አሟሟቱ የእምነቱን ጥንካሬ ይወስናል ብለው ያምናሉ። ኬንየንና ሐገን እንደሚሉት፥ አማኞች ታምመው መሞት የለባቸውም።

አማኞች ከ70 ዓመታት በፊት መሞት የለባቸውም!

"አነስተኛው የአማኝ ዕድሜ 70 ዓመታት መሆን አለበት . . . እግዚአብሔር በራሱ አፍ በብሉይ ኪዳን ዘመንህ 120 ዓመታት ይሆናል ብሏል። ይኼ እኔ ያልሁት ሳይሆን፥ እግዚአብሔር ያለው ነው። አነስተኛው 70 ዓመታት መሆን አለበት። ከዚያ በኋላም በበሽታ መሞት የለብህም።"[28]

እንደ እምነት ሥነ-መለኮት፥ 70ዎቹ ዓመታት ሲያልቁ አማኙ የሚሞትበትን ጊዜ "ይመርጣል።" ፕራይስ እንደሚሉት፥ "ሰዎች ከ70-120 ዓመታት በፊት የሚሞቱበት ብቸኛው ምክንያት ሞትን ለመከላከል በቃሉ መሠረት እምነታቸውን መለማመድ ስለማይገባቸው፥ ወይም ከጊዜያቸው በፊት ለመሞት ስለሚመርጡ ነው።"[29]

ልጆች ለምን እንደሚሞቱ ወይም ሞተው እንደሚወለዱ ሚስተር ፕራይስ ሲያብራሩ፥ "ሞተው የሚወለዱ ልጆች በሕይወታቸው ላይ ለመቆጣጠር ባይችሉም፥ ወላጆቻቸው ግን ይህንኑ ለማድረግ ይችላሉ። ይሁንና፥ ወላጆች የእግዚአብሔርን ቃልና በክርስቶስ ያላቸውን መብት ለማስጠበቅ ካልቻሉ፥ ልጆቻቸው ይሞታሉ" ብለዋል።

ትራይን እንደሚሉት፥ ሰዎች ከ70-120 ያለውን ዕድሜያቸውን ሳይሞሉ የሚሞቱት በአጠገባቸው የሚገኙ ሌሎች ሲያረጁ አይተው እኔም አረጃለሁ ብለው ስለሚያስቡ ነው።

አካለ-ስንኩልነት የመንፈስ ቅዱስን ሥራ እንደሚያደናቅፍ

"ሰውነታችሁ በትክክል የማይሠራ ከሆነ እንዴት እግዚአብሔርን በሰውነታችሁ ልታከብሩት ትችላላችሁ? ማየትና መስማት የተሳናቸው ዓይኖችና ጆሮዎች ባሉት ሰውነት ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ለምን ለመኖር ይፈልጋል

ብላችሁ ታስባላችሁ? እጅና እግር፣ እንዲሁም ሌሎች ብልቶችና ሕዋሳት በትክክል መሥራት በማይችሉበት አካል ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ለምን ሲል መኖር ያሚፈልግ ይመስላችኋል? . . . በሰውየው ዓይን ሊያይበት፣ በእግሮቹ ሊንዝበት፣ በእጆቹ ሊሠራበት ካልቻለ፣ መንፈስ ቅዱስ ምን በወጣው በዚያ መቅደስ ውስጥ ይኖራል? . . ." (ፍሬድሪክ ፕራይስ)።

የዚህ ዓይነቱ የእምነት አስተማሪዎች ትምህርት ሳናውቅ እንኳ ስሚታቸውን እንዳንጎዳ ለምንጠነቀቅላቸው አካለ–ስንኩላን ወገኖቻችን ምን ያህል ቅስም–ሰባሪ እንደሆነ ለመገመት አይከብድም። ለመሆኑ፣ እጅንና እግርን የፈጠረው መንፈስ ቅዱስ ለምን ሲል ነው በሰው እጅና እግር የሚገለገል? የዚህ ዓይነቱ አመለካከት አካለ–ስንኩልነት ወይም ማንኛውም በሽታ የኃጢአት ውጤት ነው ተብሎ የሚታመንበትን የአይሁዶች ግንዛቤ ከሚያስታውሰን በቀር፣ በማንኛውም መልኩ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሊሆን አይችልም።

አንድ ገና ታትሞ ያልወጣ የአማርኛ መጽሐፍ እንደዘገበው፣ ከፈረንጅ አገር መጥተው በዘጸግም 28ቱ በረከት ላይ የሰበኩት ኢትዮጵያዊ "ሰማያዊ በረከትን የምንወርሰው በእምነት ሲሆን፣ ምድራዊ በረከትን ደግሞ በመታዘዝ ነው" ሲሉ፣ ፈውስን ጨምሮ ማንኛውንም ዓይነት ምድራዊ በረከት ማግኘት እንደሚቻል አስተምረዋል።

ይህ ግን ከሕግ ቀንበር ተላቀው በአዲስ ኪዳን በጸጋ የሚመሩትን አማኞች ወደ ሕግ እስራት የኋሊት የሚያስጉዝና ለበረከት ብለው የሚሰብኩት ትምህርት ለእርግማን የሚዳርግ መሆኑን ይኸው መጽሐፍ ያስረዳል። ለዚህም ምክንያቱ "ሕግን በመፈጸም እንጸድቃለን የሚሉ የተረገሙ ናቸው" ሲል ሐዋርያው ጳውሎስ በግልጽ ያስቀመጠው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቃል ነው (ገላ. 3፡10–14 አንብብ)።

አማኞች ሁሉ የማይታመሙ ቢሆን ለምን እንድንጸለይላቸው ታዘዝን? (ያዕ. 5፡18) ጳውሎስ፣ ኢዮብ፣ ጢሞቴዎስ፣ አፍሮዲጡ ለምን ታመሙ?

ኢዮብ

ከዚህ የእምነት እንቅስቃሴ ትምህርት በንስሓ እንደተመለሱ የሚነገርላቸውና የካሴት ሺያጩን ትርፍ ለማጣት ባለመፈለጋቸው ወደዚያው ተመልሰው ገብተዋል የሚባልላቸው ቤንሂን ስለ ኢዮብ የሚከተለውን ብለው ነበር።

"ይህን ታውቃላችሁ? ሚሊዮን ጊዜ ተናግራችሁታል! ከኢዮብ የተነሣ ነው እንጂ ፈጽሞ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለም፣ እግዚአብሔር ሰጠ፤ እግዚአብሔር ነሣ የእግዚአብሔር ስም የተባረከ ይሁን (ኢዮብ 1፡21)። ዜና አለኝ ለእናንተ፣ ይህ መጽሐፍ ቅዱስ አይደለም። እግዚአብሔር ይሰጣል፤ እግዚአብሔር በፍጹም አይነሣም። የእግዚአብሔር ስም የተባረከ ይሁን ስላለ ብቻ ትክክል ነው ማለት አይደለም። የእግዚአብሔር ስም የተባረከ ይሁን ሲል ሃይማኖተኛ መምሰሉ ነው፤ ሃይማኖተኛ ብንመስል ደግሞ ትክክል ነን ማለት አይደለም።"

እግዚአብሔርስ ስለ ኢዮብ ምን አለ?

"ፍጹም ቅን እግዚአብሔርን የሚፈራ ከክፋትም የራቀ" (ኢዮብ 1፡1፡8)።

"በዚህ ሁሉ ኢዮብ አልበደለም፣ ለእግዚአብሔር ስንፍና አልሰጠም" (ኢዮብ 1፡22)።

"እንደ ባሪያዬ እንደ ኢዮብ ቅንን ነገር አልተናገራችሁምና ቁጣዬ በእናንተ ላይ ነድዶአል . . . የሚቃጠልን መሥዋዕት ስለ ራሳችሁ አሳርጉ" (ኢዮብ 42፡7)።

ትምህርታቸው መቼም የሚያስገርም ነው። እግዚአብሔር እንዲህ የመሰከረለትንና ሐዋርያው ያዕቆብም የእምነትና የትዕግሥት ምሳሌ አድርጎ የጠቀሰውን ኢዮብን የዘለፉት የእምነት እንቅስቃሴ አማኞች፣ በጊዜ "ስለ ራሳቸው መሥዋዕት ቢያሳርጉ" መልካም ነው እንላለን። ጌታ እጅግ የሚራራ የሚምርም ነውና የጥፋት ሩጫቸውን ላፍታ ገትተው፣ እንደ ጂም በከር ያሉበትን ስፍራ ቢገመግሙ ይበጃቸዋል።

ከእግዚአብሔር ቃል ምስክርነት ይልቅ እነርሱን እንድንሰማቸው መፈለጋቸው፣ "አምላክ ነን" ማለታቸውን ብቻ ሳይሆን "ከአማልክት ንጉሥ" በላይ ለመሰየም መሻታቸውን ያሳየናል። ይህ ደግሞ ለሳጥናኤልም አልበጀውም (ኢሳ. 14፡ 1–14)።

ቀድሞ ነገር "እግዚአብሔር ሰጠ – እግዚአብሔር ነሣ" የሚለው ቃል የመጣው መከራው ከደረሰበት በኋላ እንጂ ከመከራው በፊት አይደለም። ስለሆነም፣ በኢዮብ ላይ ያ ሁሉ መከራና በሽታ የደረሰው አሉታዊ ቃል በመናገሩ ነው የሚባልበት ምክንያት አይታየኝም።

ከላይ የገለጽሁት በሕትመት ሂደት ላይ ያለ መጽሐፍ፣ በፈውስ አገልግሎቷ ታዋቂ የነበረችውንና በሽተኛ ሁሉ መፈወስ አለበት ትል የነበረችውን የካትሪን ኩልማንን ገጠመኞች ይጠቃቅሳል።

"በዚህ አገልግሎቴ አሁን ያለኝ የጠለቀ እውቀት ባልነበረኝ በወጣትነት ጊዜዬ ሰዎችን፤ ፈውስ ከእግዚአብሔር ለመቀበል እነዚህንና እነዚያን ፎርሚሊቲዎች ማሟላት አለባችሁ! በተለይም ፈውስ ለመቀበል የሚፈልገው ሰው እምነት ሙሉ ለሙሉ አስፈላጊ ነው እል ነበር። ነገር ግን በአንድ የፈውስ አገልግሎቴ ላይ የነበረ አንድ መስማት የተሣነው ሰው ፈውስ ይህንን የከረረ አቋሜን እንድመረምር አደረገኝ። ሰውየው ፈጽሞ እምነት አልነበረውም! ነገር ግን ጆሮው ተከፍቶ፣ ‹ይኼ ለማመን የሚያስቸግር ነገር ነው! ወደ ቤተ ክርስቲያን እንኳ ሄጄ አላውቅም› እያለ ይጮኽ ጀመር። በዚህ ጊዜ ነው እግዚአብሔርን በእኔ እውቀት የወሰንሁበትን ግንዛቤ በመስኮት የወረወርሁት።"

ኩልማን እንደዚህ ዓይነት ገጠመኞችን ከተለማመደች በኋላ የሚከተለውን ብላለች።

"ከዛሬ 20 ዓመታት በፊት በነበረኝ እምነት ለማይ ዝቅ ቢል ምድርም ከፍ ቢል ማንኛውም ሰው የሥጋ ፈውስ ማግኘቱ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው ብዬ አምን ነበር። ነገር ግን በአገልግሎቴ ዘመን ይህንን ጉዳይ በጥንቃቄ ተመለከትሁት። እግዚአብሔርን ይህንን ነገር ካላደረግህ በማለት ማስገደድ እንደማይቻል ተገነዘብሁ። ስለዚህ በአንዳንድ የተወሰኑ ነገሮች ላይ የእግዚአብሔር ፈቃድ ይህ ወይም ያ ነው ለማለት አስቸጋሪ መሆኑን ተረዳሁ።

"እግዚአብሔር በእኛ የሥነ–መለኮት ግንዛቤ በመወሰን የሚሠራ አለመሆኑን በማወቅ ወሰኛለሁ . . . እኛ ግን በአምላክነቱ ዙሪያ አጥር ልናበጅለትና በእኛ ደረጃ ዝቅ ልናደርገው እንሞክራለን። ይህ አይሠራም! እግዚአብሔርን ልንወስነው እስከማንችል ድረስ ታላቅ ነው።

"በዚህ የፈውስ አገልግሎቴ እግዚአብሔር በዚህና በዚያ መንገድ እንደሚፈውስ የሚናገር መጽሐፍ እንድጽፍ ብዙ ጊዜ ብጠየቅም፥ እግዚአብሔር እንዴትና በምን ዓይነት ሁኔታ እንደሚፈውስ ግወቅ አለመቻሉን በመገንዘቤ እንዲህ ዓይነት መጽሐፍ አልጻፍሁም። ምክንያቱም አንዳንድ ጊዜ ፈውስ የሚገኘው በዚህና በዚያ መንገድ ነው የሚል መጽሐፍ ለመጻፍ ስንዘጋጅ፥ መንፈስ ቅዱስ እኛ ካሰብነው ፍጹም ተቃራኒ በሆነ መንገድ ሊሠራ አየዋለሁ። እኔ ራሴ ገና እግዚአብሔር የሚሠራቸውን ምሥጢራዊ መንገዶች እየተማርሁ ነኝ።"

ኩልማን ለሕሊናዋና ለእግዚአብሔር ታማኝ በመሆኗ እንጂ፥ "ስባቱ አስደናቂ የፈውስ ግግኛ መን፡ዶች" በሚል ርእስ መጽሐፍ ብታሳትም ኖሮ፥ ከፍተኛ ሙገለ-ንዋይ ማግበሰበሷ አይቀርም ነበር። ለመሆኑ፥ የእምነት እንቅስቃሴው ፈዋሾች ከዚህ ምን ይማሩ ይሆን?

ፈውስና ተአምራት በመጽሐፍ ቅዱስ

". . . ከዚያ በፊትም ቢሆን እግዚአብሔርን ለማመን ጠንካራ መረጃ ስሻ ቆይቼ ነበር። እነሆም፥ አንድ ዕለት አገኘሁት – በቴሌቭዥን መስተዋት ላይ። አንዲት ሴት ታላቅ የፈውስ አገልግሎት እያካሄደች ነበር። በዚህ ዕለት የተለያዩ ሰዎችን ወደ ምስባኩ እያመጣች ቃለ-መጠይቅ ስታደርግ ለምቴት ደቂቃዎች ተመለከትሁ። እነዚህም ሰዎች አስደናቂ የሆነ ልዕለ-ተፈጥሯዊ ፈውስ በሕይወታቸው እንደ ተፈጸመ ይመሰክሩ ነበር። ካንሰር፥ የልብ ድካም፥ ሽባነት፥ የተረፈ የበሽታ ዘር አልነበረም።

"የዚህችን ሴት የፈውስ ፕሮግራም ስመለከት ሳለሁ በፈጣሪ ሀልውና ላይ የነበረኝ ጥርጣሬ በንኖ ጠፋ። በመጨረሻው አንድ እውነተኛና ተጨባጭ ነገር እንዳገኘሁ ሆኖ ተሰማኝ። የፈውስ አገልጋይዋ ዘማሪው፥ ‹ዳስሶኛል› የሚለውንና ለርሷ ተወዳጅ የሆነውን መዝሙር እንዲዘምር ጠየቀችው። እኔም የምፈልገው ይህንኑ እንደሆነ አሰብሁ – በእግዚአብሔር መዳሰስ። አገልጋይዋም ይህንኑ የተስፋ ቃል በመስጠቷ ልቤን ከፈተሁላት።

"ከምስት ሳምንታት በኋላ ያቺ በቴሌቭዥን ላይ የተመለከትኋት የፈውስ አገልጋይ እኔ ወደምኖርበት አካባቢ በመምጣቷ፥ የትምህርት ክፍለ-ጊዜዬን ዘግቼ አንድ ቀን ለግግሽ ሰዓት የፈውስ አገልግሎቷን ተከታተልሁ። የስብሰባው ዓውድ እጅግ የሚገርም ነበር – ለሆሳስ የኦርጋን ሙዚቃ ድምፅ በአዳራሹ ውስጥ ያስተጋባል! ሰዎች ድምፃቸውን ከፍ አድርገው ሲጸልዩ የሚሰማ ማጉተምተም፥ የአንዳንዶች የልዩ ቋንቋ ድምፅ፥ በየደቂቃው ከተሰብሳቢዎቹ አንዱ ብድግ ብሎ ‹ተፈውሻለሁ!› ሲል የሚደመጠው አስደሳች ስሜት . . . አዳራሹን ሞልቶት ነበር።

"ከሁሉም በላይ ያስደነቀኝ በቃሬዛ ተሸክመው ወደ አዳራሹ ያስገቡት አንድ ሰውዬ ነበር። በምስባኩ ላይ ተነሥቶ ሲንቀሳቀስ ሁላችንም ራሳችንን መቆጣጠር ተስኖን አዳራሹን በጩኸት አናወጥን። ንግግሩን ሲጀምር የሕክምና ዶክተር እንደሆነ ነገረን! ይህም የበለጠ አስገረመኝ። የሳንባ ካንሰር እንደነበረበትና ሐኪሞች የስድስት ወራት ዕድሜ ብቻ እንዳለው መናገራቸውን ገለጸልን። ይሁንና፥ በዚሁ ምሽት እግዚአብሔር እንደፈወሰው ነገረን። በወራት ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ ቆሞ መሄዱ እንደሆነ በመግለጽ፥ ስለ ተሰማው ታላቅ ደስታ አወጋን።

"እኔም የዚህን ሰውዬ ስም ጻፍሁና ከስብሰባው ወጥቼ ሄድሁ። ከዚህ በፊት እንዲህ ያለ የእምነት ዋስትና አግኝቼ አላውቅም ነበር። ከምስባኩ

ላይ ቆመው ምስክርነት በሰጡት ሰዎች ውስጥ የሕያውን አምላክ ሀልውና ስላየሁ ምርምሬ ከፍጻሜ ደረሰ። በነዚህ ሰዎች ሕይወት ውስጥ ተጨባጭ ተአምር ሊፈጥር ከቻለ ለኔም የሚሆን ነገር በመዝገቡ ውስጥ እንዳለ እርግጠኛ ሆንሁ።

"ከዚያ የእምነት ጀግና ጋር ለመገናኘት በጣም ስለ ጓጓሁ፥ ልክ በሳምንቱ ወደ መረጃ ቢሮ ደውዬ የስልክ ቁጥሩን አገኘሁ። አንዲት ሴት ስልኩን ስታነግው፥ ‹ከዶክተር እግሌ ጋር ለመነጋገር ነበር› አልኳት።

"ለረዥም ጊዜ ጸጥታ ነገሠ። በመጨረሻም፥ ‹አንተ ማነህ?› ስትል ጠየቀችኝ። እኔም የስልክ ጥሪዎች ከበሽተኞች መሆናቸውን ወይም ሌላ ነገር ለማጣራት እየፈለገች እንደሆነ መሰለኝ። ስለሆነም፥ ስሜን ከነገርኋት በኋላ ዶክተሩን እንደማደንቃቸውና ከዚያን የፈውሷ ስብሰባ ዕለት ጀምሮ ላነጋግራቸው ስፈልግ እንደቆየሁ ነገርኋት። በዶክተሩ ታሪክ በጣም መደነቁንም አልሸሸግሁዋትም።

"አሁንም ሌላ ረዥም የፀጥታ ጊዜ ሆነ። ከዚያም በሚቆራረጥ ድምፅ እያንዳንዱን ቃል እየቆጠረች፥ ‹ባለቤቴ . . . ሞቷል . . .› አለች።" (*Disappointment With God, Philip Yancey, pp. 38-39.*)

ይህ ከመጽሐፍ ያነበብሁት የባህር ማዶ ገጠመኝ ሲሆን፥ በአገራችንም እንዲህ ዓይነት ታሪኮች ተቆጥረው የሚያልቁ አይደሉም። ከነደዚህ ዓይነቶቹ ታሪኮች የአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ የሆነ አንድ አገልጋይ ያጫወተኝን አሳዛኝ የፈውስ ጉዳይ በሰማሁት ጊዜ ውስጤ ከመጠን በላይ ሲናጥ ይታወቀኝ ነበር። ጉዳዩ እንዲህ ነው . . .

ጊዜው በኛው አቆጣጠር 1988 ዓ.ም. ነው። ከወደ አሜሪካ ብቅ እያሉ የሚሰብኩ አንድ ፔንተኮስተል አገልጋይ በቤተ ክርስቲያኒቱ በተዘጋጀው ኮንፍረንስ ላይ ሲያገለግሉ ሳለ የፈውስ መገለጥ እንደ መጣላቸው ይናገራሉ። ይህ የሆነው ረቡዕ ምሽት ሲሆን፥ ልጁ ወደ ምስባኩ ወጥቶ፥ "እግዚአብሔር እንደ ፈወሰህ ታምናለህ? . . ." እያሉ ቃለ-መጠይቅ-ቢጤ አደረጉለት። ልጁም እንደሚያምን ተናግሮና "ፈውሱን ተቀብሎ" ወደ ቤቱ አመራ።

ይሁንና፥ ይኸው ኮንፍረንስ ገና ሳይጠናቀቅ በነገው ዕለት ማለትም ዕለተ-ሐሙስ የልጁ መሞት ተሰማ። ዓርብ ዕለት የቀብር ሥነ-ሥርዓቱ ተፈጸመ።

ዓርብ ምሽት አሁንም ኮንፍረንሱ እንደ ቀጠለ ነበርና ጉዳዩ ያሳሰባቸው የቤተ ክርስቲያኒቱ ሽማግሌዎች እኚህን የፈውስ አገልጋይ ጠርተው ያነጋግሩ ጀመር።

"ይኺ እንቆቅልህ እንዴት ሊሆን ቻለ?" ሲሉ ነበር ጥያቄያቸውን የጀመሩት።

"ምናልባት ልጁ ለመፈወስ ካለው ጉጉት የተነሣ ይሆናል ወደ መድረኩ የመጣው . . ." ሲሉ መለሱ አገልጋዩ።

"አንተው ራስህ ከነቀርሳ ተፈውሰሃል እያልከው?" ሰውየው ምላሽ አጥተው ከተደናገሩ በኋላ፥ "የተፈወሰው ምናልባትም ከስሜታዊ ሕመም ሊሆን ይችላል" ሲሉ መለሱ።

"ከነቀርሳ እንጂ መቼ ከስሜት አልህ?"

በዚህ ዓይነት ብዙ ውዝግብ ከተፈጠረ በኋላ፥ ሽማግሌዎቹ ከጌታ ሳይሰማ እንዳሻው የሚናገረውን ይህንኑ አገልጋይ ነኝ ባይ ሁለተኛ ወደ

ቤተ ክርስቲያናቸው ድርሻ እንዲል እንደማይፈቅዱለት መስማማታቸውን በስፍራው ከነበረው ወንድም ምስክርነት ተረድቻለሁ።

እንግዲህ፥ ይህ ማለት እግዚአብሔር የፈውስና የተአምራት ሥራውን አቁሟል ማለት ይሆን? በፍጹም አይደለም! አንድ ጸሐፊ ያሰፈራቸው ቀጣይ አሳቦች በዚህ ጉዳይ ላይ የሚሉት አላቸው።

"እግዚአብሔር ሁልጊዜም ተአምራት ሠሪ አምላክ ነው! ወደፊትም በተአምራት ሠሪነቱ ይቀጥላል። ምንም እንኳ አንዳንድ ሰዎች እግዚአብሔር ከሐዋርያት ዘመን በኋላ ተአምራት መሥራቱን እንዳቆመ ቢናገሩም፥ ለዚህ ዓይነቱ አሳብ መጽሐፍ ቅዱስ ምንም ዓይነት ድጋፍ አይሰጥም። በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ የታዩ የተለያዩ የፈውስና የተአምራት ክስተቶችም ለዚህ መረጃዎች ናቸው። ስለሆነም፥ ዛሬም እግዚአብሔር ፈውስ፥ ተአምራትና ከአጋንንት ነጻ ማውጣት የመሳሰሉትን ነገሮች ማድረጉን እንደሚቀጥል እናምናለን። ይሁንና . . . ማንም ሰው ተአምራትንና ፈውስን እንደ ፈለገ ሊሠራ አይችልም። ተአምራትን የማድረጉ ኃይል የሚያርፈው በእግዚአብሔር እንጂ በሰው ላይ አይደለም። እንዲሁም ደግሞ ማንም ሰው እግዚአብሔር ተአምራት ይሠራ ዘንድ ሊያዘው አይችልም። ተአምር በመሥራቱ ላይ ሰው ሊያደርግ የሚችለው ነገር ቢኖር የመንፈስ ቅዱስን ምሪት መከተል ብቻ ነው። ይህም ደረጃ በደረጃ ሊካሄድ የሚገባው ሆኖ ሳለ ሰዎች ግን በፈውስና ተአምራት ላይ ከፍተኛ ትኩረት መስጠታቸው ከተንተኙ ምልክት ፈላጊ አይሁዶች ጋር አዛምዷቸዋል። ስለሆነም፥ የዮናስን ምልክት ማለትም የጌታን ከሞት የመነሣት ምልክት ከምልክቶች ሁሉ እንደሚበልጥ የእምነት ዋስትና አድርገን እንመለከትም (ማቴዎስ 12፥39–41)።" (The Holy Spirit, Tim Fellows, translated by Getu Gizaw.)

ለመሆኑ፥ ተአምር ምንድነው? ፈውስስ? አንድ አስገራሚ ነገር ሲገጥመን፥ ‹ተአምር ነው!› እንላለን። ታመን መድኃኒት ስንወስድና ወዲያው ሲሻለን፥ ‹እግዚአብሔር አዳነኝ!› እንላለን። ስለሆነም፥ በአንድ በኩል በሕይወታችን ውስጥ የሚፈጸመው ነገር ሁሉ ተአምር ነው። እንዲሁም፥ ሰውነታችን ከበሽታ በሚሸርበት ጊዜ ሁሉ ከእግዚአብሔር ዘንድ ፈውስ እንደ መጣ እንገነዘባለን።

ይሁንና፥ እግዚአብሔር ተአምር ሠራ ወይም አንድን ሰው በልዕለ–ተፈጥሯዊ መንገድ ፈወሰ ስንል ምን ማለታችን ነው? ተአምር ተፈጸመ የምንለው እግዚአብሔር አጽናፈ–ዓለሙ ዕለታዊ ተግባሩን እንዲያንቀሳቅስ የፈጠራቸውን ተፈጥሯዊ ደንቦች ሲጥስ ነው። ይህም ማለት እግዚአብሔር በተፈጥሮ የማይዘለቁትን ነገሮች አከናውኖ ሲገኝ ማለት ነው። መለኮታዊ ፈውስ ተፈጸመ የምንለውም እግዚአብሔር በሰው ሕይወት ውስጥ ተፈጥሯዊውን የሕመምና የማርጀት ሁኔታ ሲቋቋም ነው። እግዚአብሔር በሰው ልጅ ሰውነት ውስጥ በተፈጥሯዊ መንገድ ፈውስን እንዲያስገኝ የሰጠውን የሕክምና መድኃኒት በማይነካ መልኩ በሽታን አስወግዶ ጤንነትን ሲመልስ፥ መለኮታዊ ፈውስ ተገኘ እንላለን።

አስደናቂ ነገሮች በሚያምኑትም ሆነ በማያምኑ ሰዎች ሕይወት ይፈጸማሉ። ነገር ግን እግዚአብሔር አብዛኛውን ጊዜ ለሰው ልጆች ፈውስን የሚሰጠው በመለኮታዊ ጣልቃ–ገብነት ሳይሆን በሕክምናና በሌሎችም ለሰው ልጆች በሰጣቸው ጥበቦች ነው። ይሁንና፥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለሚገኙ ፈውሶች በምንናገርበት ጊዜ፥ ለሰው የማይቻሉና እግዚአብሔር ራሱ በጣልቃ–ገብነቱ የፈጸማቸውን ነገሮች መናገራችን እንደሆነ ልብ ሊባል ይገባል።

ፈውስና ተአምራት በብሉይ ኪዳን

በብሉይ ኪዳን ውስጥ በርካታ የተአምራት ዝርዝሮች ይገኛሉ (ዘጸአት 14፥15–22፤ ኢያሱ 10፥11–14፤ 1ኛ ሳሙኤል 12፥18፤ 1ኛ ነገሥት 18፥30–38፤ 2ኛ ነገሥት 4፥32–35)። ከብሉይ ኪዳን የምንማረው ነገር ቢኖር እግዚአብሔር ታላቅና ኃያል፥ ብሎም ተአምራት አድራጊ እንደሆነ ነው፤ ይህንንም የተአምራት ሥራ ለሕዝቡ ሲሠራ እንደኖረ እንመለከታለን። እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን ዘመን ካደረጋቸው ተአምራት መካከል ቀይ ባህርን ያህል ታላቅ ባህር መክፈል፥ የኢያሪኮን ግንብ ማፈራረስ፥ የታመሙትን መፈወስ፥ የሞቱትን ማስነሣትና ሌሎችም አስደናቂ ክስተቶች ይገኙባቸዋል።

ይህም ሆኖ፥ ብሉይ ኪዳንን በምንመለከትበት ጊዜ ሁልጊዜም መለኮታዊ ፈውስና ተአምራት ሲከሰቱ አንመለከትም። እግዚአብሔር አንዳንድ ጊዜ ብዙ ተአምራት ሲሠራ፥ በሌላ ጊዜ ግን ዝምታን ይመርጣል። ፊሊፕ ያንሲ በነቢያት መጻሕፍት ላይ የሚከተለውን አስተያየት ሰንዝሯል።

"የነቢያትን መጻሕፍት ሁልጊዜም በተሳሳተ መንገድ ስረዳ ኖሬአለሁ። ነቢያት ሁሉ እንደ ነቢዩ ኤልያስ በአረማውያን ላይ ከሰማይ እሳት የሚያወርዱ ኃይለኛ ሰዎች እንደሆኑ ይመስለኝ ነበር። የሚገርመው ግን የጥንቶቹ የነቢያት መጻሕፍት ከማንኛውም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል በላይ ‹ዘመናውያን› መሆናቸውን መገንዘቤ ነው። በዘመናችን ላይ እንደ ደመና ከሚያንዣብቡ ዓይነተኛ ጥብጦች ጋር ነበር ሲታገሉ የኖሩት፤ እነዚህም የእግዚአብሔር ዝምታ፥ የክፋት የይምሰል ሉአላዊነትና በዓለም ላይ የሚታየው የማይረገብ ሥቃይ ናቸው። የነቢያት ጥያቄዎች የዚህ መጽሐፍ [የዚህ ዘመን] ጥያቄዎች ናቸው . . .

"በታሪክ ሁሉ፥ እንደ እስራኤል ነቢያት በእግዚአብሔር ማዘናቸውን የገለጹ ሰዎች አልታዩም። አምላክ የሌላቸው ሰዎች የሚለሙት ለምንድነው? ሲሉ ጠይቀዋል። በዓለም እንዲህ ያለ ረሃብና ችግር የሚበዛው ለምንድነው? ብዙ ተአምራት የማይከሰቱት ለምንድነው? ወዴት ነህ፥ እግዚአብሔር ሆይ? ‹ለምን ሁልጊዜ ትረሳናለህ?› ራስህን ገለጥልን! ዝምታውን ገፈፍልን። እግዚአብሔር ሆይ፥ ስለ እግዚአብሔር ብለህ በቀጥታ ሥራህን ገለጥ!"

በዚህ ዓይነት ድምፃቸውን ካሰሙት ነቢያት መካከል ኢሳይያስና ኤርምያስ ይገኙባቸዋል። በተለይም ሰቆቃወ ኤርምያስ በዋይታ የተሞላ እንደሆነ ግልጽ ነው። እስኪ ነቢዩ ኢሳይያስ በ64ኛ ምዕራፉ ከሚናገራቸው የምሬት ቃላት ጥቂቶቹን እንመልከት።

"ሰማዮችን ቀድደህ ምነው ብትወርድ! ተራሮችም ምነው ቢናወጡ! እሳት ጭራሮውን እንደሚያቃጥል፥ እሳትም ውኃውን እንደሚያፈላ፥ ስምህ ለጠላቶችህ ይገለጥ ዘንድ፥ አሕዛብም በፊትህ ይንቀጠቀጡ ዘንድ"(ቁጥር 1–3)።

ይህንን ስንመለከት፥ ምናልባትም አንዳንዶቻችን ብዙ የፈውስና የተአምራት ክስተት ያልታየባቸው ጊዜያት የሕዝቡ መንፈሳዊ ሕይወት የወደቀባቸው ጊዜያት ናቸው ወደሚል ድምዳሜ ልንሄድ እንችላለን። ይህንኑ ጥያቄ ለመመለስ የሞከረ አንድ ግለሰብ "ከፍተኛ መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ይታይ በነበረበት የዳዊት ንግሥና ዘመን ስንት ተአምራት ተከሰቱ?" ሲል ይጠይቅና፥ "ምንም!" የሚል ምላሽ ይሰጣል። በዚሁ ጸሐፊ ምልከታ መሠረት፥ በእስራኤል ታሪክ ተአምራት በርከተው የታዩባቸው ጊዜያት የሚከተሉት ናቸው።

- እግዚአብሔር ነገሮችን ሁሉ በፈጠረባቸው የፍጥረት ጊዜያት
- እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከባርነት ነጻ አውጥቶ በምድረ በዳ በመራበትና ወደ ተስፋዪቱ ምድር ባስገባበት ወቅት
- ኤልያስና ኤልሳዕ በነቢይነት ባገለገሉበት ወቅት

ይህም ሲባል፣ እግዚአብሔር ከነዚህ ጊዜያት ውጭ ተአምራት ሠርቶ አያውቅም ማለት አይደለም፤ ይልቁንም፣ እግዚአብሔር ለዓላማው ብዙ ተአምራት ለመሥራት የሚፈልግባቸውና ጥቂት ተአምራት ብቻ ለመሥራት የሚፈቅድባቸው ጊዜያት እንዳሉ ያሳየናል።

የሚገርመው ግን ተአምራት በበረከቱባቸው ዘመናት፣ ባብዛኛው የሰዎቹ እምነት እንደ መጎልበት መመንመኑ ነው። ምንም እንኳ ተአምራት የእግዚአብሔርን ክብር የሚያሳዩ ታላላቅ ክስተቶች ቢሆኑም፣ ሰዎቹ ይኼን ያህል በእግዚአብሔር አይታመኑም ነበር። በምድረ በዳ፣ እግዚአብሔር በሙሴ እጅ ብዙ ተአምራት በሚያደርግበት ወቅት በእግዚአብሔር ላይ በማጉረምረማቸው ብዙዎቹ በሞት እንደ ተቀጡ ትዝ ይለናል። በኤልያስና በኤልሳዕ ዘመንም የሰዎቹ መንፈሳዊ ሕይወት እስከዚህም አልተለወጠም ነበር። ስለሆነም፣ ከብሉይ ኪዳን ስለ ተአምራት የሚከተሉትን ነገሮች ልንመለከት እንችላለን።

- እግዚአብሔር ለሕዝቡ ተአምር የሚሠራ አምላክ ነው።
- እግዚአብሔር ሁልጊዜም ተአምራትን የሚሠራው በተመሳሳይ ብዛትና ድግግሞሽ አይደለም።
- ተአምራት በራሳቸው የእግዚአብሔርን ኃይል ቢገልጹም፣ የግድ የሕዝቡን መንፈሳዊ ሕይወት ወደ ብስለት የሚያደርሱ ነገሮች አይደሉም።

ተአምራትና ፈውስ በአዲስ ኪዳን

አዲስ ኪዳን በኢየሱስ የፈውስና የተአምራት ሥራዎች የተሞላ ነው (ሉቃስ 4፡38–41፤ 5፡12–14፣ 17–26፤ 6፡6–11፤ 7፡1–17፤ 8፡26–58፤ 9፡10–17)። እነዚህም ተአምራትና ፈውሶች በዓይነታቸውም ሆነ በጥልቀታቸው የተለያዩ ናቸው። የኛም የተአምራትና የፈውስ ትኩረት እየላቀ የሄደው በአዲስ ኪዳን ገጾች ላይ የሚገኙ አስደናቂ ተአምራት በዘመናችንስ ለምን አይፈጸሙም? ከሚል መንፈሳዊ ቅንዓት ሳቢያ እንደሆነ እገምታለሁ። ቅንዓታችን ከፋት ባይኖረውም፣ ጌታ ያንን ያህል ተአምራትና ፈውስ ለመሥራት ለምን እንደ ፈለገ መረዳቱ ለቤተ ክርስቲያን የፈውስ አሠራር ጠቃሚ ይሆናል ብዬ አምናለሁ። ለዚህም ምክንያት የሚሆነን የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን፣ ለፈውስም ሆነ ለማንኛውም አገልግሎት መሪዋን መከተል ከስህተት የሚጠብቃት በመሆኑ ነው። አንድ የጥናት ጽሑፍ ኢየሱስ ክርስቶስ በአዲስ ኪዳን ገጾች ውስጥ የተጠቀሱትን ፈውሶችና ተአምራት የሠራው ለሚከተሉት ምክንያቶች እንደሆነ ይገልጻል።

- ለሕዝበ–እስራኤል ኢየሱስ እርሱ በብሉይ ኪዳን የተተነበየለትና የተስፋ ቃል የተሰጠው መሢሕ እንደሆነ ለማሳየት።
- ብዙውን ጊዜ ፈውሶቹና ተአምራቶቹ ኢየሱስ በተፈጥሮ፣ በበሽታ፣

በሰይጣን፣ ጫዘተ. ላይ ሥልጣን እንዳለው በማሳየት፣ አምላክነቱን ለማጉላት የሚሠሩ ነበሩ።

- ብዙዎቹ የኢየሱስ ተአምራት ለችግርተኞች፣ ለአካለ–ስንኩላንና የተለያዩ ችግሮች ላሉባቸው ሰዎች ካለው ኃዘኔታ የመነጩ ነበሩ። አምስት ሺህ ረሃብተኞችን መመገቡ ለዚህ በዋቢነት ሊጠቀስ ይችላል።
- አጋንንትን ማውጣቱ ለሚከታተሉት ፈሪሳውያን በሰይጣን ላይ ሥልጣን እንዳለው ያሳይ ነበር።
- የኢየሱስ ተአምራት ንጉሡ በመካከላቸው እንዳለና የእግዚአብሔርም መንግሥት እንደ ቀረበች ያመለክት ነበር።

ኢየሱስ ክርስቶስ ተአምራቱን የሠራው ለነዚህ ምክንያቶች ከሆነና ቤተ ክርስቲያንም የክርስቶስን እርአያነት መከተል ካለባት፣ ከነዚህ መካከል በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የፈውስና የተአምራት አገልግሎት ለማካሄድ ተገቢ ምክንያቶች ሊሆኑ የሚችሉት የትኞቹ ሊሆኑ ይገባል? የሚለው ጥያቄ ለቤተ ክርስቲያን በጣም አስፈላጊ ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ ባደረጋቸው ፈውሶችና ተአምራት ውስጥ የሚከተሉትን ነገሮች እንመለከታለን።

- ኢየሱስ ሰዎችን ለማስደነቅ ሲል ተአምራትም ሆነ ፈውስ አድርጎ አያውቅም። ይህንንም የሚያሳየን ሰዎች ተአምራት እንዲያደርግ በጠየቁት ጊዜ ፈቃደኛ ሳይሆን መቅረቱ ነው (ማቴዎስ 12፡38–39)። በመሆኑም፣ ፈውስና ተአምራት ተመልካችን ለማዝናናት የሚቀርቡ ትዕይንቶች እንዳልሆኑ ልንገነዘብ እንችላለን።
- ኢየሱስ ሰዎች በተሰባሰቡበት እየተገኘ የጅምላ ፈውስ አላካሄደም። የርሱ የፈውስ ሥራ በተናጠል የሚካሄድ ነበር። ይህም ዛሬ፣ "ሽባ ይሁን፣ ደንቆር፣ ማንኛውም ዓይነት በሽተኛ በዚህ ጊዜ ተፈውሷል!" ከሚባለበት ከአሁኑ ዘመን የፈውስ አገልግሎት እጅግ የተለየ ነው።
- ኢየሱስ ከፈወሳቸው ሰዎች የገንዘብ ወይም ሌላ የጥቅማጥቅም ገጸ–በረከት የተቀበለበት ጊዜ የለም።
- የኢየሱስ ፈውሶችና ተአምራት ሙሉ ለሙሉ ስኬታሞች ነበሩ። ይህም ሲባል አንድን ሰው ለመፈወስ ሞክሮ ያልተሳካበት ወይም ከፊል ፈውስ ብቻ የተፈጸመበት ጊዜ አልነበረም ማለት ነው።
- ኢየሱስ ስለ በሽተኞቹ እምነት መጠንና ጥልቀት ምንም ሳይገልጽ የፈወሰባቸው ጊዜያትም ነበሩ። ይሁንና፣ ግልጽ ተቃውሞ ባለበት ስፍራ የፈውስን አገልግሎት ከመስጠት የተቆጠበባቸው ወቅቶችም አልታጡም። ይህ ማለት ግን እንደ እምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች ለመፈወስ ሞክሮ ሲሳነው በሰዎቹ የእምነት ማነስ አሳቧል ማለት አይደለም።
- ኢየሱስ በአገልግሎቱ ወቅት ያተኮረው የእግዚአብሔርን ቃል በማስተማሩ ላይ ነበር። ፈውሶቹና ተአምራቱም ቢሆኑ የሚናገራቸውን የእውነት ቃላትና የእግዚአብሔር ልጅነቱን የሚያጠናክሩና የሰዎችን ችግሮች

የሚፈቱ የፍቅር መግለጫዎች እንጂ ከቶውንም ‹የፈዋሽነት› ወይም ‹የተአምራት አድራጊነት› ጥማት ለማርካት ሲባል የሚከናወኑ አልነበሩም። እንዲያውም፥ ሰዎች በተአምራት አድራጊነቱ ላይ እያተኮሩ ሲመጡ፥ ጌታ ያለበትን ስፍራ ለቆ የሚሄድ ከመሆኑም በላይ፥ ያደረጋቸውን የፈውስ ተአምራት እንዳይናገሩ ሕዝቡን ያስጠነቅቃቸው ነበር (ማርቆስ 1:32–38፤ 1:44)። ይህ በዛሬው ዘመን ምን ያህል ሰው "እንደ ፈወሱ" በማሳየት ሌሎችን ለማስደነቅ የቪድዮ ካሜራ ለሚያንጓጉ ግለሰቦች ትልቅ ትምህርት ሊሆናቸው ይገባል።

- የኢየሱስ ተአምራት መሢሕነቱን የሚያረጋግጡ ቢሆኑም፥ ብዙ ሰዎች በተአምራቶቹ እገዛ ወደ እምነት ሊመጡ አልቻሉም ነበር። እንዲያውም፥ ተአምራቱን ለሥጋዊ ጥቅም፥ ለእንጀራ መብያ ይጠቀሙት ነበር (ዮሐንስ 6:30–48)።
- ኢየሱስ በይበልጥ ያተኩር የነበረው በደኅንነት ተአምር ላይ ነበር። ሰዎች አንድ አስደናቂ ነገር አይተው ከሚደነቁ ይልቅ፥ የሕይወት መዳን ማግኘታቸው ከሁሉም እንደሚልቅም ተናግሯል (ሉቃስ 10:21)። ለዚህም ምክንያቱ ሥጋዊ ፈውስም ሆነ መሰል ምድራዊ ችግር ማቃለያ ተአምራት ጊዜያዊ መፍትሔዎች ሲሆኑ፥ የነፍስ መዳን ግን እንከን ከሌለው ዘላለማዊ የእግዚአብሔር መንግሥት ጋር የሚያዛምደን መሆኑ ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ዓይነት ሁኔታ አገልግሎቱን ፈጽሞ ወደ አብ ቀኝ ሲሻገር፥ ሐዋርያት እርሱ የጀመረውን ሥራ ቀጥለው ነበር። ጌታ በዮሐንስ 14:12፥ ደቀ መዛሙርቱ ከርሱ የበለጠ ሥራ እንደሚያከናውኑ በተናገረው መሠረት፥ ሐዋርያቱ ማስተማር ብቻ ሳይሆን ፈውስና ተአምራት ጭምር በከፍተኛ ደረጃ ሲያካሂዱ ቆይተዋል። ለመሆኑ፥ ጌታ "ከኔ በላይ" ትሠራላችሁ ሲል ምን ማለቱ ነው?

አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ መምህር በዚህ ጉዳይ ላይ ሲናገር፥ "መቼም ከሐዋርያቱ በሁለት ዓሣና በአምስት እንጀራ አምስት ሺህ ሕዝብ አብልቶ ያጠገበ አልነበረም፤ ከዓሣ ውስጥ የቀረጥ ገንዘብ ያወጣም አልተጻፈም" ብሏል። ይኸው ሰው አሳቡን በመቀጠል፥ ጌታ የተናገረው ሐዋርያቱ በመጠንና በጥልቀት ከርሱ የላቁትን ተአምራት እንደሚሠሩ ሳይሆን፥ ይልቁንም እነርሱ ብዙዎች እንደመሆናቸው በርከት ያሉ ተአምራት እንደሚሠሩ ነው ሲል አጠቃሏል። ኢየሱስ ሥጋ ለብሶ በምድር ላይ ይመላለስ በነበረ ጊዜ መድረስ፥ ማገልገልም ሆነ ተአምራት ማድረግ የቻለው ይመላለስ በነበረው የገሊላ አካባቢ ነበር። ሐዋርያቱ ግን በዓለም ዙሪያ ሁሉ ቃሉን ብቻ ሳይሆን፥ ፈውሱንና ተአምራቱን ጭምር ይዘው ይዞሩ ነበር። ለዚህም ነው ጳውሎስ የገላትያ ሰዎች ከእግዚአብሔር ዘንድ ብዙ ተአምራት እንዳዩ የጻፈላቸው (ገላትያ 3:5)።

በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ከፍተኛ የፈውስና የተአምራት ታሪኮች ተመዝግበው እንመለከታለን። የጴጥሮስ ጥላ እንኳ ፈውስን ያስገኘበት ሁኔታ በሐዋርያት ሥራ 5:12–16 ውስጥ ተጠቅሶ ይገኛል። ይሁንና፥ የሐዋርያት ዋንኛ ትኩረት ፈውስና ተአምራት ማድረግ ሳይሆን፥ ወንጌልን ማሰራጨት ነበር። እነዚህ ተአምራዊ ክስተቶች በእግረ–መንገድ የሚከናወኑ አስደሳች ገጽታዎች ነበሩ።

በዚህ ጉዳይ ላይ ጥናት ያደረገ አንድ ጸሐፊ እንዳጤነው፥

ከሐዋርያት ሥራና ከመልእክቶች ስለ ፈውስና ስለ ተአምራት የሚከተሉትን እውነቶች እንመለከታለን።

- ተአምራት በሐዋርያት አገልግሎት ውስጥ በተደጋጋሚ ይታዩ ነበር።
- ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስ ያደረገውን ያህል ብዙ የተለያዩ ተአምራት አድርገዋል። እነዚህም ተአምራት ፈውስ፥ ከሙታን ማስነሣት፥ ከአጋንንት ነጻ ማውጣት የመሳሰሉ ነበሩ።
- ሐዋርያትም እንደ ኢየሱስ ትኩረታቸውን ያደረጉት ቃሉን በማስተማሩና በወንጌል ስርጭት ላይ እንጂ፥ ሕዝብን ጉድ ያሰኘ ተአምር በመሥራቱ ላይ አልነበረም። ተአምራትን ይመለከቱ የነበሩት እንደ አገልግሎታቸው ክፍል እንጂ፥ እንደ ዛሬዎቹ አገልጋዮች ለራሳቸው ዝናና ክብር ለማግኘት አልነበረም።
- የሐዋርያት ተአምራት ጌታ ከእነርሱ ጋር ሆኖ በመሥራት ላይ እንደሚገኝ ለማሳየት ያገለግሉ ነበር። የሚሠሩትና የሚያደርጉትም ከእግዚአብሔር እንደሆነ ለሰዎች ለማሳየት አገልግለዋል (ገላትያ 3:5)።
- ሐዋርያቱ ለሚያከናውኗቸው የፈውስና የተአምራት ሥራዎች ከማንም ሰው ገንዘብ ያልተቀበሉ ሲሆን፥ ስምዖን ለሚፈልገው ሁሉ መንፈስ ቅዱስን በማደል ገንዘብ ለማግበስበስ ፈልጎ እነ ጴጥሮስን ባነጋገረ ጊዜ፥ ጴጥሮስ በከፍተኛ ደረጃ እንደ ተቆጣው ተገልጾአል (የሐዋርያት ሥራ 8:9–24)።
- ሐዋርያትም እንደ ኢየሱስ አንድ ሰው እንደሚፈወስ ከተናገሩ፥ ሰውየው ያለምንም ቅድመ–ሁኔታ ይፈወስ ነበር። ግማሽ ፈውስ ወይም ያልተሳካ ፈውስ የሚባል ነገር በሐዋርያት አገልግሎት ውስጥ አልነበረም።
- በአንድ ሰው የመፈወስ ችሎታና ፈውሱን በሚቀበለው ሰው እምነት መካከል ቀጥተኛ ግንኙነት ስለ መኖሩ በግልጽ የተጠቀሰ ነገር የለም። ሐዋርያት ተአምራት ለማድረግ አስበው ተአምራቱ የሚደረግለት ሰውዬ እምነት በማጣቱ ተአምራቱ የተስተጓጎለበትም ጊዜ አልተጠቀሰም።
- ሐዋርያት ተአምራትን ለራሳቸው ጥቅም ያዋሉበት ጊዜ የለም። እንደዚሁም፥ ሐዋርያት የታመሙትን ሁሉ እንዳልፈወሷቸው ልብ ማለቱ ተገቢ ነው። ለምሳሌ፥ ከጳውሎስ ጋር ለማገልገል ከመጡት ሰዎች መካከል አፍሮዲጡ በከፍተኛ ድረጃ ታሞ፥ ጳውሎስ ሊፈውሰው ቢፈልግም እንኳ አልቻለም ነበር (ፊልጵስዩስ 2:27)። ለራሱም እንኳ ፈውስ ሊያመጣ አልቻለም ነበር (2ኛ ቆሮንቶስ 12:7–10)። ስለሆነም፥ ክርስቲያኖች ሁሉ በጤንነት መኖር እንዳለባቸው የሚያመለክት ምንም ፍንጭ እንደሌለ እንመለከታለን። ክርስቲያኖችም እንደ ማንኛውም ሰው ምድራዊ ችግርችን ከመጋፈጥ እንደሚያመልጡ የሚያሳይ መረጃ የለም – ይህ የሰው ልጅ ከንቱ ምኞት ብቻ ነው – የፍጹም ዓለም ምኞት።
- በሐዋርያት መጽሐፍ ውስጥ ከተፈጸሙት ተአምራት አብዛኞቹ በቤተ ክርስቲያን ምሥረታ አካባቢ የተከናወኑ ናቸው። ብዙውን ጊዜ ተአምራት በብዛት የሚፈጸሙት ቤተ ክርስቲያን ገና ወደ ብስለት ከመድረሷ በፊት ነው።

ከቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደሚታየው፥ እግዚአብሔር ተአምራትን በስፋት የሚያከናውንባቸው ሁለት ወቅቶች እንዳሉ እንረዳለን። ከነዚህም የመጀመሪያው ወንጌል ወደ አንድ አዲስ ስፍራ በሚሄድበት ጊዜ ነው። በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር የርሱ ኃይል አምላክ ከተባለው ሁሉ በላይ መሆኑን ለማሳየት ተአምራትን በብዛት ያሳያል።

በዚህ ጉዳይ ላይ አስተያየቱን የሰነዘረው ግለሰብ እንዳመለከተው፥ ባለፉት ሰባ ዓመታት ወንጌል ወደ ደቡብ ኢትዮጵያ ሲገባ እግዚአብሔር ብዙ ተአምራት አድርጓል። ቤተ ክርስቲያን እየተጠናከረች ስትመጣ ግን የተአምራቱ መጠን ቀንሷል። እንደ አዋቂው ግለሰብ አስተያየት፥ ይህ የሆነው እግዚአብሔር ክርስቲያኖች እምነታቸውን በተአምራት ላይ ሳይሆን በቃሉ ላይ እንዲያደርጉ ስለሚፈልግ ነው።

ሁለተኛው፥ ወንጌሉ ለብዙ ጊዜ ሲሰበክ ቆይቶ አማኞቹ መንፈሳዊነትን አጥተው የልማድ ሃይማኖት መከተል በሚጀምሩበት ጊዜ፥ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱሱን በመላክ የተአምራት ሥራውን ያካሂዳል። ይህንንም የሚያደርገው የዛሉትን ክርስቲያኖች ለማጠናከርና ልዩ ተሐድሶ ለማምጣት ነው።

- በሐዋርያት ሥራ ውስጥ የትኛውም አገልጋይ ብዙ ሕዝብ በተሰበሰበት ጉባኤ ላይ ተገኝቶ፥ "ሁላችሁም ተፈውሳችኋል!" ያለበት ጊዜ የለም። የፈውስ ስብሰባዎችም እንኳ በሐዋርያት ዘመን የተለመዱ አልነበሩም፤ እግዚአብሔር ሲፈልግ በራሱ ተአምራዊ መንገድ ፈውስን እስኪያመጣ ድረስ፥ እነርሱ ቃሉን በማስተማርና በወንጌል ስርጭት ይተጉ ነበር። እርሱ ሲፈውስ ደግሞ በምስጋና ይቀበሉ ነበር።

ስለሆነም፥ ከአዲስ ኪዳን የፈውስና የተአምራት ዘገባ የምንማረው እግዚአብሔር ሙሉ ለሙሉ ፈውስና ተአምራት ለማድረግ እንደሚችል ነው። ይህ ማለት ግን እግዚአብሔር በፈለግነው ጊዜ ሁሉ ይፈውሳል ወይም ተአምራት ይሠራል ማለት አይደለም። እርሱ የሁሉ ጌታ ስለሆነ፥ የሚሠራውም በራሱ ፈቃድ ነው።

እግዚአብሔር በብሉይና በአዲስ ኪዳን ለመፈወስ ከቻለ፥ ዛሬም የሚያግደው ነገር እንደሌለ አምናለሁ። ፈውስና ተአምራት፥ ልሳናትና ሌሎችም የጸጋ አገልግሎቶች በሐዋርያት ዘመን አብቅተዋል የሚሉ ሰዎች፥ በእኔ እምነት ከቃሉ እውነታ አፈንግጠዋል። እናም አመለካከታቸውን ከቅዱስ ቃሉ ጋር ለማስታረቅ፥ በመንፈስ ቅዱስ እገዛ ሥር ሆነው ሊመረምሩ ይገባል ባይ ነኝ።

ይህንን ከተረዳን ዘንዳ፥ ስንታመም ወይም ሌሎች ሲታመሙ ስናይ ምን ማድረግ ይገባናል? ያዕቆብ 5:14–15 አንዳንድ ጠቃሚ ነገሮችን ያስተላልፍልናል። በዚህ አሳብ ላይ የሚከተሉትን ነጥቦች መመልከት ይቻላል።

- አንድ ክርስቲያን ሲታመም፥ እግዚአብሔር እንደ ፈቃዱ ይፈውሰው ዘንድ መጸለዩ ተገቢ ነው። አማኙ እግዚአብሔር በሽታውን የላከብኝ በኃጢአቴ ሊቀጣኝ ፈልጎ ነው የሚል እምነት ካለው፥ ከመንፈስ ቅዱስ ሥር ሆኖ ራሱን ሊመረምር ይገባል። ይህ ማለት ግን በሽታ ሁልጊዜም የኃጢአት ቅጣት ነው ማለት አይደለም። አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር ልጆቹን ለማስተማር በሽታን በመሳሪያነት ስለሚጠቀም፥ ላንተ ሊያስተምር የሚፈልገው ምን እንደሆነ በርጋታ ጠይቀው።

- ወደ ሐኪም ቤት በመሄድ መድኃኒትና የሕክምና ርዳታ

ተቀበል። ለመድኃኒት ቀማሚዎች ጥበብን የሰጠው እግዚአብሔር እንደሆነ ልብ ብትል፥ በመድኃኒት መጠቀሙ ምንም ክፋት እንደሌለው ልትረዳ ትችላለህ። በመድኃኒትም ተፈወስህ በመለኮታዊ ፈውስ፥ ፈዋሽህ የእስራኤል አምላክ እንጂ መድኃኒቱ እንዳልሆነ ተረዳ። ሊፈውስህ ካልፈለገ ደግሞ የትኛውም ዓይነት መድኃኒት ሊያሽርህ አይችልም።

- በዚህ ሁሉ ፈውስ ካላገኘህ፥ ‹እንፈውስሃለን!› ወደሚሉት ሰዎች ከመሄድ የያዕቆብ 5ን መመሪያ ተከትለህ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችን ወደ ቤትህ ጥራ። ከዚያም እግዚአብሔርን ያሳዘንኸው ነገር እንዳለ ንስሐ በመግባት ከነርሱ ጋር ጸልይ። [በእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች ዘንድ ንስሐ መግባት ‹አሉታዊ ቃል› ስለሆነ አይፈቀድም፤ እንዲያውም፥ የነ ደረጀ ከበደ ዓይነት የንስሐ መዝሙሮች በነዚህ ሰዎች በተደጋጋሚ ሲተቹ ተደምጧል።]

ሽማግሌዎቹም ዘይት ቀብተው ሊጸልዩልህ ይገባል። አንድ ጸሐፊ ለምን ዘይት እንደሚያስፈልግ ሲገልጽ፥ በጥንት ጊዜ ዘይት ከሁሉም የተሻለው መድኃኒት እንደነበረ በማስረዳት፥ ክርስቲያኖችም በዘይት ውስጥ የተለየ ኃይል እንዳለ ከማመን ይልቅ ለበሽታው የሚረዳውን መድኃኒት እየወሰዱ መጸለይ እንደሚኖርባቸው ተናግሯል። "ራሴን በዘይት ቀባህ" (መዝሙር 22:5)። ይህ በቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥ አባሎቻቸውን ዘይት ቀብተው ሲያበቁ፥ የነካችሁ ሁሉ ይፈወሳል ከሚሉ የእምነት እንቅስቃሴ መሪዎች አሳብ የተለየ መሆኑን ማጤኑ ተገቢ ነው።

በ1ኛ ቆሮንቶስ 12:9–10 እንደ ተጠቀሰው፥ ጌታ የፈውስ ስጦታ የሚሰጣቸው ሰዎች አሉ። እነዚህም ሰዎች የበሽተኛውን መፈወስ ሊናገሩ ይችላሉ። በአማርኛችን ግልጽ ባይሆንም፥ በሌሎች ቋንቋዎች ጳውሎስ በዚህ ክፍል ፈውስንና ተአምራትን የጠቀሰው ከሌሎቹ ለየት ባለ አገላለጽ ማለትም በብዙ ቁጥር ነው። ለምን ይህን አደረገ? አንዳንዶች እንደሚሉት፥ ለዚህ ምክንያቱ እነዚህ ስጦታዎች በቋሚነት ከአንድ ሰው ጋር የሚኖሩ ሳይሆኑ የመምጣትና የመሄድ ዝንባሌ ስላላቸው ነው። ይህም ማለት አንድ ጊዜ ፈውስ ያገለገለ ሰው የግድ ሁልጊዜም የፈውስ መልእክት ማስተላለፍ አይኖርበትም ማለት ነው። ጌታ መልእክቱን ሲያመጣለት ያስተላልፋል፤ ጌታ የፈውሱን መልእክት ሳያመጣ ሲቀር፥ እርሱም ዝም ብሎ ይቀመጣል። እንደዚሁም፥ ጌታ ዛሬ በአበበ በኩል ስለ ከበደ ፈውስ ተናግሮ ከሆነ፥ ነገ አበበን ዝም ይለውና በከበደ ወይም በከተማ በኩል ለሌላው ሰው የፈውስ መልእክት ሊያስተላልፍ ይችላል።

አንድ የፈውስ አገልጋይ እንዳጫወተኝ፥ ብዙ አገልጋዮች የሚፈተኑት እዚህ ላይ ነው። አንዴ የፈውስ መልእክት ከመጣላቸው ሁልጊዜም ይህንኑ ይፈልጋሉ። በሽተኛ ባዩ ቁጥር ‹ተፈውሰሃል!› ማለት ያምራቸዋል፤ እያማራቸው ቢቀር ባልከፋ – አንዳንዴ ደፍረው ያልተላኩትን ይናገሩና በዚህ ክፍል መጀመሪያ ላይ የተመለከትናቸውን ዓይነት ችግሮች ይፈጥራሉ።

ልብ ማለት ያለብን ሰኞ ዕለት ስኳር እንዲገዛ የተላከ ልጅ ማክሰኞም ይህንኑ ሥራ ላይታዘዝ እንደሚችል ነው። ምናልባትም ማክሰኞ ዕለት ቡና እንዲገዛ ሊታዘዝ ይችላል። ረቡዕ ዕለት ደግሞ ጨው እንዲገዛ ሊላክ ይችላል። እናም አንድ ወይም ሁለት ጊዜ የፈውስ ድምፅ መጥቶልኛል ብሎ እዚያው ላይ ማተኮሩ ተገቢ አይደለም። ሲልከን መላክ – ሳይልከን አርፎ መቀመጡ ተገቢ ነው። [በነገራችን ላይ የስኳሩንና የቡናውን ምሳሌ የነገረኝ በዚህ ጉዳይ ላይ

ማብራሪያ የሰጠኝ የፊውስ አገልጋይ ነው።]

ሽማግሌዎች የጸለዩለት ሰው ቅጽበታዊም ሆነ ዘገምተኛ ፈውስ ካገኘ እግዚአብሔርን ሊያመሰግን ይገባል። ይህ ካልሆነ ግን መንፈሳዊ ሕይወቱን ሊጎዳ የሚችል ምንም ዓይነት እርምጃ ሳይወስድ፣ ጌታን በትዕግሥት ሊጠብቅ ያሻል። መፈወሳችን፣ በሕመም እየማቀቅን መቆየታችን፣ ሲሆንም ወደ እርሱ መሰብሰባችን የሚወሰነው የሁሉ ጌታ በሆነው በአምላካችን እንጂ በኛ ምርጫ አይደለም።

ስለሆነም፣ ዋናው ሥጋዊ ፈውስ ማግኘታችን ወይም አለማግኘታችን ሳይሆን፣ ለዋጀን ጌታ መኖራችንና መሞታችን ነው። "በሕይወት ሆንን ብንኖር ለጌታ እንኖራለንና፣ ብንሞትም ለጌታ እንሞታለን"(ሮሜ 14:8)።

ከእስካሁኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናታችን እንደምንረዳው፣ ፈውስ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ በመሆን በክርስቲያን ቤተክርስቲያን ውስጥ ግልጋሎት መስጠቱ ተገቢ ነው(1ቆሮ. 12:9)። ነገር ግን በፎርሙላዎች፣ በመመሪያዎችና ደረጃዎች ተከተ ሁሉጊዜም የሚፈጸም ፈውስ-ሜታፊዝካል፣ ማጂካል . . . ይሆን እንደሆን እንጂ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሊሆን አይችልም።

ክርስቲያኖችም ሰዎች ናቸውና ይታመማሉ። በእምነት እንደታዘዝነው እንጸልያለን። እግዚአብሔር እንደፈቀደ የሚድን ይድናል-የሚሞት ይሞታል-እንደታመመ የሚቆይም እንዲሁ። የእምነት አስተማሪዎች ባይቀበሉትም የትዕግሥት ምሳሌ የሆነው ኢዮብ ለዚህ ጥሩ ትምህርት ይሰጠናል።

እማኞች ከማንኛውም ዓይነት ሥጋዊ ሥቃይ ይላቀቃሉ የሚለው ትምህርታቸውም ከጳውሎስ ትምህርቶች ጋር ፊት ለፊት ይላተማል። ጌታ እስኪመጣ ድረስ ፍጥረቱ ሁሉ እማኞችም ጭምር "በመቃተት" እንኖራለን።

እማኞች የማይታመሙ ቢሆኑና እነርሱ እንደሚሉት አሉታዊ ቃል ሰይጣንን ማምለክ ቢሆን ኖሮ፣ እንደ ሐገን ወደ ሲኦል በመመላለስ ፈንታ ወደ "ሦስተኛው ሰማይ" የተነጠቀውና የማይነገረውን ቃል የሰማው የጌታ ሐዋርያ፣ "ጥሮፊሞስን ግን ታሞ በሚሊጢን ተውሁት" (2ጢሞ. 4:20)፤ "ስለ ሆድህና ስለ *በሽታህ* ብዛት ጥቂት የወይን ጠጅ ጠጣ እንጂ፣ ወደፊት ውኃ ብቻ አትጠጣ" (1ጢሞ. 5:23) ባላለ ነበር።

ጳውሎስም ስለ ሥጋው መውጊያ የሚናገረውም ልብ ሊባል የሚገባው ነው።

"ስለዚህም በመገለጥ ታላቅነት እንዳልታበይ የሥጋዬ መውጊያ እርሱም የሚጎስመኝ የሰይጣን መልእክተኛ ተሰጠኝ፤ ይኸውም እንዳልታበይ ነው። ስለዚህ ነገር ከእኔ እንዲለይ ሦስት ጊዜ ለመንሁ። እርሱም ጸጋዬ ይበቃሃል፣ ኃይሌ በድካም ይፈጸማልና አለኝ"(2ቆሮ. 12:7-9)።

♣ ሐዋርያው ጳውሎስ ሦስት ጊዜያት የሥጋው መውጊያ እንዲነሣለት ጠይቆ 'ጸጋዬ ይበቃሃል" የሚል ምላሽ ሲያገኝ፣ ኬኔት ሐገን ግን ለአርባ አምስት ዓመታት ላቀረቧቸው ጥያቄዎች ሁሉ አዎንታዊ ምላሽ አግኝተዋል። በበኩሌ፣ ሐገን የጸለዩት ለጳውሎስ አምላክ ነው ለማለት አልደፍርም!

5

ብልጽግና(Prosperity)

"የተቆጣጠረውን ምስባክ የሚነጥቅበት ያለ ይመስል በጥርጣሬ በር-በሩን አጮልቆ የሚያየው የብልጽግና ሰባኪ፣ አምንታዊ ቃል በመናገርና በኢየሱስ ስም በማዘዝ አድማጮቹ የሚፈልጉትን ሁሉ ሊያገኙ እንደሚችሉ ይናገራል። በኃይል ስለሚጮህ ምን እንደሚል መስማት ራሱ አስቸጋሪ ነበር። ዓለፈው ሳምንት ሁሉም የሚፈልጉትን ነገር በኢየሱስ ስም ጠይቀው እንዳገኙና አንዳንድ የብልጽግና ሰባኪዎችም ባጭር ጊዜ ውስጥ የመርሴድስ ባለቤቶች ለመሆን እንደ በቁ በመግለጽ የአድማጮቹን ሞራል ቀሰቀሰ።

"ወዲያውም የተመኙትን መርሴድስ ከእጃቸው የሚያስገቡ የመሰላቸው ተሰብሳቢዎች የኢየሱስን ስም እየጠሩ፣ ‹በኢየሱስ ስም መርሴድስ ለኔ! በኢየሱስ ስም!› ይሉ ገባ። ከብዙ ሥርዓት-የለሽ ጫጫታ በኋላ ሰባኪው እንደገና መናገሩን ቀጠለ። መርሴድሱን በእምነት ስለ ተቀበላችሁ፣ በሉ አሁን እንንዳ። ‹ድ-ድ... ፒ-ፒ ... ሬድ ...,ሬድ ...› ለፍሬው ባንዴ ባቡር መንገድ ሆና አረፈ።"

ይህ ለምዕራፉ መግቢያነት የመረጥሁት ታሪክ፣ በቅርቡ የእምነት አስተማሪዎች ብልጽግናን በተመለከተ የሚያቀርቧቸውን ነጥቦች አንሥቼ ለአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ንግግር ሳደርግ፣ ብዙዎቹ ገጠመኞቻቸውን በማስታወስ ከተረኩልኝ የቀነጨብሁት ነው።

የእምነት አስተማሪዎች የምድር ላይ ብልጽግና ሁሉ የኛው ነው የሚሉት፣ በሚከተሉት ነጥቦች ላይ አሳባቸውን በማንተራስ ነው።

በምድር ላይ ባለሥልጣኑ እግዚአብሔር ሳይሆን ሰው ነው

ፍሬድሪክ ፕራይስ ይህንኑ አሳብ እንደሚከተለው ተቀባይነት ያለው ለማድረግ ይጥራሉ።

"እኛ የክርስቶስ አካል የሆንን እንዲሠራ ከምንፈቅድለት ውጭ እግዚአብሔር በዚህች ምድር ውስጥ ምንም ማድረግ አይችልም። ይህ አባባል፣ በጣም እንግዳና ከተለመደው የክርስትና ባህል የሚቃረን ነው፤ እንዲሁም፣ ለብዙ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ይህ አባባል ንፉቁ ስለሚመስላቸው ሊይዙኝ

ቢችሉ፥ ሰውነቴን አቃጥለውና በማጥሰው ለአዞ ይሰጡኝ ነበር።"

ሰው በምድር ላይ ባለሥልጣን የሆነበትንም ምክንያት ሲያስረዱ፥ አዳም በመውደቁ ምድርን ሰይጣን ተቆጣጥሯታል ይላሉ።

"እንዳልሁት፥ አዳም ምድርን ለአባብና ለሰይጣን ሰጠ። በዚህም ምክንያት ከገነት ተባረረ . . . አሁን እግዚአብሔር ምንም መብት አልነበረውም። እግዚአብሔር ከምድር አጽናፍ ውጭ ነበር። በምድር ላይ ምንም ማድረግ አይችልም ነበር። እግዚአብሔር ወደዚህች ምድር መግባት የሚችልበት ብቸኛው መንገድ ጥሪ ሲደረግለት ብቻ ነው፥ ሁ-ሃ! ጥሪ ያስፈልገዋል። ስለዚህ፥ እግዚአብሔር በምድር ሁሉ ላይ ተመለከተ – የተለያዩ ሰዎችን አየ – ኖኅንና ሌሎች ሰዎችን ተመለከተ! አንዳንድ መመሪያዎችን ሰጣቸው። እነርሱም ያላቸውን አደረጉ! በመጨረሻም ዕቅዱ ሥራ ላይ የሚውልበት ቦታ ላይ ደረሰ። አብርሃም የተባለ ሰው አየ።"

ቻርልስ ካፕስ በበኩላቸው የእምነት ባልደረባቸውን አሳብ በማጠናከር የሚከተለውን ብለዋል።

"በዚህ በአብርሃም ቃል ኪዳን፥ እግዚአብሔር ወደ ምድር የሚመለስበትን ሕጋዊ መብት በማዘጋጀት፥ አብርሃም ወደ እግዚአብሔር መቅረብ እንዲችል መብት ተሰጠው . . . እስከዚያች ቀን ድረስ በተወሰነ መልኩ እግዚአብሔር በውጭ ሆኖ በር እየፈለገ ነበር። በምድር ላይ ዓመፅን በማስፋፋት ላይ ያለውን የዲያብሎስን ሥራ ለማፍረስ እግዚአብሔር ወደ ምድር የሚገባበትን ሕጋዊ መንገድ በሰው በኩል ማግኘት ነበረበት። አብርሃም እግዚአብሔር ወደ ምድር የሚገባበት መንገድ ነበር።"

ኬነት ሐገን ደግሞ፥ "እኛ እዚህ በምድር ላይ አንድ ነገር እስካላደረግን ድረስ በሰማይ ምንም ዓይነት ነገር አይደረግም" ብለዋል "ዎርድ ኦፍ ፌይዝ" ለተባለው መጽሔት የኤፕሪል 1997 እትም ባቀረቡት ጽሑፋቸው። (understanding Your God-Given Authority, p. 5.)

መጽሐፍ ቅዱሳችን ግን አሳባቸውን እንደሚከተለው ይፈታተነዋል።

"ምድርና ሞላዋ የእግዚአብሔር ናት ዓለምም በእርስዋም የሚኖሩ ሁሉ (መዝ. (24)፥1)።

ሉዐላዊው እግዚአብሔር ምን አጥቶ ይሆን የሰውን እገዛ የሚፈልገው? የእርሱ አመጣጥ ለእኛ ለሰው ልጆች የማዳንን መንገድ ለማዘጋጀት እንጂ የምድርን በረከት ለመቋደስ እንዳልሆነ ግልጽ ነው . . .

ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ባለጠጎች ነበሩ

ጆን ኢቫንዚኒ የተባሉት የእምነት ትምህርት አስተማሪ የኢየሱስን ሀብታምነት ለማሳየት እንደሚከተለው ይገልጻሉ። እርሳቸው እንደሚሉት፥ በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ አንድ የዮሐንስ ደቀ መዛሙርት፥ "ረቢ ወዴት ትኖራለህ?" ሲሉ በጠየቁት ጊዜ፥ "መጥታችሁ እዩ" ያለው ትልቅ ቤቱን ነው።

"ኢየሱስ ድንቅ ቤት ነበረው – ከእንግዶች ጋር አብሮ ሊያድር የሚችልበት ትልቅ ቤቱን ላሳያችሁ? ወደ ዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ አንድ ሂዱና አንብቡ! ቤቱን ታያላችሁ። እንግዲህ፥ የእግዚአብሔር ልጆች ሆይ፥ ያ ቤት ትልቅ ነበር።

"ኢየሱስ ብዙ ገንዘብ ስለነበረው ነው ሌባ የሆነ ገንዘብ ያዥ የኖረው። ያ አገልግሎት በጥቂት ገንዘብ ሊካሄድ ይችላል ልትሉኝ አትችሉም። ይሁዳ ከዚያ ገንዘብ ይሰርቅ ስለነበር ያንን አገልግሎት ለማካሄድ ብዙ ገንዘብ ያስፈልግ ነበር።

"ዮሐንስ 19 ኢየሱስ የሚለብሳቸው ልብሶች በሞዴል አውጪ እንደተሠሩ ይነግረናል። ታዲያ ምን ትላላችሁ?...ነገሥታትና ባለጸጎች የሚለብሱት ዓይነት ልብስ ነበር..."

ይህንኑ የፈጠራ አሳባቸውን ለማስደገፍ ሲሉ በግልጽ ቋንቋ የተቀመጠውን የወንጌል ቃል ለውጠው ያቀርቡታል።

"ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ጉዞ ቀጥለው በመንገድ ላይ ሳሉ አንድ ሰው ኢየሱስን እኔ ወደምትሄድበት ሁሉ ልከተልህ እፈልጋለሁ አለ። ኢየሱስም ቀበሮዎች ጉድጓድ አላቸው፤ ወፎችም ጎጆ አላቸው፤ የሰው ልጅ ግን ራሱን የሚያሳርፍበት ስፍራ የለውም ሲል መለሰለት።"

በእነ ጆን ኢቫንዚኒ ማብራሪያ መሠረት፥ ኢየሱስ ለማለት የፈለገው "ቀበሮዎች በሰማርያ ጉድጓድ አላቸው፥ ወፎችም በሰማርያ ጎጆ አላቸው፤ እኔ ዛሬ በሰማርያ የማሳልፍበት ስፍራ የለኝም" ነው። ይህም ማለት ኢየሱስ በኢየሩሳሌም/ ማለፊያ ቤት ኖሮት በሰማርያ ላይ ማረፊያ እንዳልነበረው ለመግለጽ ያህል ነው ሲሉ ይሟገታሉ።

እከተልሃለሁ ያለው ሰው መቼ "ዛሬ አብሬህ ልደር" አለ? "ልከተልህ! በቀሪው ዘመኔ ሁሉ አብሬህ ልኑር" አልነበር ያለው? ደግሞስ ለሀብታም ምን ስፍራ ይገደዋል? የትም ቢሄድ በገንዘቡ ያዛል። የትም ቢሄድ እንደ ልቡ ይኖራል። ገንዘብ ካለ በሰማይ መንገድ አለ እንዲሉ!

ወንጌላዊ ሽፈራው ፈይሳ በአንድ የመድረክ ውይይት ላይ ባቀረቡት መልእክት ስለዚሁ የነ ጆን ትምህርት የሚከተለውን ብለው ነበር።

"‹ኑና እዩ› ሲል ትልቅ ቤቱን ሊያሳያቸው ፈልጎ ነው? የለም! ኢየሱስ ሊያሳያቸው የፈለገው ሕይወቱን፥ ኑሮውን እንጂ ቤቱን አልነበረም። ይሁዳም ቢሆን ይይዝ የነበረው ለዕለት ጉርስ የምትሆነውን ትንሽ ገንዘብ እንጂ ብዙ ሀብት አልነበረም – ልክ እንደ ቡሄ ማንቲምና ዳቦ። እለዚያ ለምን ይሆን ለአገልግሎት ስትወጡ ገንዘብ አትያዙ ብሎ የሚያስተምረው?"

የሐዋርያትንም ባለጸጋነት ለማሳመን ጆን እንደሚከተለው ጥረት ያደርጋሉ። ጉደኛ ሰው...

"እነዚህ ሐዋርያት ከቦታ ቦታ ይዘዋወሩ የነበረው ያለ ገንዘብ ነው ብላችሁ ልታስቡ ይገባልን? እኔና ቤተሰቤ ተቸግረን ከመሞታችን በፊት ይህን በማየቴና የተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት ከያዙት መስመር ተላቅቄ ወደ እግዚአብሔር አሳብ በመግባቴ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ። ወደ ሐዋርያት ሥራ 24 ተመልከቱ። ማለቴ ጳውሎስ ብዙ ገንዘብ አልነበረውም ብላችሁ ልታስቡ ትችላላችሁን? ጳውሎስ ብዙ ገንዘብ ስለነበረው የመንግሥት ባለሥልጣናት ከሽማግሌው ጳውሎስ ጉቦ ለመቀበል ሲሉ ፍትህ ያዛቡበት ነበር . . ."

ጳውሎስ ግን ስለራሱ፥

"እስከዚህ ሰዓት ድረስ እንራባለን፤ እንጠማለን፤ እንራቆታለን፤ እንሰደባለን፤ መጠለያ በማጣት እንከራተታለን። በገዛ እጃችን እየሠራን እንደክማለን፥ ሲረግሙን እንመርቃለን፥ ሲያሳድዱን እንታገሣለን፥ ሲሰድቡንና ስማችንን ሲያጠፉ በጥሩ ቃል እንመልስላቸዋለን፤ እስከ አሁን ድረስ የዚህ ዓለም ውዳቂና የምድር ጥራጊ ጉድፍ ሆነናል" ብሏል (1ቆሮ. 4፡11–13)።

እንግዲህ፥ የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች ስለ ጳውሎስም ሆነ ኢየሱስ ከእነርሱ በላይ ሊናገሩ መሞከራቸው፥ ከግብዝነት የራቀ ሊሆን አይችልም። እንግዲህ፥ "ማንን እንመን? ማን ያርዳ? የቀበረ! ማን ይናገር? የነበረ!" ነውና የእግዚአብሔር ቃል ያስቀመጠልንን እውነት ልናምን ይገባል – ስተን እንዳናሳስት... "ሆዳቸው አምላካቸው . . . አሳባቸው ምድራዊ . . ." (ፊል. 3፡18–19) ከተባሉትም ጎራ እንዳንገባ።

የብልጽግና ወንጌል ኑፋቄያዊ ባህርይ

"ሁሉም ነገር ይቻላል" በሚለው መጽሐፋቸው፥ ዴቪድ ሐረስ "የብልጽግና ዶክትሪን የካሪዝማቲክ ሪቫይቫል እጅግ ከፍተኛው አዲስ አሳብ ሆኗል! ይህም በመሆኑ ከዚህ ቀደም በፈውስ ላይ ይደረግ የነበረውን አጽንኦት ወደ መተካቱ ተቃርቦአል" ብለዋል። የእምነት እንቅስቃሴ በትክክል የዴቪድን አባባል ትክክለኛነት አረጋግጧል። በሕፃንነቱ በፈውስ ላይ በነበረው ከፍተኛ አትኩሮት ይታወቅ የነበረው የእምነት እንቅስቃሴ፥ ዛሬ በዘመናዊ ካሪዝማቲክስ ውስጥ ከሚገኙ ዐበይት የብልጽግና ትምህርት ምንጮች አንዱ ለመሆን በቅቷል። ምንም እንኳ የብልጽግና ዶክትሪን ጀማሪዎችና ብቸኛ የትምህርቱ አራጋቢዎች ባይሆኑም፥ የእምነት አስተማሪዎች ለብልጽግና ከፍተኛ ትኩረት ይሰጣሉ። ብዙዎቹ የዚህ እንቅስቃሴ ሰለባዎች ለመሆን የበቁት የቁሳዊ ብልጽግናና የሀብት ክምችትን በተመለከተ የሚያቀርቡአቸውን ማራኪ አሳቦች በመስማታቸው ነው።

የእምነት – ፈውስ ወንጌላውያን ሁልጊዜም በብልጽግና ትምህርቶች ተለይተው ይታወቃሉ። ምክኮንል እንደሚሉት፥ እነዚህ ትምህርቶች ከሚከተሉት ሁለት ጎራዎች በአንደኛው ውስጥ ይመደባሉ። መጀመሪያ፥ በብልጽግና ላይ የራስ–ወዳድነት ትምህርት ያቀርባሉ። የዚህ ዓይነቱ ትምህርት ለወንጌላውያኑ አገልግሎት ገንዘብ ለሚሰጡ ከእግዚአብሔር ዘንድ ስኬትና ብልጽግና እንደሚመጣ ተስፋ ይሰጣል። ራስ–ወዳድነቱ የሚታየው ለወንጌላዊው በማሰብ የሚከናወን ከመሆኑ ላይ ነው።

ይህም ማለት ሰዎች ገንዘብ ይሰጧቸው ዘንድ ከማስፈራራት እስከ ማስጠንቀቅ ይደርሳሉ። "የዘር ገንዘብ" በሚለው ትምህርታቸውም ሰዎች ለነርሱ ገንዘብ እስካልሰጡ ድሆች ሆነው እንደሚቀሩ በመግለጽ ብዙዎችን ይዘርፋሉ። ለምሳሌ፥ ኤጽስ ቆጳስ ዴቪድ ኦዬዶፖ "የአሸናፊዎች መና" በተባለው በራሪ ወረቀት ላይ "እነዚህን ያስላስሉ..." ከሚል ርእስ ሥር ያስቀመጧቸውን መመልከቱ ለዚህ ጥሩ መረጃ ይሆናል(የህዳር 21/1990 እትም።)

- *ብዙ ነገሮች እንዳያስሩህ (እንዳያስቸግሩህ) አስራትህን ክፈል።*

- *መሪህ ሲያዝንብህ አንተን እንድታዝን ያደርግሃል።*
- *አንድ ነገር ከአንተ እስኪወጣ ድረስ ምንም ነገር አታገኝም(ይኸኛው 27th July, 1997 ከታተመው የእንግሊዝኛው Winners Digest የተወሰደ ነው)።*

አንድ ዕለት *የእምነት ሠራዊት(Faith Army)* በተባለው በዚሁ የኑ ኬኒት የብልጽግና ወንጌል ሥራ ላይ ከተሰማራው ወጣት ጋር ተገናኝተን እየተነጋገርን ሳለ፥ በአንደኛው የአምልኮ ዕለት ሰዎችን በማስፈራራት እንዴት ብዙ ገንዘብ ሊሰበስብ እንደ ቻለ ገለጸልኝ። ከአጠገቤ ቆጭ ብሎ ሲናገር የሰማሁት ጆሮ የሚያሳክክ ነገር!

"ክርስቶስ ‹ሌባው ሊሠርቅና ሊያርድ ይመጣል› እያለ የሚናገርበትን የወንጌል ክፍል ከትንቢተ ሚልክያስ ጋር አጋጭቼ ሰበክሁና... መቼም እኛ ጋ ●ንደናንተው ዓውደ–ንባብ ብሎ ነገር የለ... ብዙ ገንዘብ ተሰበሰበ... እናንተም ለእግዚአብሔር አሥራት ካልከፈላችሁ ልክ ክርስቶስ እንደሚናገረው ሌባ ናችሁ ስል አስፈራራኋቸው።"

የእንቃስቃሴው ተከታዮችም ገንዘብ ማግኘትን እንደ ትልቅ ድል ይቆጥራሉ። እነዚህ ወገኖች በደስታ የሚምነሸነሹት አንድ ሰው መቶ ወይም ሁለት መቶ ብር የሰጣቸው እንደሆነ እንጂ፥ ላልዳኑት የወንጌል ብርሃን ስለበራላቸው አይመስልም። የሚያሳዝነው ደግሞ ገንዘቡ የሚመጣው ከሌላው ሰው እንጂ ተሠርቶበት አለመሆኑ ነው። ይህም "እኛ አንለምንም!" እያሉ ኦዩዶፖ የሚደጋግሙት ከንቱ የቃላት ብክነት እንደሆነ ያሳየናል። "ስለ ማርያም" ባንልም ሕይወታችንን የመሠረትነው ከሰው በምንቀበለው ገንዘብ ላይ ከሆነ ለማኞች ነን። እስኪ የሚከተለውን ምስክርነት ያጢኑ።

"ከ4 ወር በፊት የራሴን ንግድ ፈለኩና ለፓስተር ሚሊዮን ነገርሁት። ፓስተርም እንድከናወን ተናገረኝ። አሁን ንግዴ በጣም እየተከናወነ ነው። ትላንትና አትቴ ሱቅ መጥቶ ነበር። 200 ብር ሰጥቶኝ ሄደ"(እህት ገነት – "የአሸናፊዎች መና" መስከረም 4፥ 1989)።

ሁለተኛ፥ በብልጽግና ላይ ዓለማዊ ትምህርት ይሰጣል። የዚህ ዓይነቱ ትምህርት የሙዓለ–ንዋይ ብልጽግናን የሚያስተዳድሩትን አጽናፈ–አቀፋዊ መንፈሳዊ ሕግጋት ለሚያውቁ ሰዎች ሁሉ ከእግዚአብሔር ዘንድ ስኬትና ብልጽግና እንደሚመጣ ቃል ይገባል። ዓለማዊ የተሰኘውም እግዚአብሔር በዓለም ላይ ባዋቀራቸው አጽናፈ–አቀፋዊ የብልጽግና መመሪያዎች ላይ ስለሚመሠረት ነው። ግልጽ ለማድረግ፥ ወደ ላይ የምንወረውረው ዕቃ በመሬት ስበት ተመልሶ ከመሬት እንደሚወድቅ ሁሉ፥ በሌሎችም ጉዳዮች ላይ ተፈጥሯዊና መንፈሳዊ ሕግጋት ይሠራሉ ማለት ነው።

ለዚህ ዓይነቱ ሂደት የኬነት ኮፐላንድ ገለጻ ሁነኛ መረጃ ሊሆን ይችላል።

"በመኖር ሂደት ላይ ያለውን ማንኛውንም ነገር የሚያስተዳድሩ ሕግጋት እንዳሉ ልብ ልንል ይገባል። ባጋጣሚ የሚሆን ነገር የለም። የተፈጥሮ ዓለምና የመንፈሳዊ ዓለም ሕግጋት አሉ . . . መንፈሳዊ ዓለምና ሕግጋቱ ከቁሳዊ ዓለምና ከሕግጋቱ የበለጠ ኃይል እንዳላቸው መገንዘብ አለብን። ዓለምና ዓለምን የሚያስተዳድሩ ቁሳዊ ኃይላት የተፈጠሩት በእምነት ኃይል ነበር – በመንፈሳዊ ኃይል . . . የመናፍስት ዓለም ሕግጋት እንዲሠሩ የሚያደርገው ይኸው የእምነት ኃይል ነው . . . በብልጽግናም ረገድ ይኸው ደንብ እውነት ነው።

በእግዚአብሔር ቃል ብልጽግናን የሚያስተዳድሩ የተወሰኑ ሕግጋት አሉ። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ የሚገኙ የስኬት ፎርሙላዎች በታዘዘው መሠረት ከግልጋሎት ላይ ሲውሉ ውጤቶችን ያስገኛሉ።"[1]

ከእነዚህ "የስኬት ፎርሙላዎች" አንዱ በማርቆስ 10:30 ላይ የተመሠረተውና "የመቶ እጥፍ ትርፍ" በመባል የሚታወቀው የኮፕላንድ የመስጠት መመሪያ ነው። የኬኔት ኮፕላንድ ሚስት የሆኑት ግሎሪያ ኮፕላንድ ይህንኑ ሕግ እንደሚከተለው ያፍታቱታል።

"ለወንጌሉ ብለህ 1 ዶላር ብትሰጥ 100 ዶላሮች ታገኛለህ፤ 10 ስጥና 1000 ታገኛለህ፤ 1000 ብትሰጥ ደግሞ 100,000. . . አንድ ቤት ስጥና አንድ መቶ ቤቶች አግኝ። አንድ መኪና ስጥና ለዕድሜ ልክ የሚበቁ መኪኖች አግኝ። ባጭሩ፥ ማ●ቆስ 10:30 ቀላል ትርፍ አይደለም።"[2]

እውነትም ቀላል ትርፍ አይደለም! በዚሁ የትርፍ መመሪያ ሰዎችን ሁሉ ለማበልጸግ መሰማራታቸውን ነው የምንመለከተው። የእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች ሰዎችን ከድህነት አላቅቆ በብልጽግና ለማኖር እግዚአብሔር ልኮናል ሲሉ ራሳቸውን ይሾማሉ። በአገራችንም ሳይቀር ይህን የኑፋቄ ትምህርት የሚዘሩት ናይጄሪያዊው አዩዲፖ፥

". . . ገንዘብ ብዙዎችን ምርኮኛ አድርጎ ጥፋት በሚመጣበት ጊዜ ሕይወትን ለማዳን እግዚአብዝሔር ዮሴፍን እንደላከው እኔንም ልኮኛል። ማንም በዚህ አገልግሎት ውስጥ ድሀ እንዲሆን ወይም ለሥቃይ እንዲዳረግ አልተፈቀደለትም። ሂድና የሰዎችን ዕንባ አቁም በማለት እግዚአብሔር ተናግሮኛል። በጣም በግልጽ ሰምቼዋለሁ። ከገንዘብ እጦት እንድትድኑ እግዚአብሔር ልኮኛል።"

እርሳቸው የሰዎችን ዕንባ ለማቆም መጥቻለሁ ይበሉ እንጂ፥ ብዙዎችን እያስለቀሱ እንዳለ የሚገልጹ ሕያዋን ምስክሮች አሉ።

እዚሁ አገራችን ባለው የእምነት እንቅስቃሴ "ቤተ ክርስቲያን" የሚካፈል አንድ ወጣት ገጠመኙን እንዲህ ሲል አውግቷል።

"ሰባኪዎቻችን ገንዘብ ይዘን እንድንመጣ ይገፋፉናል። ገንዘብ ከሰጣችሁ ባለጸጋ ትሆናላችሁ ሲሉ ይሰብኩናል። እኔም አንድ ቀን (ሥራ-አጥ ወጣት እንደመሆኔ) የምተኛባትን ታጣፊ አልጋ ሽጬ ለመስጠት ወሰንሁ። እናቴ ግን ‹አብደሃል?› ስትል ተቃወመችኝ። የእግዚአብሔርን በረከት እፈልጋለሁ በሚል አሻፈረኝ ብዬ በሃያ ብር ሸጥሁና ገንዘቡን ወስጄ ሰጠሁ። የሚገርመው እስከ ዛሬ ጠብ ያለልኝ ነገር የለም። መሬት ላይ አንጥፌ እየተኛሁ ነኝ።"

ማርቆስ 10:30ን ያነበበ ሰው ግን ለአገልጋዮች የምትሰጠውን መቶ እጥፍ ታገኛለህ የሚል ተስፋ አያገኝም። እንዲያውም የአሳቡ መነሻ፥ አንድ ሀብታም ሰውዬ ጌታን ስለ መንግሥተ ሰማይ ሲጠይቅና ጌታም "ሂድ፥ ያለህን ሁሉ ሸጠህ ለድሆች ስጥ፥ በሰማይም መዝገብ ታገኛለህ፥ መስቀሉንም ተሸክመህ ና፥ ተከተለኝ" ባለው ጊዜ እያዘነ ወደ ቤቱ መመለሱ ነበር።

በዚህ ጊዜ ጌታ ለብልጽግናው የአድናቆት ቃላት አላዥጎደጎደም። ይልቁንም፥ "ባለ ጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢያልፍ ይቀላል" ሲል በምድራዊው ሀብት እየተንበሸበሹ ሰማያዊውን

መንግሥት መውረስ አዳጋች እንደሆነ አስጠንቅቋል።

ይህንን የሰሙት ደቀ መዛሙርት ተገርመው፥ "እንግዲያ ማን ሊድን ይችላል?" ተባባሉ። ኢየሱስም ይህ በሰው ሳይሆን በእግዚአብሔር እንደሚቻል ገለጸላቸው።

ቀጣዩ ተናጋሪ የሆነው ጴጥሮስ፥ "እነሆ፥ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ" ይለው ጀመር።

እንግዲህ ጌታ የእምነት አስተማሪዎች "የብልጽግና ፎርሙላ" የሚሉትን ቃል የተናገረው፥ ለነዚህ ሁሉን ትተው ለተከተሉት ነበር፥ እንጂ በፎርሙላው ለማትረፍ ለሚፈልጉት አልነበረም።

"ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አለ፤ እውነት እላችኋለሁ፥ ስለ እኔና ስለ ወንጌል ቤትን ወይም ወንድሞችን ወይም እኅቶችን ወይም አባትን ወይም እናትን ወይም ሚስትን ወይም ልጆችን ወይም እርሻን የተወ፥ አሁን በዚህ ዘመን ከስደት ጋር ቤቶችንም ወንድሞችንም እኅቶችንም እናቶችንም ልጆችንም እርሻንም መቶ እጥፍ ፥ በሚመጣው ዓለም የዘላለም ሕይወት የማይቀበል ማንም የለም' (ማርቆስ 10:29–30)።

ከፍሉ የመቶ እጥፍ ቃል የሚገባው ትርፍ ፍለጋ ለሚሰጥ ሰው ነው? ከቶውንም አይደለም! ይህ የምንባብ ክፍል ብልጽግናን ስለ ማግኘት የሚናገር ቢሆን፥ ከጥቂት መስመሮች ከፍ ብሎ ኢየሱስ ለምን ሀብታም ወደ መንግሥተ ሰማይ ለመግባት ጭንቅ እንደሚሆንበት ተናገረ? ጌታ ስለ እኔ ያለውን ነገር በስደት ምክንያት ያጣ ይካሳል ነው የሚለው።

የምንባብ ክፍሉ እንደ ግሎሪያ ትንታኔ ስለ መኪኖችና ስለ ዶላሮች አያወራም - ይልቁንም ስለ ቤተሰባዊ ዝምድናዎች ይናገራል። ይህም ብዙ ጊዜ እንደሚሆነው፥ ክርስቶስንና ወንጌሉን በመቀበላችን ስለሚደርስብን ስደትና በዚያ ውስጥ ግን ጌታ በራሱ መንገድ እንደሚክሰን ነው።

ለመሆኑ፥ የምንሰጠው የበለጠ ለመቀበል ነው? አቶ ጥላሁን ኃይሌ ለሕይወት መጽሔት ቁጥር 32 ባቀረቡት ጽሑፍ መስጠት እግዚአብሔርን የበለጠ ይሰጠን ዘንድ ለመሸንገል ሳይሆን፥ ፍቅራችንን ለመግለጽ የምናበረክተው ጉዳይ እንደሆነ ገልጸዋል።

"ስጦታችን ለጌታ ያለንን ፍቅርና አክብሮት ያመለክታል። መስጠት አምልኮም ነው። ሰው እውነተኛ የልብ መነካት ሲኖረው ገንዘቡን፥ ጊዜውን፥ እውቀቱን፥ ንብረቱን፥ ከዚህም በላይ ራሱን ለእግዚአብሔር ይሰጣል።"

በዚሁ የመጽሔት እትም ላይ አቶ ወርቅአገኘሁ ገረመውም በመሠረታዊነት ከአቶ ጥላሁን አሳብ ጋር የሚመሳሰል ጽሑፍ አቅርበዋል።

"2ኛ ቆሮንቶስ 8:1–2 የውጭ ጫማ ካላረጋችሁ ጌታን አላመለካችሁም ለሚሉን፥ የሕይወታችንን ችግር ከአላፊው ልብስ ጋር ሊያያይዙት ለሚሞክሩ ለዘመነኞቹ ብልጥ የብልጽግና አስተማሪዎች ትልቅ መልእክት አለው። ክርስትና በጉድለትና በመከራ እግዚአብሔርን የመምረጥ ሰማያዊ ስጦታ እንጂ፥ እነርሱ እንደሚሉት ክርስትናችን የሚለካው በሞላን [ቁሳዊ] ነገር አይደለም።

"ይህ የተሳሳተ ትምህርት ድሎት ለበዛላቸው ለውጭዎቹ ምዕራባውያን ...

ክርስቲያኖች ቢባል ግን ላይደንቅ ይችላል። ምናልባት በነርሱ ዘንድ ከአገሪቱ ዕድገት የተነጣ ሁሉን ማግኘት ቀላል ሊሆን ይችላል። አፍሪካ ውስጥ መጥቶ ይህንን መስበክ ግን እግዚአብሔርን የሀብታሞችና የገንዘብ ወዳዶች አጋዥ፥ የድሆችም ጠላት ማድረግ ነው። እንደነዚህ ዓይነት አስቸጋሪዎች ሲሰብኩ በቤተ ክርስቲያን ያሉትን የዋሃን ሰዎች የተለያዩ ቃላት እየተጠቀሙ ከወጣቶች ሳይቀር ሊታክቢ የያዙትን ገንዘብ ይሰበስባሉ። ወጣቶቹ ያላቸውን መስጠታቸው አግባብነት ያለው ቢሆንም አስተማሪዎቹ ሲመቻቸው እንጂ፥ የእግዚአብሔር ሥራ ሲሠራበት አናይም።[2]

የእምነት አራማጆች ግን ይህ ሕግ ለሚያውቁት ሁሉ በአጽናፈ-አቀፋዊ መልኩ እንደሚሠራ ከመናገር አይመለሱም። የብልጽግናን ሕግ ስለሚጠቀም አማኝ ያልሆነ ሰው ሐብን የሚከተለውን ጽፈዋል።

"እግዚአብሔር የፈጠረው ጋጢአተኛ ስለሆነ አይደለም። የእግዚአብሔርን በረከት የተቀበለው እግዚአብሔርን ስላከበረ ነው። እግዚአብሔር የተወሰነ የብልጽግና ሕግ አለው፤ አንተም ከዚያ ሕግና ከእነዚያ ደንቦች ጋር ስትገናኝ፥ ማንም ሁን ማን እንዲሁ ይሠራልሃል። ከእግዚአብሔር ሕጎች ጋር ስትገናኝ ይሠራሉ።"[3]

እንግዲህ፥ በኃጢአት የሚመላለሰው ሰው በብልጽግና ሕጎች አማካኝነት ከእግዚአብሔር ጋር የሚገናኝ ከሆነ፥ በድህነት የሚኖረው አማኝ ክርስቶስን ቢያውቅም እግዚአብሔርን ያሳዝናል ማለት ነው።

ሜታፊዚካል ኑፋቄዎችም ስለ ብልጽግና የሚያቀርቡት ትንታኔ ከኮፕላንድ ሐሳብ የተለየ አይደለም። የዩኒቲ መሥራች የሆኑት ቻርልስ ፍልሞር "ብልጽግና" (Prosperity) በሚለው መጽሐፋቸው፥ "የዩኒቲ የብልጽግና ሕግ ከጊዜ ወደ ጊዜ በእውነትነቱ እየተረጋገጠ መጥቷል። የበለጸጉት ሰዎች ሁሉ ይህንኑ ሕግ ተጠቅመዋል - ሌላ አማራጭ የለምና" ሲሉ ገልጸዋል። ገና ኮፕላንድ የብልጽግና ሕጎች አግኝቻለሁ ብለው ከሚወጁቸው ከብዙ ዓመታት በፊት፥ ፍልሞር ሁሉም ነገር በሕግ እንደሚተዳደር እና የሁሉትን መገለጽ የሚያስተዳድር ሕግ እንዳለ ጽፈው ነበር። እንደ ኮፕላንድ ሁሉ፥ ፍልሞርም የብልጽግና ሕግ እንዲሠራ ከተፈለገ ከአንድ ሰው የሚጠበቀው መጀመሪያ መረዳት፥ ሁለተኛ ማመን፥ ሦስተኛ ለራሱ ጉድለት ከሥራ ላይ ማዋል እንደሆነ ይናገራሉ። ስለሆነም፥ የሜታፊዚካል ኑፋቄዎችም ሆኑ የእምነት ሥነ-መለኮት ብልጽግና የተመሠረተው መንፈሳዊ ሕጎችን ለራስ ጥቅም በማዋሉ ላይ እንጂ፥ በእግዚአብሔር ሉዐላዊ ልግስና ላይ በሚጣል ግላዊ እምነት ላይ እንዳልሆነ ልንመለከት እንችላለን።

የኒንየን የአዲሱ አሳብ ትምህርት ቤት ጎደኛ የነበሩት ራልፍ ዎልዶ ትራይንም ከኮፕላንድ ኅለማዊ አሳብ ጋር የሚመሳሰል መልእክት አላቸው።

"አንድ ሰው ስለ ድህነት የሚያስብ ከሆነ፥ በድህነት ይኖራል። ይሁንና፥ አሁን ያለበት ሁኔታ ምንም ቢመስልም ባለማቋረጥ ስለ ብልጽግና የሚያስብ ከሆነ፥ በፍጥነትም ይሁን ዘግይተው ወደ ብልጽግና የሚያደርሱትን ኃይሎች እየተጠቀመ ነው።"[4]

እንደ እምነት አስተማሪዎች ሁሉ ትራይንም በአጽናፈ-ዓለሙ ውስጥ ብልጽግናን የሚያስተዳድሩ "ሕጎች" እንዳሉና እነዚህም ሕጎች በእምነት አማካኝነት ተግባራቸውን እንደሚያከናውኑ ያስተምራሉ።

በተጨማሪም፥ ትራይንም ሆነ ኮፕላንድ እነዚህ ሕጎች ከሥራ ላይ የሚውሉት በአዎንታዊ የአእምሮ አመለካከትና አዎንታዊ ኑዛዜ እንደሆነ ያስተምራሉ። በተለይም ኮፕላንድ ብልጽግናን ከአንድ ሰው አመለካከትና ኑዛዜ ጋር ያዛምዱታል።

"የምትናገረውን ነገር ልታገኝ ትችላለህ! እንዲያውም፥ የምትናገረው ነገር አሁኑኑ እያገኘህ ያለኸው ነው። በድህነትና በጉስቁልና የምትኖር ከሆነ፥ የምትናገረውን ቀይር። ይህም የሚኖርህን ነገር ይቀይራል . . . ቃላትህን ተቆጣጠር። የምታደርገውን፥ የምትናገረውንና የምታስበውን ሁሉ እግዚአብሔር ከሚያደርገው፥ ከሚናገረውና ከሚያስበው ጋር አስተካክል። ይህም ሊሆን ከቃሉ የተነጣ እግዚአብሔር መሻትህን ለመሙላት ይገደዳል . . . በዚህ ላይ ጸንተህ ብትቆም፥ መሻትህ ያሟላል።"[5]

ኮፕላንድ መገለጥ መጣልኝ ከማለታቸው ከብዙ ዓመታት በፊት፥ የአዲሱ አሳብ መሪ ትራይንም ብልጽግና ከአዎንታዊ አስተሳሰብ ጋር ያለውን ቁርኝት እንደሚከተለው ገልጸው ነበር።

"ይህ የብልጽግና ሕግ ነው፦ ጉስቁልና መሳይ ነገር ሲያጋጥምህ፥ ተስፋ አትቁረጥ! ነገሮችን ወደፊት ተመልከት። በዚህ የአእምሮ ዝንባሌ መመራት ዛሬ አሳብ ብቻ ሆኖ የሚታየውን ሁኔታ አሁንም ሆነ ወደ በኋላ ለቁሳዊ መልክ ተግባራዊ የሚያደርጉትን ድብቅ፥ ዝምተኛና ተጽዕኖ የሌላቸውን ኃይሎች ያሠራቸዋል። አሳቦች ምትሐታዊ ኃይል ስላላቸው፥ በትክክል ከተተከሉ፥ ቁሳዊ ሁኔታዎችን ተግባራዊ የሚያደርጉ ዘሮች ናቸው።"[6]

በትራይን አገላለጽ፥ የብልጽግና ኑዛዜ "ምትሐታዊ ኃይል" አለው። ስለሆነም፥ "አሳብ ኃይል" እንደሆነና በተገቢው መንገድ ከተጠቀሙበትና በጥበብ ከመሩት የማይገመት የምትሐት ኃይል" እንዳለው ያምናሉ።

ይህ የምትሐታዊ ኃይል አጠቃቀም የእምነት አስተማሪዎች አንቀበልም የሚሉት ቢሆንም፥ አዎንታዊ የአእምሮ ዝንባሌ አዎንታዊ ኑዛዜ በማድረጉ የተከተሉት ሰዎች ሀብት የማግኘት ችሎታቸው ከሳይኪክና ምትሐታዊ ኃይል እንደመጣ ማመናቸውን ልብ ማለቱ ተገቢ ነው።

ለምሳሌ፥ ትራይን ባለጸጋ ለመሆን ምትሐታዊ የአዝነ-ሕሊና ልምምድ (Visualization) ማድረግ እንደሚገባ አስተምረዋል። ለዚህም የአዝነ-ሕሊና ጥበብ በአእምሯቸው እንዲያስቡና በቃላቸው እንዲናገሩ ለተከታዮቻቸው ገልጸዋል።

"ለራስህ የብልጽግናን አሳብ አቅርብ። ራስህን በበለጸገ ሁኔታ ውስጥ ተመልከት። በዝምታና በዝግታ ዳሩ ግን በብርታትና በድፍረት አጠናክረህ እመነው - በፍጹም እመነው። ተጠባበቀው - የመጠባበቅን ውኃ እየጠጣህ ባለማቋረጥ ጠብቀው። የምትፈልጋቸውን ነገሮች ለመሳብ ራስህን ማግኔት ማድረግ አለብህ።"[7]

ተራ አዝነ-ልቦናዊ አስተሳሰብ ምንም ጉዳት ላያደርስብን ይችላል፤ እንዲያውም መልካም ማሰብና መልካም ማድረግ ለተቃና ሕይወት የሚመረጥ መሆኑ አይታበልም። ይሁንና፥ የሚላስ የሚቀመስ ሳይኖር ራስን እንደ ከበርቴ መቁጠር፥ በህመም ደዌ እየተንገላቱ "ተፈውሻለሁ" ማለት አዎንታዊነት ወይም የአዝነ-ልቦና ጥበብ ተብሎ የሚታለፍ አይደለም - ከእውነታ ራስን ማራቅ እንጂ። በመሆኑም፥ የእምነት እንቅስቃሴ መምህራን ለብልጽግና ፍቱን

መድኃኒት አድርገው የሚያቀርቡት ዓይነት እዝነ-ልቦናዊ ጥበብ ከምሥራቃውያን ሃይማኖት የተወሰደ ኑፋቄ መሆኑን ብዙዎች ያምናሉ። መሠረቱ ጥንቆላ-መሳይ ዘዴ እንጂ የእግዚአብሔር እውነት አይደለም። በመሆኑም፥ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እምነት ለመተካት የተደረገ ጥረት ነው ሲሉ የሚመክሩት ብዙዎች ናቸው።

ሚካኤል ቡርናም "ክርስቲያኒቲ ኢን ፓወር" ሲሉ ባሳተሙት መጽሐፋቸው፥ ይህንኑ የእዝነ-ሕሊናን ጥበብ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ለማድረግ በሚያደረገው ጥረት፥ ጌደዎን ፍልስጥኤማውያንን እንዳሸነፈ፥ ኢያሱ ፀሐይን እንዳቆመ፥ ኤልያስ ዝናብን እንዳስቆመና እንዳዘነበ ሁሉ ይዘረዝራሉ። እስኪ ስለ ኤልያስ ከሚናገሩት አሳብ የሚከተለውን እንመልከት።

"በ[1ኛ ነገሥት 18] ቁጥር 41 ኤልያስ የድፍረት ኑዛዜ ቃል ተናገሯል። ‹የዝናብ ውሽንፍር እጅግ ነውና› ብሏል። በዚህ ጊዜ የኃይለኛ ዝናብ ድምፅ አልነበረም። ለሦስት ዓመታት ተኩል አልዘነበም ነበር! ይህ የእዝነ-ሕሊና ጥበብ የመጀመሪያው ነገር ነው። ከዚያም በድፍረት መንፈስ ቅዱስ ከሰጠው ተስፋ ጋር እምነትን ቀላቀለ።" (Christianity In Power, p. 38.)

እንደዚህ የእምነት መሪ እምነት፥ ዝናቡ እንዲዘንብ ያደረገው የኤልያስ እዝነ-ሕሊናዊ ጥበብ ከእምነት ጋር መቀላቀሉ ነው። እርሳቸው የጠቀሰው ክፍል ግን ይህንን አያመለክትም። ኤልያስ ያመነው እንደ ነቢይነቱ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጠውን ቃል እንጂ፥ ቡርናም እንደሚሉት የራሱን የእዝነ-ሕሊና ጥበብ አይደለም። እግዚአብሔር ሳይናገር፥ እኔ ብያለሁና (በእምነት ሰዎች ቋንቋ *ክሌይም* አድርጌአለሁና) ይሆናል ማለቱ ግን ራስን በሁሉን ቻይ አምላክ ስፍራ የማስቀመጥን ያህል ዕቡይነት ነው።

እንደ በሽታው ሁሉ፥ ድህም የሆነ ሰው ካለ ጥፋተኛው ራሱ ነው ይሉናል - የእምነት አስተማሪዎች።

"አያችሁ ወዳጆቼ፥ ብዙዎቻችን የደኸየነው እግዚአብሔርን ስላስከበርነው ሳይሆን ስላላስከበርነው ነው። ነገሩ ትክክል ስለሆነ አሜን ልትሉ ትችላላችሁ"[8] - ሐገን።

እስኪ "ተፈጥሯዊ ሕግጋት" ስለተባለው ነገር አብረን እናስብ... በተፈጥር ሕግ ፀሐይ ትወጣላች፤ ማንም ሰው አማኝ ይሁን ከሃዲ በሙቀቷ ሐሰት ያደርጋል። በተፈጥሮ ሕግ ዝናብ ይዘንባል፤ የሚያምንም የማያምንም እህል ዘርቶ ያበቅላል። ቀንና ሌሊት፥ ክረምትና በጋ፥ ሞቃትና ነፋሻ አየር፥ ከዋክብትና የሰማይ ጭፍሮች ሁሉ፥ የአማኞችም የማያምኑ ሰዎችም ጥረት ሳይታከል ለፍጥረት ሁሉ ግልጋሎታቸውን ያበረክታሉ። የሚያምኑም ሆነ የማያምኑ ሰዎች ይጋባሉ፤ ይወልዳሉ... እግዚአብሔር ‹ተባዙ› ስላለ! የብልጽግናም ጉዳይ እንዲሁ በተፈጥሮ ሕግጋት የሚሠራ ይሆን?

ይህ ከሆነ ታዲያ ብዙ ሰዎች ለምን በገንዘብ እጦት ይሠቃያሉ? እነርሱ ገንዘብ እንፈልግም ብለው ነው? በተፈጥሮአዊ ሕግ ገንዘብ ይገኛል ከተባለ የሚሠራውም የማይሠራውም፥ አማኙም ከሀዲውም ገንዘብ መበልጸግ ነበረበት። ለተጋቡት ሰዎች መውለድ የተፈጥሮ ሕግ በመሆኑ የሚያሳድጉበት ገንዘብ ስለሌላቸው ለመውለድ የማይፈልጉ ሰዎች ሳይቀር ይወልዳሉ - የወሊድ ቁጥጥር ካላደረጉ። ብልጽግናም በተፈጥሮ ሕግ የሚገኝ ከሆነ፥ እነ ኬነት ሐገን ብቻ ሳይሆን የሬማ ተከታዮች በሙሉ መበልጸግ ነበረባቸው! ይህ ግን እውን

ሆኖ አላየነም... እንግዲያው ለምን ራሳችንን እናታልላለን? ለምንስ በማታለል እንኖራለን?

የእምነት እንቅስቃሴ መሥራች ኬነየን ብልጽግናን ከአማኙ መሠረታዊ ፍላጎት መሟላት ጋር አያይዘው የተነተኑ ሲሆን፥ የአሁኖቹ ተከታዮቹ ግን ብዙ ርቀው ሂደዋል። እግዚአብሔር የምንፈልገውን ነገር ሁሉ ሊሰጠን ይሻል ይላሉ።

ሐገን፥ "እግዚአብሔር የሚፈልገው አማኞችን ከድህነት ለማላቀቅ ብቻ ሳይሆን፥ ዳሩ ግን ልጆቹ ከማንም የተሻለ እንዲመገቡ፥ ከማንም የተሻለ እንዲለብሱ፥ ከማንም የተሻለ መኪና እንዲነዱቸውና በሁሉም የበላይ እንዲሆኑ ነው[9]" ሲሉ ጽፈዋል። የንጉሡ ልጆች (King's Kids) በክርስቶስ ካላቸው የክብር ስፍራ ጋር የሚመጣጠን ኑሮ ይገባቸዋል። ፍሬድ ፕራይስ እንደሚሉት፥ እግዚአብሔር የሚፈልገው የአማኙን የትራንስፖርት ችግር ማቃለል ብቻ ሳይሆን፥ ማንኛውንም ዓይነት ምቹ አቶሞቢል ለመስጠት ነው።

"ቀድሞ ነገር ማሬያዎች በእንዚህ ዓይነት ምርጥ መኪናች የሚሄንጡ ከሆነ፥ የንጉሥ ልጆችማ እንዴት? "[10] ሲሉ ይጠይቃሉ ፍሬድ። ፍሬድ ምናልባትም ደካማ አማኝ እግዚአብሔር ምርጥ መኪና ይሰጠኛል ብሎ ለማመን ስለሚቸገር፥ በቮልስዋገን ሊጀምር እንደሚችል ይናገራሉ። ከዚያ በኋላ፥ እየገፋና እየሸጠ በመሄድ፥ እግዚአብሔር ሮልስ ሮይስ እንደሚሰጠው ሊያምን ይችላል።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልስ

እግዚአብሔር በብዙ ስፍራዎች የሚያስፈልገንን እንደሚሰጠን ይናገራል፤ አስቀድመን የእርሱን መንግሥት ከፈለግን፥ ሁሉም እንደሚጨመርልንም ይገልጻል (ማቴ. 6:33)።

የሚያስፈልገን ምን ያህል ነው? ጌታ በተራራው ስብከት ላይ "የሚያስፈልጋችሁ" (ማቴ. 6:8) ይላል። በኢየሱስ አገላለጽ፥ የሚያስፈልገን ጥቂት ነው። በተራራው ስብከት ውስጥ የተጠቀሱት መጠጥና ልብስ ሲሆኑ፥ ጳውሎስ ወደ ሁለት ይቀንሳቸዋል - ምግብና ልብስ (1ጢሞ. 6:8)። በሌላ ስፍራ፥ ኢየሱስ "የሚያስፈልገን ነገር አንድ" እንደሆነ ይናገራል (ሉቃ. 10:42)። ይህም ከኢየሱስና ከቃሉ ጋር መሆን ነው።

ምክኮንል እንዳጤኑት፥ የሚያስፈልገን ነገር ያለርሱ ልንኖር የማንችለው መሠረታዊ ነገር ነው። የምንፈልገውና የምንመኘው ደግሞ ሌላ ነው። እግዚአብሔር በብዙ ስፍራዎች የሚያስፈልገንን እንደሚሰጠን ይናገራል። የእምነት አስተማሪዎች እንደሚሉት ግን በየትኛውም ስፍራ ለፍላጎታችንና ለምኞታችን ቃል አይገባልንም። እንዲያውም፥ ምኞታችንን እንድንሰቅል ያዛል (ሮሜ. 6:1-14፤ 8:12፤ ገላ. 5:16-24)።

ጳውሎስ፥ የመጀመሪያው ምእተ ዓመት "ካሪዝማቲካዊ" እንቅስቃሴ ተዋናዮች ለነበሩቱና እንደ አዲሱ የእምነት እንቅስቃሴ አባላት በብልጽግና ላይ ለሚያተኩሩት ቆሮንቶስ የሚከተለውን ጽፎላቸዋል።

"ለዓለም ለመላእክትም ለሰዎችም መጫወቻ ሆነናልና፤ እግዚአብሔር እኛን ሐዋርያቱን ሞት እንደ ተፈረደባቸው ሰዎች ከሁሉ ይልቅ የኋለኞች አንዳደረገን ይመስለኛልና። እኛ ስለ ክርስቶስ ሞኞች ነን፤ እናንተ በክርስቶስ ልባሞች ናችሁ፤ እኛ ደካሞች ነን እናንተ ግን ኃይለኞች ናችሁ፤ እናንተ

የከበራችሁ ናችሁ 'እኛ ግን የተዋረድን ነን። እስከዚህ ሰዓት ድረስ እንራባለን፥ እንጠማለን፥ እንራቆታለን፥ እንጎሰማለን፥ እንከራተታለን፥ በገዛ እጃችን እየሠራን እንደክማለን፥ ሲሰድቡን እንመርቃለን፥ ሲያሳድዱን እንታገሣለን፥ ክፉ ሲናገሩን እንማልዳለን፥ እስከ አሁን ድረስ የዓለም ጥራጊ የሁሉም ጉድፍ ሆነናል" (1ቆሮ 4፡9-13)።

ለገላትያ ሰዎችም ሲጽፍ፥ የክርስቶስ የሆኑቱ ሥጋን ከምኞቱ ጋር እንደሰቀሉት ገልጧል(ገላ. 5፡24)።

ሐዋርያው ዮሐንስም በበኩሉ፥ ዓለምንና ምኞቶቿን እንዳንወድ ያስጠነቀቀን ሲሆን (1ዮሐ 2፡15-17)፥ ጌታችንም ራሱ ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ ልንገዛ እንደማንችል አስተምሯል (ማቴ. 6፡24)።

ይሁንና፥ የብልጽግና ሰባኪዎች ለአብርሃም በተገባለት የቃል ኪዳን በረከት ላይ በመንተራስ አማኝ ሁሉ መበልጸግ እንዳለበት ያስተምራሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ በገላትያ ምዕራፍ 3፥ በክርስቶስ አምነው ከዳኑ በኋላ ሕግን ወደ መጠበቁ አስስራት ለተመለሱት የገላትያ ሰዎች፥

"ይህም ‹አብርሃም በእግዚአብሔር አመነ፤ እምነቱም ጽድቅ ሆኖ ተቆጠረለት› ተብሎ እንደተጻፈው ነው። እንግዲህ የሚያምኑ ሁሉ የአብርሃም ልጆች እንደሆኑ እወቁ። እግዚአብሔር አረማውያንን በእምነት እንደሚያጸድቅ መጽሐፍ አስቀድሞ አይቶ ‹ሕዝቦች ሁሉ በአንተ ይባረካሉ› በማለት አስቀድሞ ለአብርሃም የምሥራቹን ቃል አበሠረለት። ስለዚህ ያመኑ ሁሉ ለአመነው ከአብርሃም ጋር ይባረካሉ" ብሏል(ገላትያ 3፡6-9)።

ለመሆኑ፥ የተባለው በረከት የምንድነው? የዶላር ወይስ... ሌላ? ጳውሎስ ስለ የትኛው ዓይነት በረከት እንደሚናገር ለማወቅ የመነሻ ጥያቄውን መመልከቱ ተገቢ ነው። በቁጥር 5፥ "እግዚአብሔር መንፈሱን የሚሰጣችሁና በእናንተ ዘንድ ተአምራትን የሚያደርገው ሕግን በመፈጸማችሁ ነው፥ ወይስ የምሥራቹን ቃል ሰምታችሁ <u>በማመናችሁ</u> ነው?"

የአብርሃም የእምነት ምሳሌነት የተፈለገው እንግዲህ ይህንኑ ነጥብ ለማብራራት መሆኑ ግልጽ ነው። እንደ አብርሃም በእግዚአብሔር የሚያምኑ የአብርሃም ልጆች በመሆናቸው፥ ከአብርሃም ጋር ይባረካሉ። ይህም በረከት የወርቅና የብር ሳይሆን፥ ሰማያዊ የሕይወት በረከት ነው። ጳውሎስም እግዚአብሔርን ስለዚህ በረከት ሲያመሰግን፥ "በሰማይ መንፈሳዊ በረከትን በመስጠት በክርስቶስ የባረከን፥ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶች አባት የሆነው አምላክ ይመስገን ብሏል"(ኤፌሶን 1፡3)። ስለሆነም፥ ከበረከት ሁሉ የሚልቀው በረከት በክርስቶስ በኩል ያገኘነው የዘላለም ሕይወት እንጂ የሚጠፋው ብርና ወርቅ አይደለም።

ከዚህ ጋር በተያያዘ አንዳንዶቻችንን የሚያደናግረን በዘዳግም 28 መጽሐፍ ቅዱስ ሥጋዊ በረከት የመታዘዝ ፍሬ ሆኖ መጠቀሱ ነው። እዚህ ላይ እግዚአብሔር የተናገረው ለአይሁዶች እንጂ ለኛ ለክርስቲያኖች እንዳልሆነ ግልጽ ነው። ክርስቲያን ደግሞ የአይሁዶችን ሕይወት ሊደግም አልተጠራም። ይህማ ቢሆን ክርስቲያን ኃጢአት በሚሠራበት ጊዜ ዛሬም የበግና የፍዬል መሥዋዕት ማቅረብ ባስፈለገው ነበር። የምንኖረው ከአይሁዶች በላቀ ቃል ኪዳን በመሆኑ፥ ከጌታ ልንጠብቅ የሚገባንም ከዚሁ ጋኪያ ነው። እስኪ ቆም ብላችሁ አስቡ...

አይሁዶች እግዚአብሔርን በሚታዘዙበት ጊዜ ከበረከት በቀር የሚያጋጥማቸው ምንም ዓይነት ክፉ ነገር አልነበረም። የመወገርና ሌላውም አደጋ የሚያጋጥማቸው ሕጉን ሲጥሱ ብቻ ነበር። ወደ አዲስ ኪዳን ስንመጣ ግን መታዘዝ የበረከት ሳይሆን የመከራና የሥቃይ ምልክት ሆኖ እናገኘዋለን። ጌታችንና ሐዋርያቱ ለእግዚአብሔር በፍጹም ልባቸው ተገዝተው ቢኖሩም፥ በሀብት ሲምነሸነሹ አይታዩም - በተቃራኒው ግን የመከራ እሳት ወርዶባቸዋል! ለጌታ ሕይወታቸውን ሠውተው ተስፋቸውን በምትመጣ መንግሥት ላይ ማሳረፋቸውን ነው ቅዱሱ ቃል የሚነግረን - ለኛም ውርሳችን ይኸው ነው - መስቀሉ - የስደት፥ የትግል፥ የመዘበት፥ የመገረፍ፥ የመሞት... ዓርማ! በዚያ ውስጥ ግን የመንፈስ ቅዱስ ማጽናናትና የእግዚአብሔር ቸርነት ያለበት ሕይወት! መንፈሳዊነት በብልጽግና የሚለካ ከሆነማ፥ የኢራቅ ቱጃሮችም ቁጥር አንድ መንፈሳውያን ናቸው ማለት ነው።

የሕይወታችን ዋናው ቁም-ነገር ገንዘብ ማግኘት ከሆነ፥ በአጭር ጊዜ ውስጥም ይህንኑ ማድረግ ይቻላል። ይህም "ከትልቅ ሀብት በስተጀርባ አንድ ትልቅ ኃጢአት አለ" እንደሚባለው፥ በማታለል፥ጉቦ በመቀበል፥ በመሥረቅና ማናቸውንም ወደ ብልጽግና የሚያደርሱ ጎዳዎች ሁሉ በመጠቀም የሚፈጸም ነው የሚሆነው። እውነተኛ ክርስቲያኖች ግን ንጹሕ ኑሮ እየኖሩ፥ በማጣታቸውም ሆነ በማግኘታቸው ውስጥ አምላካቸውን ያስከብራሉ። ዘማሪው ጂም ሪብስ ይህንን በመገንዘቡ ሳይሆን አይቀርም፥ "ዓለም ከሚሰጠኝ ነገር ሁሉ ይልቅ ኢየሱስ ቢኖረኝ እመርጣለሁ... ንጉሥ ከምሆን ይልቅ እውነተኛ ብሆን እሻለሁ እያለ ያዜመው... "

ከዚህም በተጨማሪ፥ የእምነት እንቅስቃሴ መምህራን ሐዋርያው ዮሐንስ ለወዳጁ ለጋይዮስ፥ "ወዳጅ ሆይ፥ ነፍስህ እንደሚከናወን፥ በነገር ሁሉ እንዲከናወንልህና ጤና እንዲኖርህ እጸልያለሁ" (3ኛ ዮሐንስ 2) ሲል የጻፈውን በመጥቀስ፥ አማኝ ሁሉ ጤነኛና ሀብታም መሆን እንዳለበት ይናገራሉ። በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ከፍተኛ አክብሮት የሚሰጣቸውና የበርካታ መጻሕፍት ደራሲ የሆኑት ዶክተር ጆን ስቶት ይህንን ክፍል እንደሚከተለው ያብራራሉ።

"በላቲን ቋንቋ በሚጻፉ ደብዳቤዎች የዚህ ዓይነቱ የሰላምታ ልውውጥ የተለመደ በመሆኑ፥ የዚያን ጊዜ ሰዎች ባብዛኛው ‹አንተ ደህና ከሆንህ መልካም ነው፤ እኔ ደህና ነኝ› በማለት ይጀምሩ ነበር። ምንም እንኳ ዮሐንስ የሰላምታ ልውውጡን የጀመረው በዘመኑ የደብዳቤ አጻጻፍ ብሂል ቢሆንም፥ የምኞት መግለጫው ከልቡ የመነጨ ነበር... ለክርስቲያን ወዳጆቻችን ሥጋዊና መንፈሳዊ ደኅንነት መመኘቱም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ ያለው ነው።"

ዶክተር ጆን የብልጽግና ወንጌል አስተማሪዎች ለትምህርታቸው ከዚህ ምንባብ ብዙ ድጋፍ ሊያገኙ እንደማይችሉ ሊያስረዱም የሚከተለውን ብለዋል።

"በቅርቡ የብልጽግና ወንጌል ማለትም የእግዚአብሔር ልጆች በተትረፈረፈ ሀብትና ጤንነት ሊንበሸበሹ ይገባል የሚል ትምህርት የጀመሩት ሰዎች ከዚህ ክፍል ብዙ ድጋፍ ሊያገኙ አይችሉም። እስኪ የሚከተሉትን ነጥቦች ልብ በሉ። በመጀመሪያ ደረጃ፥ እነዚህ ሰዎች ሙሉ ለሙሉ ትምህርታቸውን የሚያሳርፉት በብሉይ ኪዳን ዘመን ለእስራኤላውያን በተሰጡትና በአዲስ ኪዳን ዘመን ለግለሰብ ክርስቲያኖችም ሆነ ለክርስቲያን ማኅበረሰብ በድጋሚ ባልታዩ የብልጽግና የተስፋ ቃሎች ላይ ነው። ሁለተኛ፥ የብልጽግናው ወንጌል ላልደረሰባቸው

የምስተኛው ዓለም ነዋሪዎች አይገኙቸውም። ምስተኛ፥ አዲስ ኪዳን መ
የተቀበለው አገልጋይ ተከታዮች ዋንኛ ምልክት አድርጎ የሚያቀርበውን ዘ
ሕይወት ወደ ጎን ትተው በብልጽግና ላይ ያተኩራሉ።" (A Commentary on T
Letters of John.)

የብልጽግና ችግሮች

ቢያንስ በሦስት መንገዶች መስቀሉን ይቃረነዋል። አንደኛ፥ መስቀ
የሚጠይቀውን ራስ–መካድ ይጋፋዋል። አግኙ የልቡን አሳብና ምኞት ሁ
ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደሚያገኝ ቃል ይገባለታል። ሁለተኛ፥ የብልጽ
ዶክትሪን እግዚአብሔርን መሣሪያ ያደርገዋል። ብዙዎች በእግዚአብሔ
መሣሪያነት ፍላጎታቸውን ለማሟላት እንጂ በእግዚአብሔር በራሱ ለመር
አያስቡም። እግዚአብሔር ብልጽግና ያለበት ስፍራ የሚያደርስ መሣሪያ ሆኗ
ሦስተኛ፥ የብልጽግና ዶክትሪን የዚህን ዓለም ሀብት የበረከት ምልክት አድ
ይወስዳል። በእግዚአብሔርም ዘንድ ተቀባይነት የማግኘት ምልክት ነ
ዓለምን ወደ ኋላ እየዞርን እንዳንመለከት የሚያዘን የኢየሱስ ቃል ተዘንግቷ
ስለሆነም፥ በብልጽግናው ወንጌል የሚገነው ኢየሱስ መከራን የተቀበለ
መሢሕ አይደለም።

እንግዲህ፥ በብልጽግና ላይ የሚኖረን አመለካከት ምን ሊሆን ይገባል? ሚዛና
በብልጽግና ዶክትሪን ላይ ብዙ ጽሑፎችን ያቀረቡት የፔንቲኮስታል ምሁ
ጎርደን ፊ ሁለት አክራሪ ጫፎችን ማስወገድ እንዳለብን ይመክራ
ብልጽግናን ማግለልና–ብልጽግናን ማሳደድ . . . እንደ እግዚአብሔር ቃ
መሠረት፥ በብልጽግና ላይ ሚዛናዊ አመለካከት ሊኖረን ይገባል።

ወንጌላዊው ሽፈራውም በዚህ አሳብ መስማማታቸው በአንድ ስብሰባ ላ
ያቀረቡት መልእክት ያስረዳል። የሚከተለውን ብለው ነበር።

"ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ብልጽግና ብዙ ተናግሯል። በሉቃስ 12፡15፥ የሰ
ሕይወት በገንዘቡ ብዛት እንዳይደለ በመግለጽ፥ ከመጎምጀትና ከመስገብ
እንድንጠበቅ አስጠንቅቆናል። ጌታ በዚህ ስፍራ ያስጠነቀቀው በገን
መገልገሉን ሳይሆን መጎምጀቱን ነው። ባለጸጋ ለመሆን መመኘት፥ መጎምጀት
አደጋው ያለው እዚህ ላይ ነው።

"ጌታ እንደሚለው ግን መቅደም ያለበት የእግዚአብሔር መንግሥት
የእግዚአብሔር ጽድቅ ስለሆነ፥ በብልጽግና ላይ የሚያተኩሩ ሰዎች ኑር
ይበቃኛል ለማለት ይቸገራሉ።"

የሚበልጠው ሥጋዊ ብልጽግና ሳይሆን መንፈሳዊ ብልጽግና እንደሆነ
በአስረጅነት ሲያስረዱ፥ የያዕቆብን ምሳሌነት ጠቅሰዋል። ምንም እንኳ ብ
ሀብት ቢኖረውም፥ ያዕቆብ "ካልባረከኸኝ አልለቅህም!" ሲል ተማጽኗል።

ጳውሎስም በ1ኛ ጢሞቴዎስ 3 ሰዎች ገንዘብ ወዳዶች እንደሚሆኑ ገልጾአ
በ1ኛ ጢሞቴዎስ 6፡9ም፥ "ባለጸጎች ሊሆኑ የሚፈልጉ በጥፋትና በመፍ
ሰዎችን በሚያሰጥምና በሚያስንፍ በሚጎዳም በብዙ ምኞትና በፈ
በወጥመድም ይወድቃሉ" ሲል ያስጠነቅቃል።

ወደ አግርኛ ሲመለስ "ሰዎች በገጠር ልማት ውስጥ" የሚል ትርጉ
በሚሰጠው መጽሐፋቸው፥ ፒተር ባችለር እንዳ

የብልጽግና አደጋዎችን ዘርዝረዋል።

"በልማት ውስጥ አንዱ ዓላማ ሰዎች ከጉስቁልናና ከጭንቀት በላይ እንዲኖሩ መርዳት ነው። በመሆኑም፥ ሰዎች ተስፋና ድፍረት ብሎም የአሠራር ዘዴዎችን ሊያዳብሩ የአኗኗር ደረጃቸው ወደ ላይ ማሸቀብ ይጀምራል። ይህ በሚሆንበት ጊዜ እግዚአብሔርን የመተው ፈተና ያይላል።

"ይኸ መቼም አዲስ ነገር አይደለም። ዘዳግም 8፡11–18 የሚያስጠነቅቀው ሰዎች በዚህ ችግር እንዳይወድቁ ነው። ‹ከበላህና ከጠገብህ በኋላ፥ መልካምም ቤት ሠርተህ ከተቀመጥህ... በኋላ ልብህ እንዳይኰራ . . . አምላክህን እግዚአብሔርን እንዳትረሳ።› ቁጥር 17፥ ‹በልብህ፥ ጉልበቴ የእጄም ብርታት ይህን አመጣልኝ እንዳትል› ሲል ያስጠነቅቃል።

"እስራኤላውያን በምድረ በዳ የሚቅበዘበዙ ድሀ ዘላኖች በነበሩበት ጊዜ፥ አንዳንድ ጊዜ ካልሆነ በቀር ለእግዚአብሔር ታማኞችና በርሱም ላይ የሚደገፉ ሰዎች ነበሩ። በመጨረሻው ግን ወደ ተስፋይቱ ምድር ደርሰው የምድሪቱን ብልጽግና በቀመሱ ጊዜ፥ ታማኝነትን ማጉደላቸው ቅጥ አጣ።

"ኢየሱስ የሞኙን ሀብታም ሰው ታሪክ ከመናገሩ በፊት፥ የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት እንዳልሆነ አስረድቷል። ‹አንድ ሰው ከሚያስፈልገው በላይ ቢኖረውም፥ ሀብቱ ሕይወት አይሰጠውም።›

"እንግዲህ፥ በሕይወታችን ውስጥ የመጀመሪያውን ስፍራ ሊይዙ የሚገቡ ነገሮች የትኞቹ ናቸው? ወደሚለው ጥያቄ መመለስ የግድ ይሆንብናል። ዘላለማዊነት ያላቸው መንፈሳዊ ነገሮች የማይታዩና በእምነት የምንቀበላቸው ናቸው፤ ቁሳዊ ሀብቶችና የነዚህም ሀብቶች አሳቦች ግን በአካባቢያችን በብዛት የምናገኛቸው ስለሆኑ፥ የምናየውን ለማግኘት እንድንሞክር ከፍተኛ ውጥረት ይታገለናል። ይህ የሕይወታችን መሪ እንዲሆን ከፈቀድን የሞኙን ሀብታም መንገድ መከተላችን ነው።" (People In Rural Development, Peter Batchlor, Chapter 10.)

መጽሐፍ ቅዱስና ድህነት

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ለድሆች እንደሚራራና ለሀብታሞች ግን ማስጠንቀቂያ እንደሚሰጥ አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ ያዘጋጀውን ሠንጠረዥ እንደሚከተለው አቅርቤአለሁ።

ለድሆች የእግዚአብሔር ርኅራኄ	ለሀብታሞች የእግዚአብሔር ማስጠንቀቂያ
እናንተ ድሆች ብፁዓን ናችሁ፥ የእግዚአብሔር መንግሥት የእናንተ ነውና (ሉቃ. 6፡20)	ነገር ግን እናንተ ባለጠጎች ወዮላችሁ፥ መጽናናታችሁን ተቀብላችኋልና (ሉቃ. 6፡24)
የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው፥ ለድሆች ወንጌልን እሰብክ ዘንድ ቀብቶኛልና (ሉቃ.) 4፡18	ባለጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢያልፍ ይቀላል (ማር. 10፡25)
አንድ ነገር ጎደለህ፤ ሂድ፥ ያለህን ሁሉ ሸጠህ ለድሆች	ለእናንተ በምድር ላይ መዝገብ አትሰብስቡ፤ ነገር ግን ለእናንተ

ስጥ፣ በሰማይም መዝገብ ታገኛለህ፣ መስቀሉንም ተሸክመህ፣ ተከተለኝ (ማር 10፡21)

በሰማይ መዝገብ አብስቡ (ማቴ. 6፡19–21)

እንዳች የሌላቸውን ታሳፍራላችሁን? ወይስ የእግዚአብሔርን ማኅበር ትንቃላችሁን ምን ልበላችሁ? በዚህ ነገር ላመስግናችሁ? አላመሰግናችሁም። (1ቆሮ. 11፡22)

[ባለጠጎች] እውነተኛውን ሕይወት ይይዙ ዘንድ፣ ለሚመጣው ዘመን ለራሳቸው መሠረት የሚሆንላቸውን መዝገብ እየሰበሰቡ፣ መልካምን እንዲያደርጉ በበጎም ሥራ ባለጠጎች እንዲሆኑ፣ ሊረዱና ሊያካፍሉም የተዘጋጁ እንዲሆኑ ምከራቸው (1ጢሞ. 6፡18–19)

የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ፣ ስሙ! እግዚአብሔር በእምነት ባለጠጎች እንዲሆኑ ለሚወዱትም ተስፋ ስለ እርሱ የሰጣቸውን መንግሥት እንዲወርሱ የዚህን ዓለም ድሆች አልመረጠምን? እናንተ ግን ድሆችን አዋረዳችሁ (ያዕ. 2፡5)

አሁንም እናንተ ባለጠጎች፣ ስለሚደርስባችሁ ጭንቅ ዋይ ዋይ እያላችሁ አልቅሱ። ሀብታችሁ ተበላሽቶአል፣ ልብሳችሁም በብል ተበልቶአል። ወርቃችሁም ብራችሁም ዝጎአል፣ ዝገቱም ምስክር ይሆንባችኋል፤ ሥጋችሁንም እንደ እሳት ይበላል (ያዕ. 5፡1–3)

ባጠቃላይ፣ የብልጽግና ዶክትሪን "ዓለም አልተገባቸውም" (ዕብ. 11፡37–38) ከሚለው የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ያፈነገጠ፣ የራስ–ወዳድነት መንገድ መሆኑ ግልጽ ነው። የጌታችንና የሐዋርያትም ትምህርት ከዚህ ጋር የሚጻመድ አይደለም። ሠርቶ መክበሩ ያለና የሚኖር እውነት ቢሆንም፣ <u>በግለብ መክበር</u> ግን የከንየንና የሌሎችም ሚታሬዝካል መናፍቃን ፈጠራ እንደሆነ ልብ ልንል ይገባል።

"የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቁ . . ."(ሉቃስ 12፡15)።

6

የእምነት እንቅስቃሴ የሐገን ወይስ የኬንየን?

ምንም እንኳ ኬነት ኮፕላንድ በኦራል ሮበርትስ ዩኒቨርስቲ ውስጥ አጭር ቆይታ ቢያደርጉም፣ ሐገን መንፈሳዊ አባታቸው እንደሆኑ ይናገራሉ። የኬነት ሐገን ልጅ ኮፕላንድ ከአባታቸው ጋር ስለነበራቸው ግንኙነት ሲናገሩ፣

"አንድ ጉስቁልና የተጫወተበት ተማሪ ከኦራል ሮበርትስ ዩኒቨርስቲ መጥቶ በ60ዎቹ አጋማሽ አካባቢ የአባቴን ስሚናሮች በመከታተሉ ወደ እግዚአብሔር ቃል ተመለሰ። ተማሪው ብዙ የገንዘብ ዕዳ ቢኖርበትም፣ የአባቴን የካሴት መልእክቶች በከፍተኛ ደረጃ ፈለገ። እናም መኪናውን አስይዞ ካሴቶቹን ለመውሰድ ፈለገ። በዚያን ጊዜ አገልግሎቱን የሚያካሂደው አማቼ ቡዲ ሐርሰን ስለነበር፣ ወጣ ብሎ አሮጌ መኪናውን ተመለከተ! ከዚያም፣ ‹ካሴቶቹን ወስደህ ተጠቀም። ገንዘቡን ስታገኝ ታመጣለህ› አለው። በመሆኑም፣ ወጣቱ ኬነት ኮፕላንድ እነዚያን ካሴቶች በአንዱ ሸምድዶ ሊያበቃ፣ ሌላ ትልቅ አገልግሎት አቋቋመ"[1] ብለዋል።

የቅርብ ጊዜ ምንጮች እንደሚጠቁሙት ኮፕላንድ አሁን የሐገንን ዙፋን ወርሰ የእምነት እንቅስቃሴ መሪ ሆነዋል።

ሌላው የእምነት እንቅስቃሴ ሰባኪ፣ ፍሬድሪክ ፕራይስ፣ "ሐገን ከማንኛውም ሰው በላይ በሕይወቴ ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ አሳድሯል"[2] ሲሉ ተናግረዋል። እንደ ጆን አሰቲን ዓይነቱ ታዋቂ የካሪዝማቲክ ተሐድሶ ሰባኪም ሳይቀር፣

"እኔ እንደሚመስለኝ ወንድም ሐገን በእግዚአብሔር የተመረጠ በመሆኑ፣ በእምነት መልእክት ግንባር ላይ ይታያል"[3] ብለዋል።

በሌላ በኩል፣ ዋሽንግተን የሚገኘው የኬንየን የወንጌል ሕትመት ማኅበር ፕሬዝዳንት የሆኑት ሩት ኬንየን፣ በ1948 ዓ.ም. (እ.ኤ.አ.) የሞቱት አባታቸው ኢ.ደብልዩ. ኬንየን "የእምነት እንቅስቃሴ አባት" እንደሆኑ ይናገራሉ። አባታቸው የጻፉአቸውና የእርሳቸው የሕትመት ማኅበር ያሳተማቸው 18 መጻሕፍት በቃላትም ሆነ በአሳብ ደረጃ የዛሬዎቹ የእንቅስቃሴው ሰባኪዎች የሚጠቀሙባቸው ምንጮች ናቸው።

"የመጀመሪያው መጽሐፍ የታተመው በ1916 ቢሆንም፣

መገለጦቹን ያገኘው ከዚያ ቀደም ብሎ ነው። የዛሬዎቹ አገልጋዮች ግን አሁን ተነሥተው እምነቱንም አሁን እንደ ጀመሩት ነው፤ ነገሩ ትንሽ ያስቃል። ለአንዳንድ ሰዎች ለሌሎች ክብር ሰጥቶ መክበሩ በጣም አስቸጋሪ ነው"[4] ይላሉ።

ኬንየን በቅርብ የሚያውቁትና አንዳንዴም አብረውት ያገለገሉት ጆን ኪንግተንም የበኩላቸው ምስክርነት ሰጥተዋል።

"አያንዳንዱ የሐገን አሳብ የመጣበትን መጽሐፍ፥ ምዕራፍና ገጽ ልነግራችሁ ስለምችል፥ ነገሩ ንጹሕ ስርቆት እንደሆነ ግልጽ ነው። በመሆኑም የእምነት እንቅስቃሴ አባትነት የሚገባው ለኬንየን ነው።"[5]

ኪንግተን በመቀጠል፥

"እንዲያውም አንድ ፔንተኮስታል አገልጋይ ጸሐፊዎችን ቀጥሮ የኬንየንን መጽሐፍት ገልብጠው በእርሱ ስም እንዲያሳትሙ አድርጓል"[6] ብለዋል።

ሐገን በ20 ዓመታቸው "የአሴምብሊስ ኦፍ ጎድ" ሰባኪ ሆነው በተቀጠሩበት ወቅት፥ ኬንየን የ70 ዓመት አዛውንት ነበሩ። ጊዜው 1937 መሆኑ ነው። ይሁንና፥ ሐገን የኬንየንን መልእክት ከመስማቴ በፊት እንኳ የእምነት ፈውስ ትምህርት በማስተማር ላይ ነበርሁ ነው የሚሉት።

"ሚስተር ኬንየን ወደ ጌታ የሄደው በ1948 ነው። እኔ ግን ስለ መጽሐፉ የሰማሁት በ1950 ዓ.ም. ነው። አንድ በጌታ ወንድሜ የሆነ ሰውዬ፥ የዶክተር ኬንየንን መጽሐፍ አንብበህ ታውቃለህ? ሲል ጠየቀኝ። ሰምቼውም እንደማላውቅ ገለጽሁለት። ስለ እምነት ፈውስ የምትሰብከው ልክ እንደ እርሱ ነው አለኝ። ከዚያም አንዳንድ የኬንየንን መጻሕፍት ሰጠኝ። የእምነትና ፈውስ ስብከቱ ልክ እንደ እኔው ነበር። በመሠረቱ፥ ሁለቱም ሰዎች ስለ አዲስ ልደት የሚሰብኩ ከሆነ መልእክታቸው መመሳሰል አለበት። እንደዚሁም፥ ስለ እምነትና ፈውስ – ማለቴ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ እምነትና ፈውስ – የሚሰብኩ ሰዎች መልእክትም መመሳሰል አለበት። የምንገልጽባቸው ቃላት ሊለያዩ ቢችሉም፥ ነገሩ ከእግዚአብሔር ቃል ከሆነ መመሳሰሉ አይቀርም . . ."[7]

ይህ ተገቢ ማብራሪያ ይመስላል። ሁለታችንም ከአንድ ምንጭ ስለ ቀዳን፥ "የምንገልጽባቸው ቃላት ሊለያዩ ቢችሉም፥" መልእክቱ አንድ ነው ብለዋል – ሐገን። ቀጥለን እንደምንመለከተው፥ ቃላቱም ሳይቀር በቀጥታ ከኬንየን እንደተቀዳ የሚያሳየው የጽሑፍ መረጃ፥ የሐገንን ቃል ይፈታተነዋል – ክፉኛ።

ሐገን የኬንየንን አሳቦች እንደሠረቁ (Plagiarism)

ሐገን እስከ 1950 ድረስ ከኬንየን ጽሑፎች ጋር አልተዋወቅሁም ቢሉም፥ በ1949፥ "እግዚአብሔር በጸሎት ሕይወታችን የተወሰነ ይመስላል! ማለትም አንድ ሰው ካልጠየቀው ለሰው ልጅ ምንም እንደማያደርግ። ይህ ለምን እንደሆነ አላውቅም" የሚል ጥቅስ ያለበትን መጽሐፍ እንዳነበቡ ትዝ ይላቸዋል። ይህ ጥቅስ የተወሰደው ደግሞ "ሁለት ዓይነት እምነት" (The two kinds of faith) ከሚለው የኢ. ደብልዩ ኬንየን መጽሐፍ ነው። በግእረ–ሞት ላይ ሳሉ እንደተሰጣቸው የሚናገሩት "መገለጥ" ሳይቀር፥ ከዚህ መጽሐፍ የተወሰደ ነው።

ለምሳሌ፥ ሐገን በየካቲት 1978 ዓ.ም. ጌታ "የኢየሱስ ስም" በሚል ርእስ ሴሚናር እንዲያዘጋጁ እንደጠየቃቸው ይናገራሉ። ከዚያ በፊት ግን ኬንየን "የኢየሱስ ድንቅ ስም" በሚል ርእስ መጽሐፍ አሳትመዋል። ይህንን በተመለከተ ሐገን፥

"በዚያን ጊዜ (1978)፥ በዚህ ድንቅ ርእሰ–ጉዳይ ላይ አንድ ስብከት አቅርቤአለሁ . . . በዚህ ጉዳይ ላይ የተጻፈው አንድ ጥሩ መጽሐፍ የኢየሱስ ድንቅ ስም የሚለው ነው . . . ይህ የመገለጥ እውቀት ነው . . . የእግዚአብሔር ቃል ነው"[8] ብለዋል።

በዚህ ስፍራ ብቻ የመጽሐፉን ምንጭ እንደጠቀሱ እንመለከታለን። ይህንን ከማለታቸው ከሁለት ዓመታት ቀደም ብሎ በመጽሔቱ ውስጥ ይህንኑ ትምህርት አሳትመው ሲያሰራጩ ግን ትምህርቱ ከኬንየን እንደመጣ ትንፍሽ አላሉም ነበር።

በሌሎቹ በርካታ መጽሐፎቻቸውና የመጽሔት ላይ ጽሑፎቻቸውም ውስጥ፥ ሐገን የኬንየንን አሳቦችና ቃላት ምንጭ ሳይጠቅሱ እንደራሳቸው አድርገው ሲጠቀሙ ኖረዋል። ምክኮነል እንደታዘቡት፥ "ለኬኔት ሐገንና ለእምነት እንቅስቃሴ በካሪዝማቲክ እንቅስቃሴ ውስጥ ከፍተኛ ኃይል ያስገኙት ዶክትሪኖች ሁሉ የመጡት ከኢ. ደብልዩ ኬንየን ነው ማለት ማጋነን አይሆንም።" ምክኮነል፥ ኬኔት ሐገን የኬንየንን አሳቦችና ቃላት እንዴት በቀጥታ ምንጭ ሳይጠቅሱ "የራሴ ናቸው" ብለው እንደተጠቀሙባቸው ለአብነት አቅርበዋል።

ኬኔት ሐገን	***ኢ. ደብልዩ ኬንየን***
መዝሙር 22 ስለ ኢየሱስ ስቅለት ሥዕላዊ መግለጫ ይሰጣል – ይህንኑ ከመስከሩት ዮሐንስ፥ ማቴዎስ ወይም ማርቆስ በበለጠ ግልጸት። (Christ our substitute, pp. 1, 4, 5,7)	መዝሙር 22 ስለ ኢየሱስ ስቅለት ሥዕላዊ መግለጫ ይሰጣል። ይህም ከዮሐንስ፥ ከማቴዎስ ወይም ከማርቆስ የበለጠ ግልጽ ነው። (What happened from the cross to the throne, pp. 44-45)
መተባበር ምንድርነው? የእኛ ከክርስቶስ ጋር ሙሉ ለሙሉ መተባበር ማለት ነው። ይህም የመተባበርን ታላቅ የአንድነት ትምህርት ይገልጥልናል። (The Resurection! What it gives us ... p.5)	"መተባበር ማለት ምን ማለት ነው? " ብለህ ልትጠይቅ ትችላለህ። መተባበር ማለት የእኛ በእርሱ የምትክ መሥዋዕትነት ውስጥ ሙሉ ለሙሉ መተባበር ማለት ነው። ይህም የመተባበርን ታላቅ የአንድነት ትምህርት "(Identification: Romance in redemption, p. 6, 7). ይገልጥልናል።
ሰው በአካል ውስጥ የሚኖር መንፈስ ነው . . . እርሱም ከእግዚአብሔር ጋር በአንድ ዓይነት ምድብ ውስጥ ነው . . . (Man of three dimension)	ሰው መንፈስ የሆነ ፍጡር ነው፤ ነፍስ ኖሮት በአካል ውስጥ ይኖራል . . . ከእግዚአብሔር ጋር በአንድ ምድብ ይኖራል "(The Hidden man, p. 40).

(የተቀሩትን ማነጻጸሪያዎች ከመጽሐፉ መጨረሻ ላይ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ያገኙአቸዋል።)

ከዚህ እንደምንረዳው፥ አብዛኛው የኪነት ሐገን ትምህርት የመጣው ቀጥታ ከኬንየን ተቀድቶ ነው። ይህም በበኩሉ፥ በቀጥታ በመገለጥ መጣልኝ የተባለው ትምህርት ከሰው የተገለበጠ መሆኑን ያሳየናል።

ነቢዩ ሞሐመድ ገብርኤል በመገለጥ ያመጣልኝ "ናዝል" ነው ሲል ያወጀው፥ ቅዱስ ቁርአን ውሎ ሲያድር ከብሉይ ኪዳንና ከአይሁድ ጽሑፎች የተገለበጠ መሆኑ እንደታወቀ ሁሉ(ለምሳሌ ሱረቱ 5:31ን ከዘፍጥረት 4:1–6 ጋር ያመሳክሩ)፥ የኪነትም ጉድ ገሃድ ወጥቷል። ሰዎች ይህንኑ ጉዳይ አስመልክተው ሲያፋጥጧቸው፥ "በስሕተት" ምንጭ ሳይጠቅሱ እንደቀረ ተናግረዋል። ይህ ግን የሚታመን አይሆንም። አንድና ሁለት ስሕተት እውነትም ስሕተት ሊባል ይችላል! የመጽሐፍ መሠረት የተጣለበት ጉዳይ ግን በዚህ የሚታለፍ አይሆንም።

በመሆኑም፥ የእምነት እንቅስቃሴን የጠነሰሱት የሌላውን መጽሐፍ ገልብጠው ያሳተሙት ኪነት ሐገን ሳይሆኑ፥ በኋላ እንደምንመለከተው፥ ከክርስቲያን ሳይንስና ከሜታፊዚካል ኑፋቄዎች አዛምደው ለሕዝብ ያቀረቡት ኬንየን ናቸው።

በነገራችን ላይ የአገራችን የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ቁጥር 676 እንደሚደነግገው፥ የሰውን መጽሐፍ፥ ዘፈን፥ መዝሙር፥ ሥዕል፥ ባጠቃላይም የጥበብ ወይም አርት ውጤት በከፊልም ሆነ ሙሉ ለሙሉ ገልብጦ ያሳተመ ሰው ለገንዘብ ወይም ለእስራት ቅጣት እንደሚዳረግ የታወቀ ነው። ይህንን ስንመለከት፥ የእምነት እንቅስቃሴ ገና ከአጀማመሩ በሌብነት ላይ እንደ ተመሠረተ እንገነዘባለን። መሠረቱ ከተበላሸ ደግሞ፥ ያው...

በቀጣዩ ምዕራፍ ይህንኑ ጠለቅ ብለን እንመለከታለን።

7

የእምነት እንቅስቃሴ ኑፋቄያዊ መሠረቶች

ከዚህ በላይ የተመለከትነው መረጃ፥ የእምነት እንቅስቃሴ የተጠነሰሰው በኬንየን እንጂ፥ ከእርሳቸው በገለበጡት ሐገን እንዳልሆነ አሳይቶናል። የኬንየንስ ምንጭ ምን ይመስላል?

የኬንየንን፥ በዚያውም የእምነት እንቅስቃሴን ኑፋቄያዊነት አስረግጦ ለማስረዳት የፈለገው አንድ ደራሲ በሚከተሉት ጥቅሶች ነበር ምዕራፉን አሐዱ ያለው። እስኪ አስተውለው ይመልከቷቸው።

"ለአእምሮ በምናገርበት ጊዜ፥ አንዳንድ ሰዎች ይፈራሉ። ወዲያውም ስለ ክርስቲያን ሳይንስ ያስታውሳሉ" (ኪነት ሐገን)።

"የሚመራመሩ ወንዶችና ሴቶች አዲስ ዓይነት ክርስትና ለማግኘት ሲሞክሩ ቆይተዋል። የሚፈልጉትም አዲስ ፍልስፍና ወይም አዲስ ሜታፊዝካል ጽንሰ-ሐሳብ ሳይሆን፥ በኢየሱስ ምድራዊ ሕይወት የታየውን የእውነታ መገለጥ ነው።" (ኬንየን)

«በአንድ ወቅት የኢ.ደብልዩ. ኬንየን ፅውር ተከታይ ነበርሁ... አሁን ግን ጥቂት ጊዜና ማገናዘቢ ካገኘሁ በኋላ ኬንየን ከክርስቲያን ሳይንስ ብዙ አሳቦችን ‹እንዳጠመቀ› ልረዳ ችያለሁ። ይህንንም በማደረጉ ‹ፔንተኮስታል ክርስቲያን ሳይንስ› የሚመስል ነገር ምንጭ ለመሆን በቅቷል – ሰውየው ራሱ ፔንተኮስታል ባይሆንም!» (ጆን ከኒንግተን)

የዚሁ ደራሲ ጥናታዊ ጽሑፍ፥ "ከዚህ በላይ የተመለከቱት ጥቅሶች የኬንየን ትምህርት ከኑፋቄያዊ ምንጭ እንዳቆጠቆጠ ይጠቁማል" ሲል ማብራራቱን ይቀጥላል። ይህም ኑፋቄ በተለይም ክርስቲያን ሳይንስ የተሰኘው ነው። ሐገንም ራሳቸው የሚሰብኩባቸው ጉባኤዎች ትምህርቱ ከክርስቲያን ሳይንስ እንደመነጨ በመጠርጠር ከስጋት ላይ እንደወደቁ ገልጸዋል። የፍርሃታቸውን እውነተኛነት ከጥቂት ገጾች በኋላ እናብራራለን። ከዚያ በፊት ግን የእምነት ሥነ-መለኮትን በተመለከተ ጥቂት ነጥቦች እናነሣለን።

የእምነት ሥነ-መለኮት – አዲስ መገለጥ ወይስ ኑፋቄ?

ኑፋቄ የሚለውን አሳብ በተመለከተ፥ የተለያዩ ምሁራን

የተለያዩ ፍቺዎች ሰጥተዋል። በመሆኑም፥ አንዳንዶች ከመሠረታዊ የክርስትና እምነት ያፈነገጠ ሃይማኖታዊ ተቋም ነው ሲሉ፥ ሌሎች ደግሞ አስመሳይ ክርስትና በሚል አጠር ያለ ስያሜ ይገልጹታል። በበኩሌ ግን የሚከተለው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የኑፋቄን ምንነት በግልጽ የሚያስረዳ ይመስለኛል።

"ነገር ግን ሐሰተኞች ነቢያት ደግሞ በሕዝቡ መካከል ነበሩ፤ እንዲሁም በመካከላችሁ ደግሞ ሐሰተኞች አስተማሪዎች ይሆናሉ፤ እነርሱም የዋጃቸውን ጌታ ክደው የሚፈጥንን ጥፋት በራሳቸው ላይ እየሳቡ የሚያጠፋ ኑፋቄን አሾልከው ያገባሉ፤ ብዙዎችም በመዳራታቸው ይከተሉአቸዋል፤ በእነርሱ ጠንቅ የእውነት መንፈስ ይሰደባል። ገንዘብንም በመመኘት በተፈጠረ ነገር ይረቡባችኋል፤ ፍርዳቸውም ከጥንት ጀምሮ አይዘገይም፤ ጥፋታቸውም አያንቀላፋም" (2ጴጥ. 2፡1–3)።

ከዚህ ምንባብ ውስጥ ለአጽንኦት ያህል ያስመርኋቸውን ልብ ብለው ይመልከቱ። ከሁሉም በላይ የሚያሳዝነው የኑፋቄ አስተማሪዎች ለገንዘብ ሲሉ የዋጃቸውን ጌታ መካዳታቸው ነው። ይህም በመሆኑ፥ ሌሎች በማይጠረጥሩበት መንገድ አጥፊ የሆነውን የኑፋቄ ትምህርታቸውን በአማኞች መካከል አሾልከው ያገባሉ። የነ ሐገንን ትምህርት የወሰድን እንደሆነ፥ ለረዥም ጊዜያት ብዙዎች የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት አገልጋዮች ሲጠቀሙበት መቆየታቸው እውነት ነው። በየቤተ ክርስቲያኑ ‹የንጉሥ ልጅ ነኝ፤ ተፈውሻለሁ....› ዓይነት አባባሎች ይደመጣሉ።

ሰዎች ለበሽተኞች ከጸለዩ በኋላ፥ ጌታ ያንን ወንድም ወደራሱ ይወስድ እንደሆን ሳይጠረጥሩ፥ ‹ተፈውሰሃል፤ መድኃኒትህን ጣል› ይሉታል። እናም ጌታ በቀጣዩ ዕለት እንደ ፈቃዱ ሲወስደው "እምነት ጎድሎት ነው" ሲሉ ያሙታል።

አንዳንዶች ለዚህ አጓጉል ሕይወት የሚዳረጉት በከንቱ ‹የዩቶፒያ› ምኞት ነው – እንደ ኮሚኒስቶች ምድርን ገነት ካላደረግን በሚል ምኞት! የኬንየንም ሁኔታ ከዚህ የተለየ አልነበረም።

የእምነት እንቅስቃሴ መሥራች የሆኑት ኬንየን፥ ወደዚሁ ኑፋቄ የገቡት "ሆን ብለው" ነው ማለት ያስቸግራል። በመጽሐፋቸው ውስጥ እንዳመለከቱት፥ በዘመናቸው የነበረችውን ቤተ ክርስቲያን አሠራር ባለመውደዳቸው፥ "አዲስ ዓይነት ክርስትና" አመጣለሁ ብለው ነበር የተነሡት።

ይህ እንግዲህ፥ እኛም የቤተ ክርስቲያንን ድካምና ማሽቆልቆል እያየን እንደምናዝንና ለእድገቷ የሚበጀውን ሁሉ ለማድረግ እንደምንጥር ማለት ነው። አሳባቸው ግሩም ሆኖ ሳለ መፍትሔ ፍለጋ የሄዱት ወደ እግዚአብሔር ዘንድ ሳይሆን ወደሚያውቁት ሜታፊዚክስ ዘንድ ሆነ። ይህም የገዛ ወዳጆቻቸው ጆን ኬንግተን "ፔንተኮስታል ክርስቲያን ሳይንስ" ሲሉ የሰየሙትን ኑፋቄ እንዲፈጥሩ አድርጓቸዋል።

ለመሆኑ፥ "ኬንየን የሰበኩት አዲስ መገለጥ ይሆን?" ለሚለው ጥያቄ፥ ዶክተር ምክኮነን የሚከተለውን መልስ ይሰጣሉ።

"በመጀመሪያ ደረጃ፥ የኬንየን ፍልስፍና አዲስ ዓይነት ሜታፊዚክስም ሊባል አይችልም። ኬንየን ያስተማረው አዲስ አሳብና ክርስቲያን ሳይንስ ለአያሌ አሥርተ–ዓመታት ሲያስተምሩ የኖሩትን የፈውስ፥ የአምንታዊ

ኑዛዜና የብልጽግና ዶክትሪኖች ነው። በሁለተኛ ደረጃ፥ መጽሐፍ ቅዱስ ተጽፎ ከተፈጸመ በኋላ ደግሞ አዲስ መገለጥ ይመጣል ብዬ አልጠብቅም" (A different gospel, ሰላለቀ፥ ገና አዲስ መገለጥ ይመጣል ብዬ አልጠብቅም" (A different gospel, p.20)።

የኬንየንና የሐገንን መገለጥ አዲስ አለመሆኑን ስንመለከት፥ በአገራችንም "ተገለጠልን" እያሉ ከየቤተ ክርስቲያናቸው አንድ እፍኝ ሰው ይዘው የሚወጡትን ሰዎች ጉዳይ የምንመለከተው በአንክሮ ይሆናል።

በዘመናችን "ተገለጠልን" እያሉ የተነሡ ብዙ ሰዎች ለጥፋት ይጣደፋሉ! እንደኔ እንደኔ ዝግ ብለው የመገለጣቸውን ምንጭ ቢመረምሩና ለመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጣን ቢገዙ መልካም ነው፤ ቃሉ እንደሚል – "ጥፋታቸው አያንቀላፋምና!" የሚገርመው ደግሞ የነ ሐገንን መጽሐፍ አንብበው ሲያበቁ መገለጥ እንደመጣላቸው የሚናገሩ ሰዎች ናቸው።

የኬንየን ወንጌል

ኬንየን "መገለጥ" ሲሉ ይጠሩ በነበረው ወንጌላቸው አማካኝነት–በዓለም ላይ ለሚታዩ ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ቀውሶች ሁሉ መፍትሔ እንደሚያመጡ ተናግረው ነበር። ከዚህም በላይ "የመገለጥ እውቀት" ትምህርታቸው በአጋንንትም ሆነ በስሜት እውቀት ያልታሰሩ ምጡቅ ሰዎች (supermen) እንደሚያስገኝም ገልጸዋል።

"እነዚህ እውነቶች ሕይወታችንን ሲቆጣጠሩ፥ መንፈሳዊ ምጡቅ ሰዎች፥ የአጋንንትና የበሽታ ጌቶች ያደርጉናል። ይህም የዝለትና የውድቀት ሁሉ ፍጻሜ ይሆናል። በዚህ ጊዜ ሁሉም ነገር የእኛ ስለሆነ፥ ለእምነት የሚደረግ ትግል አይኖርም። እርሱም በውስጣችን ስለሚሆን፥ ለኃይል የሚቀርብ ጸሎት አይኖርም . . . በእነዚህ ድንቅ እውነታዎች ብድግ ብለን ሰፍራችንን እንይዛለን። ስንወጣም በእግዚአብሔር እንደተሞሉ ምጡቅ ሰዎች እንኖራለን።"

ወደ በኋላ እንደምንመለከተው፥ ይህ የምጡቅ ሰብነት ዶክትሪን የኒው ኤጅም ቁልፍ ግንዛቤ ነው።

ኬንየንና ፔንተኮስታል እንቅስቃሴ

ላይ ላዩን ስንመለከት፥ የአማኞች "ምጡቅ ሰብነት" እና በሁሉም ላይ የበላይነትን መጎናጸፍ የሚያስረዳው የኬንየን ዶክትሪን ደንበኛው ፔንተኮስታሊዝም እንደሆነ ልናስብ እንችላለን። በተለይም ኬንየን ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት በኋላ በፔንተኮስታል የፈውስ አገልጋዮች ላይ ያስከተሉትን ተጽዕኖ በማስመልከት የተጻፉትን አሳቦች ያገናዘብን እንደሆነ ኬንየን ፔንተኮስታል ናቸው ማለቱ የሚቀል ይሆናል። ይሁንና፥ ኬንየን የፔንተኮስታል ሰባኪ እንደሆኑ የእምነት እንቅስቃሴዎች በሰፊት ከሚናገሩት በተቃራኒ፥ የገዛ ልጃቸው ኬንየን በልሳን ተናግረው እንደማያውቁና ፔንተኮስታል እንቅስቃሴ ላይ የጥላቻ አመለካከት እንደነበራቸው መስክረዋል።

"የፔንተኮስታል እንቅስቃሴ የሚባለው ነገር . . . ለብዙዎች በረከት ሆኗል! ይሁንና፥ ለሦስት ዓመታት በጥንቃቄ ካጠናሁ በኋላ፥ ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ

እንደሚያመዝን ተረድቻለሁ።[2]

ኬንየን ወደ በኋላ የጻፉአቸው የፈውስ ጽሑፎች በፔንተኮስታሎቹ ዘንድ ተቀባይነት ቢያገኙም፣ መቼም ቢሆን የፔንተኮስታል የታሪክ ዘጋቢዎች አጨብጭበው አልተቀበሉአቸውም።

ኬንየን ከሕይወታቸው ማብቂያ አካባቢም ሁለት የፔንተኮስታል ዓይነተኛ ዶክትሪኖችን ማለትም የመንፈስ ቅዱስን ጥምቀት ሁለተኛ የጸጋ ተግባር (Subsequence) እና የልሳንን የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት መረጃነት (Initial evidence) ተቃውመዋል።

"መጽሐፍ ቅዱስ ልሳናት በመንፈስ ቅዱስ መሞላታችንን እንደሚያረጋግጡ አለመግለጹ ብቻ ሳይሆን ልሳናትን የመንፈስ ቅዱስ ሙላት መረጃ ማድረግ እግዚአብሔር ከአዲስ ፍጥረት ጋር የሚያከናውነውን ተግባር ሕግ የሚቃረን ነው"[3] *ብለዋል።*

ሴት ልጃቸው እንደሚሉት፣ ኬንየን በስብሰባዎቹ ላይ የጸጋ ስጦታዎችን እስከዚህም አያደፋፍሩም ነበር። እንደ ኬንት ሐገንም ትንቢት እንደመጣላቸው ወይም ኢየሱስን እንዳዩ አልተናገሩም። ስለ መለኮታዊ ፈውስ የተናገሩትና ያደረጉትም ሁሉ፣ ፔንተኮስታል ያልሆነ ሰው በሚያከናውንበት መልኩ ነበር።

በአሜሪካ ከፔንተኮስታሎቹ ቀደም ብሎ ስለ መለኮታዊ ፈውስ ማስተማርና መተግበር የጀመሩት ኬንየን፣ የፔንተኮስታሎቹ የፈውስ ትምህርት ይበልጥ "በስሜት እውቀት" ላይ ያተኮረ እንደሆነ በመግለጽ ተቃውመው ነበር።

ኬንየንና ሜታፊዚካል ኑፋቄዎች

የኬንየን የፈውስ ሥነ-መለኮት ከፔንተኮስታሎቹ ጋር ካለመስማማቱም በላይ፣ ሐገን እንደሚሉት በቀጥታ ከእግዚአብሔር ዘንድ የመጣ አልነበረም። ይልቁንም፣ ኬንየን የሚፈረጁት "ሜታፊዚክስ" ተብሎ በሚጠራውና እንደ ክርስቲያን ሳይንስ፣ አዲስ አሳብ፣ አንድነት የክርስትና ትምህርት ቤት (Unity school of christianity)፣ የአእምሮ ሳይንስ ያሉትን ባጠቃለለው መለኮታዊ ፈውስ ውስጥ ነው።

ኬንየን የእምነት እንቅስቃሴ ትምህርታቸውን ከእንዲህ ዓይነቱ ኑፋቄ እንዳሰባሰቡ የቅርብ ወዳጃቸው የነበሩት ጆን ኬንግተን እንደሚከተለው መስክረዋል።

"በዚያን ጊዜ ግራ ያጋቡኝ ከነበሩት ነገሮች መካከል አንዱ በእርሱ [በኬንየን] እና በክርስቲያን ሳይንስ ትምህርቶች መካከል የነበረው መመሳሰል ነበር። እናም ስለዚሁ መመሳሰል እንነጋገር ነበር። እርሱም ይህንኑ እውነታ ተቀበለው። በክርስቲያን ሳይንስ ውስጥ የሚጎድለው ነገር የኢየሱስ ደም ብቻ ነው ሲል እንደመለሰልኝም ትዝ ይለኛል። ኬንየን የክርስቲያን ሳይንስ ጽንሰ-አሳቦች ብቻ ሳይሆን የአመሠራረቱንም ዝርዝር ጉዳዮች ያውቅ ነበር። ስለ ክርስቲያን ሳይንስና የሔግሊያን አስተሳሰብ ፍልስፍናዊ ሥሮች ወይም በሙቂያናስ ላይ ስትንዝ የሜሪ በከር ኤዲን ሕይወት ስለለወጠው የሕግ ባለሙያ ሲናገር እሰማው ነበር። እናም የፍልስፍናውን ውጋ ከዚሁ የውጋ ጉድጓድ እንደጨለፈ ገለጸልኛል።"[4]

ሌላውና ከኬንየን ጋር በርካታ ጊዜያቸውን ያሳለፉት ኤርን ቦክስተር፣ "ያለ ጥርጥር ሜሪ ቤከር ኤዲ በኬንየን ላይ ተጽዕኖ እንዳሳደሩ" ይናገራሉ።

"ይህን ያልሁበት ዋነኛው ምክንያት በክርስትና ስም ከተናገሩቸው ነገሮች ውስጥ ሜታፊዚካል አሳቦችን ለይቼ ለማውጣት በመቻሌ ብቻ አይደለም! ነገር ግን ከዚህ በፊትም ለጥቂት ጊዜያት እንዳደረገው፣ አንድ ከሰዓት በኋላ በቤቱ ውስጥ ዘና ብለን ተቀምጠን ነበር። በመደርደሪያዩ ውስጥ ከተቀመጡት አያሌ መጻሕፍት የሜሪ ቤከር ኤዲን የቅዱሳት መጻሕፍት ቁልፍ ተመለከተ! የዚህችን ሴትዮ አጠቃላይ አጻጻፍ ስለምቃወም እንዲሁ ለማጣቀሻ ያህል ነበር ያስቀመጥሁት። እርሱ ግን ብድግ አድርጎ ያነበው ጀመር! እኔም ልረብሸው ስላልፈለግሁ ዝም ብዬው ወደ ሌላ ክፍል ሄድሁ። ከ30 ወይም 40 ደቂቃዎች በኋላ ስመለስ አሁንም እያነበበው ነበር። በዚህ ጊዜ አስተያየቱን ስለነዘር፣ ከሜሪ ቤከር ብዙ ጠቃሚ ነገሮች እንደሚገኙ ገለጸልኝ። ይህም የእምነት አቋሞቹን ያውጣጣው ከመጽሐፍ ቅዱስ ብቻ ሳይሆን፣ ከሜታፊዚክስም ጭምር እንደሆነ እንዳውቅ አደረገኝ።"[5]

ኬንየንም ራሳቸው በነ ክርስቲያን ሳይንስ ላይ ከፍተኛ ትኩረት እንደነበራቸው የሚከተለው ጽሑፉ ዋቢ ይቆማል።

"የክርስቲያን ሳይንስ፣ የአንድ አምላክን፣ የአዲስ አሳብንና መናፍስትን አስደናቂ እድገት ልናናንቅ እንችልም . . . ይህ በዘመናዊቱ ቤተ ክርስቲያን ላይ የሚሰነዘር የስም ግድፈት ነው – ግድፈትም ብቻ ሳይሆን ተግዳሮት ነው።"

ኬንየን እንግዲህ የነ ክርስቲያን ሳይንስና አዲስ አሳብ ልምምድ ስለማረካቸው ነበር ወደ ቤተ ክርስቲያን ጨልፈው ያስገቡት።

"እዚህ ላይ አንድ ግልጽ ሊሆን የሚገባው ነጥብ አለ! በአምንታዊ አስተሳሰብ የታጀቡና (እንደ ናስቲክ ሁለትዮሽ እውነታን ክዶ) በሽታን ምልክት ብሎ የመጥራት ዶክትሪኖች፣ አዲሱ አሳብና ውላጆቹ ከመከሰታቸው በፊት በክርስቲያኖች መጻሕፍት ውስጥ አልተጠቀሱም ነበር። ስለሆነም፣ ዶክትሪኑ ከእነዚህ ኑፋቄዎች መንጭቶና ተደራጅቶ ሲያበቃ፣ የፈውስ አገልግሎት ለማካሄድ በሚሻ ክርስቲያኖች ተጨልፎ እንደተወሰደ መመልከቱ ቀላል ነው።" (ተሬስ ኒውማን) (ስለ አዲሱ አሳብ የኒው ኤጅና የእምነት እንቅስቃሴ ዝምድና ከሚቀርብበት ምዕራፍ ይመልከቱ።)

ስለሆነም፣ "ኬንየን ለኑፋቄዎቹ ተግዳሮት ምላሽ በመስጠት፣ የፈውስን አገልግሎት በቤተክርስቲያን ውስጥ ለማካሄድ ሲሉ የሜታፊዚክስ አሳቦችን አሰባስበዋል" (A different gospel, p. 29)።

8

ኬንት ሐገንና የእምነት እንቅስቃሴ

"እንዳንዶቻችን እንደ ሐዋርያው ጳውሎስ ከአንድ የበረከቱ የጸጋ ስጦታዎች አሉን… ይመስገነው የመስበክና የማስተማር ስጦታዎች አሉኝ። ምንም እንኳ በልሳንና በትንቢት ብናገርም፥ እስከ 1952 ድረስ ሥልጣኑ አልነበረኝም። ወደ ነቢይነት አገልግሎት የገባሁበትን ጊዜ በትክክል አውቃለሁ" (ኬንት ሐገን)።

"ምንም እንኳ ኬንየን የእምነት እንቅስቃሴ የተመሠረተባቸውን ትምህርቶች ቢደርስም፥ በካሪዝማቲክ ክርስቲያኖች ዘንድ ትምህርቶቹ በፍጥነት እንዲያድጉ ያደረገው ኬንት ሐገን ነው"(A different gospel)።

የልጅነት ሕይወታቸውን በልብ ድካም በሽታና በትካዜ ተሸብበው የኖሩት፥ ሐገን ወደ "ሲኦል ወርደው" እንደነበር ጽፈዋል።

"የምድር ብርሃናት እስኪደበዝዙ ድረስ፥ ታች፥ ታች፥ ታች፥ ወረድሁ… ወደ ታች በወረድሁ ቁጥር የጽልመቱ መጠን እያየለ ሄደ! በመጨረሻው ጭልም አለ። እጄ አንድ ኢንች ያህል ወደ ዓይኖቼ ቢቀርብ እንኳ ላየው አልችልም ነበር። ወደ ታች በወረድሁ ቁጥር ሙቀቱም እያየለ ሄደ። በመጨረሻም፥ በጥልቁ ጥግ ግድግዳዎች ብርሃናት ደምቀው ሲያበሩ አየሁ። እነዚህም ከሲኦሉ እሳት የመጡ ናቸው። ልክ ማግኔት ብረትን እንደሚስብ፥ ግዙፉ የእሳት ነበልባል ወደ ራሱ ሳበኝ። እኔ ወደዚያ ለመሄድ አልፈለግሁም ነበር። እናም በእግሮቼ ባልራመድ፥ ልክ ብረት ወደ ማግኔት እንደሚሳብ መንፈሴ ወደዚያው ተሳበ። ዓይኖቼን ከነገሩ ላይ ለማንሣት አልቻልም ነበር። ሙቀቱ ፊቴን ጠበሰው። ይህ ከሆነ ብዙ ዓመታት ቢያልፉም፥ ልክ ያኔ ካየሁት ባነሰ ደረጃ አስታውሰዋለሁ። ትናንት ምሽት የተፈጸመ ያህል በአእምሮዬ ውስጥ ትኩስ ትውስታ አለው።"[1]

ይኸው ገጠመኝ ለተጨማሪ ሁለት ጊዜያት የደረሰባቸው ሲሆን፥ ለሦስተኛ ጊዜ ወደ ሲኦል ከወረዱ በኋላ፥ ሐገን ሕይወታቸውን ለክርስቶስ በመስጠት በሰላም ለመሞት እንደተዘጋጁ ይናገራሉ።

ሌላው የሐገን "አቅጣጫ–ለዋጭ" ገጠመኝ የአገልግሎታቸው መልሕቅ የሆነው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል (ማርቆስ 11:23–24) "መገለጥ" ነበር። ሐገን ይህንን "መገለጥ" ያገኙት ታመው ለመሞት በሚያጣጥሩበት ወቅት ነበር።

"እውነት እላችኋለሁ፥ ማንም ያለው ነገር እንዲደረግለት ቢያምን በልቡ ሳይጠራጠር፥ ይህን ተራራ– ተነቅለህ ወደ ባሕር ተወርወር ቢል ይሆንለታል። ስለዚህ እላችኋለሁ፥ የጸለያችሁትን የለመናችሁትንም ሁሉ እንዳገኛችሁት እመኑ፥ ይሆንላችሁማል።"

ሐገን ከዚህ ጥቅስ በመነሣት፥ "የእምነት መመሪያ ይህ ነው – በልብህ እመን፥ በአፍህ ተናገር፥ የምትፈልገው ሁሉ ይሆንልሃል"[2] የሚል ደንብ አውጥተው፥ በየዕለቱ በበሽታቸው ላይ መለማመድ ያዙ። ይሁንና፥ ፈውሱ ፈጥኖ አልመጣም።

ከዚያም፥ በነሐሴ 1934 የማርቆስ 11:23–24 ቀጣይ "መገለጥ" መጣ።

"በዚህ ጊዜ በማርቆስ 11:24 ውስጥ ያለው ጥቅስ ምን እንደሚል በትክክል ተረዳሁ። እስከዚያን ጊዜ ግን እስከፈወስ ድረስ ልጠብቅ ነበር። ይሁንና፥ ጥቅሱ ስትጸልይ ማመን አለብህ እንደሚል ተመለከትሁ። ፈውሱ የሚመጣው ከአምነቱ በኋላ ነው። እኔ ግን ቅደም–ተከተሉን እያቀያየርሁ ነበር። ገብቶኛል ገብቶኛል አልሁ በደስታ። ምን ማድረግ እንዳለብኝ ገብቶኛል። ጌታ ሆይ፥ እዚህ ከአልጋዬ ላይ ተስፋ ሳለሁና ልቤም በትክክል ሳይሠራ፥ ሽባነቴ እንደተወገደ ማመን አለብኝ።"[3]

ይህንኑ ኑዛዜ ካሰሙ ከአሥር ደቂቃዎች በኋላ፥ መንፈስ ቅዱስ፥ "እንደተፈወስህ ታምናለህ። እናም ከተፈወስህ እንግዲህ ከአልጋው መነሣት አለበህ" እንዳላቸው ሐገን ይናገራሉ። በዚህ ጊዜ ሐገን ብድግ ብለው በዕቃዎች ላይ እየተደገፉ በቤት ውስጥ ለመንቀሳቀስ ቻሉ። ይህንንም ለብዙ ጊዜያት ከደጋገሙ በኋላ፥ ለዋት ከሚያሠጋቸው ሕመማቸው እንደዳኑ ይናገራሉ – ምንም እንኳ ለዓመታት የበሽታው ምልክቶች ባይለያቸውም[4]!

በአካባቢው በነበረችው የባፕቲስት ቤተ ክርስቲያን ከዶክትሪኗ ጋር የማይጣመድ አገልግሎት ማቅረብ የጀመሩት ሐገን፥ በ1937 ወደ ፔንተኮስታሎቹ ማዘውተር ያዙ። ይህንንም ያደረጉት በልሳን የመናገር ፍላጎት ሳላደረባቸው አልነበረም። እስከዚያን ጊዜ ድረስ ሐገን ይህንን ልምምድ ያወግዙ ነበር። ወደዚያ የሄዱት በወቅቱ እርሳቸው በጣም የሚያምኑበትን የፈውስ አገልግሎት የሚለማመዱት የሙሉ ወንጌል አብያተ ክርስቲያናት ስለነበሩ ነው። በዚያን ዓመት ሐገን "የመንፈስ ቅዱስን ጥምቀት" አግኝተው በልሳን እንደተናገሩ ይገልጻሉ።

በ1937 ሐገን በአሴምብሊስ ኦፍ ጎድ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የማገልገል ዕድል ስላገኙ፥ በቴክሰስ ውስጥ በተለያዩ ትናንሽ አብያተ ክርስቲያናት የመጋቢነትን አገልግሎት አበርክተዋል። "ከክብር ደመና" በተጨማሪ፥ ሐገን አንዲት ሴት እርሳቸው በሚመሩት አገልግሎት ውስጥ እየደነሰች ሳለ በአየር ላይ እንደተንሳፈፈችና ሌላዋ ደግሞ ለ8 ሰዓታትና 40 ደቂቃዎች አእምሮዋን ስታ እንደቆየች ገልጸዋል[5]። በሐገን የመጋቢነት አገልግሎት ውስጥ ተደጋጋሚ የፈውስ ክስተቶችና "የሙታንም ትንሣኤ" እንደታዩ ሐገን "plead your case" በሚለው መጽሐፋቸው ውስጥ ዘግበዋል[6]።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ እንደ ተጠቀሰው፥ አንድ የሐገን ቤተ ክርስቲያን ንቁ አባል ይሞትና ወደ መንግሥተ ሰማይ ይሄዳል። ሰውየው የሰንበት ትምህርት ቤት ተቆጣጣሪና ከገቢው ሃያ እጅ አሥራት የሚከፍል በመሆኑ፥ ይህንኑ ግለሰብ ላለማጣት ሲሉ ሐገን ተግተው ይጸልያሉ። በዚህ መሀል ሰውየው

መንግሥተ ሰማይ ደርሶ ከኢየሱስ ጋር ሲገናኝ፥ ወደ ቤቱ እንዲመለስ ይነገረዋል። ሰውየው ግን ለመመለስ እንደማይፈልግ ሲናገር፥ ወንድም ሐገን ያንተን መምጣት አይደግፍም የሚል ምላሽ ከኢየሱስ እንደተሰጠው ይነገራል። ከዚያም ይህንኑ ታሪክ እየተረኩ፥ ኪኑት ሐገን የምልጃ ሥልጣን አለኝ ሊሉ ያውጁ ገባ።

ይሁንና፥ ሐገን ለመጋቢነቱ አገልግሎት የሚበቃ "ቅባት" የለኝም የሚል እምነት ስላላቸው፥ የመጋቢነት አገልግሎታቸውን በተመለከተ "መለኮታዊ ንስሐ" መግባት እንዳለባቸው ገልጸዋል[7]። በባፕቲስት ወንጌላዊነት ለሦስት ዓመታት (1934–1937)፥ በአሴምብሊስ ኦፍ ጎድ መጋቢነት ለ12 ዓመታት (1937–1949) ያገለገሉት ሐገን፥ የመጨረሻ ስብከታቸውን በቴክሳስ በ1949 ነበር ያቀረቡት።

ከዚያ በኋላ ወደ ፈውስ ሪቫይቫል ፊታቸውን አዞሩ(1947–1958)። በዚህ ወቅት በቤተ ክርስቲያን ደረጃ ሳይሆን፥ እንደ ጎርደን ሊንድሲ ከመሳሰሉት ግለሰቦች ጋር በመሆን "ተጠራሁበት" ያሉትን የነቢይነትና የመምህርነት አገልግሎት "የመጀመሪያ ክፍል" ጀመሩ። ሐገን ከፈውስ አገልጋዮች ጎን ቢሰለፉም፥ እንደ ብራንሃም፥ ሮበርትስና ኤለን አዎስከምስህ ስላሉበት፥ የፈዋሽነት ሚና ሊጫወቱ አልቻሉም። እናም የነቢይነትና የአስተማሪነት አገልግሎት አበርክተዋል።

ሐገን እንደ አስተማሪና ነቢይ

ሐገን የማስተማር ስጦታ እንዴት እንደመጣላቸው ሲገልጹ፥

"ስተኛ ቆይቼ ነበር። የምጠጣውን ውኃ ለማግኘት ስል በሳሎኑ በኩል ወደ ኩሽና አመራሁ። ከዚያ ተመልሼ ሳሎኑ ቤት ስደርስ በላዬ ላይና በውስጤ አንድ ነገር ወደቀብኝ። ልክ የሕዝብ ስልክ ለመደወል የምታስተምጡት ሣንቲም ወደ ታች ሲወርድ እንደሚሰማው ያሀል ነበር። ፈዝዤ ቆምሁ። ወዲያውም ነገሩ ምን እንደሆነ አወቅሁ። የማስተማር ስጦታ ነበር። የማስተማር ቅባት ነበር ወደ ውስጤ የወረደው። እኔም እንግዲህ፥ ማስተማር እችላለሁ አልሁ።"[8]

በመደበኛ ትምህርት ወይም በሥነ-መለኮታዊ ሥልጠና ብዙ ያልገፉት ሐገን፥ ትምህርታቸው "ከከፍተኛ ምንጭ" እንደሚመነጭ ይናገራሉ። ይህም በእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች "የመገለጥ እውቀት" የሚለው ስውር "ቅባት" ነው።

የነቢይነት ስጦታ ተቀብያለሁ ያሉት ደግሞ ከ9 ዓመታት በኋላ በ1952 ነበር። ሐገን ለነቢይነት የሚሰጡት ፍች "ከሌሎች ነገሮች በተጨማሪ ራእዮችና መገለጦች ያሉት"[9] የሚል ነው። እኚህ ሰው ስምንት ጊዜ ኢየሱስን እንዳዩና በመጽሐፍ ተጠርዘው ሊወጡ የሚችሉ ራእያዊ ገጠመኞችን እንዳሳለፉ ይናገራሉ።

በመጀመሪያ ሐገን ኢየሱስን ያዩት ከሥጋቸው ተለይተው ወደ ሰማይ በመን እንደነበር ይናገራሉ። በ1950 ዓ.ም. በወንጌል ስርጭት ስብሰባ ላይ ሳሉ አንድ ድምፅ ከሰማይ ወደ ላይ ና ሲል ይጠራቸዋል። ልክ ሐዋርያው ዮሐንስ ከፍጥሞ ደሴት ተነጥቆ በመሄድ የራእይን መጽሐፍ መልእክት እንደተቀበለ ሁሉ፥ ሐገንም ወደ "መናፍስት ዓለም" እንደዘለቁ ይናገራሉ። በዚህም ዓይነት

ከመንግሥተ ሰማይ ደጅ ባለው ተራራ ላይ ደረሱ።

እዚያም ለአጭር ጊዜ ከኢየሱስ ጋር ከተነጋገሩ በኋላ፥ *ለተጨማሪ ትምህርት በኢየሱስ ወደ ሲኦል ተላኩ።* (ወደ ሲኦል ለአራተኛ ጊዜ መላካቸውን ልብ ይሏል!) ሐገን ወደ ስብሰባው ተመልሰው ከመጡ በኋላ፥ ወዲያውኑ ዳግም ተነጥቀው ወደ በረሃማ ስፍራ በመወሰድ ከአንድ ፈረሰኛ እጅ "ጦርነትና ጥፋት" በሚል ርእስ የተጻፈ አንድ የመጽሐፍ ጥቅልል ተቀበሉ። "በኢየሱስ ስም" እንዲያነቡ ስለ ታዘዙ፥ የመጽሐፍ ጥቅልሉን ከመልአኩ እጅ ወስደው በአሜሪካ ከተሞች ላይ ስለሚደርሰው ጥፋትና በመጨረሻው ዘመን ስለሚሆነው ታላቅ መነቃቃት እንዳነበቡ ይናገራሉ። ሐገን እንደሚሉት፥ በዚያ የወንጌል ስብሰባ ላይ የነበሩት ሰዎች የመጽሐፉን ጥቅልል ሲያነቡ ሰምተዋል። አንብቦ እንደ ጨረሰም ወደ ስብሰባው እንደ ተመለሰ ነው የሚናገረው።

አሁንም ራእዩ ገና አላለቀም። ኢየሱስ ስለ አገልግሎቱ ሊያነጋግራቸው ፈልጎ ዳግም ወደ ሰማይ እንደወሰዳቸው ይናገራሉ። በዚህም ጊዜ በወንጌላዊነትና በመጋቢነት ያሳለፉአቸው የመጀመሪያዎቹ 15 ዓመታት በራሳቸው ፈቃድ ያቃጠሏቸው እንደሆኑ ተነገራቸውው። ይህንን አገልግሎት ትተው ወደ ፈውስ እንቅስቃሴ በመዛወራቸው ወደ አገልግሎቱ "የመጀመሪያ ክፍል" እንደ ገቡ ተገለጸላቸው። በዚህ በመጀመሪያው ክፍልም ቢሆን፥ ኢየሱስ "እኔ ያልሁህን አልፈጸምህም። ይህም የሆነው ላንተ የተናገረው መንፈሴ እንደሆነ ስለተጠራጠርህ ነው" እንዳላቸው ይገልጻሉ። ስለሆነም፥ ሐገን ላለማመናቸው ንስሓ ገብተው ለስምንት ወራት (ከጥር – እስከ ነሐሴ 1950) ወደቆየው "ሁለተኛው ክፍል" አመሩ። ሐገን በአገልግሎታቸው ኢየሱስን ሙሉ ለሙሉ ያስደሰቱት በዚህ ጊዜ እንደሆነ ይናገራሉ። (የሚገርመው ሐገን የኬንየንን መጻሕፍት ለመጀመሪያ ጊዜ አነበብሁ የሚሉትም በዚሁ በ1950 መሆኑ ነው! ይጠርጠር።)

በዚሁ በመስከረም 1950ው ራእይ፥ ኢየሱስ ወደ "ሦስተኛው ክፍል" አገልግሎታቸው እንደሚገቡ እንደገለጸላቸው ይናገራሉ። በዚህ ጊዜ ታማኝ ሆነው ከተገኙም፥ ኢየሱስ እንደ ገና መጥቶ ወደ "አራተኛውና የአገልግሎቱ ማጠቃለያ ወደሚሆነው ክፍል 4" እንደሚመራቸው የተገለጠላቸው መሆኑን ጽፈዋል[10]።

ከ1950 እስከ 1959 የነበረው ጊዜ የሐገን አገልግሎት ያዘቀዘቀበት ጊዜ ነበር። ምንም እንኳ ኢየሱስ ሰባት ጊዜ እንደታያቸው ቢናገሩም፥ አገልግሎታቸው ተዳክምዋ ነበር። ሐገንም ቢሆን ይህ ወቅት የዕዳ ብርካቴና የሕዝብ ብዛት መመንመን የተከሰተበት መሆኑን አምነዋል[11]።

በየካቲት 1959 ከኢየሱስ በተሰጠው ስድስተኛው ራእይ፥ ሐገን ለዚህ ችግር ከራሱ መንስዔ ምን እንደሆነ ለማወቅ መቻላቸውን ይናገራሉ። በዚህ ጊዜ ሐገን በቴክሳስ ከተማ በመውደቃቸው እጃቸው ስለተሰበረ ሆስፒታል ውስጥ ተኝተው ይሠቃዩ ነበር። አሁንም ኢየሱስ ወደ ሆስፒታሉ ድረስ መጥቶ "በእግዚአብሔር ፈቃድ" ብቻ እየተራመዱ እንዳለ ነገራቸው። በመሆኑም፥ ከነቢይነት አገልግሎታቸው በላይ ለማስተማር አገልግሎታቸው ትኩረት የሚሰጡበትን "ቀልብ ለማሰር" ሲል ሰይጣን የሐገንን እጅ እንዲሰብረው እንዳደረገ ኢየሱስ ይገልጽላቸዋል። ለሐገን ኢየሱስ የትንቢት አገልግሎት

ከማስተማር እንደሚበልጥና የሐገንም ጥሪ ይኸው የሚበልጠው ትንቢት እንደሆነ ይነግራቸዋል። ይህንንም ለማድረግ እግዚአብሔር ለ25 ዓመታት ያገኙትን መለኮታዊ ፈውስ እንደነጠቃቸው ይናገራሉ[12]።

ሐገን በእምነት እንቅስቃሴ ውስጥ የተጫወቱትን ሚና ለመረዳት የነቢይነትና የአስተማሪነት ሚናቸውን መረዳት ጠቃሚ ነው። ራሳቸው እንደተናገሩት፥ "ከአንዱ ወደ ሌላው ሲዋዥቅ" ነበርና የኖሩት። እንደ ነቢይ በመለኮታዊ ድምፅ፥ በራእይ ወይም ከኢየሱስ ጋር በመገናኘት የተቀበሉትን መገለጥ ያስተላልፋሉ። እንደ አስተማሪ ደግሞ፥ መጽሐፍ ቅዱስን ግልጽና ቀልድን በተላበሰ መንገድ ይገልጻሉ። ሁለቱም በአንድነት ሲጣመሩ፥ መጽሐፍ ቅዱሳዊነቱን ያልለቀቀ "ልዕለ-ተፈጥሯዊ" አገልግሎት ተበረከተ ይባላል።

በመሆኑም፥ ተከታዮቻቸው ሐገንን "ታላቅ ተንባይና የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቅ" አድርገው ይቆጥሩአቸዋል። የሐገንን የነቢይነት አገልግሎት የሚጠራጠሩ ሰዎች "የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ተቃወሙ" ተደርገው ሲገሰጹ፥ በአስተውሎታዊ መሠረት(rational basis) የሚሞግቷቸው ደግሞ "ጌታ የቀባውን አትንካው!" በሚል ማስፈራሪያ እንዲርቁ ይደረጋል። ስለሆነም፥ በእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች ዘንድ የሐገን ትምህርት ከሂስ የራቀ ነው - ልክ እንደ ሙስሊሞቹ ቁርአንና ሞሐመድ።

መለኮታዊ ጉብኝት

ኬኔት ሐገን መልእክታቸውን የተቀበሉት በቀጥታ ከኢየሱስ ዘንድ እንደሆነ ይናገራሉ። ቢያንስ ቢያንስ ከሐገን መጻሕፍት ሦስቱ ማለትም "የነቢዩ አገልግሎት" (The Minstry of the prophet)፥ "በራእይ አምናለሁ" (I Believe in Visions) እና "እንዴት በእግዚአብሔር መንፈስ መመራት እንደሚቻል" (How to be Led by the Spirit of God) በከፊል ወይም ሙሉ ለሙሉ በመለኮታዊ ጉብኝቶች ላይ ያተኮሩ ናቸው። በዚህም ሐገን ከኢየሱስ ጋር ፊት ለፊት በመነጋገር፥ ከራሱ ከክርስቶስ ጋር የመጽሐፍ ቅዱስን አተረጓጎም እንዳካሄዱ ይናገራሉ። ሐገን እንደሚሉት ከሆነ ከነዚህ ገጠመኞች አንዱ የሚከተለው ነበር።

"እስኪ በየካቲት 1950 ኢየሱስ ወደ ነገረኝ ነገር ልመለስ... ከአልጋዬ ላይ ቀጥ ብዬ ሳጠና ነበር። ዓይኖቼ በግልጽ ተከፍተው ሳሉ... የሰው ኮቴ ተሰማኝ። ማን ይሆን ብዬ ለማየት ስሞክር ኢየሱስን አየሁት... ነጭ ልብስ ለብሷል። የሮማውያን ዓይነት ነጠላ ጫማ አድርጓል። (ኢየሱስ ስምንት ጊዜያት ሲገለጽልኝ፥ ከዚህ ጊዜ በቀር ጫማ አያደርግም ነበር። በዚህ ጊዜ ጫማ እንደነበረው ነው የሰማሁት።) 5 ጫማ ከ11 ኢንች ቁመት ያለው ይመስላል። 180 ፓውንድ የሚከብድ ይመስላል። በበሩ በኩል መጣና በኃይል ወረወረው። ከዚያም ከአልጋዬ ግርጌ አካባቢ ተመላለሰ። ባይኖቼ ተከተልሁት። አንድ ወንበር ይዞ ወደ አልጋዬ ገፋው። ከዚያም በዚያው ወንበር ላይ ተቀምጦ እጆቼን አጣጠፈና፥ ‹ከትናንት በስቲያ መኪና ውስጥ እንደነገርሁህ . . .› ሲል ንግግር ጀመረ..."[13]

ከዚያም እንደዚህ "ግልጽ ራእዮች" ባሉት "ውስጣዊ ምስክርነቶች"[14] መመራት እንዳለባቸው የተገለጸላቸው መሆኑን ያትታሉ - "በመንፈስ መመራት" መሆኑ ነው!

"ከዚያም ጌታ እንዲህ አለኝ፤ ይህም ለኔ ብቻ ሳይሆን ለናንተው ጥቅም ነው፤ ያንን ውስጣዊ ምስክርነት ከተከተልህ አበለጽግሃለሁ... የልጆቼን መበልጸግ አልቃወምም። የምቃወመው መመኘታቸውን ነው። እኔ ሐገን ያንን ውስጣዊ ምስክርነት በመከተሌ፥ እርሱም የተናገረውን ፈጽሞልኛል። አበልጽጎኛል።"[15]

ሐገን ይህንኑ የብልጽግና አሳብና የእምነት ፍልፍስና ለማስተማር መለኮታዊ ሥልጣን እንደተሰጣቸው ይናገራሉ።

"ከዓመታት በፊት ጌታ፥ ‹ሂድና ሕዝቤን እምነት እንድታስተምር አፈልጋለሁ፤ በቃሌ አማካኝነት እምነትን አስተምሬሃለሁ፤ በተወሰኑ ልምምዶችም ውስጥ እንድታልፍ አድርጌሃለሁ። በመሆኑም፥ እምነትን ከቃሌና ከልምድ ተምረሃል። አሁን ሂድና ሕዝቤን እምነት አስተምር። እኔ ያስተማርሁህን አስተምራቸው።› አንድ ድምፅ ከሰማይ ሆኖ እነዚህን ቃላት ሲናገር ሰማሁ።"[16]

ሐገን "መገለጡን" ከኢየሱስ መቀበላቸው ብቻ ሳይሆን፥ በመጽሐፍ ቅዱስ አተረጓጎም ላይ ከኢየሱስ ጋር እንደተከራከሩ ጽፈዋል። በዚህ ዓይነት አንድ ጊዜ ከኢየሱስ የሰሙት ነገር "ሌሎች ሲሰብኩ ከሰሙት ወይም ራሳቸው ከሰበኩት እንደሚለይ" በመግለጽ ማጉረምረማቸውንና እንዲህ ዓይነቱ ትምህርት "ሥነ-መለኮቴን ይገለብጠዋል" ሲሉ መስጋታቸውን ይተርካሉ። ኢየሱስም "አንዳንድ ጊዜ ሥነ-መለኮትህ የግድ መገልበጥ አለበት"[17] እንዳላቸው ጽፈዋል።

ጽሑፎቻቸው እንደሚያሳዩት፥ ሐገን የኢየሱስን ሥነ-መለኮት ለመገልበጥ የሚከጅሉ ይመስላል። ለዚህ አብነት ከሚሆኑት መካከል አንዱ የሚከተለው የሐገን ጽሑፍ ነው። ሐገን ኢየሱስ ከአንድ በበለጡ የአዲስ ኪዳን ጥቅሶች እስካላረጋገጠላቸው ድረስ አሳቡን ንክች እንደማያደርጉለት በመግለጽ መሞገታቸውን ያስነብቡናል።

"ምንም ያህል ጊዜ በራእይ ባየውም፥ ከአዲስ ኪዳን ቢያንስ በሦስት ጥቅሶች ሊያረጋግጥልኝ የግድ ነበር...ኢየሱስም ፈገግ ብሎ አራት ጥቅሶች እንደሚሰጠኝ ተናገረ። እኔም አዲስ ኪዳንን ለ150 ጊዜያት ሳነብ፥ ብዙ ክፍሎችን ግን ከዚያ በላይ አንብቤአለሁ። አንተ የምትለው በአዲስ ኪዳን ውስጥ ስለመኖሩ ግን የማውቀው የለኝም አልሁት።"[18]

መለኮታዊ ፍርዶች

ሐገን የትምህርታቸውን መንፈሳዊ ምንጭነት በመግለጽ ብቻ አልታቀቡም፤ ይልቁንም፥ የርሳቸውን ትምህርትና ነቢይነት የማይቀበል ማንም ቢሆን ለቅስፈት እንደሚዳረግ ዝተዋል። የዚህ ዓይነቱም ፍርድ በአገልግሎታቸው መጀመሪያ አካባቢ እንደተከሰተ በመግልጽ አባባሉን እንደሚከተለው በመረጃ ለማስደገፍ ይሞክራሉ።

እርሳቸው እንደሚሉት፥ ከአገልግሎቶቻቸው በአንደኛው ወቅት በአየር ላይ የመንሳፈፍ ልዕለ-ተፈጥሯዊ ክስተት ከታየ በኋላ፥ የሐገን ሚስት ብሎም ሐገን የሚያገለግሉበት ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ሚስትና ወንድሟ በአየር ላይ የመንሳፈፍ ትርዒቱ ከእግዚአብሔር ዘንድ መሆኑን ተጠራጠሩ። በቀጣዩ ዕለት፥ ሐገን ሲጸልዩ ሳለ "የእግዚአብሔር ቃል" ወደ እርሳቸው እንደ መጣና

የም ስቱንም ሰዎች ግንባሮች እንዲነኩ እንዳደረጋቸው ያስረዳሉ።

የሚስታቸውንም ግንባር በነኩ ጊዜ፣ "ልክ አንድ ሰው በዱላ እንደ መታትና ወደ ኋላዋ እንደ ገፈተራት"[19] መውደቋን ይናገራሉ። ሌሎች ሁለቱም "በመንፈስ ታርደው" ነበር። ለሽባነት የተዳረጉት ም ስቱ ሰዎች "ከወለሉ ጋር ተጣበቁ።" ጉዳዩ ያሳሰበው መጋቢ ሚስቱን ለማስነሣት ሲሞክር፣ "እንኳንስ ሰውነቷን እጇንም ከወለሉ ሊያነሣው" እንደተሳነው ይተርካሉ።

ከዚያም አንድ ድምፅ ወደ እርሳቸው መጥቶ፣ "ከያንዳንዳቸው አጠገብ በመንበርከክ ለመነሣት እንዲሞክሩ እንዲናገሩ" እና "በነርሱ ላይ እየደረሰ ያለው የእግዚአብሔር ኃይል እንደሆነ መቀበላቸውን እንዲጠይቁ" ይነግራቸዋል። ሰዎቹም ለመነሣት ሞክረው ሲሳናቸው፣ የሐገን አገልግሎትና ኃይል ከእግዚአብሔር ዘንድ መሆናቸውን ለመናገር ተገደዱ። (አንዳንድ ‹ጉልበ› ፖሊስ በቆመጥ ማሳመኑን ልብ ይሏል!) ከዚያም፣ ሐገን በጣቶቻቸው በመንካት እንዲያስነሡአቸው ያ የትድሙ ድምፅ እንደነገራቸው ጽፈዋል።

ይህንን ሁኔታ አስመልክቶ ምክኮንል አስተያየታቸውን ሲሰነዝሩ፣ "ሐገን ‹የውስጥ ድምፁን› በመስማት በጣቶቹ ብቻ ይህንን ማድረግ ከቻለ፣ አገልግሎቱ እየሰፋ ሲሄድ እንዲህ ዓይነት ትንቢታዊ ፍርዶች መጨመራቸው የማይቀር ነው።" የተባለው አልቀረም በ1969 ሐገን "ካልሰማችሁኝ ፍርዱ ከእግዚአብሔር ቤት ይጀምራል" እያሉ ቤተ ክርስቲያንን ከማስፈራራታቸውም በላይ፣ "እግዚአብሔር መቅረዙን ከቤተ ክርስቲያን ያነሣል"[20] ማለታቸውም ይታወሳል።

ከዚህም በላይ፣

"ለግለሰብ፣ ለቤተ ክርስቲያን ወይም ለመጋቢ መልእክት ለምትሰጥ ባይቀበሉ፣ ኃላፊነቱ ያንተ አይደለም – የነርሱ እንጂ። መልእክትህን ባለመቀበላቸው ከምስባኩ ላይ የሚደፉ አገልጋዮች ይኖራሉ"[21] ሲሉ ጽፈዋል።

ለመሆኑ፣ አንድን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ዓውደ-ንባብ የማይጠብቁትን ግለሰብ መልእክት አለመቀበል እውን "ከምስባክ ላይ ይደፋ" ይሆን? ሐገን የሚመኩበት ትንቢትም ሆነ ማንኛውም የጸጋ ስጦታ ቤተ ክርስቲያንን "ለማነጽ" የተሰጠ እንጂ "እደፋሃለሁ!" እያሉ የሚያስፈራሩበት እንዳልሆነ ግልጽ ነው። ሐገን ከላይ የተናገሩት ቃል ባዶ ግነት እንደሆነ ለሚያስቡ ሰዎች ጠበቅ አድርገው ሲናገሩ የሚከተለውን አክለዋል።

"ይህን የምናገረው ወድጄ ባይሆንም፣ አንድ ጊዜ በሰበክሁበት ስፍራ ተፈጽሞ አይቻለሁ። ስብሰባውን ከዘጋሁበት ከሁለት ሳምንታት በኋላ፣ መጋቢው ከመድረኩ ላይ ተደፍቶ ሞቷል። እኔም እያለቀስሁ ወደ ቤቴ ተመለስሁ። ስብሰባ ላካሄድ በሄድሁበት ቤተ ክርስቲያን ለነበረው መጋቢ፣ ‹ያ ሰው በምስባኩ ላይ እንደሚሞት ነገርሁት።› ይህንን ካልሁ ብዙም ሳይቆይ ሞቶ ተገኘ። ለምን? ምክንያቱም እግዚአብሔር እንድነግረው በመንፈስ ቅዱስ የሰጠኝን መልእክት ስላልተቀበለ ነው።"[22]

ኬነት ሐገን ያስፈራሩት አገልጋዮችን ብቻ አልነበረም። አገልጋዮቹ መድረኩ ላይ ሲሞቱ፣ "ተራ የቤተ ክርስቲያን አባላትም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ

እንደሚሞቱ"[23] የገዛ ጽሑፋቸው ያስረዳል።

እውን ይህ ለሚሰቅሉት እንኳ "አባት ሆይ፣ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው" ሲል የይቅርታን ጸሎት ካደረሰውና በኃጢአታቸው የሲኦልን ደጅ ለሚጠባበቁ የሰው ልጆች ከተሰጠው ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ የመጣ ትምህርት ይሆን? ጌታ አልሰማኸኝም ብሎ የሰውን ልጆች ከመድረክ ላይ የሚደፋ ቢሆን፣ ሐገንም ዛሬ በሕይወት ባልኖሩና "እደፋሃለሁ!" እያሉ ባላስፈራሩ ነበር!

የሐገን ትምህርት ከሰዎች እንደ ተቀዳ

ምንም እንኳ ኬነት ሐገን መልእክታቸውን የተቀበሉት በቀጥታ ከኢየሱስ እንደሆነና ይህንንም የማያምን ሰው በሞት እንደሚቀጣ በመግለጽ ቢዝቱም፣ ምክኮንል ትምህርታቸው ከሰዎች እንደተቀዳ አመልክተዋል።

ቀደም ብለን እንደ ተመለከትነው፣ የሐገን ትምህርት የተመሠረተው በኬንየን መጻሕፍት ላይ ነው። ከዚህም በተጨማሪ፣ ሐገን የኤፍ.ኤፍ. ቦስዎርዝን፣ የጆን ኤ. ማክሚላንንና የሌሎችንም ሰዎች አሳቦች በቀጥታ ወስደው እንደተጠቀሙ ታውቋል።

ለምሳሌ፣ በ1967 አካባቢ በከፍተኛ ደረጃ ይሸጥ የነበረው የሐገን መጽሐፍ "የአማኝ ሥልጣን" በ1932 በዚሁ ርእስ በጆን ኤ. ማክሚላን ታትሞ እንደነበርና በኋላ ሐገን ቃል በቃል እንደገለበጡት ዴይል ሳይመንስ አጋልጠዋል።

ሳይመንስ ሐገን የማክሚላንን መጽሐፍ እንደሠረቁ ሲረዱ፣ መጽሐፉን ያሳተመው የሲኤምኤ(CMA) ክርስቲያን አሳታሚ ምክትል ፕሬዚዳንት ወደነበሩት ሮበርት ካውልስ ደብዳቤ ጻፉ። ሚስተር ካውልስም በበኩላቸው ለኬነት ሐገን ሁኔታውን በደብዳቤ ገልጸው አጋፈጧቸው። ሐገን በፌብሯሪ 28፣ 1984 ለአሳታሚ ድርጅቱ በጻፉት ምላሽ፣ "የአማኝ ሥልጣን" በዚሁ ርእሰ-ጉዳይ ላይ ካቀረበው ስብከት ላይ የተወሰደ መሆኑን ገልጸው ሲያበቁ የሚከተለውን ብለዋል።

"ይሁን እንጂ ስብከቴ *በከፊል* ጄ. ኤ. ማክሚላን በጻፈው መጽሐፍ ላይ እንደ ተመሠረተ ጠቅሼ ነበር። ይህንኑ የገለጽሁበት ዓረፍተ-ነገር በእርማት ላይ በስህተት ተፍቋል። "

በመቀጠልም፣

"በዓመታት ውስጥ የተረዳሁት ነገር ቢኖር ግለሰቦች በአንድ ርእሰ-ጉዳይ ላይ በሚናገሩበት ጊዜ፣ በመሠረታዊነት አንድ ዓይነት ነገር ይናገራሉ። ይህም የሚሆነው የሚመራቸው አንድ መንፈስ ስለሆነ ነው። ከሌላው ሰው ጋር ተገናኝተህ ባታውቅና መጽሐፉንም አንብበህ ባታውቅም እንኳ፣ መንፈሱ ነገሮችን በተመሳሳይ መንገዶች ስለሚያሳይህ ተመሳሳይ አሳቦች ይኖሩሃል "[24] ብለዋል።

ሐገን ትምህርታቸው ከኬንየን ጋር አንድ ስለመሆኑም የሰጡት ምክንያት ይህንኑ እንደነበር ትዝ ይለናል። ደግነቱ ሐገን ከማክሚላን መጽሐፍ "በከፊል" ገልብጫለሁ ስለሚሉ፣ ይኼኛው ማስተባበያ ትምህርቱ

ከመለኮታዊ ምንጭ ያለመሆኑን ሐቅ ከማመልከት አይቦዝንም። በመሆኑም
ቀጣዩ የሳይመንስ ምልከታ አስተውሎታዊ ነው እንላለን።

*". . . የሐገን ማመኻኛ እጅግ ደካማ ይመስላል። መንፈስ ቅዱስ የአንድን ሰ
መጽሐፍ ሳያነብ ወይም ከሰውዬው ጋር ሳይገናኝ፥ የዚያን ሰውዬ አሳ
የሚያስጨብጠው ከሆነ፥ የሌላውን ሰው መጽሐፍ [በከፊልም ቢሆን] ማንበ
ለምን አስፈለገው? ወጣም ወረደ አንድ ሐቅ በግልጽ ይታየኛል! ሐገን ‹የእግ
ሥልጣን› የሚለውን መጽሐፍ ለመጻፍ በመንፈስ በተነሣሣበት ወቅት ለልበ
የተናገረው ድምፅ የጆን ኤ. ማክሚላን ነበር።"[25]*

የሐገን ነቢይነት ሲገመገም

ሐገን ወደ መንግሥተ ሰማይና ሲኦል ስለመሄዳቸውና ከኢየሱስ ጋር ስለ
መገናኘታቸው ብዙ ብለዋል። ይሁንና፥ "በርግጥ እኚህ ሰው ከመድኃኒታችንና
ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ተገናኝተዋል ወይ?" የሚል ጥያቄ ቢነሣ፥
መልሱ እንደ መላሹና እንደ ሐገን የትምህርት ይዘት የሚወሰን ነው የሚሆነው።

በሌላ በኩል፥ ከኢየሱስ ጋር መገናኘታቸው እውነትነት እንዲኖረው ከተፈለገ፥
ትምህርታቸው መጽሐፍ ቅዱሳዊ መመዘኛዎችን ሊያልፍ የግድ ነው።
ሐዋርያው ጳውሎስም እንኳ፥ "እኛ ብንሆን ወይም ከሰማይ መልአክ፥
ከሰበክንላችሁ ወንጌል የሚለይ ወንጌልን ቢሰብክላችሁ፥ የተረገመ ይሁን"
ብሏልና(ገላትያ 1፡8)። ከዚህ አኳያ፥ "እኔ ያልሁትን ያልሰማ" አገልጋይም ሆነ
ተገልጋይ ተደፊ ነው የሚለው ማስፈራሪያ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው ለማለት
የሚያስችል መሠረት አይታየኝም። አገልግሎቱን ያልተቀበሉ ሰዎች ከወለሉ
ጋር እየተጣበቁ "አምኛለሁ" እስኪሉ ድረስ የሚንገላቱበት ሁኔታ ደግሞ
በክርስትና እምነት ውስጥ እንግዳ አሳብ ነው። ክርስቶስ ብዙዎችን ተከታዮች
ያፈራው በመስቀል ላይ ዕዳቸውን ከፍሎ በፍቅሩ ስለማረካቸው እንጂ፥
ከወለሉ ስላጣበቃቸው እንዳልሆነ እንገነዘባለን።

እንዲሁም ደግሞ፥ የሌሎችን ሰዎች መጻሕፍት ገልብጠው ማጣቀሻ ሳይጠቅሱ
"የኔ ነው!" እያሉ የሚያሰራጩ ክርስቲያናዊ ሥነ-ምግባር የጎደላቸው ሰው
የሚናገሩትን ለማመን ድፍረት የሚኖራቸው የእምነት አክራሪዎች ብቻ ናቸው!

9

የመገለጥ እውቀት

*"ወደ ጸሎት ስብሰባ እየሄድን ሳለ፥ አሁን ወደ ታላላቅ ነገሮች
እየተንቀሳቀስን ነው! ወደ መንፈሳዊ ውብ ዛፎች እየመጣን ነው ስል በለሆሳስ
ተናገርሁ...መንፈሳዊ ጀግኖችን፥ የላቁ ሰዎች ልንመለከት ነው። በውስጣቸው
እግዚአብሔር ስለሚኖር እንደ ተፈጥሯዊው ሰው አይመላለሱም። እነርሱ የፍቅር
ቡድን፥ የተአምራት ቡድን፥ የኢየሱስ ቡድን አባላት ናቸው። ከዝቅተኛው [የሰው]
ቡድን ተመርቀው ወጥተዋል" – ኬንየን።*

*"በእምነት ፎርሙላ ትምህርትና በኖስቲሲዝም መካከል ሌላም ተመሳሳይነት አለ...
ምንም እንኳ ትምህርቱ ከቁሳዊ ጥቅም ጋር በቅርብ የተቆራኘ ቢሆንም፥ ቁሳዊ
ዓለም ቁሳዊ ካልሆነው ዓለም ዝቅ ተደርጎ የሚታይበት ሁኔታ ይታያል . . .
መንፈሳዊው ዓለም የቁሳዊው ዓለም ጠላት ሆኖ ቀርቧል" – ጆን ፊከት።*

መጀመሪያ "የመገለጥ እውቀት" የሚለውን ሐረግ በእምነት እንቅስቃሴው
መዝገበ–ቃላት ውስጥ ያከሉት ኬንየን ናቸው። ኬንየን "ሁለት ዓይነት
እውቀት" (The Two Kinds of Knoledge) በሚለው መጽሐፋቸው ውስጥ፥
በስሜት እውቀትና በመገለጥ እውቀት መካከል ያለውን ልዩነት አጉልተው
አሳይተዋል። እንደ ሐገን ማብራሪያ፥ የስሜት እውቀት በአምስት የስሜት
ሕዋሳቶች እገዛ የሚታወቅ ሲሆን፥ የሳይንሳዊና የማስተዋል ሁሉ ምንጭ ነው።
የስሜት እውቀት ለቴክኖሎጂ ዕድገትና ለማንኛውም ዓይነት የሰው ልጅ
ሕይወት መሻሻል ከፍተኛ ድርሻ አለው።

ይህም ሆኖ፥ የስሜት እውቀት የሰውን ልጆች የጠለቁ ፍላጎቶች፥ በተለይም
ለአምላክ ያለውን ፍላጎት ሊያረኩ እንደማይችሉ ኬንየን ያምናሉ[1]። ይህንኑ
የሰው ልጅ ለአምላክ ያለውን ጥማት ሊያረካ የሚችለው የመገለጥ እውቀት
ነው[2]። በኬንየን ግንዛቤ፥ የመገለጥ እውቀት የሚከተለው ፍች ይኖረዋል።
*የመገለጥ እውቀት በመጽሐፍ ቅዱስ በተለይም በጳውሎስ መልእክቶች ውስጥ
የተገለጸ ሲሆን፥ የሰው ልጅ የስሜትን እውቀት ግርዶሽ አሽንፎ በእምነት
እንዲንቀሳቀስ የሚያስችል የእግዚአብሔርና የመንፈሳዊው ዓለም ልዕለ–
ተፈጥሯዊ እውቀት ነው።*

እንደ ምክኮንል፥ የኬንየን የመገለጥ እውቀትና የሚታፊዚካል ኑፋቄዎች

በሚከተሉት ነጥቦች ላይ ይገናኛሉ። 1. ሁለቱም ሕይወትን በሁለት ምድብ የመከፈል የሁለትዮሽ ባህርይ ይታይባቸዋል። 2. ሁለቱም አንደኛውን ዓይነት እውቀት ለማግኘት ሌላኛውን መካድ እንደሚያስፈልግ ያምናሉ። 3. ሁለቱም በዚህ ምድር የእግዚአብሔርን ፍጹም እውቀት ማግኘት እንደሚቻል ያስተምራሉ። 4. ሁለቱም ሥጋዊ ውስንነቶችን ለማለፍ የሚያስችል ትምህርት እንደሚሰጡ ይናገራሉ። 5. ሁለቱም የክርስቲያኖችን ምድብ የማወቂያ መንገድ ያስተምራሉ።

ሁለትዮሽ (Dualism)

ኬንየን እንደሚሉት፥ እውቀት ሁሉ የሚገኘው ከሁለት እርስ በርሳቸው ከማይገናኙ ምንጮች ነው። በመሆኑም፥ የስሜት እውቀት ከታችኛው ቁሳዊ ስፍራ ሲገኝ፥ የመገለጥ እውቀት ደግሞ ከላይ ከመንፈሳዊ ስፍራ ይገኛል። ከአንደኛው ስፍራ የሚገኘው እውቀት ለሌላኛው የሚሰጠው ፋይዳ አይኖረውም። የሜታፊዚካል ኑፋቄዎች መሥራች የሆኑት ፊኒያስ ቂምቢ በመንፈሳዊና ሥጋዊ እውቀቶች መካከል ፍጹም የሁለትዮሽ አሳብ እንደነበራቸው "Dresser" በሚል ርእስ ከጻፉት መጽሐፍ የሚከተለውን መመልከት ይቻላል።

"ሁለት አሳቦች አሉ – አንዱ መንፈስና ሌላው ቁሳዊ። ስለ ሰው ስትናገር ስለ ቁስ አካል መናገርህ ነው። ስለ መንፈስ ስትናገር ቁስ አካሉ ከጠፋ ወይም ከሞተ በኋላ ስለሚኖር እውቀት መናገርህ ነው። ይህ መንፈሳዊ እውቀት የክርስቲያኖች ግብ ነው።"[3]

እኚህ ሰው "ከአእምሮ አገዛዝ ውጭ" ከመንፈሳዊ ስሜቶች የሚመጣው እውቀት ከቁሳዊ ስሜቶች ከሚመጣው እንደሚልቅ አስተምረዋል[4]።

የቂምቢ ደቀ-መዝሙርና የክርስቲያን ሳይንስ መሥራች የነበሩት ሜሪ በከር ኤዲም የመንፈስንና የቁስ አካልን ሁለትዮሽ በከረረ መልኩ አስተምረዋል። በእኚህ ሴት እምነት በስሜት ሕዋሳት አማካኝነት የሚገኘው እውቀት "ስህተት" እና የአእምሮ "የውሸት እምነት" ነው[5]። በተለይም የሚከተለው የኤዲ የእውቀት ትንታኔ ከኬንየን ጋር ያላቸውን የአሳብ ቁርኝት በጥብቅ ያሳያል። እርሳቸው እንደሚሉት፥ እውቀት "ከአምስቱ ሕዋሳት የሚመጣ" ሲሆን፥ መለኮታዊ ያልሆነና የኃጢአት፥ የበሽታና የሞት ምንጭ ነው። ይህም የመንፈሳዊ እውነትና ግንዛቤ ተቃራኒ ነው[6]።

ስሜታዊውን እውነታ መካድ

ኬንየን አንድ አማኝ በመገለጥ እውቀት ለመመላለስ ከፈለገ የስሜትን እውቀት መካድ እንዳለበት አስተምረዋል። እንደእኚህ ሰው መረዳት ሁልጊዜም በስሜቶቻችንና በዓለም መካከል ግጭት ይኖራል[7]። በመሆኑም፥ "ስሜቶች ተገቢ ስፍራቸውን በመውሰድ፥ ለመንፈስ የኑባሬህ ጌታ የመሆኑን ተግባር የሚሰጡት መንፈስ አስተሳሰብህን ለመግዛት ሲችል ነው።"[8] የእግዚአብሔርን ነገሮች ለማወቅ ከአእምሮ ዘልቆ በማለፍ በውስጣዊው ሰው (ማለትም ልብ ወይም መንፈስ) መገልገል እንደሚያስፈልግ የሚናገሩ ሐገንም የኬንየንን ፀረ-ምሁራዊ አመለካከት እንደያዙ ግልጽ ነው[9]።

በተለይም የስሜትን ጉዳይ በጉልህ የምንመለከተው በፈውስ ዶክትሪናቸው ውስጥ ነው። ኬንየን እንደሚሉት፥ "የእምነት ኑዛዜ ሁልጊዜም ከፈውስ ይቀድማል። ስሜትህን፥ የበሽታን ምልክት ሳትመለከት ቃሉን እመን።"[10] የወይዘሮ ሜሪም አሳብ ከዚህ የራቀ አይደለም። "ሳይንስና ጤንነት" በሚል ርእስ ባሳተሙት የክርስቲያን ሳይንስ መጽሐፍ ውስጥ፥ "የስሜት ሕዋሳት የክፋት ወይም የስህተት ምንጮች ብቻ ናቸው። ክርስቲያን ሳይንስ ውሸተኞች እንደሆኑ ያረጋግጣል" የሚሉ ቃላት አስፍረዋል።

ፍጹም እውቀት

እንደ ኑፋቄዎቹ ሁሉ ኬንየንም በዚህ ሕይወት ፍጹም የሆነውን የእግዚአብሔርን እውቀት መለማመድ እንደሚቻል ያምናሉ።

ኬንየንና ትራይን እንደሚሉት፥ አማኝ ይህንን ፍጹም እውቀት ሲያገኝና የስሜትን እውቀት ሲያስወግድ፥ ሥጋዊ ውስንነቶችን አልፎ በቀጣይ መገለጦች ይረማመዳል። ኬንየን "ወሰን ከሌለው አካል ጋር ስለተባበረ በውስንነቶች እንደማይታቀብ"[11] ይናገራሉ። ትራይንም በበኩላቸው፥ "ከማንኛውም ሥጋዊ ወኪል አገዛዝ ሥር ልንኖር አይገባም!"[12] ካሉ በኋላ፥ በመቀጠል "የተወለድነው በአካባቢያችን ላይ ተቀናቃኝ የሌለው ቁጥጥር እንዲኖረን ነው"[13] ብለዋል።

ከዚህም በላይ እነ ኬንየን ይህንን የመገለጥ እውቀት ባገኙትና ባላገኙት አማኞች መካከል ልዩነት እንዳለ ያመለክታሉ። እንደነርሱ ትምህርት፥ ሁሉም አማኝ እኩል አይደለም።

"እኛ ተራ ሰዎች አይደለንም። ይህ የመገለጥ እውቀት ከተራ ስፍራ ወደ ላቀ ደረጃ ይወስደናል። እናንተ እውነተኛ የላቃችሁ ሴቶችና ወንዶች ናችሁ። ከስሜት ዓለም ወጥታችሁ ወደ እግዚአብሔር ዓለም ወደ መንፈስ ዓለም ገብታችኋል።"[14]

ትራይን "In Tune With The Infinite" በሚለው መጽሐፋቸው ውስጥ እንደገለጹት ደግሞ፥ የአዲስ መገለጥ እውቀት ያገኙ ሰዎች የዝቅተኞቹ አዳኞች ለመሆን ይችላሉ[15]። ይህም ብቻ አይደለም አማልክትም መሆን ይችላሉ። ከአዲሱ አሳብ ዓበይት ዓላማዎችም አንዱ ይኸው ነበር። እንደሚከተለው ተጽፎአል። የአዲሱ አሳብ ዋንኛ ዓላማ፥

"የሰውን አምላክነትና ሀልቁ-መሳፍርት የሌላቸውን ኃላፊነቶቹን በተገቢ አስተሳሰብ ኃይል፥ ብሎም የመንቀሳቀሻችን፥ የኃይላችን፥ የጤንነታችንና የብልጽግናችን ምንጭ ለሆነው የውስጥ ህላዌ ህልውና በመታዘዝ አማካኝነት ማስተማር ነው።"[16]

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምላሽ

"ዘ ኦክስፎርድ ዲክሽኔሪ ኦፍ ዘ ክርስቲያን ቸርች" እንደገለጸው፥ ናስቲሲዝም ማለትም እውቀት ስለ እግዚአብሔርና ስለ ሰው ልጆች ጅማሬና ፍጻሜ እንደተገለጸ ተደርጎ የሚወሰድ እውቀት ሲሆን፥ በሰው ውስጥ የሚገኘው መንፈስ ደኅንነትን ሊያገኝ የሚችልበት መንገድ ተደርጎ ይታመናል።"

እነ ሩዶልፍ ቡልትማን እንደሚሉት ደግሞ የዚህ ዓይነቱ እውቀት አንድን ሰው

ከተራ የሰው ደረጃ ወደ አምላክነት ያሸጋግራል ተብሎ ይታመናል[17]።

በእምነት አራማጆች ዘንድ ሰው ማለት መንፈስ ስለሆነ፥ ሥጋዊው ሰውነት ይህንኑ መለኮታዊ እውቀት ለመቀበልም ሆነ ለመገልገል አይችልም። እናም በስሜት ሕዋሳት አማካኝነት የሚገኘው እውቀት ተቀባይነት አይኖረውም።

የነርሱ አሳብ እውነት ከሆነ፥ ሐዋርያት "አየን– ሰማን" እያሉ የስሜት ሕዋሳትን ጠቀሜታ በሚያጎሉበት መልኩ የጻፉት ሁሉ ፋይዳ–ቢስ መሆኑ ነው። "ስለ ሕይወት ቃል ከመጀመሪያው የነበረውንና የሰማነውን በዓይኖቻችንም ያየነውን የተመለከትነውንም እጆቻችንም የዳሰሱትን እናወራለን" (1ኛ ዮሐንስ 1:1)።

"ቃልም <u>ሥጋ</u> ሆነ"(ዮሐንስ 1:14) የተባለለትና "በእርሱ የመለኮት ሙላት ሁሉ <u>በሰውነት</u> ተገልጦ እንደሚኖር" (ቆላስይስ 1:9) የተጻፈለት ክርስቶስም ራሱ ከስሜት ሕዋሳቶች ለሚገኝ እውቀት ርባና እንደሚሰጥ በጥቢነት የሚጠቀሱ ናቸው።

ከዚህ ጋር በተያያዘ፥ የእምነት አስተማሪዎችም ሆኑ የኖስቲሲዝም ሰባኪዎች የሚቃወሙት የአእምሮ እውቀት የመጽሐፍ ቅዱስ ድጋፍ የሚሰጠው አይደለም። የእግዚአብሔርን ነገሮች ለማግኘት ከአእምሮ እውቀት ማለፍ እንደሚገባ ሐቅን ይናገራል።

ምንም እንኳ በራሳችን የአእምሮ እውቀት እግዚአብሔርን መርምረን ልናገኝ ባንችልም፥ በቃሉና በመንፈሱ አማካኝነት የሚገለጥልንን ከእግዚአብሔር ዘንድ በተሰጠን አእምሮ ልናመዛዝን እንችላለን። ስለሆነም፥ መጽሐፍ ቅዱስ በየትኛውም ስፍራ አእምሯችንን እንዳንጠቀም አላዘዘንም። ይልቁንም፥

"በፍጹም ልብህ በፍጹምም ነፍስህ በፍጹም አሳብህ [ይህ የአእምሮና የልብ ሥራ እንደሆነ ልብ ይሏል!] በፍጹምም ኃይልህ፥ ጌታ አምላክህን ውደድ" (ማርቆስ 12:30)። "በላይ ያለውን <u>አስቡ</u>" (ቆላስይስ 3:1) ተብለን ተመክረናል።

በሌላ በኩል፥ ከኖስቲሲዝም የተወረሰው የእምነት አስተማሪዎች የእውቀት ጽንሰ–አሳብ በዚህ ምድር ፍጹም እውቀት ማግኘት እንደሚቻል የሚናገር መሆኑን ቀደም ሲል ገልጫለሁ። ሐዋርያው ጳውሎስ ለዚህ መልስ አለው።

"ከእውቀት ከፍለን እናውቃለንና፥ ከትንቢትም ከፍለን እንናገራለንና! ፍጹም የሆነ ሲመጣ ግን ተከፍሎ የነበረው ይሻራል ዛሬስ በመስተዋት በድንግዝግዝ... እንደምናይ ነን በዚያን ጊዜ ግን ፊት ለፊት እናያለን። ዛሬስ ከእውቀት ከፍዬ አውቃለሁ በዚያን ጊዜ ግን እኔ ደግሞ እንደ ታወቅሁ አውቃለሁ" (1ኛ ቆሮንቶስ 13:9–12)።

ይህንን እውቀት ነው እንግዲህ የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች አንዱን አማኝ ከሌላው ለመለየት የሚጠቀሙት። ብዙ የመገለጥ እውቀት ካለው ሰውየው ወደ መለኮትነት እንዳደገ ይነገራል። መጽሐፍ ቅዱሳችን ግን ለዚህ ስፍራ የለውም።

"ጸጋው በእምነት አድኖአችኋልና! ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም! ማንም እንዳይመካ ከሥራ አይደለም" (ኤፌሶን 2:8–9)።

ሁላችንም በጸጋ የዳንን ኃጢአተኞች ስለሆንን፥ የምንመካበት እውቀትም ሆነ

ንም ነገር የለንም።

ጋ ስጦታዎችንም የወሰድን እንደሆነ፥ የክርስቶስን ቤተ ክርስቲያን ለማነጽ ለጋራ ጥቅም" የሚውሉ እንጂ (1ኛ ቆሮንቶስ 12:7 – ከ1980 የመጽሐፍ ዱስ ትርጉም ይመልከቱ)፥ "ተገለጠልኝ! አወቅሁ" ብለው የሚኩራሩበት ይደለም።

"እውቀት ያስታብያል ፍቅር ግን ያንጻል። ማንም አንዳች የሚያውቅ ቢመስለው ያውቅ እንደሚገባው ገና አላወቀም! ማንም ግን እግዚአብሔርን ቢወድ እርሱ በእርሱ ዘንድ የታወቀ ነው(1ኛ ቆሮንቶስ 8:1–3)።

ጅግ በታወቀው የፍቅር ምዕራፍ ውስጥም ጳውሎስ ፍቅር በክርስቲያን ሕይወት ከምንም በላይ እንደሆነ ገልጧል።

"ትንቢትም ቢኖረኝ፥ ምሥጢርንም ሁሉና እውቀትንም ሁሉ ባውቅ፥ ተራሮችንም እስካፈልስ ድረስ እምነት ሁሉ ቢኖረኝ ፍቅር ግን ከሌለኝ ከንቱ ነኝ" (1ኛ ቆሮንቶስ 13:3)።

ጌታችንም ያለው ሰዎች በፍቅራችን እንደሚያውቁን እንጂ በእውቀታችን እንደሚያደንቁን አይደለም።

"እርስ በርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ፥ ደቀ መዛሙርቴ እንደሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ" (ዮሐንስ 13:34)።

የእምነት አስተማሪዎች ከኖስቲሲዝም በወረሱት የእውቀት ፈሊጥ ሰዎችን የበላይና የበታች አድርገው እንደሚለያዩ ተመልክተናል። የፍቅር ምሳሌነታቸውን የሚያሳይ ነገር ግን አልተገኘም። ሰው ለሞት ሲያጣጥር በእምነት ትፈወሳለህ በሚል ሰበብ ከሕክምና የሚከላከሉና ልትተርፍ የምትችለውን ሕይወት ሞት የሚያፋጥኑትን የእምነት አስፋፊዎች ፍቅር አላቸው ማለቱ አዳጋች ነው።

10

የእምነት እንቅስቃሴ ከኒው ኤጅ ጋር ሲነጻጸር

"አንድ ጊዜ ሁላችንም አምላክ መሆናችንን ከተገነዘብንና አምላካዊ ባህርይ እንዳለን ከተረዳን በኋላ፥ የሰብአዊ ሕይወት ሙሉ ዓላማ በውስጣችን ያለውን አምላካዊነት መልሶ ለመጨበጥ መትጋት ይመስለኛል። በዚህም ፍጹም ፍቅር፥ ፍጹም ጥበብ፥ ፍጹም መረዳት፥ ፍጹም ጉብዝና እንቀዳጃለን። ይህም ሊሆን፥ የጎደለውን አርጊ ነገር መልሰን እንፈጥራለን። የምንፈጥረውም ያንኑ አስፈላጊ ነገር አንድነት ማለትም ንቃት (consciousness) ነው" (ሺርሊ ማክሌን – የኒው ኤጅ አራማጅ)።

"እነዚህ እውነቶች ሕይወታችንን ሲቆጣጠሩ፥ መንፈሳዊ ምጡቅ ሰዎች፥ የአጋንንትና የበሽታ ጌቶች ያደርጉናል። ይህም የዝለትና የውድቀት ሁሉ ፍጻሜ ይሆናል። በዚህ ጊዜ ሁሉም ነገር የእኛ ስለሆነ፥ ለእምነት የሚደረግ ትግል አይኖርም። እርሱም በውስጣችን ስለሚሆን፥ ለኃይል የሚቀርብ ጸሎት አይኖርም . . . በእነዚህ ድንቅ እውነታዎች ብድግ ብለን ሰፍራችንን እንይዛለን። ስንመጣም በእግዚአብሔር እንደተሞሉ ምጡቅ ሰዎች እንኖራለን" (የእምነት እንቅስቃሴ አራማጁ ኬንየን)።

ብዙ ሰዎች "ሰው አምላክ ነው" የሚለውን አሳብ ሲሰሙ ወዲያውኑ አሳቡን ከኒው ኤጅ ጋር ያዛምዱታል። እኔም በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ይህንን ምዕራፍ ያካተትሁት ቀደም ብለን የእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች የሰውን አምላክነት በተመለከተ የሚያነሡአቸውን ነጥቦች የዳሰስን በመሆኑ ነው። አስቀድመን በአንድነት (Identification) ምዕራፍ ውስጥ እንደተመለከትነው፥ የእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች እኛ "ክርስቶስ ነን!" ሲሉ ይናገራሉ።

ትናንሽ አማልክት ነን የሚሉትን ወገኖች ከኒው ኤጅ ጋር በፈረጀበት ንዑስ የመጽሐፉ ክፍል ውስጥ አንድ ጸሐፊ የሚከተሉትን ነጥቦች ነካክቶ ነበር። ሚካኤል የተባለው ይኸው ጸሐፊ ኒው ኤጅ ሁለት ዓይነተኛ ዓላማዎች እንዳሉት ከጠቀሰ በኋላ፥ የትናንሽ አማልክትንም አስተምህሮ ከዚያው አኳያ ይዘግባል።

"ፖልክም ሁለት ዓይነተኛ ዓላማዎች ያሉት ይመስላል – ግላዊ

መለወጥ ማለትም ትናንሽ አማልክት እንደሆንን በመረዳት ወደ ብስለት ማደግ እና ‹ፕላኔቴሪ› መለወጥ ማለትም የእግዚአብሔርን መንግሥት በምድር ላይ መመሥረት። ፖልክ እንደሚለው፥ ክርስቲያኖች ከቶውንም እንደ ትናንሽ አማልክት ያላቸውን ስፍራ ያልተገነዘቡ ሲሆን፥ ቤተ ክርስቲያንም ራሷ ጥንኛ የኃይል ምንጭ እንደሆነች አልተረዳችም[1]. ስለሆነም፥ መንግሥቱ ሊገለጥ አይችልም። ፖልክ ሲጽፍ፥ ‹እግዚአብሔር ሰውን በምሳሌያችን እንፍጠር ሲል፥ እንደ ትናንሽ አማልክት የፈጠረን ቢሆንም፥ ይህንኑ መረዳት ይሳነናል› ብሏል። እኛ ራሳችንን የምንመለከተው በጣም ትንሽ ኃይል እንዳለን ትናንሽ ሰዎች ነው። እንደዚህ ሰው ትናንሽ አማልክት መሆናችንን እስካልተገነዘብንና በዚያውም አኳያ ተግባራችንን ማዘናወን እስካልጀመርን ድረስ፥ የእግዚአብሔርን መንግሥት ልንገልጥ አንችልም።"

ሚካኤል እንዳጠነው፥ በዚሁ የትናንሽ አማልክት አስተማሪና በኒው ኤጅ መካከል አምስት ተመሳሳይነቶች ተስተውለዋል።

ኒው ኤጅ	ኤርል ፖልክ
1. አምላክ ከውስጥህ እንዳለ ተገንዘብ	1. ትናንሽ አማልክት መሆናችንን ተገንዘብ (ሐገንም በውስጥ ምስክርነቶች እንደተናገረ ያታውሱ።)
2. ግንዛቤን በመለወጥ ወደ እውቀት መምጣት	2. አዳዲስ መገለጦችን በማግኘት ወደ እውቀት መምጣት
3. የአእምሮን አንድነትና ዓላማን ማግኘት	3. የእምነትን አንድነትና ዓላማን ማግኘት
4. ወደ ግላዊ መለወጥ በሚያድግ መልኩ መንቀሳቀስ	4. ወደ ሕያውነት በሚያድግ መልኩ መንቀሳቀስ
5 ወደ ፕላኔቴሪ መለወጥ መድረስ	5 የእግዚአብሔርን መንግሥት መመሥረት

በዚህ ምዕራፍ መግቢያ ላይ እንደተመለከትነው፥ ኬንየን ከኒው ኤጅ ሺርሊ ጋር በአሳብ የሚስማማ ይመስላል። እርሷ አምላክ መሆናችንን ከታወቀ ወደ ፍጹም ዓለም መግባታችን ነው ስትል፥ ኬንየን ደግሞ የመገለጥ እውነቶቹ ምጡቅ ሰው ወደ መሆን እንደሚያሸጋግሩ ያስረዳሉ። ከዚህም አልፎ ወደ አምላክነት መለወጥ እንደሚቻል ከሐገን ትምህርት ተመልክተናል።

ለማንኛውም የእምነት እንቅስቃሴ ከዚሁ የኒው ኤጅ ትምህርት ጋር እንዴት እንደሚመሳሰል ለመመልከት የኬንየን ትምህርት ምንጭ እንደሆነ ቀደም ብለን ከተመለከትነው *አዲስ አሳብ (New Thouhgt)* ብንነካ የሚሻል ይመስለኛል። ስለሆነም፥ የአዲስ አሳብ ፍልስፍና በሚያተኩርባቸው ነጥቦች መጀመሩ ጠቃሚ ይሆናል።

* *ቀደምት መነሾዎቹ በሙሉ ውስጣዊ ኃይላት ናቸው። (ውጫዊው እግዚአብሔር በዚህ ላይ እምብዛም ስፍራ የለውም ማለት ነው።)*
* *የጉድለቶችና የሥርዓት– አልበኝነቶች ሁሉ መፍትሔ የሚመጣው*

ከሜታፊዚክስ ነው።

- *እግዚአብሔር እጅግ የቀረበ፣ በመንፈሱ በኛ ውስጥ የሚያድር፣ ሁሉን አዋቂ፣ በሁለንተናው መልካም፣ አጽናፈ-ዓለሙን ሁሉ የሞላ ነው። ስለሆነም፣ ክፉት በዘለቄታዊ መልኩ በዓለም ውስጥ ስፍራ የለውም – የመልካምነትን አለመኖር ስለሚያሳይ።*
- *አዲሱ አሳብ በሽታ፣ ድህነትና ማንኛውም ክፉ ነገር የእግዚአብሔር ዕቅድ አካል እንዳልሆነ ያምናል። (እግዚአብሔር ግን እንደ ዲዳነትና ደንቆሮነት የመሳሰሉትን ክፉ ነገሮች ሳይቀር እንደፈጠረ ይናገራል – ዘጸአት 4፡11።)*
- የእግዚአብሔር ህልውና ልምምድ ወደ ሳይንሳዊ ዘዴ ዝቅ እንዳለ፣ በእምነት አንድነት አማካኝነት ከራስ ወዳድነት የራቀ ሕይወት ስለመኖርም ያትታል።

አንድ ምሁር አዲሱን አሳብ እንዲህ ገልጾታል።

"ይኼ ዓላማና እነዚህ መመሪያዎች የእግዚአብሔርን ቅርበት፣ የሰውን መለኮታዊነት፣ የእግዚአብሔርን ለሰው በተፈለገ ስፍራ መገኘት፣ የአጽናፈ-ዓለሙን መንፈሳዊ ባሕርይ፣ የኃጢአትን፣ የሰብአዊ ጉድለትንና የበሽታን የተሳሳተ አሳብ ውጤትነት ያጎላል። በርካታ የአዲሱ አሳብ ቡድኖች የኢየሱስን አስተማሪነትና ፈዋሽነት በማጉላት፣ መንግሥቱ በሰው ውስጥ እንደሚገኝ ያውጃሉ . . . የአዲሱ አሳብ መሪዎች የህብረት ብልጽግና የአዲሱ አሳብ አንዱ ውጤት እንደሆነ በአንጽንኦት ያስተምራሉ። አዲሱ እምነት የዓለምን አንድ መሆን (ሞኒዝም) ቢያመለክትም፣ በሌላ በኩል ደግሞ ከፍተኛ የሁለትዮሽ (Gnostic Dualism) ባሕርይ ይታይበታል! ይህም ማለት ምንም እንኳ አዲሱ አሳብ ለሁሉም ክፍት ቢሆንም፣ መንፈሳዊ ፈውስና የአእምሮ ብሎም የአካል ብርታት የሚመጣው ግንዛቤው ላላቸውና በአንድ ወቅት ወደ እንቅስቃሴው ለገቡት እንደሆነ ማስተማሩ ነው"["New Thought," Encyclopedia Britanica (15th Ed., 1983), Vol. 13, P. 15).

በሌላ በኩል፣ 'ሁሉም አንድ ነው' የሚለው ዓረፍተ-ነገር አዲሱን አሳብ ከአዲሱ ዘመን (New Age) ጋር እንደሚያዛምደው መመልከቱ ተገቢ ነው። ጉዳዩን ከተከታተሉ በኋላ ጥናታዊ ጽሑፋቸውን ለሕትመት ያበቁት ግለሰብ የሚከተለውን ብለዋል።

"ይህ ሁሉም አንድ ነው የሚለው አሳብ ለአዲሱ ዘመን እንቅስቃሴ መሠረት ነው። በመሆኑም፣ በተለያዩ የመገለጫ መንገዶች እንዲንቀሳቀስ ይረዳዋል – ከሙሉ ጤንነት ወደ አዲሱ ፊዚክስ፣ ከፖለቲካ ወደ ሳይኮሎጂ፣ ከምሥራቃውያን ሃይማኖት ወደ ምትሐት። ለዚህ አሳብ የተሰጠው ሌላው ስም 'ሞኒዝም' የተሰኘ ነው። 'ሞኖ' ማለት አንድ ማለት ስለሆነ፣ ሞኒዝም ሁሉም ነገር አንድ ነው ተብሎ ይተረጎማል። ሁሉም የተያያዘ፣ እርስ በእርሱ የሚደጋገፍና እርስ በእርሱ ጣልቃ የሚገባ ነው። በአጠቃላይ አነጋገር፣ በእግዚአብሔር፣ በሰው፣ በካሮትና በድንጋይ መካከል ምንም ልዩነት የለም።

"የአዲሱ ዘመን መለኮታዊ ትምህርት የሆነው ሞኒዝም፣ ከክርስትና እምነት ሙሉ ለሙሉ ይቃረናል። የክርስትናው ዓለም፣ የእግዚአብሔር ፍጥረት ያልተከፋፈለ አንድነት ሳይሆን ይልቁንም የተለያዩ ነገሮች፣ ክስተቶችና ሰዎችን ያካተተ መሆኑን ያረጋግጣል። በዘፍጥረት ምዕራፍ አንድ፣ እግዚአብሔር የተለያዩ ነገሮችን እንደፈጠረ እናነባለን። እግዚአብሔር ብርሃንን ከጨለማ፣ ቀንን ከሌሊት፣

ምድርና ከሰማይ እንዲሁም የብስን ከባሕር ለይቷል። ከዚያም እንስሳትንና ዕፅዋትን እንደየወገናቸው ፈጥሯል። በመሆኑም፣ ፍጥረት ልዩነት የሌለባቸው ነገሮች የሚገኙበት አንድነት ሳይሆን፣ በርካታ የተለያዩ ነገሮች የሚስተዋሉበት ነው... " (Unmasking New Age)

ከላይ እንደተመለከትነው፣ ኬንየን የእምነት እንቅስቃሴን ለማዋቀር የተጠቀሙባቸው የአንድ አሳብ፣ የክርስቲያን ሳይንስና ሌሎች ሜታፊዚካል ኑፋቄዎች እርስ በርሳቸው እየተሳሰቡ የኒው ኤጅን ጠርዝ እንደሚነኩ ግልጽ ነው። ይህንን ስንመለከት፣ ሚስተር ቤንሂን ከእምነት እንቅስቃሴ ትምህርት ንስሐ ገብቼ ተመልሻለሁ ባሉበት ወቅት፣ "የእምነት እንቅስቃሴ ኒው ኤጅ ነው!" ሲሉ የሰነዘሩት አሳብ መሠረት እንዳለው እንረዳለን።

ክርስቲያኖች ሥጋ-ለባሽ አማልክት ናቸው?

ማይክል ጂ. ሞሪያርቲ "አዲሱ ካሪዝማቲክስ" (The new charismatics) በሚል ርእስ ባሳተሙት መጽሐፋቸው፣ ለሰው አምላክ ነኝ ማለት በቤተክርስቲያን ታሪክ ውስጥ እጅግ የከፋ ኑፋቄ ሆኖ ሲታይ እንደኖረ ከገለጹ በኋላ፣

"በብዙ ሃይማኖታዊ ድርጅቶች ዘንድ የሰዎች አምላክ ነኝ ወይም ትናንሽ አማልክት ነን ማለት አሁን አሁን እንደ ስድብ ወይም ኢ-መጽሐፍ ቅዱሳዊ ተደርጎ አይወሰድም።

"የአዲሱ ትውልድ ተከታዮች (New Agers) አማልክት እንደሆኑ ይናገራሉ! ሞርሞኖችም አማልክት ሊሆኑ እንደሚችሉ ይሰብካሉ! በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ሳይቀር ብዙ ካሪዝማቲኮች ትናንሽ አማልክት እንደሆኑ በድፍረት በግወጅ ላይ ናቸው። አንዳንዶቹም አማልክት አይደለንም ማለቱ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሊሆን እንደማይችል ይናገራሉ" ብለዋል።

የሞርሞን ቤተ ክርስቲያን የቀድሞው ፕሬዝዳንትና ነቢይ የነበሩት ሎሬንዞ ስኖው፣ *"ድሮም እግዚአብሔር እንደ ዛሬው ሰው ነበር! ወደፊት ሰው እንደ እግዚአብሔር ሊሆን ይችላል"* ሲሉ ባስተማሩት መሠረት፣ ሞርሞኖች አማልክት ለመሆን ይጣጣራሉ። ድካሙ ብኋቸው... ምስኪኖች!

መጽሐፍ ቅዱሳችን ግን፣ "እግዚአብሔር አንድ አምላክ ነው" ይላል (ዘዳ. 6፡4)። በአዲስ ኪዳንም፣ "ከአንዱም በቀር ማንም አምላክ እንደሌለ እናውቃለን" ተብሎ ተጽፎአል(1ቆሮ. 8፡4፤ 1ተሰ. 1፡9)።

የአዲሱ ዘመን (New Age) እንቅስቃሴ አራማጆች "ሁሉም አምላክ ነው" (pantheism) የሚል አመለካከት አላቸው። እነዚህ ሰዎች ስለ እውነታ ሁለት ነገሮችን ያረጋግጣሉ – የእውነት ሁሉ አንድነትና የዚያ አንድነት መለኮትነት! ሁላችንም በውስጣዊ ባህርያችን አንድ ስለሆንንና የሁሉም አካል ስለሆንን፣ አንድ ቀን ወደ እግዚአብሔር ኑባሬ በመመለስ ከሁሉም ጋር እንቀየጣለን።

ለአዲሱ እንቅስቃሴ አራማጆች፣ እግዚአብሔር ለሕዝቡ መልካም ፈቃድና የፍቅር ግንኙነት ያለው ኑባሬያዊ አምላክ ሳይሆን፣ "የኑባሬ ቀጥተኛ አንድነት" (a literal oneness of being) ነው። ማይክል እንዳስተዋሉት፣ በዚህ ምክንያት ነበር የኒው ኤጅ ሺርሊ ማክላይን ከባሕር ዳርቻ ላይ ተጀንና በመቆም "እኔ

እግዚአብሔር ነኝ!" ሲል ያለ ፍርሃትና ኃፍረት ያስተጋባው። እንደ እርሱማ አባባል፥ የሰው ዘር ትልቁ አሳዛኝ ነገር እያንዳንዳችን መለኮትነታችንን መዘንጋታችን ነው።

ወደ እምነት ሥነ-መለኮት ስንመጣ ደግሞ፥ በኃጢአት መውደቅ የሰይጣን ባህርይ መውረስ፥ ደኅንነት ደግሞ አምላክነት እንደሆነ ይነገረናል። እውነታው ግን፥ ደኅንነት ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ለአዳም ወደታቀደለት ደረጃ ሁሉ የሚታደስበት ሂደት ነው። ደኅንነት ሕይወታችንን የመንፈስ ቅዱስ መኖሪያ ወደ መሆን የሚለውጥ መሆኑ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት ቢሆንም፥ በየትኛውም ስፍራ የክርስቶስን ያህል ሥጋ- ለባሽ አማልክት እንደምንሆን አልተነገረንም። ይህ ቀድሞውንም የመጀመሪያዎቹን ሰዎች አዳምና ሔዋንን የጣለ አምላክ የመሆን ምኞት እንጂ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት ባለመሆኑ ልንጠነቀቅበት የሚገባን ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ አማልክት ናችሁ ሲል...

ይሁንና፥ መጽሐፍ ቅዱስ በዮሐንስ ወንጌል 10፥ 34-35 ከመዝሙር (82):6 በመጥቀስ፥ እንዲህ ይላል።

"ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰላቸው። ‹እኔ አማልክት ናችሁ አልሁ› ተብሎ በሕጋችሁ የተጻፈ አይደለምን? መጽሐፉ ሊሻር አይቻልምና እነዚያን የእግዚአብሔር ቃል የመጣላቸውን አማልክት ካላቸው፥ የእግዚአብሔር ልጅ ስላልሁ እናንተ አብ የቀደሰውን ወደ ዓለምም የላከውን ‹ትሳደባለህ› ትሉታላችሁን?"

በዚህ ክፍል፥ አይሁዶች ራሱ ኢየሱስ አምላክ እንደሆነ ለመቀበል ተቸግረው እንደነበር እንመለከታለን። ስለሆነም፥ ሰው ሆኖ ሳለ አምላክ ነኝ እንደሚል ሐሰተኛ ቆጥረው ሊወግሩት ድንጋይ አነሡበት። ኢየሱስም ሁልጊዜም እንደሚያደርገው ወደ ብሉይ ኪዳን በማጣቀስ፥ እንኳንስና ራሱ የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ የመጣው ቀርቶ "እነዚያ የእግዚአብሔር ቃል የመጣላቸውም[ሰዎች] "አማልክት" ተብለው እንደተጠሩ ያስረዳል። እነዚህ "አማልክት" የሚል ማዕረግ የተሰጣቸው ሰዎች እግዚአብሔር ፈቃዱን ለመፈጸም የሚጠቀምባቸው ፈራጆች፥ ነቢያትና እንደ ሙሴ ያሉ ሕግ ሰጪዎች ነበሩ።

ለምሳሌ፥ በዘጸአት 21፡6፥ 22፥ ከቁጥር 8 ጀምሮ፥ ወዘተ. ይህንኑ እውነት እንመለከታለን። በነዚህ ስፍራዎች "ፈራጆች" ተብለው የተጠቀሱት በአንዳንድ የእንግሊዝኛ መጽሐፍ ቅዱሶች ውስጥ "አማልክት" ተብለዋል።

ሙሴም በዘጸአት 18፥ ከቁጥር 15 ጀምሮ፥ "ሕዝቡ እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ወደ እኔ ይመጣሉ! ነገርም ቢኖራቸው ወደ እኔ ይመጣሉ፥ በዚህና በዚያ ሰውም መካከል እፈርዳለሁ" ሲል የእግዚአብሔር እንደራሴነቱን ገልጿል።

እግዚአብሔርም ሙሴን "ለፈርዖን አምላክ አድርጌሃለሁ" ሲል ከዚህ የተለየ አይደለም (ዘጸአት 7:1)። ይህንን ክፍል የእምነት እንቅስቃሴ መሪዎች የሚወዱት የእንግሊዝኛው ኪንግ ጀምስ ቨርዥን መጽሐፍ ቅዱስ፥ "እንደ አምላክ አድርጌሃለሁ" ሲል በትክክል ያስቀምጣል። በዘጸአት 4፡16 ይህንኑ

አባብ በሌላ አባባል፥ "አንተም በእግዚአብሔር ፋንታ ትሆንለታለህ" ሲል አብራርቷል። አምላክነቱ «በአምላክ ፋንታ መሆኑ» እንጂ ከተፈጥሮው ከሰብእውናን በላይ መቀየሩ አይደለም።

የወረዳው ሊቀ መንበር የአገሪቱን ሕገ-መንግሥት በማስፈጸም ረገድ የፕሬዚዳንቱን ሚና እንደሚጋራ ሁሉ፥ የእግዚአብሔር አገልጋዮችም "አብረውት የሚሠሩ በመሆናቸው"(1ኛ ቆሮንቶስ 3፡9) መለኮታዊ ማዕረግ ይሰጣቸዋል። እንግዲህ፥ አማልክት ያሰኛቸው የአምላክን የተቀደሰ ተግባር ማከናወናቸው እንጂ የዘመኑ ፈላስፎች እንደሚሉት የአምላካዊነት ኑባሬ(being) የመጋራታቸው አይደለም።

የመለኮት ባህርይ ተካፋይነት

ሌላው አንዳንድ ካሪዝማቲክና የእምነት መምህራን የሚጠቅሱት በ2ኛ ጴጥሮስ 1፡4፥ "ስለ ክፉ ምኞት በዓለም ካለው ጥፋት አምልጣችሁ ከመለኮት ባህርይ ተካፋዮች በተስፋ እንድትሆኑ፥ በእነዚያ ክብርና በጎነት የተከበረና እጅግ ታላቅ የሆነ ተስፋን ሰጠን" የሚለው ነው።

ክፍሉ የሚያሳየው የእግዚአብሔር ባህርይ ተካፋዮች እንደምንሆን እንጂ፥ የኑባሬው (being) ተካፋዮች እንደምንሆን አይደለም። ጴጥሮስ ፑርሢሲ "ንያ" በሚለው መጽሐፋቸው ውስጥ እንደጠቀሱት፥ ጴጥሮስ ባህርይ የሚለውን ቃል የመረጠው ዕድገትን፥ ጠባይን፥ ወዘተ. ለማሳመልከት ነው። ማይክል ዋሪያሪቲ እንደሚሉት፥ ዓለማውያን ኃጢአትን የሚለማመዱት ከተፈጥሮአቸው ባህርያቸው የተነሣ ነው። ክርስቲያኖች ግን በውስጣቸው የእግዚአብሔር ባህርይ ስላላቸው፥ ኃጢአትን አያደርጉም(1ኛ ዮሐንስ 3፡9)።

ማይክል እንደሚሉት፥ ባህርይ የአበላልና የአሠራር ልማድን ይወክላል። ውሻ የራሱንም ትውከት ሳይቀር ይመገባል! በግ ግን ለምለም ሣር ይፈልጋል። በተመሳሳይ ሁኔታ፥ የማያምኑ ሰዎች ባህርይ እንደ ሥጋቸው ምኞት ለመኖር ሲፈልግ፥ የክርስቲያኖች ባህርይ ግን እግዚአብሔርን ለማስደሰት ይፈልጋል።

በመሆኑም፥ የክፍሉ መልእክት ክርስቲያኖች በውስጣቸው ከሚኖረው መንፈስ ቅዱስ የተነሣ ያገኙትን መለኮታዊ ባህርይ በማሳደግ እግዚአብሔርን ከማያስደስት መንገድ ርቀው እንዲኖሩ እንጂ፥ በምንም መልኩ ክርስቲያኖች አምላክ ናቸው የሚል አይደለም። ሰው በፈጣሪው ላይ ተደግፎ የሚኖር ፍጡር እንጂ፥ ከተፈጥሮው የዘላለማዊውን አምላክ ስፍራ የሚቀማ ሊሆን አይችልም። *"ልብህን እንደ እግዚአብሔር ልብ ብታደርግም <u>አንተ ሰው ነህ እንጂ አምላክ አይደለህም</u>" (ሕዝቅኤል 18፡1)*።

በመሆኑም፥ ከዚሁ በላይ ስለ ሰው አምላክነት ከሚቀርበው ዘገባ፥ ከአዲሱ አዳም ግንዛቤና ከሌሎችም አሳቦች ባሻገር፥ የእምነት እንቅስቃሴ አደገኛ ስፍራ ላይ እንደሚገኝ ልንመለከት እንችላለን። ይሁንና፥ ኒው ኤጅ በርካታ ምንጮች ያሉትና የተደላደለ ፍልስፍና በመሆኑ፥ ከአንድ የእምነት ዘርፍ ጋር ለመፈረጅ አዳጋች እንደሚሆን እሙን ነው። ስለሆነም ራሱ ኒው ኤጅ ነው ማለት ማጋነን ከሆነ፥ ወደ ኒው ኤጅ የሚያሻግር ድልድይ ነው ማለት ይቻላል።

የእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎችም እንደኛው የኒው ኤጅን ትምህርት እንደሚቃወሙ ከጽሑፎቻቸው ለመመልከት ይቻላል። ይህም ሆኖ፥ ሳያውቁም ይሁን አውቀው ከሚነቅፉት ኒው ኤጅ ጋር ትከሻ ለትከሻ ሲጋፉ ይታያል። ስለሆነም፥ በዚህ አካሄዳቸው በሁሉም መልኩ ዓለምን ለመቆጣጠር ለሚጣደፈው ኒው ኤጅ በር መክፈታቸው እሙን ነው። እናም የእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች የመሰናከያ ዓለት ላለመሆን እንዲጠነቀቁና ሕዝበ ክርስቲያንም የሚሰማውን አዲስ ትምህርት ከመቀበሉ በፊት ከጌታ ቃል ጋር በጥብቅ እንዲያመሳክር ለማስሰብ እሻለሁ። አዲስ ስለ መሰለን ብቻ መከተሉ ተገቢ አይሆንምና።

"አሮጌው ሁሉ ወርቅ ላይሆን ይችላል፤ አዲስ ስለሆነም እውነት ሊሆን አይችልም።"

11

የእምነት እንቅስቃሴና የሳቅ ሪቫይቫል

". . . በዚያን ምሽት በአዳራሹ ሁሉ የመንፈስ ቅዱስ ሳቅ አስተጋባ፤ እኔና ጎልዲ (ባለቤታቸው) ከዚህ በፊት ታይቶ በማይታወቅ ሁኔታ በመንፈስ ቅዱስ ሐሴት አደረግን። ሳቁ ከውስጣችን ዝም ብሎ ፈለቀና በአዲስ ጥንካሬ ሞላን። ሸክማችን ሁሉ ከላያችን ላይ የተነሣ ይመስል በደመና ላይ እንደሚራመድ ሰው ሆነን ከአዳራሹ ወጣን።" (ዶናልድ ፒርሰን ለዎርድ ኦፍ ፌይዝ መጽሔት ፌብሯሪ 1996 እትም ከሰጡት ምስክርነት የተቀነጨበ።)

ጋዜጠኛው ሮበርት ሑፍም ለቶሮንቶ ላይፍ መጽሔት ባቀረበው ዘገባ የሚከተለውን አትቷል።

"ከአጠገቤ የተቀመጠው ሰውዬ ልክ እንደ ቆሰለ አንበሳ ያጓራ ጀመር። ከርሱ አጠገብ የተቀመጠችው ሴት እጅግ በመንቀጥቀጧ እጆቿ ፊቷን ይጠፈጥፉ ገባ። ሰዎች ወንበሮችን እያመነቃቀሩ ከወለሉ ላይ ይዘረገፉሉ። እንደ ተኩላም እንደ አህያም እያደረጋቸው መጮሃቸውን ቀጠሉ፤ ከሙዚቃ መሣሪያዎቹ አጠገብ የቆመው አንድ ወጣት ደግሞ እንደ ዶሮ አስካካ። የለቅሶው ነገር አይነሣ! ሰዎች እንዲህ አምርረው ሲያለቅሱ አይቼ አላውቅም። በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ ያጋጠማቸው አሳዛኝ ነገር ሁሉ የታወሳቸው ይመስል ከፉኛ አለቀሱ..."

እንደሚታወቀው፥ ይህ ቅዱስ ሳቅ "ቶሮንቶ ብለስንግ" ከተባለው እንቅስቃሴ ጋር የተያያዘ ሲሆን፥ የእንቅስቃሴው ዋንኛ አራማጆችም ጆን ዊምበርና በ1987 ከደቡብ አፍሪካ ወደ አሜሪካ የተጓዘው ሮድኒ ሆዋርድ ብሮውን ናቸው። ምናልባትም አንባቢዎቼ፥ "ታዲያ ይህንን ከእምነት እንቅስቃሴ ጋር ምን አዛመደው?" የሚል ጥያቄ ሊፈጠርባቸው ይችላል። እኔም ለዚህ ዓይነቱ ጥያቄ በከፊል ምላሽ ለመስጠት በማሰብ ነበር የእምነት እንቅስቃሴ መጽሔት "ዎርድ ኦፍ ፌይዝ" ስለ ቅዱስ ሳቅ የዘገበውን በመጥቀስ ምዕራፉን የጀመርሁት። የእምነት እንቅስቃሴ አባላት ከሚለማመዱቸው ነገሮች አንዱ ስለሆነ፥ አጠር አድርገን እንመለከታለን።

የሳቅ ሪቫይቫል ምንጭ

ዶክተር ቢቨርሊ "የሳቅ ሪቫይባል" መሪ ከሆነው ከሮድኒ ሆዋርድ ብሮውን ጋር ያደረጉትን ቃለ-ምልልስ የጀመሩት፥ "ከእምነት እንቅስቃሴ ጋር ያለህ ዝምድና ምንድነው?" በሚል ጥያቄ ነበር።

ሮድኒ ለዚህ ጥያቄ የሰጠው ምላሽ፥ "እንደማስበው ሰዎች ሲጥሩ የነበሩት እኔን ከተቃራኒ ወገኖች በአንዱ ውስጥ ለማፈረጅ ነው። እኔ ግን ራሴን የአንድ

ፈርጅ አባል አድርጌ አልመለከትም" የሚል ነበር።

እንዲህ ዓይነቱ መልስ በፖለቲካ አዋቂዎች ዘንድ የሚዘወተር በመሆኑ፣ "ፖለቲካዊ ምላሽ" ልንለው እንችላለን። የእምነት እንቅስቃሴ "ደጋፊ ነኝ፣ አባል ነኝ፣" ወይም "አይደለሁም!" ብሎ መመለስ ሲቻል፣ ራሴን የአንድ ካምፕ ወይም ፈርጅ አካል አድርጌ አልመለከትም ማለቱ፣ ከእውነት ጋር ለመፋጠጥ መሸሹን ያሳየናል።

ሆኖም ቀረ የቶሮንቶውን ብለስንግ የሚተቹ ጸሐፊዎች ሮድኒ ከእምነት እንቅስቃሴ ጋር ዝምድና እንዳለው ይናገራሉ። ለምሳሌ፣ አላን ሞሪሰን በደቡብ አፍሪካ ከሚገኘው የሬማ ቤተ ክርስቲያን ጂምር የኬኔት ሐገንንና የኬንየንን አሳቦች እንደ ያዘ ገልጧል። ሞሪሰን ሲጽፍ፣ "ተገኘበት ከሚባለው ጥቅም ባሻገር፣ የቶሮንቶው ብለስንግ ከነዚያ ጽልመታም መንፈሳዊ ምንጮች እንደ ተቀዳ ይታወቃል" ብሏል።

የቶሮንቶ ብለስንግ ስብሰባዎች ምን ይመስላሉ?

በዚህ በካናዳ አገር ቶሮንቶ ከተማ በተጀመረው <የሳቅ ሪቫይቫል> ውስጥ እንደ ስብሰባው መሪና እንደ ተሳታፊዎቹ የተለያዩ ትዕይንቶች እንደሚስተዋሉ ቢታመንም፣ እዚያው ቶሮንቶ የአንታሪዮ ቲዎሎጂካል ሰሚናሪ ፕሮፌሰር የሆኑት ጄምስ በቬርሊ አራት ዋና ዋና ድርጊቶች እንደሚፈጸሙ በመጽሐፋቸው ውስጥ ጠቅሰዋል።

1. ስብሰባው የሚጀመረው ለአንድ ሰዓት ወይም ከዚያ በላይ በሚቆይ የጉባኤ መዝሙር ነው። ይኸው የምስጋናና የአምልኮ ጊዜ የሚመራው ጆርሚ ሊኖት በተባለ ግለሰብ ኃላፊነት ሥር በሚሠራ የመዘምራን ቡድን ነው። በዚህ ጊዜ ተጋባዡ ዘማሪም እንደ ሁኔታው ሊቀርብ ይችላል። በዚህ ወቅት የተለያዩ ክስተቶች ወይም የሳቅና የስሜታዊነት ሁኔታዎች ሊስተዋሉ ይችላሉ። በመቶ የሚቆጠሩ ሰዎች እጆቻቸውን ወደ ሰማይ ለምስጋና ሲዘረጉ፣ ሌሎች ደግሞ ጓንባቸውን ያስነካሉ። ቅዱስ ሳቅ ወይም ከዚህ በላይ እንግዳ የሆኑ ክስተቶች ማለትም እንደ መንቀጥቀጥ፣ እንደ አንበሳ ማጓራት ወይም ከፍተኛ ጩኸት የመሳሰሉ ነገሮች ሊታዩ ይችላሉ።

2. ቀጥሎ የምስክርነት ጊዜ ይሆናል። ጆን አርኖት ወይም ሌሎች የቢንተርድ መሪዎች ሰዎች ወደ ምስባኩ መጥተው እግዚአብሔር በሕይወታቸው ስላደረገው ነገር እንዲናገሩ ይጋብዛሉ። እነዚህ ተጋባዦች አስደናቂ የተፈወሱ፣ የፈውስ ወይም የመለወጥ ታሪክ ስለሚናገሩ፣ ይህ የምስክርነት ጊዜ ባብዛኛው በጣም አስገራሚ ሆኖ ይታያል። ሰዎቹ ምስክርነታቸውን በሚሰጡበት ጊዜ አንዳንድ ምልክቶችን የሚያሳዩ ሲሆን፣ ብዙውን ጊዜ በምስክርነታቸው ፍጻሜ ላይ ተጨማሪ መንፈስ ቅዱስ ይፈልጉ እንደሆነ ይጠየቃሉ። በዚህም ጊዜ የእንቅስቃሴው መሪዎች ለግለሰቡ ይጸልዩለትና "በመንፈስ ይታረዳል።" (ይህ በመንፈስ መታረድ የሚባለው ቀደም ሲል ሐገን ሚለቶና የሌላ መጋቢ ሚለት አገልግሎት ከእግዚአብሔር እንደሆነ እስኪያምኑ ድረስ፣ ከወለሉ ላይ ራሳቸውን ስተው እንዲቆዩ አድርጌአለሁ ያለው ዓይነት ነው።)

3. ሦስተኛው ከቃለ-ጊዜ የሚለጠው ለስብከት ሲሆን፣ ይህም ከሃያ ደቂቃ እስከ አንድ ሰዓት የሚወስድ ይሆናል። በእንቅስቃሴው

የመጀመሪያው ዓመት አምስት ጊዜያት ስብከቱ ከመቅድበት የተገታ ሲሆን፣ ሌሎች ሁለት ጊዜያት ምንም ስብከት አልነበረም። ሁልጊዜም ባይሆን፣ ስብከቱ በቅዱስ ሳቅ የሚታጀብባቸው ጊዜያት አሉ። ምንም እንኳ የመልእክቱ ጥራት እንደ ሰባኪው የሚለያይ ቢሆንም፣ ብዙውን ጊዜ የሚያተኩሩት በእንቅስቃሴያቸውና ከዚያ ጋር በተያያዙ ታሪኮች፣ ብሎም እንቅስቃሴው በሌሎች የዓለም ክፍሎች እንደ ምን እየተዛመተ እንዳለ በሚቀርቡ ዘገባዎች ላይ ነው።

4. ከዚህ በላይ የተገለጹት የአምልኮው ክፍሎች ባብዛኛው ለሁለት ሰዓታት ያህል የሚከናወኑ ናቸው። ከስብሰባው ፍጻሜ ላይ የደኅንነት ጥሪ የሚቀርብ ሲሆን፣ እዚያ የተገኙትም ሁሉ የመንፈስ ቅዱስን ተሐድሶ እንዲለማመዱ ይጋበዛሉ። በዚህ ጊዜ ሰዎች የአገልግሎት ጊዜ ለመቀበል ወደ ምስባኩ እንዲመጡ የሚጋበዙ ሲሆን፣ አንዳንዶም ከአገልጋዮች ቅባትና ጸሎት ለማግኘት ወደ ሌላ ክፍል እንዲሄዱ ይጠየቃሉ። ብዙውን ጊዜ ይኸኛው የምሽት ስብሰባ ክፍል ከሁሉም የበለጠ ጊዜ ይወስዳል። ባመዛኙ ከምሽቱ አራት ሰዓት ላይ ይጀምርና እስከ ስምንት ወይም አሥር ሰዓት ድረስ ይዘልቃል፤ ባብዛኛው ግን ከ6:30 እስከ 7:00 ሰዓት ባለው ጊዜ ያልቃል።

በዚሁ ስብሰባ ላይ የአገልጋይነት ባጅ ወይም ምልክት ያላደረጉ ሰዎች ለሌሎች እንዲጸልዩ አይፈቀድላቸውም። ይህም የሆነው የእንቅስቃሴው መሪዎች አንዳንድ ጸሎቶች ትክክል እንዳልሆኑና የውሸት ትንቢቶችም እንደሚነገሩ በመግለጻቸው ነው። ጠንቋዮች እነዚሁኑ የምሽት ስብሰባዎች እየተከታተሉ እንዳሉ የሚገልጹ ሰዎችም ነበሩ።

ይህንኑ የኤርፖርት ቪንያርድ ስብሰባ በተመለከተ፣ ብዙዎቹ የሚያነሡት የሥርዓት-አልበኝነትን ችግሮች ነው። እንደኛው ግለሰብ ያሉትን እንመልከት።

"አንድ ምሽት ከልጄ ልጄ ከአንድሪያ ጋር ወደ ኤርፖርት ቪንያርድ ሄድሁ። በዚያው የምሽት ስብሰባ ላይ በተከሰተው አንድ ነገር ሁለታችንም በጣም ነበር የተደነቅነው። ከአፊንን የመጣ አንድ መጋቢ ስለ ስሜታዊና መንፈሳዊ ሥቃይ ልቡን እያፈሰሰ ይመሰክር ነበር። መጋቢው ምስክርነቱን ሊፈጽም አካባቢ ከስብሰባው ተካፋዮች አንዱ የማያቋርጥ ረጅም የቅዱስ ሳቅ ቁምታ ያሰማ ጀመር። በዚህ ጊዜ የመጋቢውን ንግግር ለመስማት አልተቻለም፤ መጋቢውም [illegible] ድምፁን ስለ ጥሩነት እንደ ተበሳጨ ግልጽ ነበር።"

እኚሁ ሰው በሌላ ወቅት ስላጋጠማቸው ሁኔታ ሲናገሩ የሚከተለውን አስቀምጠዋል።

"በሌላ ጊዜ በዚያው ረዥም ሰልፍ ውስጥ ለመቆምና ከጆን አርኖት የጸሎት ድጋፍ ለማግኘት ፈለግሁ…መንፈስ ቅዱስ በሕይወቴ ውስጥ የሚቀድመውን ሁሉ እንዲያደርግ ጠየቅሁ። ጆን እጆቹን በኔ ላይ በጫነ ጊዜ የተሰማኝ ልዩ ስሜትም ሆነ የተከሰተ ነገር አልነበረም። [illegible] የነበረች አንዲት ሴት በመንፈስ የታረደች ስትሆን፣ እጆቿን ዘርግታ ከንፈሯ ያዙኝ። እኔ ምናልባት [illegible] ለመስለኝ፣ በቅርቡ እንደዚህ መሆን አለብኝ"

ከወለሉ ላይ የተኛች ሴት የወንድን ከንድ ይዛ ሲታይ፣ [illegible] የሚያስተላልፈው መልእክት ነበር ግለሰቡን ያስጋቸው።

ፓስተር ጄምስ እንደገለጹት፣ አንድ የጋዜጠኞች ቡድን ለመድረሻውን ቀልጀቸውን ዘገባ እያዘጋጀ ነበር። ጋዜጠኞቹ ቃለ-ምልልስ ካደረጉላቸው ሰዎች

መካከል አንዱ፥ የቶሮንቶውን ብለስንግ የሚደግፍ አንድ የሥነ–ልቦና ምሁር ይገኝ ነበር። ይህ ሰው ከዚህ ስብሰባ ተካፋዮች አሉታዊ ስሜታዊም ሆነ ሥነ–ልቦናዊ አመለካከት ይዞ የሚመጣ ሰው እንደሌለ ገልጧል። እንደ እውነቱ ከሆነ ግን በዚህ ስብሰባ አሉታዊ ገጽታዎች ያዘኑና የቆሰሉ ሰዎች በርካታ ናቸው።

አንድ የስብሰባው ተካፋይ እንደ ተናገሩት፥ ልክ እንደ ውሻ የሚልከሰከስም ሰው አጋጥሟቸዋል። ይህም ብቻ አይደለም ሰውየው አንድ እግሩን ብድግ አድርጎና እጆቹን ወደ መሽኒያው ልኮ፥ ሽንቱን ለማፍሰስ የተዘጋጀ ይመስል ነበር።

የሳቅ ሪቫይባል መሥራች ከሆኑት አንዱ ይህንኑ እንደ ውሻና አንበሳ ስለ መጮህ አስመልክቶ ሲናገር፥ "በመጀመሪያ ደረጃ በስብሰባዎቻችን ምንም ዓይነት የውሻ ወይም የአንበሳ ጩኸት አናሰማም። ልክ እንደ ውሻ የምትጮህ ከሆነ፥ የውሻ ምግብ እንሰጥሃለን። እንደ አንበሳ የምታገሳ ከሆነ፥ አንበሶች ወደሚጠበቁበት ዙ እንልክሃለን። እንደ ዶሮ ብታስካካ ደግሞ፥ ጥሬጥሬ እንበትንልሃለን። ይህን ያልሁት ሰዎች ስብሰባ የራሱ ሥርዓት እንዳለው እንዲገነዘቡ ነው" ብሏል።

"እንደ አንበሳ መጮህ ትንቢታዊ ምልክት ነው የምትሉትስ ጉዳይ?" ተብሎ ሲጠየቅ እንዲህ ነበር ያለው።

"አንድ ጊዜ ጓደኛዬ እያገለገለ ሳለ አንድ ሰው እንደ አንበሳ እያገሳ መጥቶ፥ ‹እኔ የይሁዳ አንበሳ ነኝ› አለ። ጓደኛዬም ቀና ብሎ ከተመለከተው በኋላ፥ ‹መልካም፥ እኔ ደግሞ አንበሳን እየገራሁ አለማምዳለሁ። አርፈህ ቁጭ በል!› ብሎታል። ይሁንና፥ በቶሮንቶ እየተደረገ ስላለው ነገር ደስተኛ ስለሆንሁ፥ በዚህ ጉዳይ ከቶሮንቶዎች ጋር ለመጨቃጨቅ አልፈልግም።"

ሮድኒ ያላስተዋለው ግን እውነተኛውን ነገር መፈለግና ከሁሉም ሰው ጋር ተስማምቶ መኖር እንደማይቻል ነው። እውነትን የምንወድ ከሆነ፥ የእውነት ጠላቶች የሚያደርሱብንን ጥቃት መፍራቱ እርባና የለውም!

ስብከቱ ለምን በቅዱስ ሳቅ እንዲታፈን እንደሚፈቅድ በተጠየቀበት ወቅት፥ ሮድኒ ጴጥሮስ ቃሉን ሲናገር መንፈስ ቅዱስ እንደ ወረደ የሚያስረዳውን የሐዋርያት ሥራ 10:44ን ክፍል በመጥቀስ፥ የርሱም ጉዳይ ከዚያ አንጻር መታየት እንዳለበት ይገልጻል።

በአዲስ አበባችንም ይህንኑ ልምምድ የሚከተሉ ሰዎች የሚያሰሟቸው ሁከቶች እንኳንስና በአዳራሹ ውስጥ ያለውን፥ ከቤቱ የተቀመጠውን የአካባቢውን ሰው የሚያስጭንቁ እንደሆነ ነዋሪዎቹን በመጠየቅ ልረዳ ችያለሁ። የእምነቱ ተከታዮች የሚያሰሙትን ያልተለመደ ድምፅ ለመለየት የተቸገሩት አንዲት የአካባቢው የቤት እመቤት፥ "ይኼ ሰው ነው ወይስ ጅብ?" ሲሉ መደመጣቸውን ከአንዲት ወጣት ምስክርነት ልረዳ ችያለሁ።

እንደ ሐና የልባችንን ለአምላካችን በዝግታ መናገር ስንችል ሳለ፥ በጩኸታችን ብዛት የአምላክን ክንድ የምንቀሰቅስ ይመስል የአካባቢውን ጸጥታ ማደፍረሱ ተገቢ አይመስለኝም። የምንጸልየው የኢየሱስ ክርስቶስ አባትና አምላክ ለሆነው እግዚአብሔር ከሆነ፥ ገና ሳንናገር የልባችንን እንደሚያውቅ ልብ ልንል ያሻል።

ሌላው ለአካባቢውም ሰዎች ማሰብ ተገቢ ይመስለኛል። የዕረፍት ቀኑን ከቤተሰቡ ጋር ቴሌቪዥን፥ ሬድዮ፥ ወዘተ. እየተከታተለ በሰላም ሊውል

የሚፈልገውን ሰው እንዲህ ባለ ቅጥ ያጣ ጩኸት መበጥበጡ ራስ–ወዳድነትም ነው። እንደ ሰማሁት፥ የአካባቢው ነዋሪዎች ለቀበሌው ቢያመለክቱም ሂሳቡን ቀደም ብለው ስለ ከፈሉ ሊያስወጧቸው እንዳልቻሉ የቀበሌው ባለ ሥልጣናት ተናግረዋል። ቀደም ሲል ከነበሩበት ቤት ግን ሕዝቡ እንዳባረራቸው ነው እዚያ በተገኘሁበት ወቅት አንድ ወጣት ያጫወተኝ።

አሰፋ ደስታና ፍስሐ በየነም ተመሳሳይ ገጠመኝ አውግተዋል.

"የተለያዩ ዓይነት ሰዎች ተገኝተዋል። ሥርዓትና ሕግ መንፈሳዊነት አይደለም ማለታቸውን ገና ከአለባበሳቸው ለማወቅ ጊዜ አልወሰደብኝም። የፀጉር አቆራረጣቸው በፈለጉት መንገድ የተዘበራረቀ ነበር። ከዚህ በፊት ስለነዚህ ሰዎች የሰማሁትንና ያነበብሁትን አስታወስሁ። ማየት ማመን ነውና ከዓይኔ ሌላ እማኝ አላስፈለገኝም። ጉባኤው በከፍተኛ ትርምስ ተሞልቷል። ስፖርታዊ የአካል እንቅስቃሴ የሚያሳዩ ይመስል ከአንዱ ወንበር ወደ ሌላው የሚዘሉት ብዙዎች ናቸው። መድረኩ ላይ የሚታየውም የዘፈን ትርዒት ነው የሚመስለው። አዳራሹ የሙዚቃ ትርዒት የሚታይበት ቢመስልም አልፎ አልፎ መጽሐፍ ቅዱስ የያዙና ከዚህ በፊት የማውቃቸው ሰዎችም ነበሩ። የጆሮ ታምቡር በሚበጥስ አስፈሪና አስደንጋጭ ድምፅ ጉባኤው ‹ኡ...ኡ...ኡ...ዋ...ይ...ይ› ብሎ ሲጮኽ መሪው በግጩብጩብ አስቆመና መጽሐፍ ቅዱስኑን ከፍቶ፥ ‹እግዚአብሔር ከተግዳቶን አጥፏችኋልና ጩኹ› የሚለውን አነበበ። ኢያሱ 6:16። ፉጨቱና ጩኸቱ ቀጠለ። አሁንም ፐሮግራም መሪው ጉባኤውን አስቆሞ ‹ሕዝቤን በፉጨት እጠራለሁ› በማለት መጽሐፍ ቅዱስን ከፍቶ ጥቅሱን ደጋገመው። ከስብከቱም ሆነ ከፈውሱ ግን ግራ መጋባትን እንጂ ምንም አላተረፍሁም..."(ሕይወት መጽሔት ቁጥር 31/1989 ዓ/ም።)

ከጩኸቱ ጋር ለብዙዎቹ አደናጋሪ ሆኖ የሚታየው ዝግሪያቸው በዳንስ የታጀበ መሆኑ ነው። እንደሚታወቀው፥ ዳንስ ከዘመናዊ የጭፈራ/ዘፈን/ ጋር በቅርብ የተገናኘ በመሆኑ፥ በመንፈሳዊ ዝግሬዎች ላይ ከግልጋሎት ላይ መዋል እንደሌለበት አብያተ ክርስቲያናት ይስማማሉ። አንዳንድ ካሪዝግቲኮች ግን ዳዊት ለእግዚአብሔር ክብር እንደ‹ዘለለ› በመጥቀስ፥ "ዳንሳችን ለእግዚአብሔር ክብር ነው" ሲሉ ይደመጣሉ።

የኔ ጥያቄ ግን ለእግዚአብሔር ክብር ወይም በልባችን ተተክሎ ለሚፈታተነን የዘፈን ፍቅር መደነሳችን አይደለም! እርሱን የሚያውቀው ልብንና ኩላሊትን የሚያውቅ አምላክ ብቻ ነው። ጥያቄዬ ለእግዚአብሔር ክብር የግድ በዘመናዊው የሬጌ ስልት መደነስ አለብን ወይ ነው? ባህላዊው ሽብሸባችንን እግዚአብሔር አይወደውም ይሆን?

የወንጌል ስርጭት የተጠበቀውን ያህል እንዳይርጥ ከተከላከሉት ነገሮች መካከል አንዱና ምናልባትም ዋናው የወንጌል ስርጭት መዝሙሮቻችን ምዕራባዊውን ስልት የሚከተሉና ዘፈን የሚመስሉ መሆናቸው ነው። ይህም ከበገናና ከከበሮ በቀር ሌላው የሙዚቃ መሣሪያ ሁሉ ኃጢአት ለሚመስላቸው ወገኖች የወንጌሉን ተቀባይነት በእጅጉ ይጎዳዋል። ከብዙዎች አስተያየት እንደምሰማው፥ የዝማሬ ደረጃ ከበደን ተቀባይነት ከፍ ካደረጉት ነገሮች መካከል በዘመናዊ መሣሪያዎች ብቻ ሳይሆን እንደ ማሲንቆና ጸናጽል በመሳሰሉ ባህላዊ መሣሪያዎች መገልገሉ ነው። በቅርቡ ደግሞ በባህላዊ የሙዚቃ መሣሪያዎች እየተረዳ አንድ "ወጣት ለክርስቶስ" የሚባል የመዘምራን ቡድን ዝግጅቱን ሲያቀርብ በማየቴ በጣም ደስ ተሰኝቻለሁ። ዝግጅቱን አይቼ ባላውቅም እንዲሁ በባህላዊ መሣሪዎችና የአዘማመር ስልቶች እየተረዳ

የሚያገለግል "የሽብሸባ ኳየር" የሚባል እንዳለ ሰምቻለሁ።

ለኛም እንደ ኢትዮጵያ ክርስቲያኖች የሚያስፈልገን ሽብሸባ እንደሆነ እንጂ ‹ዳንስ› ሊሆን አይገባም። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን (ኦርቶዶክስ) በዓለም ከምትታወቅባቸው ትውፊቶች አንዱ የራሷ የሆነ አገራዊ ዝማሬ ያላት መሆኑ ነው። ይህም ብዙዎቻችን የምንወደው ያሬዳዊ ዝማሬ ነው፤ ያሬዳዊ ዝማሬ ለብዙ የኢትዮጵያ ሕዝብ ጆሮ የሚሰጠው ምልክት ቀውስ፣ ሻንስ፣ ወይም ጭፈራ ሳይሆን አምልኮ ነው። ብዙዎቻችንን የበገናን ስንትርቻር ዜማ ስንሰማ ልባችን ይቀልጣል። እንግዲያው፣ እግዚአብሔር በህይላችን ውስጥ ባስቀመጠው በዚህ መልካም ነገር ተጠቅመን ለማገልገል ለማነጽ ብንሞክር መልካም ይመስለኛል – ቀናነት ካለን! ወይስ እግዚአብሔርም እንደኛው የአሜሪካ የአውሮፓ ነገር ካልተቀረበለት ቅር ይለው ይሆን? እርሱ የሁሉ አምላክ ነውና "ካልደነሳችሁልኝ" የሚልበት ምክንያት የለውም። ዋናው ልባችን ለርሱ መስጠት ነው!

የሳቅ ሪቫይቫል አወዛጋቢ ገጽታዎች

ይሆኑ እንቅስቃሴ አስመልክተው አንድ ግለሰብ ሲጽፉ፣ "ወንዶችና ሴቶች በአንድነት ከወለሉ ላይ ተንጋለው ሲንሿለሉ፣ ሲወራጩ፣ ቅዱስ ሳቅ ሲለቁ ሲነጡ ይታያችሁ!" ብለዋል። እንደ እሳቸው ምልከታ፣ የሳቅ ሪቫይቫል አገልጋዮችም ሳይቀሩ ተቃቅፈውና ተደጋግፈው ይታያሉ። እንዲያውም፣ የሳቅ ሪቫይቫል ተሳታፊዎች እንዲህ ዓይነቱን ከሰው ጋር መደጋገፍ ችላ እንዳይሉ መሪዎች ይናገራሉ። ለዚህ ዶክተር ጄምስ የሚጠቅሱት ምሳሌ አላቸው።

"ለምሳሌ፣ ሶብሲ ክላርክ ‹አሳቁን ያሉ› በተባለው ኮንፈረንስ ላይ ቃሉ በሚመጣበት ጊዜ ሰዎቹ የሚይዙት ሰው እንዲኖራቸው ማረጋገጥ እንደሚገባቸው ገልጸዋል። ለዚህም አብነቱ በአስረጅነት ያቀረቡት ይህንኑ ቅንዓዝ የጠበቀውን የአንዲት የሚሰዖን ሴት ታሪክ ነው። መንፈስ ቅዱስ በርሷ ላይ በወረደ ጊዜ ወደ ኋላ በመውደቋ፣ ጭንቅላቷ ከግድግዳ ጋር ተላተመ፤ ከዚያም ለአንድ ሳምንት ሆስፒታል ቆየች።"

ዶክተሩ ይህንን ታሪክ ካነሱ በኋላ፣ "ኢውን ይህ የእግዚአብሔር ሥራ ነው ሊባል ነውን? ይህ የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነውን?" ሲሉ ጠይቀዋል። ለመሆኑ መንፈስ ቅዱስ በኃይል ሲመጣ ቃላቅ ራሱን ያመጣል ወይስ ለሆስፒታል ይዳርጋል? መልሱን ለአንባቢው።

ጄኒስ የተባለችው ባለቤቱ ከሳቅ በስተቀር ምንም ነገር ለማድረግ ዓቅም ያጣችበትንም ሁኔታ እሱራሱ በመጽሐፉ ውስጥ ዘግበዋል።

የሚገርመው ደግሞ በነዚህ ስብሰባዎች ላይ የማይወድቁ ወይም ተመሳሳይ ክስተቶች የማያሳዩ ሰዎች ቅጽል ስም የተሰጣቸው መሆኑ ነው – "ኤች–ቲ–አር"(HTR - Hard To Receive) ማለትም በአማርኛችን "መንፈስ ቅዱስን ለመቀበል ችግር ያለበት" ወይም ‹ግትር› የሚል። እነዚህ ሰዎች መንፈስ በመንካቱ እንደ ሌሎቹ እንዲንቀጠቀጡ፣ እንዲወድቁ፣ እንዲንፈራፈሩ እንዲስቁ፣ ሌላም ሌላም ነገር እንዲሆኑ ያደርጋል ይላሉ። ሌሎች ደግሞ መሪው ከላይ እጅ በማለት እንደሚረዱ ይናገራሉ። ለመሆኑ መንፈስ ቅዱስን

እንዲህ በተላላ ወደ ሰው ማስገባት ይቻል ይሆን? ወይስ ይህ መንፈስ ቅዱስን በሰው ፈቃድ ማሠራት አይሆንም?

ከእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች መካከል "መንፈስ ቅዱስ እኔን ባያንቀሳቅሰኝ እኔ እርሱን አንቀሳቅሰዋለሁ" የሚሉ ሰዎች እንዳሉ ቦርማ ክርስቲያኒቲ ኢን ቻመር በሚለው መጽሐፉ ውስጥ ጠቅሷል።

እንደምንሰማውና እንደምናነበው፣ በቶሮንቶም ሆነ በሌሎች ስፍራዎች ከነዚህ ችግሮች የተነሣ አብያተ ክርስቲያናት እየተከፋፈሉ ናቸው። የመንቀጥቀጥና የእንስሳ ጩኸቶች ጋብዎችን እየተፈታተኑ ናቸው። በተጨማሪም፣ በነዚህ እንቅስቃሴዎች ዘንድ ሥነ-መለኮታዊ እውቀት ዋጋ ስለማይሰጠው ተከታዮቻቸው ቃሉን ከመመርመር ይልቅ፣ መንፈስ ነው የሚሉት ስሜታቸው እንደ ነዳቸው ይሆናሉ። ይሁንና፣ በሮሜ 10፥2፣ በ2ኛ ጴጥሮስ 1፥5 እና በሌሎችም ስፍራዎች መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል እውቀት እንዲኖረን የሚመክር መሆኑ ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባል።

ለቃሉ ከልብ የመነጨ አክብሮትና ታማኝነት ከሌለን፣ ስሜታችን ብቻ እንደሚጊል መቼ ታጣ!

ሌላው የሳቅ ሪቫይቫል አራማጆች ዘንድ ሰቀም ዝላዩም ተአምር ይሰኛል። እንደ ብዙዎቹ እምነት ግን፣ "ሳቅ፣ ጩኸት፣ ለቅሶ፣ ማጓራትና መንፈራገጥ የሰው ልጅ ተለምዷዊ ተግባራት ስለሆኑ፣ ከስሜታዊና መንፈሳዊ ፍላጎቶች አንጻር ማብራሪያ ሊሰጣቸው ይገባል።" ተአምር ሊባል የሚችለው ከሰው ልጅ የችሎታ ክልል ውጭ የሆነው ነገር በእግዚአብሔር ኃይል ተከናውኖ ሲታይ እንጂ፣ በሳቅ ሲንከታከቱ ከዋሉና ካደሩ ተአምር ተሠራ ለማለት አይቻልም።

ከዚህም አልፎ፣ ይህ እንቅስቃሴ ስለ ክርስቶስ ብዙም ትኩረት የሚሰጥ አይደለም። ሁልጊዜም መንፈስ ሲሉ ነው የሚሰማው። ባብ ሃንተር በኤርፖርት ቪንያርድ የተካሄዱ የሦስት ወራት ስብሰባዎች በምን ላይ እንዳተኮሩ በኮምፒዩተር በመታገዝ ለመመዝገብ ችሏል። በባብ ጥናት መሠረት፣ ከሦስት ወራት ስብሰባዎች መካከል ስለ ትንቢት 372 ጊዜያት፣ ስለ መንፈስ 383 ጊዜያት ሲጠቀስ፣ ስለ ኢየሱስ የተጠቀሰው ግን 143 ጊዜያት ብቻ ነው። ለነቢያትና ለትንቢት ከመሢሑ የበለጠ ትኩረት መስጠቱ አስገራሚ ነው ብለዋል ዶክተር ጄምስ።

ለነዚህ በሳቅና በጫጫታ ለሚያምኑ ሰዎች፣ ዶክተር ጄምስ፣ "እንደ ውሻ ከሚጮኹ ይልቅ ቁጭ ብለው የዮሐንስን ወንጌል ቢያነቡ የበለጠ መንፈሳውያን አይሆኑም ነበር? በመንቀጥቀጥና በመራገጥ የሚያጠፉትንስ ጊዜ ለምን በጸሎትና ከጌታ ጋር አያሳልፉትም? ቃሉን ለሌሎች በማካፈል ስለ ክርስቶስ ቢመሰክሩስ?" ሲሉ ይጠይቃሉ።

የቶም ስሚዝ አሳብ እዚህ ላይ ሊጠቀስ የሚገባው ይመስለኛል።

"መንፈስ ቅዱስ ኢየሱስ በመስቀል ላይ ሰዎችን በወደደበት መንገድ ሌሎችን ትንሽ መውደድ የጀመረውን ክርስቲያን ማኅበረሰብ፣ ስሜታዊ ልምምድና ብዙ ስጦታዎች ያሏቸው በዚህ ዓይነት መውደድ ምን እንደሆነ ከማያውቁት በላቀ ሁኔታ ሊጠቀም ይችላል።"

12

የማጠቃለያ መልእክቶች

● ለእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች — ከጂም በከር ተማሩ

አንድ ስሙን ለመግለጽ የማልፈልገው ግለሰብ ወደ አንዲት እህት ዘንድ በመሄድ ጌታ መኪናሽን ለኔ እንድትሰጭኝ አዟል አላት። እርሷም ምንም እንኳ መኪናዋን ብትፈልገውም፣ ለጌታ መታዘዝ እንዳለባት በማመን ለግለሰቡ አስረከበችው። ከጥቂት ጊዜያት በኋላ ስትሰማ ሰውየው ሌሎችንም አላቸው የሚባልላቸውን ወገኖች እያሳደደ ንብረት በመዝረፍ ላይ እንደሚገኝ ተነገራት። ትንሽ ቆይቶ ደግሞ ያ ሰው ወደ ዓለም እንደ ገባ ሰማች። በመጨረሻም፣ በአእምሮ መታወክ ወደ አማኑኤል ሆስፒታል እንደ ተወሰደ ተገለጸላት።

ይህንኑ እውነተኛ ታሪክ የሰማሁት ከአንድ የውይይት መድረክ ሲሆን፣ የእምነት እንቅስቃሴ ትምህርት ምን ያህል የከፋ አደጋ እያስከተለ እንዳለ ለመጠቆም እዚህ ማስፈሩን መርጫለሁ። ወረድ ብለን እንደምንመለከተው፣ የብልጽግና ወንጌል በመስበክ የብዙ ሚሊዮን ዶላሮች ባለቤት ለመሆን የበቃው አሜሪካዊው ጂም በከርም እግዚአብሔር ለምን ወደ ወኅኒ ቤት እንዲገባ እንደ ፈቀደ ተጠይቆ፣ "ስለሚወደኝ ነው። እግዚአብሔር ባይገናኘኝና በዚህ ትምህርት ብቀጥል ኖሮ አብድ ነበር" ሲል መልሷል። ትምህርቱ ገና በመስፋፋት ላይ ባለባት አገራችንም እንኳ ይህንን ያህል ቅጽበታዊ ጥፋት ካደረሰ በሌሎችስ የዓለማችን ክፍሎች ምንኛ የከፋ አደጋ አድርሶ ይሆን? ቀደም ብለን በዚህ መጽሐፍ ውስጥ አንዳንድ ተጨባጭ መረጃዎችን በማጣቀስ መመልከታችን ይታወሳል። በአሜሪካ በወላጆቹ መድኃኒት ተነፍጎ የሞተው ዌስሊ ፓርከርና በዚሁ ጦስ ፍርድ ቤት የተንገተቱ ወላጆቹ፣ ባሏን የተነጠቀች ሴት፣ መቶ እጥፍ አገኛለሁ ብለው ንብረታቸውን ያጡ ሰዎች በርካታ ናቸው።

የእምነት ትምህርቶች ከተግባራዊ ጎጂነታቸው ባሻገር፣ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነትነትም የጎደላቸው ናቸው። ስለሆነም፣ አንዳንዶች "ሌላ ወንጌል፣ የብልጽግና ወንጌል፣ ቅጥ ያጣ እምነት፣ ክርስቲያን ሳይንስ፣ ኒው ኤጅ፣ አዲሱ ኖስቲሲዝም፣ ቅይጥ ሃይማኖት፣ አጵራጭ ኢንቬስትሜንት፣ ኑፋቄ . . ." እያሉ ይጠሩታል። የሌሎቹን ሁሉ ለማቅረብ ባልችልም፣ ምክኮንል የእምነት እንቅስቃሴ «ሌላ ወንጌል» እንደሆነ የሚያምንባቸውን ምክንያቶች በማጠቃለያ መልክ ሳቀርብ፣ የእምነቱ አራማጆች መለስ ብለው የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት እንዲመረምሩ ለማሳሰብ እሻለሁ።

1. *ኬኒት ሐገን በስማቸው ያሳተሟቸው መጻሕፍት ጽንሰ-ሐሳብ ባለቤት እንዳልሆኑ ምክኮንል አራት ገጽ መረጃዎችን አቅርበዋል። ትምህርቶቹ በሙሉ በቀጥታ ከኬንየን የተወሰዱ የመሆናቸው እውነታ፣ እርሳቸውም ሆነ ተከታዮቻቸው የሚሉትን የእምነት እንቅስቃሴ መሥራችነት ማዕረግ አያጎናጽፋቸውም። የዚህ ማዕረግ ባለቤቱና የእንቅስቃሴው መሥራች ከሆኑት አብዛኞዎቹን ትምህርቶች የደረሱት ኬንየን ናቸው።*

2. *ኬንየን ለቅርብ ወዳጆቻቸው እንደተናዘዙት፣ ትምህርቱ የተመሠረተው ኑፋቄያዊ በሆኑ ሜታፊዚካል(የተጨባጭ ነገሮች ወይም የህልውና ንድፈ-ሐሳብ) ፍልስፍናዎች ላይ ነው።*

3. *ኬንየን በቦስተንና በተለይም በኤመርሰን ኮሌጅ በነበሩበት ጊዜ ራሳቸውን ለአንድ አምላክ (Unitarianism - የሥላሴን ጽንሰ-ሐሳብ የማይቀበል እምነት) እና ለአዲስ ሐሳብ የህልውና ንድፈ-ሐሳብ (New Thougt Metaphysics) አጋልጠዋል።*

4. ኬኒት በዘመናቸው የነበረችው ቤተክርስቲያን "በመገለጥ እውቀት" ላይ ሳይሆን፣ "በስሜት ሕዋሳት እውቀት" ላይ እንደተመሠረተች ያምናሉ። ስለሆነም፣ "በመገለጥ እውቀቱ" አማካኝነት "ምጡቅ ሰዎች" (supermen) ለመፍጠር ዐቅደዋል። *"እነዚህ ትምህርቶች በእኛ ውስጥ ሲሰርፁ፣ መንፈሳዊ ምጡቅ ሰዎች ያደርጉናል..."*

5. መለኮታዊ ፈውስንና መገለጦችን ከሰበኩትና ከተለማመዱት ሜታፊዚካል ኑፋቄዎች (Metaphysical Cults) የተነሣ፣ ኬንየን አዲስ ዓይነት ክርስትና ለመቅረጽ ጥረዋል፤ ይህም አዲስ ዓይነት ክርስትና እነዚህን ልምምዶች በማካተት ቤተ ክርስቲያን ከአዲሱ አሳብ ኑፋቄዎች ጋር ለመወዳደር እንድትችል የሚያደርግ ነው።

በውጤቱም የኬንየን የእምነት እንቅስቃሴ (ሌላው ወንጌል) ከኑፋቄያዊ ጅማሬዎቹ የተነሣ፣ ለብዙ ውዝግብ ተጋልጧል፤ ይኸውም ተቃዋሚዎቹ በፈውስና በብልጽግና ላይ ያለውን አደገኛ አመለካከት በማውገዛቸው ነው።

እንደነርሱው ምኞት ሕይወት "የስኬት ምንጣፍ" ወይም በኮሚዩኒስቶቹ ቋንቋ "ዩቶፒያ" ብትሆንልን፣ ሁላችንም ደስ ባለን። ጌታ ግን በምድር ላይ የገነትን ሕይወት እንደምንኖር የተስፋ ቃል አልገባልንም። እንዲያውም፣ ስለ ስሙ ብዙ የምንከፍለው ዋጋ እንዳለ ነው የሚነግረን። ስለሆነም፣ የእምነት እንቅስቃሴ አራማጆች ሁሉ የሞላበትን ሕይወት በመፈለግ የጂም በከርን ጥፋት ከመድገሙ ይልቅ፣ ከንስሓ ሕይወቱ ራስን ዝቅ ማድረጉ ምን እንደሆነ ለመማር እንዲዘጋጁ ለማሳሰብ እሻለሁ።

ጂም "ተሳስቼ ነበር" ሲል በሚያሳዝኑ ቃላት ከሸኖ ባቀረበው ግዙፍ መጽሐፉ ውስጥ "ከዚያ የቅንጦት ሱፍ ይልቅ በዚህ ካኪ ደልቶኝ ጌታዬን አመለክሁት" ብሏል። የብልጽግና፣ የሙሉ ጤንነትና የተሳካ ሕይወት ዋንኛ ሰባኪ የነበረው

ጂም፥ ጆስካ ሐን ከተባለች የቤተ ክርስቲያን ጸሐፊ ጋር በፈረንጆቹ አቆጣጠር በ1987 የዘሙት ኃጢአት ከፈጸመና በገንዘብ ቅሌት ወኅኒ ወርዶ ለአምስት ዓመታት ከተንገላታ በኋላ ነበር መጽሐፉን የጻፈው። "Servant" የተባለው መጽሔት በዚህ ጉዳይ ላይ ባደረገለት ቃለ-ምልልስ ጂም ከተናገራቸው ጠቃሚ መልእክቶች የሚከተለው ይገኝበታል።

"ወኅኒ ቤት ሆኜ መጽሐፍ ቅዱሴን ሳጠና፥ መሳሳቴን ተረዳሁ! እግዚአብሔር እንደ ሐሰተኛ ነቢይ በሞት ስላልቀጣኝ ጥልቅ ምስጋና አቀርብለታለሁ! ሰዎች ከገንዘብ ጋር ፍቅር እንዲመሠርቱ አስተምሬአለሁ። የባለ ጠግነት መታለልና በሌሎች ነገሮች መታለል በራቤ፥ በቤተሰቦቼና አብረውኝ በሚያገለግሉት ሰዎች ሕይወት የእግዚአብሔርን ቃል አንቆታል።"

ንስሐ እንዲገባ ያደረገው ነገር ምን እንደሆነም ሲጠየቅ፥ የሚከተለውን ነበር የተናገረው።

"የክርስቶስ ቃል። በወኅኒ ቤት ሳለሁ ለሁለት ዓመታት በሙሉ፥ እርሱ የተናገረውን ነገር ሁሉ መልሼ መላልሼ አነበብሁ። ሁሉንም ሁልቆመሳፍርት ለሌላቸው ጊዜያት ጽፌ አጠናሁ! መጽሐፍ ቅዱስ ወደ ተጻፈበት የግሪክ ቋንቋ ሳይቀር ተመልሼ ከዘፍጥረት እስከ ራእይ አነበብሁ። በተለይም ሕይወቴን የለወጠው፥ ‹ሰው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ ቃል ሁሉ እንጂ በእንጀራ ብቻ አይኖርም› የሚለው የማቴዎስ 4፥4 ቃል ነው። ሐሰተኛ ዶክትሪን ያስተማርሁበት ምክንያት የእግዚአብሔርን መልእክት ሁሉ ስላላጠናሁ ነበር። የኢየሱስን ሕይወት ማጥናት በጀመርሁ ጊዜ፥ ስለ ገንዘብ ምንም መልካም ነገር ሲናገር አላየሁም። በሉቃስ 6፥24፥ ‹እናንተ ባለ ጠጎች ወዮላችሁ . . .› በሉቃስ 18፥25፥ ‹ባለ ጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢሾልክ ይቀላል . . .› በማቴዎስ 6፥19፥ ‹በምድር መዝገብ አትሰብስቡ . . .› ብሏል።

በመሠረቱ የገንዘብ ፍቅር የክፋት ሥር ሊሆን አይችልም። ከዚህ በላይ የከፋ ነው - እንደ ጥላቻ ወይም እንደ ነፍስ ማጥፋት። መጽሐፍ ቅዱስን ዓውደ-ንባቡን በጠበቀ መልኩ እንደ ማንበብ፥ ከጥቅስ ማውጫ ላይ ጥቅሶችን እየመዘዝሁ እሰብክ ነበር። ከብሉይ ኪዳንና ከአዲስ ኪዳን ጥቅሶችን አወስድና በመካከሉ ብዙ ሺም በኩሮችን እጨምራለሁ። መንግሥትን የሚያስቆጡትንና ሰዎችን በዚህም ሆነ በዚያ ምክንያት ሊያሳዝኑ የሚችሉትን ምንባቦች አልነካም ነበር። ነገር ግን ለሰዎች የሚያስፈልገው የእግዚአብሔር ቃል ነው። ክርስቶስ የሚፈልገው ከርሱ ጋር ፍቅር እንድንመሠርት ነው። በማቴዎስ 7፥ ኢየሱስ ብዙዎች በዚያን ጊዜ በስሙ ብዙ ተአምራት እንዳደረጉ የሚናዘዙ መሆናቸውን ይናገራል። እርሱም፥ ‹አላወቅኋችሁም› ብሎ እንደሚመልስ ገልጾአል። ስለ ማወቅ የሚናገረው የግሪኩ ቃል የቅርብ ቁርኝትን ያሳያል። ክርስቶስን የኛ ትንቢት መናገር አያስገርመውም። ትንቢት እየተናገሩ እንደ ዲያብሎስ የሚኖሩ ብዙ ሰዎች አውቃለሁ። ሰዎች ከሚያጠምዷቸው ነገሮች ጋር ሳይሆን ከክርስቶስ ጋር ፍቅር እንዲመሠርቱ ማስተማር ይገባኝ ነበር።" (Servant/Winter/ 1997, p. 10.)

እናም አባካችሁ "ለኔ ስጠኝና ታገኛለህ፥ የምትፈልገው ይሆንልሃል" ከሚል ፍልስፍና ተመለሱ፥ የእግዚአብሔርን አሳብ እንድታገለግሉ ይሁን። ሁሉም ነገ አላፊና ቀሪ ነው። ዘመናችንም እንደ ጥላ ናት። ከዘላለማዊው እግዚአብሔር ጋር ማክማቸቱ ግን አስተዋይነት ነው።

"አሁንም ከእርሱ ጋር ተስማማ፥ ሰላምም ይኑርህ! በዚያም በጎነት ታገኛለህ" (ኢዮብ 22፥21)።

"ያለ እርሱ ፈቃድ የበላ ደስ ብሎትም ተድላን የቀመሰ ማን ነው?" (መክብብ 2፥25)።

ለሕዝብ-ክርስቲያንና ለቤተ ክርስቲያን

ምን ይሆን ሕዝበ-ክርስቲያኑን ባለበት ቤተ ክርስቲያን ረግቶ እንዳይቀመጥና በተሰጠው መክሊት ጌታን እንዳያገለግል የሚያደርገው? ለምን ይሆን በርካታ ክርስቲያኖች በየጊዜው ቤተ ክርስቲያንን እንደ ልብስ የሚቀያይሩት? ምን ፍለጋ ይሆን ከአንዱ ወደ ሌላው የሚኳትኑት? የሚባዝኑት?

እነዚህ ጥያቄዎች ለብዙ ጊዜያት የማነሣቸው ናቸው። ይህንንም የምለው ሰዎች በአንድ ስፍራ ረግተው ካልተቀመጡ የፍሬያማነታቸው ጉዳይ ስለሚያሳስበኝ ነው። ከዚህ ይባስ ደግሞ ትናንት አብረውን ይርጡ የነበሩ ሰዎች ከርቀት ትምህርታቸውን ስንሰማ እንኳ እጅግ ወደሚያሳዝኑን ወገኖች ዘንድ ተጉዘዋል። ከነዚህ ወገኖች አንዳንዶቹ ወደዚሁ እምነት የገቡባቸውን ተግባራዊ ምክንያቶች ለመዘርዘር ልሞክር።

1. ከቤተ ክርስቲያኒቱ አገልጋዮችና በተለይም ከሽማግሌዎች አለመስማማት። በዚህ ዓይነት ከቤተ ክርስቲያን የወጡ ብዙ ሰዎች ትዝ ይሉኛል። አንዳንድ ጊዜ በተለይም ወጣቶች ከቤተ ክርስቲያኒቱ ቀደምት አገልጋዮች ጋር በአሳብ አለመጣጣማቸው ለዚህ ዓይነቱ ችግር ዋንኛ ተጠቃሽ ሆኖ እናገኛለን። ወጣቶች የፈውስ ፕሮግራም ይጀመር ሲሉ፥ ሽማግሌዎች የወንጌል ስርጭት ሊሉ ይችላሉ። ወጣቶች ለድራማና ሥነ-ጽሑፍ ሲጓጉ፥ ሽማግሌዎችን የሚያስደስታቸው የልማት እንቅስቃሴ ሊሆን ይችላል።

   አንዳንዴ ደግሞ ሽማግሌዎች የማይፈልጉት አገልጋይ ለወጣቶች ጣእታቸው ሆኖ ይገኛል። እኔ በተገኘሁበት አንድ የኮሚቴ ስብሰባ ላይ ሽማግሌዎቹ ስሜታዊ ነው ብለው ያገለሉትን አገልጋይ ወጣቶቹ ለፕሮግራም መሪነት ጠርተውት በመገኘታቸው የአሳብ ልዩነት ሲፈጠር አይቻለሁ። ሌላም ሌላም... እናንተ እየተጋፈጣችሁ ያላችሁትን መሙላት ትችላላችሁ።

   ይሁንና፥ ለአሳብ ልዩነት መፍትሔው ጥሎ መሸሽ ወይም ቤተ ክርስቲያን መክፈት ነው የሚል እምነት የለኝም። የኛ አሳብ ለቤተ ክርስቲያን ግንባታ የምናስበውን ያህል ቁልፍ ሚና የሚኖረው ከሆነ፥ መንፈስ ቅዱስ "አይገባቸውም!" ለምንላቸው ሽማግሌዎች በራሱ ልዩ የማስተማር ጥበብ ሊገልጥላቸው ይችላል። እስከዚያው የኛ ድርሻ በጸሎት መቆየት ቢሆንስ? እንደ ክርስቲያን ይህ ጥሩ መፍትሔ ይመስለኛል። ለራሳችን አንዳች "የሥጋ በረከት" በአስባቡ ለማግኘት የምንፈልግ ከሆነ ግን ይኼ አይሠራም። ከቤቱ ባለቤት በላይ ስለ ቤቱ የምንጨነቅ ሆነን እንገኛለን! ጌታ የሁሉም ጌታ ነውና እርሱ እስኪሻ ድረስ እንታገሥ ነው - እኔ 'ምለው።

2. የቤተ ክርስቲያንን ቅጣት (ዲሲፕሊን) ለመቀበል አለመፍቀድ። አንዳንድ ጊዜ ምእመናን በሆነ ሁኔታ ወይም ኃጢአት ቤተ ክርስቲያንን ያሳዝኑና ተመጣጣኝም ይሁን የማይመጥን ቅጣት ሲበየንባቸው፥ ወደ ሌላ ቤተ ክርስቲያን ይሄዳሉ። ለዚህም ነው በቅርቡ ከአንዲት እናት ጋር ስንነጋገር፥ እንዲህ ዓይነት ችግሮች ያሉባቸው ሰዎች

የተሰባሰቡበትን ቤተ ክርስቲያን "የወንበዴዎች ዋሻ" ሲሉ የገለጹት።

ችግሮችን ተጋፍጦ ማለፍ የማይሆንላቸው ብዙ ሰዎች ይህንኑ አግራሞ ይጠቀማሉ። ግን ግን እዚያም የምንሄደው ሰዎች ዘንድ መሆኑን ልብ ማለቱ የሚሻል ይመስለኛል።

በቅርብ የማውቀው አንድ አገልጋይ፥ ከአዲስ አበባ ወጣ ብላ በምትገኝ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አገልግሎት ጀመረና ብዙም ሳይቆይ "እነርሱ አይረቡም!" ብሎ እዚሁ አዲስ አበባ መጣ። እዚህም አንዲት ዓመት እንኳ ሳያገለግል የተሰጠውን ቅጣት አሻፈረኝ ብሎ ወደ እነ ሐገን ትምህርት ፊቱን መልሷል።

3. ሌላው ችግር ለአገልግሎት መቸኮል ነው። ብዙውን ጊዜ አንድ የአገልግሎት ሸክም ያለባቸው ሰዎች ዛሬውኑ ለመሰማራት ሲሞክሩ፥ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ "ቆይ . . . ረጋ በል . . ." ትላለች። እናም ውዝግብ ይነሣል።

4. ከአምልኮ ሥርዓት ጋር የተያያዙ ችግሮች። በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት የአምልኮ ሥርዓት የግድ ቀዝቀዝ ማለት አለበት። በሌሎች ደግሞ ሞቅ-ደመቅ ያለ! እናም የቤተ ክርስቲያኒቱ የአምልኮ ሁኔታ ደስ ያላላቸው ሰዎች ለመለወጥ ሞክረው፥ "ጥርስ ከገቡ" "እግረ-አውጪኝ!" ለማለት ይገደዳሉ።

   እንደኔ እንደኔ፥ ለሁሉም ሰው የሚስማማ የአምልኮ ፕሮግራም ለማዘጋጀት ባይቻልም፥ መጽሐፍ ቅዱሳዊና ለምእመናን ልብ የሚደርስ ማፋጭ አገልግሎት ማቅረቡ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ድርሻ ሊሆን ይገባል። ምእመናኑ የልባቸው እንቅቅልሽ ሳይፈታ እንዲሁ ቤተ ክርስቲያን ደርሰው የሚመለሱ ከሆነ፥ አሁንም ሆነ ወደፊት የመንፈስ ቅዱስ ዳሰሳ ከማይታይበት ጉባኤ መሸሻቸው የማይቀር ነው። መንፈስ ቅዱስ ከማይመላለስበት ጉባኤ ምን ሊገኝ?

5. አዲስ መንፈሳዊ ልምምድ መሻት። (ይኼ ከላይኛው አሳብ ጋር የሚሄድ ነው።) መቼም ሰው ካለበት ተደላድሎ የሚቀመጠው ውስጡ ሰላም ካለው ነው። ውስጡ ባዶ ከሆነ ግን ሌላ ነገር መፈለጉ የማይቀር ነው። እናም ብዙ ሰዎች ቤተ ክርስቲያናቸው የሚፈልጉትን ዓይነት መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ካላሳየች፥ ወደ ሌላ ያመራሉ። ለምሳሌ፥ ቀደም ብለን እንደ ተመለከትነው፥ የእምነት እንቅስቃሴ መሥራች የሆነው ኬንየን የነ ክርስቲያን ሳይንስን ንድፈ-አሳብ ወደ ቤተ ክስቲያን ይዞ የመጣው እንዲህ ዓይነቱን የቤተ ክርስቲያን ድርቀት ለማርጠብ ነበር።

የቤተ ክርስቲያን ድርሻ ምን ይሆን?

ከላይ የተመለከትናቸውና ሌሎችም ችግሮች ተዳምረው ምእመናንን ወደ ተለያዩ አቅጣጫዎች ያቅበዘብዛሉ። በእኔ እምነት ቤተ ክርስቲያን ይህንኑ ችግር ዝም ብላ ልትመለከት የሚገባት አይመስለኝም። የጉዳዩ ቀጥተኛ ባለቤት ናትና።

አንዳንዶች የተሻለ ነገር ፍለጋ ሲሄዱ፥ የከፋ ነገር እንደሚጠብቃቸው አይገነዘቡም። ስለሆነም፥ ቀዳሚው የቤተ ክርስቲያን ድርሻ ሚዛናዊነቱን የጠበቀ ስብከትና ትምህርት በሚገባቸውና በሚጥማቸው መንገድ ማቅረብ ሊሆን ይገባል ብዬ አምናለሁ። ይህ ግን ባብዛኛው ሲከሰት አንመለከትም።

የእምነት እንቅስቃሴ ከመከሰቱ በፊት ስንቶቻችን ነን ስለ ሙዓለ-ንዋይ የቀረበ ትምህርት ወይም ስብከት የሰማን? ጌታችን ከተናገራቸው ምሳሌዎች ብዙዎቹ ስለ ገንዘብ የሚያነሡ ናቸው። በቤተ ክርስቲያን ግን እንዲህ ዓይነቱ ጠቃሚ ነገር ችላ ተብሎ እንመለከታለን። እናም አንድ ብር በመስጠት መቶ ብር ታተርፋለህ ለሚሉን የምንሰጣቸው መልስ አይኖረንም። ከዚያ ይባስ ደግሞ ነገሩ እውነት መስሎን እንከተላለን።

እኔ እንደማምነው፥ ጳውሎስ እንዳደረገው "የእግዚአብሔርን ምክር ሁሉ"(የሐዋርያት ሥራ 20:27) ለማስተማር ቀናው መንገድ፥ ደስ ያለንን ርእሰ-ጉዳይ እየመረጡ መስበኩ ሳይሆን አንድን የመጽሐፍ ቅዱስ መጽሐፍ መርጦ ማስተማሩ ነው። አንድ ወር ወይም ሦስት ወር ቢወስድ ምንም አይደለም። የጌታን ቃል በዓውዱ (contextually) እንግር ከተባለ ይህ በጣም አስፈላጊ ነው።

በሌላ በኩል የማስተማሪያ ዘዴዎቻችንም ሊዳብሩ ይገባል። ሁልጊዜም አንድ ሰው ምስባኩ ላይ ለሁለት ሰዓታት ከሚቆም፥ እንደ የመድረክ ውይይት ወይም ፓናል ዲስከሽን፥ ተንቀሳቃሽና የማይንቀሳቀሱ ፊልሞች፥ ወዘተ. በመጠቀም፥ አድማጮቻችንን ልንደርስ እንችላለን። ሥነ-ጽሑፍና ድራማም በጥሩ ሁኔታ ከተሠራበት ጠንካራ የመልእክት ማስራጫ መንገድ ይሆናል። እኔ እንደ ማምነው፥ መንፈስ ቅዱስ ስብከትን ብቻ ሳይሆን ሁሉንም የማስተማር መንገድ የመጠቀም ችግር የለበትም። የለም፥ ስብከት ብቻ ነው የማምንበት የሚል ካለም እንደ ተረዳው ያድርግ። ዋናው ግን መንጋውን ለተኩላዎች ላለመስጠት ይትጋ።

የአገልግሎት ችግርን በተመለከተ፥ የጌታ መንፈስ በመራቸው መጠን እውነተኛ ስጦታ እንዳላቸው ካወቁ፥ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ደጅ ባያስጠኗቸው እመርጣለሁ። ገና "ጀርባ እስኪጠና" ተብሎ የአገልጋዩ የልጅነት ጉልበት እስኪዝል ማስጠበቁ የሚበጅ አይመስልም።

ስለሆነም፥ ከጽዳት ጀምሮ ያሉትን አገልግሎቶች ቀስ በቀስ ቢያስለምዷቸው መልካም ነው። እናገለግላለን ብለው የመጡትም ሰዎች "ካለ ስጦታዬ!" ብለው ባይጓጉቱና በተሰጣቸው ታምነው ወደ ቀጣዩ አገልግሎት ቢሸጋገሩ ይበጃል ባይ ነኝ። ለጌታ መቼም አገልግሎት ሁሉ አገልግሎት ነው! በርሱ ዘንድ ትልቅና ትንሽ የሚባል አገልግሎት የለም። በርሱ ዘንድ የጽዳት ሠራተኛ ሃምሳ ብር፥ ሰባኪ ደግሞ ሺህ ብር የሚባል የለም። በተሰጠን መክሊት በታማኝነት እስከ ሠራን ድረስ በቂ ነው። የታይታ ታማኝነት ሳይሆን፥ የልብ ታማኝነት!

አስቀድመው የአገልግሎት ወንበር የያዙትም ደግሞ ለሌሎች የማስተላለፍ ኃላፊነት እንዳለባቸው ልብ ሊሉ ይገባል። አለቃ ሆኜ ስለማላውቅ፥ አለቅነት ወይም ሥልጣን ምን ያህል እንደሚጥም አይገባኝም። እንደሰማሁት ግን እስኪወጡ ያስፈራል እንጂ ከወጡ ወዲያ ልቀቅ አይልም አሉ። ልቀቅ አለ አትልቀቅ የተቀመጥነው ለማገልገል ነውና ሁልጊዜም የተሻለ ለሚያገለግል ልናስረክብ ይገባል። ቃለ ሕይወት መጽሔት "አከራካሪው ሰው" ሲል የሰየመው ዶክተር ብንያሚን ዩሱፍ እንዲህ ዓይነቱን ሁኔታ በመንቀፍ፥ "አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ካልሞቱ፥ ወጣቶቹ ሹመት አያገኙም!" ሲል ተደምጧል።

አንዳንዶች በተለይ ከመንግሥት መሥሪያ ቤት ጡረታ የወጡ እንደሆነ ከቤተ

ክርስቲያን ወንበር ለመንግት ይቸገራሉ ይባላል። እናም ወጣቶቹ ያውልህ ብለው ይሄዱላቸዋል። ወጣቶቹ ከሄዱ ደግሞ የቤተ ክርስቲያኒቱ የወደፊት ዕጣ አደጋ ላይ እንደሚወድቅ ሊጤን ይገባል። ይህም ባይሆን የእረኞቹ አለቃ በሚገለጥበት ቀን መንጋውን በትግ ባለመልቀቅ ሊባል ብርቱ ጸሎትና ጥንቃቄ ሊደረግ ይገባል።

ለዚህ ሁሉ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ምእመኖቻቸውን በቅርብ ሊያውቁ ይገባል። በቅርብ ካላወቁኝ እንዴት ብለው ነው ለአገልጋይነት የሚሾሙኝ? የዩኒቨርስቲ ወይም የሰሚናሪ ድግሪ ስላለኝ ይሆን? ወይስ በአደባባይ እንደበተ-ርቱዕ ስለሆንሁ? በእኔ እምነት እነዚህ የአገልጋይ መለኪያዎች አይሆኑም — እንደ ጌታ ቃልም! ለዚህ ነው በቅርብ ማወቅ የሚያርብን።

ዮሬን ዌርዝቢ ስሙን በማላስታውሰው መጽሐፋቸው ውስጥ የገለጹት ነገር ትዝ ይለኛል። በአንድ ወቅት የቤተ ክርስቲያኒቱ የንብረት ክፍል ኃላፊ ባለመኖሩ፣ መጋቢው ለቤተ ክርስቲያኒቱ የሚያስፈልጉትን ነገሮች ለመግዛት ወደ መደብር አመራ። እዚያ ደርሶ ከሚያውቀው ሰውዬ ሱቅ የሚያስፈልጉትን ነገሮች ገዝቶ ሲነግ፣ ባለ ሱቁ የንብረት ክፍል ኃላፊውን ስም ጠቅሶ፣ "... የዬንተ ቤተ ክርስቲያን አባል ነው?" ሲል ጠየቀው። መጋቢው በአዎንታ ሲመልስለት፣ የቤተ ክርስቲያን ሰው ሆኖ ከገዛው ዕቃ ዋጋ በላይ ደረሰኝ እንዲጻፍለት ሲጠይቅ መኖሩ እንዳስገረመው ለመጋቢው አጫወተው።

እናም ቤተ ክርስቲያን ምእመኖቿን ካላወቀች፣ በሌሎች ሰዎች ዘንድ መልካም ምስክርነት የሌላቸውን ሰዎች መሾሟ የማይቀር ነው።

ለዚህ ጥሩ እገዛ ያደርጋል ብዬ የማምነው፣ እንደ መሠረተ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የአማኞች ቁጥር ከፍ እያለ ሲመጣ፣ ሌላ አጥቢያ በመክፈት ለክትትል የማያስቸግር የአማኞች ቁጥር እንዲኖር ማድረግ ነው።

የጌኛ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያንም በአንድ ሕንጻ ሥር ከምታመልከበት ዛሬ በዘጠኝ ወይም አሥር አጥቢያዎች ተከፋፍላለች። ይህም ለጥሩ ክትትል በር ይከፍታል ብዬ አምናለሁ።

የእምነት እንቅስቃሴ ትምህርት የወሰዳቸውን ወገኖች በተመለከተ፣ የቅርብ ክትትል በማድረግ እውነቱን እንዲረዱት ማድረጉ አስፈላጊ ነው። አንዳንድ አባላት የእምነት አስተማሪዎች፣ ክርስቶስ ወደ ሲኦል ወረደ እንደሚሉ እንኳ አያውቁም። እናም እውነተኛውን የእምነት እንቅስቃሴ ምንነት በማስረዳትና በቅንነት ከፈለጉት ጌታ የትም ስፍራ ባሉት መድረስ እንደሚችል በመግለጽ፣ ለመመለስ መሞከሩ መልካም ነው።

እንደምንሰማው፣ ብዙዎች በእምነት እንቅስቃሴ ውስጥ ከስድስት ወራት በላይ አይቆዩም ይባላል — እምነቱ ስጠኝን እንጂ እንካን ስለማያውቅ። ጓዳውን እስኪበረብሩ መሆኑ ነው ለስድስት ወራት የሚቆዩት።

በእኔ ግምት ትልቁ ችግር ቤተ ክርስቲያናቸውን ሳይለቁ፣ ለዚህ እምነት ልባቸውን የሰጡትን ሰዎች መመለሱ ነው። ልባቸው ከነ እምነት እንቅስቃሴዎች ጋር፣ አካላቸው ግን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥ!

ለነዚህም ቢሆን የቃሉን እውነታ ማሳየትና መንፈስ ቅዱስ እንዲገልጥላቸው በጸሎት መርዳቱ መልካም ነው። በተለይ የእምነት እንቅስቃሴ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን እንዳሻቸው እንጂ እንደ መንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ስለማይተረጉሙት፣ ዓውደ-ንባቡን፣ ታሪካዊ ሥረ-መሠረቱን፣ ባህላዊ ዳራውን

በጠበቀ መልኩ ለመተርጎም መቻል ይኖርብናል።

የእምነት እንቅስቃሴ አስተማሪዎች ሐዋርያት እንኳ ያላወቁትን እኛ እናውቃለን የሚሉና የራሳቸውን መገለጥ ከመጽሐፍ ቅዱስ መገለጥ የሚያስበልጡ በመሆናቸው፣ እውነቱን ለማሳየት ቀላል አይሆንም። እኔ እንደማምነውና ብዙዎቻችን ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት እንደሚስማሙኝ፣ በምንም ዓይነት የራሳችን ልምምድም ሆነ መገለጥ ከመጽሐፍ ቅዱስ መገለጥ ከፍ ብሎ ሊቀመጥ አይችልም። በሕይወታችን ሥልጣን ያለውና ለሰው ልጆች ሁሉ ደኅንነት የተሰጠው (የተጻፈው መገለጥ) መጽሐፍ ቅዱስ ነው!

የአሳብ ሥርቆት (Plagiarism)

ከነት ሐገን ከከንየን ጽሑፎች ገልብጦ ሲያበቃ የራሱ አስመስሎ ስላቀረባቸው አሳቦች ቀደም ብለን ተነጋግረናል። ይህም ሐገን የከንየንን አሳቦች በመሥረቅ (plagiarism) አግባብነት የጎደለው ተግባር እንደፈጸመ የሚያሳይ ነው። ምንም እንኳ የዚህ ዓይነቶቹ የሥርቆት አሳቦች እጅግ በርካታ ቢሆኑም፥ ለአብነት ያህል የሚከተሉትን አቅርበንላችኋል።

<u>Kenneth Hagin</u>	<u>E. W. Kenyon</u>
The 22nd Psalm gives graphic picture of the crucifixion of Jesus_ more vivid than of John, Matthew or Mark who witnessed it.	*The twenty-second Psalm gives a graphic picture of the crucifixion of Jesus. It is more vivid than of John, Matthew or Mark who witnessed it.*
He utters the strange words "But thou art holy." What does that mean? He is becoming sin.... His parched lips cry, "I am a worm and no man." He is spiritually dead_the worm. Jesus died of a raptured heart. When it happened, blood from all parts of His body poured through the rent into the sack which holds the heart. As the body cooled, the red corpuscles coagulated and rose to the top, the white serum settled to the bottom. When that Roman spear pierced the sack, water poured out first, then the coagulated blood oozed out, rolling down his side onto the ground. John bore witness of it. ("Christ Our Substitute," The Word of Faith (Maar., 1975, pp. 1, 4, 5, 7).	*He says the strongest words, "But thou art holy." What does mean? He is becoming sin. Can you hear those parched lips cry, "I am a worm and no man"? He is spiritually dead. The worm. Jesus had died of ruptured heart. When that happened blood from all parts of the body poured in through the rent, into the sack that holds the heart. Then as the body cooled, the red corpuscles coagulated blood oozed out, rolled down His side onto the ground, and John bore witness of it. (What Happened from the Cross to the Throne (Seatle: Kenyon's Gospel Publishing Society, 1969), 44-45).*
What does Identification mean?	*At once you ask, "What does identification mean?"*
It means our complete union with Christ. *This gives us the key which unlocks the great teaching of identification. Christ became one with us in sin that we might become one with him in righteousness. He became as we were to the end that we might become as he is now. He died to make us live. He became weak to make us strong. He suffered shame to give us glory. He went to hell to take us to heaven.*	*It means our complete union with him in his substitutionary sacrifice. This gives us the key that unlocks the great teaching of identification. Christ became one with us in sin, that we might become one with him in righteousness. He became as we were to the end that we might become as he is now ... He died to make us live ... He became weak to make us strong. He suffered shame to give us glory. He went to hell to take us to heaven.*
He was condemned to justify us. He was made sick that healing might be ours. (The Resurrection! What gives Us... "The Word of Faith Apr., 1977, p. 5).	*He was condemned to justify us. He was made sick that healing might be ours. (Identification: A Romance in redemption (Seatle: Kenyon's Gospel Publishing Society, 1968], 6,7).*
Here is the picture of Christ. In awful combat with the hosts of darkness. It gives us a glimpse of the tremendous victory He won before He rose from the dead. The margin of King James reads, "He put off from himself the principalities and the powers." It is quite obvious and evident that the whole demon hosts, when they had Jesus in their power intended to swamp him , to overwhelm him, and to hold Him in fearful bondage. But the cry came from the throne of God that Jesus had met the demands of justice, that the sin problem had been settled, that man's	*The picture here is of Christ... in awful combat with the hosts of darkness. It gives us a glimpse of the tremendous battle and victory that Jesus won before he rose from the dead. The margin reads, "Having put off from Himself the principalities and powers." It is evident that the whole demon host, when they saw Jesus in their power simply intended to swamp Him in fearful bondage until the cry came forth from the throne of God that Jesus had met the demands of justice; that the sin problem was settled and the man's redemption was a fact.*

redemption was a fact. And when that cry reached the dark region, Jesus arose and threw back the host of demons and met Satan in awful combat.

God has made this investment for the Church. He has made this deposit on which the Church has the right to draw for her every need. Oh that our eyes would open, that our souls dare to rise in the realm of the omnipotent where that name would mean to us all that God the Father intended it to mean! In one sense, this is practically an unexplored table land in Christian experience. ("The Name of Jesus: The More Excellent Name," The Word of Faith; Apr., 1976], pp. 4-6).

God's method of physical healing is spiritual. It is not mental as Christian Science, Unity and other metaphysical teachers claim. Neither is it physical as the medical world teaches. When man heals, he must do it either through the mind or through the physical body. When God heals He heals through the human spirit, for God is a Spirit. Life's greatest forces are spiritual forces... Love and hate, faith and fear, joy and peace, are all of the spirit ("Spirit, Soul, & Body; part three: God heals through the spirit of man." Word of Faith, Apr., 1977, p. 5).

When this cry reached the dark regions, Jesus rose and hurled back the hosts of darkness, and met Satan in awful combat.

God has made this investment for the benefit of the Church: He has made this deposit on which the Church has a right to draw for her every need. Oh, that our eyes were open; that our souls would dare rise into the realm of Omnipotence where the name would mean to us all that the Father has invested in it.... This is practically unexplored tableland in Christian experience. (The Wonderful Name of Jesus, Seattle: Kenyon's Gospel Publishing Society, 1927], 8, 9, 11).

You must have seen as you have studied this book that healing is spiritual. It is not mental as Christian Science and Unity and other metaphysical teachers claim. Neither is it physical as the medical world teaches. When man heals, he must do it either through the mind... or he does it through the physical body... when God heals He heals through the spirit. We can understand that the greatest forces in life are spiritual forces. Love and hate, fear and faith, joy and grief, are all of the spirit (Jesus the Healer, Seatle: Kenyon's Gospel Publishing Society, 1940, p. 90).

The fact that there is enmity between Satan and the woman is seen through woman's history ... she has been bought and sold as common chattel. Only where Christianity has reached the heart of the country woman has been elevated to the brute creation. Woman seed is Christ. Christ was hunted from his babyhood by Satan's seed until this day, the Church has been the subject of the bitterest persecution and enmity of the world. "and it ... shall bruise thy head"(the head of satn. In oriental languages "bruising the head" means breaking the lordship of a ruler. "The heel" is the Church in its earth walk ... The long ages of persecution of the Church by the seed of Satan are merely a matter of history. ("Incarnation," <u>Word of Faith</u>, Dec., 1978], p. 4).

Here in Genesis, God refused to destroy Sodom and Gomorra until He had talked it over with Abraham, His blood covenant friend. Abraham's prayer is one of the most suggestive and

That is, there will be enmity between Satan and woman. This is proved by woman's history. She has been bought and sold as common chattel. Only the Christianity has reached the hearts of a country has woman ever received any treatment that would lift her above the brute creation ... and woman's seed is Christ. Christ was hunted from his babyhood by Satan's seed until finally they nailed him on the cross; and the resurrection of Jesus until this day, the Church has been the subject of the bitterest persecution and enmity of the world: "He shall bruise the head" - that is, the head of Satan. In all Oriental languages the term "bruise the head" means breaking the lordship of the ruler. "The heel" is the Church in its earth walk. The long ages of the persecution of the Church by the seed of Satan are a matter of history. (The Bible in the Light of Our Redemption, Seattle: Kenyon's Gospel Publishing Society, 1969, p. 58).

... in Gen. 18 when God refused to destroy Sodom and Gomorra until He talked it over with His blood covenant friend, Abraham. Abraham's prayer ... is one of the most illuminative

illuminative prayers of the Old Testament. Abraham was taking his place in the covenant, received rights and privileges which we very little understand. The covenant Abraham had just solemnized with Jehovah gave him a legal standing with God ... We hear him speaking so plainly..."shall not the judge of all the earth do right?" All through the Old Testament we find men who understood and took their place in the covenant. Joshua could open the Jordan. He could command the sun, moon and stars to stand still in the heavens. Elija could bring fire out of heaven to consume the altar as well as the sacrifice.

David's mighty men were utterly shielded from death in time of war as long as they remembered the covenant. (Plead Your Case, Tulsa: Faith Library, 1979, pp. 4-9; cf. pp. 23-32.)

Man is a spirit who possesses a soul and lives in a body...He is in the same class with God ... We know that God is a Spirit. And yet [He] took upon himself a man's body ... He is in the same class with God. We know that God is a Spirit. And yet [He] took upon Himself a man's body....When God took upon Himself human form, He

and suggestive prayers in the Old Covenant ... Abraham was taking his place in the covenant. Abraham had through the covenant received rights and privileges that we little understand. The covenant that Abraham had just solemnized gave him a legal standing with God. We hear him speak so plainly, "shall not the judge of all the earth do right?" All through the Old Covenant we find men who understood and took their place in the covenant. Joshua could open the Jordan. He could command the sun, moon and stars to stand still in the heavens. Elija could bring fire out of heaven to consume the offerings as well as the altar.

David's mighty men were utterly shielded from death in their wars. They became supermen as long as they remembered the covenant.(The Two Kinds of Faith, Seattle: Kenyon's Gospel Publishing Society, 1969, pp. 76-84.)

Man is a spirit being, he has a soul and he lives... in a body ... He is in the same class with God ... We know that God is a Spirit. And yet [He] took a body. upon himself a man's body.... He is in the same class as God. We know that God is a spirit and He became a man and took on a man's body...He was no less God than He was

was no less God than when He didn't have a body. Man, at a physical death, leaves his body. Yet he is no less man than he was when he had his body. (Man of Three Dimensions, Tulsa: Faith Library, 1973].)

before He took the physical body ... Man, at death, leaves his physical and is no less man than when had his ... body. (The Hidden Man[Settle: Kenyon's Gospel Publishing Society, 1970], p. 40; Two Kinds of Faith, p.3).

ማስታወሻዎች/Notes

1

1. Tom Carter, "Religion Without Hope: Kenneth Hagin's Ministry doesn't Need the Spotlight," p. 5.
2. Charles Capps, taped correspondence, Feb. 17, 1982.
3. Gorden Fee, "Some Reflections on Current Disease," pp. 12-16.
4. Steven Lawson, "Faith Preacher Hobart Freeman Dies," Charisma (Feb. 1985), p. 110.
5. Phone interview with Joseph Flower, general secretary to the Assemblies of God, Springfield, Mo., March 17, 1986.
6. Vinson Synan, "Faith Formula Fuels Charismatic Controversy," Christianity Today 24(Dec. 12, 1980), pp. 65-66.
7. Jimmy Swaggart, "The Balanced Faith Life," pp. 3-4.
8. "The Balanced Faith Life, part 2," p.11.
9. Jimmy Swaggart, Hyper Faith, pp. 43-44.
10. "Code of Ethics," The Network, p.7.

2

1. Kenyon, Jesus the Healer, p.17; cf., Kenneth Hagin, Seven Things You Should Know About Divine Healing, pp. 13-15.
2. Kenyon, Hidden Man, p.47.
3. Kenyon, What Happened, p.47; cf., Hagin, Christ our Substitute, pp. 1,4.
4. Fredric K.C. Price, Ever Increasing Faith Messenger.
5. Personal letter from Kenneth Copeland.
6. Eddy, Science and Health, p.30.
7. Hagin, The Name of Jesus, p.32.
8. Copeland, What Happened from the Cross to the Throne(Tape).
9. Kenyon, What Happened, p. 12.
10. Kenyon, Identification, pp. 6,7; cf., Hagin, The Resurrection: What it gives Us, p.5.
11. Kenyon, Hidden Man, p.26
12. Kenneth Hagin, Zoe: The God-Kind of Life, p. 42.
13. Hagin, Walking in The Light of Life.
14. Hagin, Walking in The Light of Life.
15. Hagin, The Virgin Birth, p.8.
16. Hagin, Zoe, p.41.
17. Hagin, The Name of Jesus, p. 105.
18. Ibid., p. 20.
19. Trine, In Tune, p. 21.
20. Erickson, Christian Theology.

3

1. Hagin, How to Write Your Own Ticket with God, pp. 5, 20, 21.
2. Hagin, "The Law of Faith," Word of Faith(Nov., 1974).
3. Hagin, Having Faith in Your Faith, pp. 3-4.
4. Frederick K.C. Price, How Faith Works, pp. 110-111.
5. Hagin, The Name of Jesus, p.16.

4.

1. Kenneth Hagin, Healing Belongs to Us, pp. 16-17.
2. Kenyon, Identification, p. 15.
3. Kenyon, Jesus the Healer, p. 81.
4. Hagin, "Looking at the Unseen," word of Faith (June 1974), p. 2.
5. Trine, In Tune, p. 112.
6. Ibid., p. 25.

7. Kenyon, Jesus the Healer, p. 44.

8. Ibid., p. 67.

9. Trine, In Tune, p. 65.

10. Kenyon, Power of Positive Confession, p. 119.

11. Ibid., p. 80.

12. Trine, In Tune, p. 66.

13. Kenyon, Jesus the Healer, p. 26.

14. Kenneth Hagin, The Real Faith, p. 13.

15. Kenyon, Hidden Man, p. 107.

16. Hagin, Real Faith, pp. 19-20.

17. Price, Faith, Foolishness, or Presumption? pp. 76-77.

18. Eddy, Science & Health, p. 495.

19. Ibid., 417.

20. Ibid., 412.

21. Ibid., 420.

22. Kenneth Hagin, God's Medicine, pp. 17-18. Kenneth Copeland, The Laws of Prosperity, p. 22.

23. Frederick Price, Is Healing for All? p. 113.

24. Price, How Faith Works, pp. 92-93.

25. Kenyon, Jesus the Healer, p. 65.

26. Hagin, "Healing: The Fathers Provision," Word of Faith, p. 9.

27. Price, Is Healing for All? p. 104.

28. Fred Price, Ever Increasing Faith messenger, p. 3.

29. Ibid.

5

1. Stephen Strang, "a Pastor Dares to Face Aparheid," Charisma(June 1988), 63-66.

2. William W. Menzies, "Will Christians go Cultic?" Christianity today(Mar. 3, 1989), pp. 59-60.

3. Jerry Horner, "Faith teaches Under Siege," Charisma & Christian Life(Feb., 1989), p.38.

4. McConnell, "Letters to the Editor," (Jan./Feb., 1992), p. 13

5. William DeArteaga, Quenching the Spirit, p. 293.

6. Ibid., pp. 228-229

7. Ibid., p. 212

8. Ibid., p. 200

9. Ibid., 227

10. Ibid., 211

6

1. Hagin, Jr., "Trend toward the Faith Movement," p.67.

2. Fred Price, taped correspondence, Inglewood, Calif., Feb. 18, 1982.

3. John Osteen, taped phone interview, Pastor of Lakewood Outreach center, Houston, Tex., Feb. 24, 1982.

4. Ruth Kenyon Houseworth, taped phone interview, Lynwood, Wash., Feb. 19, 1982.

5. John Kennington, "E. W. Kenyon and the Metaphysics of Christian Science," unpublished written statement, Portland, Ore., July 8, 1986.

6. Ibid.

7. Kenneth Hagin, The Name of Jesus(Tulsa: Faith Library, 1981), preface.

8. Hagin, The Name of Jesus, preface.

7

1. E. W. Kenyon, identification(Seattle: Kenyon's Gospel Publishin Society, 1968), p. 68.

2. E. W. Kenyon, "False Voices," Reality 5 (8, 1908) [n.p.]

3. E. W. Kenyon, The Bible in the Light of our Redemtion (Seattl Kenyon's Gospel Publishing Society, 1969) PP. 262-3.

4. Kennington, "E. W. Kenyon & The Metaphysical of Christi Science."

5. Baxter, taped correspondence.

8

1. Kenneth Hagin, I Believe in Visions(Old Tappan, N.J.: Flemin H. Revell, 1972), p.32.

2. Hagin, I Believe, P. 26.

3. Ibid., pp. 27-28.

4. Hagin's "terminal" illness is, presumably, related to his hea defect.

5. Kenneth Hagin, Why do People Fall under the Power?(Tul Faith Library, 1980), pp. 9-10.

6. Kenneth Hagin, Plead Your Case[Tulsa: Faith Library, 1979], p 16-18.

7. Hagin, Understanding, pp. 58-58.

8. Ibid., pp. 52-53.

9. Ibid., p. 65.

10. Hagin, I Believe, pp. 45-51.

11. Hagin, Holiness is Profitable, (Tulsa: Faith library, 1982), p 15-16.

12. Hagin, I Believe, pp. 93-97.

13. Hagin, How You Can Be Led by the Spirit of God(Tulsa: Fa Library, 1978), pp. 29- 30.

14 Ibid., pp. 32-33.

15. Ibid., p. 33.

16. Hagin, Understanding Our Confession(Tulsa: Faith Library, 1979), p. 23.

17. Hagin, I Believe, p. 81.

18. Hagin, The Believer's Authority, pp. 30-31.

19. Hagin, Why Do People Fall, pp. 11-12.

20. Hagin, The Ministry of a Prophet, p. 19.

21. Hagin, I Believe, pp. 114-115.

22. Ibid., p. 115.

23. Hagin, God Called Me to the Ministry of a prophet, p. 9.

24. Hagin, Personal Correspondence to H. Robert Cowles, Feb. 28, 1984.

25. Simmons, "Mimcking Macmillan," p.

9

1. Kenyon, Two Kinds of Knowledge, p.25.

2. Ibid., p.19.

3. Dresser, Quimby Manuscripts, p.177.

4. Ibid., pp. 421-422.

5. Mary Baker Eddy, Science & Health With Key to the Scriptures, p. 274.

6. Ibid., p.590.

7. Two Kinds of Knowledge, p.50.

8. Ibid., p. 18.

9. Kenneth Hagin, Right & Wrong Thinking, p. 27.

10. Kenyon, Jesus the Healer, p. 26.

11. Kenyon, Two Kinds of Life, p. 58.

12. Trine, In Tune, p. 53.

13. Ibid., p. 54.

14. Kenyon, The Hidden Man, p. 158.

15. Trine, In Tune, p. 36.

16. Constitution & By-Laws, p. 168.

17. Rudolf Bultman, "Gingko," 1:692-96.

Bibliography

- Beverly, James. Holy Laughter & The Toronto Blessing, Grand Rapids: Zondervan, 1995.
- Bruno, Michael. Christianity in Power, Abba Ministries, 1994.
- Stott, John. The Letters of John, Grand Rapids: Eerdmans, 1995.
- Canty, George. The Hallmarks of Pentecost, London: Marshal Morgan & Scot.
- McConnel. A Different Gospel

Mariarity, Michael, A New Charismatics, Grand Rapids: Michigan, 1992.